

STORTINGET

Dokument 15:8

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

**Spørsmål nr. 1051-1200
27.1–9.2 2022**

Innhold

1051. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. en barnevernleder som ble frifunnet for å ha påvirket en ansatt i barnevernet som skulle vitne i en sak i fylkesnemnda, besvart av barne- og familieminister.....	11
1052. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. avgifter, besvart av finansminister	12
1053. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. fiskeeksportlova, besvart av fiskeri- og havminister	12
1054. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. raskere renteøkninger og en mer vedvarende økt inflasjon i utlandet og renten og kjerneinflasjonen i Norge, besvart av finansminister	13
1055. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. en renteøkning på én prosentenhet, besvart av finansminister.....	14
1056. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. fødende med påvist koronasmitte, besvart av helse- og omsorgsminister.....	15
1057. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. riving av fleire hus langs ein planlagt firefelts motorveg over Lågendeltaet, besvart av samferdselsminister	16
1058. Fra vararepresentant Bjørnar Laabak, vedr. fergebegrepet og Hvalerfergen, besvart av samferdselsminister.....	17
1059. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. saksbehandlingspraksis ved søknader om nye friskoler, besvart av kunnskapsminister	18
1060. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. arrestasjon, besvart av utenriksminister	19
1061. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. kraftprisene i Sør-Norge, besvart av olje- og energiminister	19
1062. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. jordvern, besvart av landbruks- og matminister	21
1063. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. energiltak i husholdningene, besvart av klima- og miljøminister	21
1064. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. å praktisere som psykologer, besvart av helse- og omsorgsminister...	23
1065. Fra vararepresentant Christian Torset, vedr. Rv 85 i Sortland, besvart av samferdselsminister.....	24
1066. Fra vararepresentant Christian Torset, vedr. ny flyplass i Bodø, besvart av samferdselsminister	24
1067. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. gjeldsordningsloven, besvart av barne- og familieminister	25
1068. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. SBB-kjøpet av barnehageeiendommer, besvart av kunnskapsminister.....	26
1069. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Reisegarantifondet, besvart av barne- og familieminister..	27
1070. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. didaktisk kvalitet i faget utdanningsvalg, besvart av kunnskapsminister	28
1071. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Ullevål sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	29
1072. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. uførefella, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	30
1073. Fra stortingsrepresentant Carl I. Hagen, vedr. stilling som sentralbanksjef, besvart av finansminister.....	31
1074. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. pelsdyrnæringen, besvart av landbruks- og matminister.....	32
1075. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. planarbeidet for strekningen Bakka- Solheim på E134, besvart av samferdselsminister	33
1076. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. idrettsanleggenes utgifter til oppvarming i vintermånedene, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	34
1077. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. «uførefella», besvart av arbeids- og inkluderingsminister	35
1078. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. Ukraina, besvart av utenriksminister.....	35
1079. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. Morrrows Batteries, besvart av olje- og energiminister.....	36
1080. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. Equinors planer for oljeleting og utvinning i Argentina, besvart av næringsminister.....	37
1081. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. klimaforandringer, besvart av justis- og beredskapsminister.....	38
1082. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. forskriftsendring for å unngå at fastleger blir ilagt bøter for en liten feil i utskriving av blå resept, besvart av helse- og omsorgsminister	38
1083. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. eksporten av kraft for å sikre kraftoverskudd, besvart av olje- og energiminister	39
1084. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. tolker, besvart av justis- og beredskapsminister	40
1085. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. forsvarsrelaterte bilaterale avtaler har Norge med USA, besvart av forsvarsminister	41

1086. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. § 13 i matloven, besvart av helse- og omsorgsminister.....	42
1087. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik, vedr. adgang til å innhente rustester fra elever, besvart av kunnskapsminister	43
1088. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. folkeregisterlova sine reglar om bustadregistrering for Forsvarets personell, besvart av finansminister	44
1089. Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. rapporten frå Vitenskapskomiteen for mat og miljø, besvart av landbruks- og matminister	45
1090. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. EØS-retten, besvart av helse- og omsorgsminister.....	46
1091. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. myndighetenes plikt å sørge for at ofrene for kriminalitet føler seg trygge, besvart av justis- og beredskapsminister.....	48
1092. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. SAS som omgår gjenansettelsesplikten, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	49
1093. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. finansieringen av utenlandskablene North Sea Link og NordLink, besvart av olje- og energiminister.....	50
1094. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. risiko- og sårbarhetsberegninger for kraftsituasjonen i Norge, besvart av olje- og energiminister	51
1095. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. turnusløp, besvart av helse- og omsorgsminister.....	52
1096. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. saken om politiet i Finnmark omtalt i NRK, besvart av justis- og beredskapsminister	55
1097. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. forbrenningsavgiften, besvart av finansminister	56
1098. Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Oslo sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	57
1099. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. Telenor, besvart av næringsminister	57
1100. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. sikre at barn og unge i Midt-Norge som trenger rusbehandling, besvart av helse- og omsorgsminister	59
1101. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. ME-syke, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	59
1102. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. hvilke konkrete initiativ regjeringen har tatt på havvindområdet de siste hundre dagene, besvart av olje- og energiminister.....	61
1103. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. blåreseptordningen, besvart av helse- og omsorgsminister.....	62
1104. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. forliset av KNM Helge Ingstad, besvart av forsvarsminister	62
1105. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. smittevernuttstyr, besvart av helse- og omsorgsminister	63
1106. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. Integrering gjennom kunnskap, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	65
1107. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. arbeidet med opptrappingsplan for medisinstudier, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	66
1108. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. Tilsynsrådet for Trandum, besvart av justis- og beredskapsminister.....	67
1109. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og tjenester, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	67
1110. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. det faglige grunnlaget for smitteverntiltak, besvart av helse- og omsorgsminister.....	68
1111. Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. mottakssituasjonen for fiskere på Nord-Helgeland, besvart av fiskeri- og havminister.....	70
1112. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. strømstøtte for museene, besvart av kultur- og likestillingsminister ..	71
1113. Fra stortingsrepresentant Grete Wold, vedr. privat omsorgsfirma, besvart av arbeids- og inkluderingsminister .	72
1114. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. større krav til formell kompetanse, besvart av kunnskapsminister.....	73
1115. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. regelverk for mikrohus til bustadføremål, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	74
1116. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. splittingen av fylkene, besvart av kommunal- og distriktsminister	74

1117. Fra stortingsrepresentant Mudassar Kapur, vedr. refusjonskrav, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	75
1118. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. koronalettelser, besvart av helse- og omsorgsminister..	76
1119. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. terskelen for utvisning i saker som berører barn, besvart av justis- og beredskapsminister	77
1120. Fra vararepresentant Astrid Aarhus Byrknes, vedr. humanitær bistand, besvart av utenriksminister	77
1121. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. oversikt over hvor mange organisasjoner som får støtte over statsbudsjettet i 2022, besvart av finansminister	78
1122. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. fysiske grensekontroller sjø, besvart av justis- og beredskapsminister.....	79
1123. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. viltpåkjørsler på Nordlandsbanen, besvart av samferdselsminister.....	80
1124. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kulturinstitusjonene, besvart av kultur- og likestillingsminister..	81
1125. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. polyester og miljøpåverknader, besvart av klima- og miljøminister	82
1126. Fra stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle, vedr. stiftelsen Gurvika, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	83
1127. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Møreaksen, besvart av samferdselsminister	84
1128. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. elektrifiseringen av Wistingfeltet i Barentshavet, besvart av olje- og energiminister	86
1129. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. trening og øving av pilotene på NH90, besvart av forsvarsminister	87
1130. Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. oppstart av E39 Vågsbotn-Klauvaneset, besvart av samferdselsminister.....	88
1131. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. personbiltrafikken, besvart av samferdselsminister.....	89
1132. Fra vararepresentant Christian Torset, vedr. oppsetting av viltgjerder i Rana, besvart av samferdselsminister.....	90
1133. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysing ved eiendomskjøp, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	91
1134. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. gjennomføring av planarbeidet for strekningen Fjøsanger - Klauvaneset på E39, besvart av samferdselsminister	92
1135. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. bestille passtime, besvart av justis- og beredskapsminister.....	93
1136. Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. ansettelsen av ny sentralbanksjef, besvart av statsminister	93
1137. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. ofrene av NAV-skandalen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	94
1138. Fra vararepresentant Christian Torset, vedr. samenes nasjonaldag, besvart av kommunal- og distriktsminister	95
1139. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. norsk infrastruktur kontrolleres fra skatteparadiset Luxembourg, besvart av næringsminister	95
1140. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. den kommunale kompensasjonsordningen, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	97
1141. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. spesialisthelsetjenesteloven, besvart av helse- og omsorgsminister.....	98
1142. Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. tinglysningsplikt, besvart av kommunal- og distriktsminister	99
1143. Fra vararepresentant Bjørnar Laabak, vedr. flyktninger uten integreringstilskudd, besvart av kommunal- og distriktsminister	99
1144. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. ny utenriks- og sikkerhetspolitisk strategi, besvart av utenriksminister	101
1145. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. maritime overvakingsfly P-8 på Evenes, besvart av forsvarsminister	102
1146. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. vergemålsloven, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	103
1147. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. fritt behandlingsvalg, besvart av helse- og omsorgsminister.....	104

1148. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. klage fra Holmestrand kommune, besvart av klima- og miljøminister	105
1149. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. bitcoin, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	106
1150. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. at NAV utøver en praksis som er lik for alle og har som mål at folk skal raskt ut i jobb igjen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	107
1151. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. hydrogenferger over Vestfjorden, besvart av samferdselsminister.....	108
1152. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. domstolstruktur, besvart av justis- og beredskapsminister	108
1153. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. Evenes flyplass og raudlista arta, besvart av klima- og miljøminister	109
1154. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. EU kommisjonens forslag til grenseforordning, besvart av justis- og beredskapsminister	110
1155. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. ungdomsstraff, besvart av justis- og beredskapsminister.....	111
1156. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. skipskanal gjennom Hopseidet på Nordkinn, besvart av fiskeri- og havminister.....	112
1157. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. Utdanningsdirektoratets pilotprosjekt om foreldretilgang, besvart av kunnskapsminister	113
1158. Fra stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand, vedr. Oljefondet, besvart av finansminister	114
1159. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. Fornebubanen, besvart av samferdselsminister.....	115
1160. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. hundeloven § 18, besvart av landbruks- og matminister	116
1161. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. utredning om ID-merking og registrering av hunder, besvart av landbruks- og matminister	117
1162. Fra stortingsrepresentant Une Bastholm, vedr. å gjøre offentlige innkjøp mer bærekraftige, besvart av næringsminister.....	117
1163. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. behandlingstilbudet i Helse Sør-Øst, besvart av helse- og omsorgsminister.....	119
1164. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. energieffektivisering ved renovering av bygninger, besvart av olje- og energiminister	120
1165. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. solenergi, besvart av klima- og miljøminister	120
1166. Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. Frankmotunet i Folldal, besvart av helse- og omsorgsminister.....	121
1167. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. bygging av gasskraftverk i Norge, besvart av olje- og energiminister	122
1168. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. makspris på strøm, besvart av olje- og energiminister	123
1169. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. X- Games, besvart av kultur- og likestillingsminister	124
1170. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. byvekstavtaler mellom næringstrafikk, gjennomgangstrafikk og persontransport, besvart av samferdselsminister.....	125
1171. Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. spesialtransport over Haukeli, besvart av samferdselsminister.....	126
1172. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. E18 Vestkorridoren, besvart av samferdselsminister	127
1173. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. planene for Ibsens 200-års jubileum i 2028, besvart av kultur- og likestillingsminister	127
1174. Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. Myanmar, besvart av utenriksminister.....	128
1175. Fra vararepresentant Rauand Ismail, vedr. saker hvor personer som har brukt cannabis på fritiden har blitt diskriminert og fratatt førerkortet på grunn av tidligere bruk og ikke som følge av ruspåvirket kjøring, besvart av justis- og beredskapsminister	129
1176. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. Resolusjoner mot Israel, besvart av utenriksminister ..	130
1177. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, besvart av fiskeri- og havminister.....	132
1178. Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. at ledelsen i Oljefondet (NBIM) drøfter konkrete investeringer eller valg av markeder med sentralbanksjefen, besvart av finansminister.....	133

1179. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. Tillitsreformen, besvart av kommunal- og distriktsminister	134
1180. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. forbrukerinteressene som en del av målet til energikommisjonen, besvart av olje- og energiminister.....	135
1181. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. Tyrili Frankmotunet, besvart av helse- og omsorgsminister	136
1182. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. X Games Norway, besvart av kultur- og likestillingsminister	137
1183. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. strømstøtteordninga, besvart av olje- og energiminister	138
1184. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. tabell over styringsramme (P50), kostnadsramme (P85) , besvart av samferdselsminister	138
1185. Fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, vedr. arbeidet med å etablere A-krimssenter i Alta, besvart av justis- og beredskapsminister	139
1186. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. drivstoffprisar, besvart av næringsminister.....	140
1187. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. dobbeltspor på yttre InterCity, besvart av samferdselsminister.....	141
1188. Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. ytre InterCity sør for Tønsberg, besvart av samferdselsminister.....	142
1189. Fra stortingsrepresentant Sandra Bruflot, vedr. frivillige ruskontrakter med barn og unge, besvart av helse- og omsorgsminister	142
1190. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. utfordringer for taxinæringen, besvart av samferdselsminister.....	144
1191. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. høye strømpriser i hele 2022, besvart av finansminister ..	144
1192. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. tomt til nye Oslo fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister.....	146
1193. Fra stortingsrepresentant Nils-Ole Foshaug, vedr. å styrke den utenriks- og sikkerhetspolitiske dialogen i nord, besvart av utenriksminister.....	147
1194. Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. sosialt samvær på biblioteket i Lindesnes, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	148
1195. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. Domstolsadministrasjonen, besvart av justis- og beredskapsminister.....	149
1196. Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. Vestland fylke, besvart av kommunal- og distriktsminister	149
1197. Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. situasjonen i Middelhavet og Europas ytre grenser, besvart av utenriksminister	150
1198. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. Møreaksen, besvart av samferdselsminister	152
1199. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. at Domstolsadministrasjonen (DA) ikke er en faglig nøytral aktør, besvart av justis- og beredskapsminister	153
1200. Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. en streikeaksjon i høyesterett der advokater ikke tar imot berømmelse av straffesaker, besvart av justis- og beredskapsminister.....	154

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1051 - 1200) for sesjonen 2021-2022**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet
H Høyre
MDG Miljøpartiet De Grønne
Sp Senterpartiet
V Venstre

FrP Fremskrittspartiet
KrF Kristelig Folkeparti
R Rødt
SV Sosialistisk Venstreparti
PF Pasientfokus

Almeland, Grunde (V)	1104
Amundsen, Per-Willy (FrP)	1154, 1155
Aydar, Seher (R)	1101, 1192
Bastholm, Une (MDG)	1162
Bergstø, Kirsti (SV)	1072
Bjørlo, Alfred Jens (V)	1053, 1088, 1095, 1115, 1196
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	1056, 1118, 1119, 1176, 1194
Bru, Tina (H)	1136, 1178
Brufnot, Sandra (H)	1189
Byrknes, Astrid Aarhus (KrF)	1120
Elvenes, Hårek (H)	1129
Elvestuen, Ola (V)	1159, 1182
Eskeland, Liv Kari (H)	1125, 1130
Farahmand, Mahmoud (H)	1054, 1055, 1158
Fiskaa, Ingrid (SV)	1145, 1153
Foshaug, Nils-Ole (A)	1193
Foss, Ingunn (H)	1109, 1152, 1185
Hagen, Carl I. (FrP)	1073
Hagerup, Margret (H)	1059
Halleland, Terje (FrP)	1075, 1097, 1170, 1171
Haltbrekken, Lars (SV)	1062, 1149, 1151
Hansson, Rasmus (MDG)	1123, 1131, 1172
Helleland, Trond (H)	1184
Hjemdal, Silje (FrP)	1076, 1090, 1124, 1169, 1180
Hoksrud, Bård (FrP)	1071, 1105, 1116, 1181
Hussein, Marian (SV)	1163
Ismail, Rauand (MDG)	1175
Jørgensen, Geir (R)	1080, 1111
Kapur, Mudassar (H)	1117
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1133, 1139
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	1057, 1089
Kristjánsson, Mímir (R)	1092
Larsen, Erlend (H)	1078, 1147, 1187
Lie, Kathy (SV)	1067, 1110, 1112
Limi, Hans Andreas (FrP)	1142
Lund, Tobias Drevland (R)	1083, 1084, 1197
Lønseth, Mari Holm (H)	1100, 1106
Laabak, Bjørnar (FrP)	1058, 1143
Marhaug, Sofie (R)	1063, 1093, 1164, 1165
Melby, Guri (V)	1098
Molberg, Anna (H)	1140
Moxnes, Bjørnar (R)	1085
Nilsen, Marius Arion (FrP)	1061, 1094, 1167, 1168

Njåstad, Helge André (FrP)	1134, 1135, 1179, 1183
Nyholt, Hege Bae (R)	1068
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	1077, 1146, 1150
Pettersen, Tage (H)	1051, 1099, 1173
Raja, Abid (V)	1064, 1070
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1069, 1079, 1190, 1191
Rotevatn, Sveinung (V)	1161
Sanner, Jan Tore (H)	1114
Schou, Ingjerd (H)	1060, 1144
Skjelstad, André N. (V)	1082
Steffensen, Roy (FrP)	1052, 1074, 1107, 1121
Stensland, Sveinung (H)	1091, 1122, 1199
Stordalen, Morten (FrP)	1148, 1188
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1096, 1156, 1177, 1195
Sve, Frank Edvard (FrP)	1127, 1128, 1186, 1198
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	1086, 1087, 1160, 1166
Torset, Christian (SV)	1065, 1066, 1132, 1138
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	1103, 1141
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	1102
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	1174
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	1081, 1137, 1200
Westgaard-Halle, Lene (H)	1126
Wold, Grete (SV)	1108, 1113
Øvstegård, Freddy André (SV)	1157

STORTINGET

Dokument 15:6

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1051

Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 2. februar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å inkludere fylkesnemndene i straffelovens § 157, 2 ledd bokstav b?

BEGRUNNELSE:

I en dom avsagt 25. januar 2022 i Oslo tingrett ble en barnevernleder frifunnet for å ha påvirket en ansatt i barnevernet som skulle vitne i en sak i fylkesnemnda.

Tingretten mener at det vanskeliggjør fylkesnemndenes mulighet til å fatte avgjørelser til barnets beste om barneverntjenesten skal instruere, påvirke eller be om at ansatte gir uttrykk for en spesiell oppfatning overfor nemnda. Retten mener likevel at ordlyden i straffeloven § 157, 2 ledd bokstav b er avgjørende, og at «domstol» ikke kan tolkes utvidende til også å omfatte domstolslignende organer, slik som fylkesnemndene.

Tingretten slår fast at påvirkning av aktører som skal opptre for fylkesnemnda ikke er omfattet av loven, og at det er lovgivers oppgave å inkludere fylkesnemndene i straffeloven § 157, 2 ledd bokstav b.

Blant annet SOS-barnebyer er bekymret for at denne dommen vil svekke barns rettsikkerhet og fylkesnemndas mulighet til å ta beslutninger til barns beste.

Svar:

Oslo tingrett legg i dom avsagt 25. januar 2022 til grunn at ordet «domstol» i straffelova § 157, 2 ledd bokstav b ikkje kan tolkast utvidande til å omfatte domstolsliknande organ, slik som fylkesnemndene. Fylkesnemndene er dom-

stolsliknande og ubundne statlege organ som tek avgjerd som første instans i saker etter barnevernlova, helse- og omsorgstenestelova og smittevernlova.

Eg er som barne- og familieminister opptatt av å sikre barns rettstryggleik og fylkesnemnda sin moglegheit til å ta avgjerder til barns beste. Eg ser det difor som problematisk at fylkesnemnda i dag ikkje er omfatta av lova.

Eg meiner at det er mykje som talar for at fylkesnemndene bør omfattast av denne paragrafen i lova, på lik linje med domstolane. Straffelova er Justisdepartementet sitt ansvar. Eg vil ta problemstillinga opp med Justis- og beredskapsministeren.

SPØRSMÅL NR. 1052

Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen
Besvart 4. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

I bakvendtland kan som kjent alt gå an, og der kan man nok si at når noe skal ned, så går det opp. I svar på skriftlig spørsmål nr. 15:898 til meg skriver statsråden at denne regjeringen er opptatt av å redusere avgifter, samtidig som han i tidligere svar har bekreftet at avgiftene øker med nesten 4 milliarder kr. (se begrunnelse med henvisninger)

Er det samme logikk som i Prøysens bakvendtland vi må legge til grunn her, at hvis statsråden heretter snakker om å redusere avgifter så betyr det at vi må forvente økte avgifter?

BEGRUNNELSE:

I svar på skriftlig spørsmål nr. 15:898 skriver statsråden at denne regjeringen er opptatt av å redusere avgifter.

I svar på spørsmål 15:789 til meg skriver han derimot at avgiftene er økt med 379 millioner kr ved årsskiftet. Statsråden har i den beregningen beleilig nok utelatt gjeninnføring av flypassasjeravgift på 1750 millioner kr og økt CO2-avgift for oljenæringen på 1760 millioner kr. Medregnet disse bli totalsummen 3 889 millioner kr i økte avgifter for 2022, ref. statsrådets egne svar til meg på blant annet spørsmål 15:683 og 15:535. (så er riktignok flypassasjeravgiften nå i januar vedtatt utsatt med et halvt år, noe som gir mindre økning enn hva statsråden antok i svar 15:535).

Uansett hvilke tall man bruker, er fasiten økte avgifter for 2022.

Svar:

Det fremgår av svar på skriftlig spørsmål nr. 789 fra representanten Steffensen at avgifter, toll og gebyrer samlet sett øker med 371 mill. kroner påløpt i vedtatt budsjett 2022. Anslaget inkluderer ikke avgiftsendring i petroleumsvirksomheten eller gjeninnføring av flypassasjeravgiften etter koronapandemien.

Det fremgår også av svaret at inntekter fra CO2-avgiften i petroleumsvirksomheten inngår i kontantstrømmen fra petroleumsvirksomheten, som i sin helhet overføres til Statens pensjonsfond utland. Avgiftsendringen påvirker derfor ikke handlingsrommet for 2022, og er av den grunn ikke inkludert i summen av avgiftsendringer i 2022. Videre ble flypassasjeravgiften midlertidig opphevet som et tiltak for flyselskapene under pandemien, og er derfor ikke en del av beregningen av samlet endring i avgiftsnivået fra 2021 til 2022.

Som en følge av budsjettforliket for 2022 mellom Ap, Sp og SV blir avgiftsnivået i 2022 2,3 mrd. kroner lavere enn foreslått av Solberg-regjeringen i Prop. 1 LS (2021-2022). Jeg minner samtidig om at Frp økte avgiftene med 6,3 mrd. kroner i den perioden Siv Jensen var finansministeren i årene fra 2013 til 2020.

SPØRSMÅL NR. 1053

Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo
Besvart 4. februar 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Vil Regjeringa ta initiativ til snarast råd å endre Fiskeeksportlova slik at tang og tare blir definert som sjømat, og at produkt laga av tang og tare dermed mellom anna kan promoterast av Sjømatrådet internasjonalt?

GRUNNGJEVING:

Noreg har svært gode naturgitte føresetnader for vekst og dyrking av tang og tare, og dyrking av tang og tare har potensiale av å bli ei av dei store næringane innanfor havbruk i Noreg i framtida. Det er også ei form for havbruk med små miljøavtrykk, og ein enormt stor global marknad.

Ein flaskehals for næringa i dag, er at tang og tare utruleg nok ikkje er definert som sjømat i lovverket, og

dermed ikkje kan få marknadsføringshjelp frå Sjømatrådet. Dette hemmar utviklinga av næringa, og gir også negative signal til mulige investorar som vil satse på dyrking av tang og tare.

Eg er kjend med at departementet tidligere har vurdert at det ikkje er hensiktsmessig å gjere ei slik lovending, fordi næringa pr i dag har små eksportvolum og dermed generer små inntekter i marknadsavgift.

Underteikna meiner dette ikkje er eit viktig motargument for ei næring som har så stort potensiale og pr i dag berre er i startgropa. Får næringa nødvendig drahjelp til å kome «ut av startgropa» dei næraste åra, vil tang- og tare dyrking kunne generere inntekter og verdiar til Noreg i milliardklassen i framtida. Alle næringar i Noreg som i dag er store har ein gong vore små – det er ingen god grunn til å nekte tang- og tarenæringa å bli del av ei samla norsk sjømatproduksjon. Dette er også så langt eg kjenner til ønskje frå ei samla næring, m bransjeorganisasjonen Norwegian Seaweed Association.

Eg håpar difor Fiskeri- og sjømatministeren no vil kome denne nye vekstnæringa innanfor norsk næringsliv i måte, og sørge for at tang og tare (makroalgar) raskast råd blir definert som norsk sjømat i Fiskeeksportlova og kan få marknadsføringsstøtte heime og ute.

Svar:

Det har dei siste ti åra vore stor og aukande interesse for dyrking av tare i Noreg. Tang og tare er ein viktig marin ressurs som har eit stort potensial både som mat og som dyrefôr. I tillegg er det råmateriale for andre verdifulle produkt og bruksområde i samfunnet.

Norges sjømatråd AS (Sjømatrådet) gjer eit viktig arbeid i mange marknader for norsk sjømatproduksjon. Finansiering av arbeidet Sjømatrådet gjer, skjer gjennom ei avgift på eksporten av fisk og fiskevarer. Dette er regulert i fiskeeksportlova og i ei eiga forskrift. Lova gjeld for

“fisk og fiskevarer”, dette er igjen definert som alle artar fisk, krepsdyr, blautdyr, pigghudingar og varer der desse er det einaste eller ein vesentleg del av råstoffet. Som representanten skriv har departementet tidlegare vurdert og konkludert med at algar (tang og tare) ikkje kan bli definert som fisk eller fiskevarer, og at det dermed ikkje var grunnlag for å setje i gong eit lovarbeid for å la Sjømatrådet marknadsføre makroalgar.

Noko av bakgrunnen for dette var at fleire fagstyresmakter vurderte at det var hol i kjennskapen knytt til makroalgar, mattryggleik og helse. Tang og tare inneheld viktige vitamin og mineral, men samtidig kan ein skilte artar innehalde nivå av visse tungmetall og jod som er skadeleg for helsa. Europakommisjonen har på denne bakgrunnen vedteke å byggje opp grunnlaget for kunnskap om tang og tare, med utstrekt kartlegging av innhaldet av tungmetall som arsen, kadmium, bly, kvikksølv og jod. Arbeidet med å kartlegge skulle ha vore ferdig i 2021, men resultatene er ikkje klare enno. Arbeidet med å vurdere felles grenseverdier i EU og EØS for å sikre trygg mat vil venteleg starte opp i år.

Noreg vil følgje denne utviklinga av regelverk tett, slik at framtidige grenseverdier for ulike stoff og ulike tareartar er tilrettelagt for norske artar og norske forhold, og ikkje vil vere til hinder for tilgangen til marknader.

I Hurdalsplattformen har vi sagt at vi ønskjer å leggje til rette for auka forskning om og meir aktivitet i næringar knytt til tang og tare og nye marine ressursar. Eg har hatt møter med næringa og meiner det kan vere formålstenleg å gjere ei ny vurdering av om tang og tare skal bli innlemma i fiskeeksportlova. Uavhengig av arbeidet Sjømatrådet gjer har biobaserte næringar som tarenæringa tilgang til heile apparatet av verkemiddel som kan hjelpe med råd og rettleiing innanfor blant anna eksport og tekniske spørsmål rundt handel.

SPØRSMÅL NR. 1054

Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 3. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvordan vil raskere renteøkninger og en mer vedvarende økt inflasjon i utlandet påvirke renten og kjerneinflasjonen i Norge?

BEGRUNNELSE:

IMF kom 26. januar med en oppdatering av sin rapport Global Economic Outlook. Ifølge oppdateringen forventer IMF at situasjonen med forhøyet inflasjon vil vare lenge.

gre enn tidligere antatt. IMF peker også på at inflasjonen er bredere enn tidligere forventet, særlig i USA. Den amerikanske sentralbanken signaliserte etter rentemøtet 26. januar en mer kritisk holdning til inflasjonen og virker nå å vurdere strammere pengepolitikk enn tidligere.

Svar:

Siden sommeren 2020 har inflasjonen tiltatt i mange land, og særlig i USA. Høy etterspørsel etter varer og tjenester har ført til at prisene på flere internasjonalt handlede varer og tjenester har økt markert. I tillegg er energiprisene høye, og mange land har høy kapasitetsutnyttelse og tiltakende lønnsvekst. Samlet sett har dette ført til høy konsumprisvekst hos Norges handelspartnere. Den høye

konsumprisveksten har ført til forventninger om økte styringsrenter i mange land.

Utsiktene til rentedifferanse mellom Norge og våre handelspartnere vil være en viktig faktor bak utviklingen i kronekursen fremover, og dermed hvordan prisveksten ute slår ut i prisvekst på importerte varer til Norge.

Her hjemme har Norges Bank varslet at styringsrenten vil bli satt gradvis opp fremover. Norges Bank publiserer sin prognose for styringsrenten og faktorene som bidrar til endringer i denne i sine pengepolitiske rapporter, herunder utsiktene for inflasjonen. I rapporten fra desember 2021 illustrerer figur 4.7 hvordan de ulike faktorene diskutert over påvirker utsiktene for styringsrenten i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1055

Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 3. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvilken budsjettimpuls vil ha samme innstrammende effekt på økonomien på kort sikt som en renteøkning på én prosentenheter?

Svar:

Den innstrammende effekten på økonomien av en renteøkning eller en kontraktiv pengepolitikk vil avhenge av flere forhold. Situasjonsspesifikke forhold, som eksempelvis konjunktursituasjonen, gjelds nivå og omfanget av likvide midler, vil ha betydning for tilpasningen blant husholdninger og foretak. Effekten av en innstrammende finanspolitikk vil avhenge av hvilke inntekts- og utgiftsposter som endres. For både pengepolitikk og finanspolitikk vil den innstrammende effekten også avhenge av om endringen er midlertidig eller permanent, og hvilket tidsperspektiv en er opptatt av.

Analysen basert på makroøkonomiske modeller er nyttige utgangspunkt for å vurdere effektene på norsk økonomi av endringer i renten og endringer i finanspolitikken. I sammenligningen under er det tatt utgangspunkt i en uventet, midlertidig endring av penge- og finanspolitikken, i en normalsituasjon.

NEMO, som er den modellen Norges Bank benytter i vurderingene som ligger til grunn for innretningen av

pengepolitikken, indikerer at en midlertidig renteøkning på én prosentenheter vil bidra til å redusere fastlands-BNP med om lag 0,4 prosent etter et drøyt år (5 kvartaler), se Kravik og Mimir (2019) «Navigating with NEMO», Norges Bank Staff Memo no. 5/2019. De første kvartalene etter renteøkningen er effektene relativt beskjedne, og etter om lag to år dempes effekten gradvis. Høyere rente bidrar i modellberegningene til å dempe innenlandsk etterspørsel. Høyere rente bidrar også til sterkere krone og en tilhørende reduksjon i nettoeksporten som følge av at prisen på utenlandske produkter avtar sammenliknet med prisen på norske produkter, målt i felles valuta.

Beregninger på KVARTS, som er modellen Finansdepartementet benytter i arbeidet med tallgrunnlaget i nasjonalbudsjettpublikasjonene, gir lignende resultater som NEMO. Dersom kronekursen holdes uendret, reduseres fastlands-BNP med om lag 0,4 prosent fem kvartaler etter renteøkningen, og dersom kronekursen styrker seg som følge av renteendringen, reduseres fastlands-BNP med om lag 0,6 prosent.

Beregninger på KVARTS indikerer at budsjettimpulsen som må til for å gi samme innstrammende effekt (0,4 – 0,6 prosent av fastlands-BNP) som en renteøkning på én prosentenheter, vil avhenge av hvordan budsjettimpulsen er sammensatt av ulike inntekts- og utgiftsendringer. Innstramminger gjennom økte skatter eller reduserte overføringer vil, i likhet med renteøkninger, virke på

økonomien med noe tidsetterslep. På to års sikt vil reduserte overføringer tilsvarende 1,5 pst. av fastlands-BNP bidra å trekke ned fastlands-BNP med 0,4 pst. Effektene vil ifølge KVARTS-beregninger forsterkes ytterligere i etterfølgende år etter hvert som husholdningene tilpasser forbruket fullt ut til reduksjonen i inntektene. En reduksjon i offentlige utgifter til konsum- og investeringsformål vil ha mer umiddelbare effekter på aktivitetsnivået. En reduksjon i offentlige investeringer tilsvarende 0,4 pst. av fastlands-BNP vil trekke ned fastlands-BNP med 0,3 pst.

etter et år og med 0,4 pst. etter to år. En reduksjon i offentlig konsum tilsvarende 0,4 pst. av fastlands-BNP vil trekke ned aktivitetsnivået med 0,4 pst. allerede etter ett år.

I Finansdepartementets likevektsmodell for analyser av finanspolitikken, NORA, spiller forventninger til fremtiden en mer eksplisitt rolle enn i KVARTS. Virkningen av ulike finanspolitiske tiltak på økonomien er likevel nokså lik i KVARTS og NORA, selv om effektene ofte er noe raskere i NORA.

SPØRSMÅL NR. 1056

Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 15. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at fødende med påvist koronasmitte blir ivaretatt på en forsvarlig og god måte gjennom fødsel, med tilfredsstillende fasiliteter og mulighet til å ha ledsager til stede under fødsel?

BEGRUNNELSE:

TV2 kunne den 27.01.22 fortelle fødselshistorien til et par der den fødende var smittet av covid-19 (Koronakaos på fødeavdeling - fikk ikke bruke toalettet (tv2.no)). Kvinnen som skulle føde ved OUS ble blant annet isolert på et rom uten toalett, og uten anledning til å bruke fellestoiletet i gangen på grunn av smitte. Dette fordi sykehuset hadde ikke andre ledige rom for smittede av covid-19. En økning i antall smittede, samt lettelser i restriksjoner vil mest sannsynlig medføre at langt flere fødende og deres partner/ledsager vil teste positivt for covid-19. Behovet for økt beredskap, tilgjengelige rom og oppdaterte retningslinjer for muligheten til å ha med ledsager er derfor stort. Ulike og raskt skiftende retningslinjer ved ulike sykehus gir gravide en ekstra belastning og usikkerhet i forbindelse med fødsel.

Svar:

Kvinner med koronasmitte skal ivaretas på en forsvarlig og god måte. Jeg har derfor bedt Helse Sør-Øst om informasjon om bakgrunnen for reportasjen i Tv2.

Helse Sør-Øst har fått tilbakemelding fra helseforetakene om tilbudet til fødende som er koronasmittet. Til-

bakemeldingene tyder på at de fødende med påvist smitte blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

De smittede med Covid-19 i fødeavdelingene isoleres på enkeltrom eller i kohorter, i henhold til retningslinjene ved helseforetakene. Retningslinjene oppdateres etter anbefalinger fra FHI. Det er bad og toalett på disse rommene.

Når det gjelder det konkrete eksempelet som representanten Bollestad viser til i sin begrunnelse for spørsmålet og som har vært offentliggjort i TV2, opplyser Oslo universitetssykehus følgende:

«Kvinner som skal føde ved fødeavdelingen Ullevål møter i Føde/Gyn-mottaket. Der vurderer man om pasienten er i aktiv fødsel, og om alt er bra med mor/foster. Det gjøres også monitorering av fosterets hjerterefrekvens og eventuell reaktivitet. Noen ganger kan det være nødvendig å observere kvinnen over litt tid for å avklare om det er aktiv fødsel og behov for fødestue, eller det kan være andre funn under undersøkelsen som krever noe observasjonstid. Føde/gyn-mottaket er en poliklinisk enhet der rommene ikke har egne toaletter.»

Vedrørende mulighetene for å ha med ledsager med påvist smitte av covid -19, opplyser Helseforetakene at praksis til nå har vært noe restriktiv med bakgrunn i tidligere forskrift om isolasjon.

Regjeringen fjernet alle forskriftsfestede tiltak mot covid -19 den 12. februar, inkludert plikt til isolasjon ved sykdom. Dette innebærer at personer som er smittet med covid-19 kan være ledsager ved fødsel. Besøk må kunne gjennomføres på en smittevernaglig forsvarlig måte og avtales med avdelingen.

SPØRSMÅL NR. 1057**Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad****Besvart 4. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Nye Veier har nettopp starta å rive fleire hus langs ein planlagt firefelts motorveg over Lågendeltaet. Området er verna, og Nye Veier har enno ikkje fått løyve til å bygge den aktuelle vegen.

Kva synest statsråden om at Nye Veier har starta denne prosessen, når regjeringa sin budsjetttavtale er klar på at utbygging av vegar skal gjerast på ein måte som minimerer tap av matjord og natur, og halde utbyggingskostnader og bompengar nede?

GRUNNGJEVING:

Nye Veier planlegg å bygge ein ny motorveg med fire felt gjennom Lillehammer kommune og Lågendeltaet naturreservat. Dette trass i at Lågendeltaet har lova sitt strenge vern, og har vore verna i over tretti år. Vegbygging er ikkje tillate i området. Det er ikkje ein gong lov til å padle i deltaet i deler av året, men no skal altså Nye Veier tilsynelatande få løyve til å bygge firefelts motorveg rett igjennom verneområdet.

Lågendeltaet er ei viktig og spesiell våtmark med særleg rikt fugleliv. I tillegg til å rasere eit sårbart og verdifullt naturområde vil ein motorveg føre til auka trafikk, meir støy, luftforureining og plastforureining i tillegg til auka klimagassutslepp.

1. september annonserte Nye Veier at dei ville vurdere alle eksisterande prosjekt på nytt for å redusere naturinngrep etter kraftig kritikk frå mellom anna Naturvernforbundet, innbyggjarar og kommuner. Men sidan har ikkje Nye Veier kome med noko signal om at dei skal begrense naturinngrep.

Ei alternativ utbygging av E6 på noverande trasé med 2/3-felts veg er eit mykje bedre alternativ. Det vil gi høgare trafikktryggleik, lavere utbyggingskostnader og bompengar, og ikkje minst vesentleg mindre naturinngrep.

Svar:

Kommunedelplanen for E6 på strekningen Vingrom-Ensbjartnes vart vedtatt i Lillehammer kommunestyre i juni 2018. I forbindelse med vedtaket og på grunn av motsegner til planen, vart det gjennomført breitt samansette meklingsar der blant anna Lillehammer og Øyer kommunar, fylkesmannen i Oppland, Oppland fylkeskommune, Norges vassdrags- og energidirektorat og Statens vegvesen og Nye Veier deltok. Meklinga førte fram og avgjerdene i kommunedelplanen vart oppdatert.

Nye Veier bygger ny og trafikksikker E6 mellom Roterud og Storhove i Innlandet, som ein del av strekningen E6 Moelv-Øyer. Omkring halve prosjektet Roterud-Storhove er gjenbruk av eksisterande veg. Nye Veier praktiserer høg grad av gjenbruk nettopp fordi ein ønsker å redusere prosjektets fotavtrykk. Slik tar ein hand om både matjord og naturverdiar på best mogeleg måte. Prosjektet har på denne måten jobba aktivt for å unngå tap av matjord og natur, redusere negative konsekvensar og også kompensere for tap som ikkje har latt seg unngå.

Når det gjelder kryssing av Lågendeltaet har Nye Veier arbeidd for å redusere belastningar på det ytre miljø. Ved val av totalentreprenør, som og har bidratt i reguleringa, var det å minimere belastningar på ytre miljø i prosjektet generelt og i naturreservatet et kriterium som vart spesielt vurdert. Det har blitt jobba for å auke kunnskapsgrunnlaget gjennom blant anna omfattande fiskundersøkingar, vannprøvetaking, periodevis dagleg teljing av fugl i reservatet, grunnundersøkingar og støyvurderingar. Dette har bidratt til at brukonseptet som låg inne i kommunedelplanen er endra både når det gjeld detaljert plassering og utforming, nettopp for å ta hand om naturverdiane i området best mogeleg. Også klimarekneskapen er betydeleg betra som følge av arbeidet som er gjort.

Mange grunneigarar har ønsket innløyning, mellom anna for å komme vidare i prosessen og sleppe utryggleiken det medfører å ha eit vegprosjekt under planlegging å forhalda seg til. Innløyning av hus og eigedommar kan være vanskeleg og krevjande å gå gjennom for den det gjeld. Nye Veier ønsker derfor å gå i tidleg dialog med dei som vegplanane er aktuelle for, slik at alle partar skal ha tid på seg. Innløyning av eigedommar er som sagt i dette tilfellet, og som regel, gjort på frivillig basis. Det er først og fremst eigarane av husa der selskapet har sett at det var openbart at vegen ville komme, som er innløyst. Lillehammer kommune har tillate å rive og godkjent rivesøknader før anleggsarbeidet skal starte.

Årsdøgntrafikken (ÅDT) på den aktuelle strekningen er 22.000 og basert på eksisterande vegnormalar er dermed firefelts veg alternativet.

SPØRSMÅL NR. 1058**Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 4. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil samferdselsministeren innlemme Hvalerfergen i fergebegrepet slik at Hvalers innbyggere får ta del i priskuttet, som ministeren selv har uttalt som viktig for at hverdagen skal gå opp for de som er avhengig av fergetransport, også på Hvaler?

BEGRUNNELSE:

For noen uker siden uttrykte Ap-ordføreren på Hvaler tilfredshet over at fergeprisene mellom Skjærhalden og de østre øyene skulle reduseres.

Samferdselsministeren uttalte til Fredriksstad Blad (nettavis 8.11.2021) at fergeprisene reduseres med 30 %. Videre at det bevilges ytterligere en milliard kroner for billigere fergebilletter. Han sier at distriktene tas på alvor. Folk skal ikke droppe å ta fergen fordi pengene ikke strekker til. For mange er fergen avgjørende for at hverdagen skal gå opp.

Etter 1. januar kan man reise gratis med sykkel, som bilpassasjer eller som fotgjenger mellom Moss og Horten. Bor man på en av Hvalers østre øyer koster det 70 kroner en vei som fotgjenger. Grunnen er at Fv108 til Skjærhalden stopper ved rundkjøringen på Skjærhalden og fergen til de østre øyene faller utenfor fylkesveinettet og defineres som båt.

Målet om å halvere fergeprisene gjelder ikke for Hvalerfergens brukere. Her må det betales 70 kroner en vei dersom du er forgjenger fordi dette sambandet trafikkeres av båt og ikke ferge. Vanlige folk, fastboende, hyttefolk og turister oppfatter sannsynlig at fergene mellom Skjærhalden og øyene er ferger.

Samferdselsministeren kan og bør, sånn jeg ser det, innlemme Hvalerfergen i fergebegrepet slik at Hvalers innbyggere får ta del i det priskuttet som ministeren selv har uttalt som viktig for at hverdagen skal gå opp for de som er avhengig av fergetransport. Det er ingen logisk rettferdighet i at noen innbyggere får priskutt fremfor andre basert på definisjonen av båt eller ferge. Dette må endres.

Svar:

Stortingsrepresentanten viser i begrunnelsen til at fylkesveien ikke går helt ned til kaien, og at Hvalerfergen derfor blir regnet som båt, men dette har ikke noe å si for hvordan ferje- eller båtsamband blir klassifisert i inntektssystemet. For at et samband skal telle som ferje i inntektssystemet, må ferjen være i helårsdrift, fylkeskom-

munen må dekke alle (eller nesten alle) driftsutgiftene utover det som blir dekket av billettinntekter, og biltrafikken må være over 10 personbilenheter i årsdøgntrafikk.

Den aktuelle ruten er av Viken fylkeskommune vurdert som en båt rute. Fylkeskommunen har rapportert inn ruten som en båt rute i kriteriedataene som blir brukt til å regne ut rammetilskudd gjennom inntektssystemet, og den faller derfor utenfor når overføringer knyttet til reduserte ferjetakster fastsettes. For øvrig har fylkeskommunen ansvar for å fastsette takster både på fylkeskommunale båt- og ferjeruter.

Av Hurdalsplattformen går det fram at regjeringen vil halvere prisene på riksvegferjer og fylkesvegferjer i løpet av fireårsperioden. Det går videre fram at regjeringen ønsker å innføre gratis ferje i trafikksvake samband og til øyer og samfunn uten annen vegforbindelse.

I tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2021, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) foreslo Støre-regjeringen å sette av midler som gjør at ferjetakstene for trafikantene fra 1. januar i år kunne reduseres med 30 % jamført med takstene 1. januar 2021. Stortinget sluttet seg til forslaget. Videre er det satt av 30 mill. kr til gratis ferje i trafikksvake samband (samband med under 100 000 passasjerer). Regjeringen har varslet Stortinget om at det vil bli forelagt et opplegg for innretting om bruk av disse midlene, for andre halvår 2022.

Stortinget gjorde 23. februar 2021 et anmodningsvedtak (vedtak nr. 661) der regjeringen ble bedt om å komme tilbake i revidert statsbudsjett 2021 med forslag til reduserte ferjetakster og en forpliktende plan for halvering av ferjepriser på riksveg- og fylkesvegferjesamband. Ved revisjonen av statsbudsjettet for 2021, jf. Prop. 195 S (2020–2021) foreslo Solberg-regjeringen å redusere takstene med 10 % i andre halvår 2021. Stortinget bevilget midler til en takstreduksjon på 25 % for andre halvår 2021, jf. Innst. 600 S (2020–2021).

Både anmodningsvedtak nr. 661 og Hurdalsplattformen gjelder ferjetakster. Heller ikke Solberg-regjeringen tok opp spørsmål om takster på passasjerbåt/hurtigbåt i oppfølgingen av anmodningsvedtaket.

SPØRSMÅL NR. 1059**Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Margret Hagerup****Besvart 8. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Mener statsråden at regjeringen Solberg før valget i 2021 skulle ha fraveket ordinær saksbehandlingspraksis og instruert utdanningsdirektoratet om å godkjenne søknadene om nye friskoler som lå inne?

BEGRUNNELSE:

Det vises til svarbrev fra statssekretær Halvard Hølleland, datert 25. januar 2022, etter møte med Bærum og Asker kommune hvor det på slutten skrives følgende:

«Vi har vurdert de argumentene som ble reist i møtet. Av likebehandlingshensyn kan vi likevel ikke gjøre unntak fra instruksjonen bare for søknadene fra Norges Realfagsgymnas Ungdomsskole Asker AS og Norges Realfagsgymnas Ungdomsskole Fornebu AS. Dette ville ikke ha vært forenelig med prinsippet om likebehandling. Et unntak kun for disse to skolene ville ha vært urettferdig overfor de andre som har fremmet søknader om godkjenning av profilskoler og yrkesfagskoler som den forrige regjeringen ikke behandlet.»

Her insinueres det at den forrige regjeringen kunne ferdigbehandlet disse søknadene.

Videre vises det til Utdanningsdirektoratet sine nettsider, hvor praksis for søknadsbehandling ligger, med klare retningslinjer og frister for søkere.

Søke om å starte en friskole (udir.no).

Svar:

Det følger av Hurdalsplattformen at regjeringen vil fjerne profilskoler og yrkesfagopplæring som godkjenningssgrunnlag etter friskoleloven. Disse to godkjenningssgrunnlagene kom inn i loven i 2015 etter forslag fra Solberg-regjeringen, og mot stemmene til de nåværende regjeringspartiene. Regjeringen vil utvikle en sterkere fellesskole og stoppe privatiseringen av den offentlige skolen. Jeg ønsker at denne politiske kursendringen skal gjennomføres så raskt som mulig, og at den politikken som ble stemt frem under stortingsvalget skal ligge til grunn for privatskolepolitikken. Departementet har derfor gjennomført en høring av forslag om å oppheve de to godkjenningssgrunnlagene vidaregående opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram og særskilt profil. Jeg tar sikte på å legge frem et lovforslag for Stortinget våren 2022.

I påvente av Stortingets forventede lovbehandling våren 2022 instruerte departementet

15. november 2021 Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye

skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero. Det samme gjelder søknader om godkjenning av driftsendringer ved skoler som i dag er godkjent på disse to grunnlagene. Det oppholdet i søknadsbehandlingen som følger av instruksjonen er et grunnnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11a første ledd. Søknadene vil bli tatt under behandling så snart Stortinget har behandlet lovforslaget.

Departementet er etter friskoleloven § 2-1 første ledd gitt myndighet til å godkjenne nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler. Denne myndigheten er delegert til Utdanningsdirektoratet. Jeg har ingen formening om hvordan den forrige regjeringen burde ha håndtert behandlingen av foreliggende søknader om godkjenning av friskoler. Jeg konstaterte imidlertid at det lå flere ubehandlede søknader inne da jeg overtok som statsråd. Søknadene vil altså bli behandlet når Stortinget har vurdert regjeringens lovforslag. Ut fra et likebehandlingssprinsipp er det ikke aktuelt å trekke enkelte søknader ut og behandle disse etter friskolelovgivningen som ble innført under regjeringen Solberg.

SPØRSMÅL NR. 1060**Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 4. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvordan forholder regjeringen seg til den påståtte arrestasjonen av lederen for det tunisiske partiet Ennahda, Nouredine Bhairi?

BEGRUNNELSE:

Reuters refererte 3. januar til at Det tunisiske parlamentets leder, Rached Ghannouchi, som suspenderte nasjonalforsamlingen og ba president Kais Saied om å gjøre rede for Bhairis tilstand.

Svar:

Tunisas tidligere justisminister, Nouredine Bhairi, ble pågrepet 31. desember angivelig for brudd på landets terrorlovgivning. Han skal nå være på et sykehus i Tunisia under bevoktning. FNs Menneskerettighetskontor i Tunisia offentliggjorde den 11. januar en uttalelse hvor de ba tunisiske myndigheter umiddelbart løslate Bhairi eller

fremsette formell anklage mot ham i tråd med aksepterte prosedyrer i straffesaker.

Den 25. juli i fjor benyttet president Kais Saied en unntaksparagraf i grunnloven. Han suspenderte parlamentet, avsatte statsministeren og ga seg selv mer makt. Den 13. desember fremla presidenten sine planer for institusjonelle og konstitusjonelle endringer. Det gjennomføres nå konsultasjoner med sikte på å endre grunnloven av 2014. Det er planlagt en folkeavstemning om endringene den 25. juli, og presidenten har annonsert parlamentsvalg den 17. desember. 2022 vil bli et viktig år for Tunisia. Fra norsk side følger vi situasjonen og utviklingen tett. Norge vil fortsette å støtte Tunisia. Godt styresett, inkluderende økonomisk utvikling og jobbskaping samt menneskerettigheter og demokrati er viktig i vårt samarbeid med Tunisia.

Norge sluttet seg til EUs uttalelse fra 16. desember i fjor om den politiske situasjonen i landet. Norge forventer at Tunisia holder fast ved en demokratisk styreform, basert på respekt for rettsstatsprinsipper og menneskerettighetene.

SPØRSMÅL NR. 1061**Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen****Besvart 7. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden bes redegjøre for hvorfor kraftprisene i Sør-Norge ligger stabilt skyhøyt, og vesentlig høyere enn prisene i Danmark og Sverige, og har gjort det over lengre tid, og samtidig redegjøre for hvorfor ikke Danmark og Sverige som er tilknyttet Europa påvirkes i samme grad av høye kull og gasspriser med klimaavgift på toppen, som prisdriver, som Norge påstås å gjøre?

BEGRUNNELSE:

I skrivende stund, 27.1.22 kl. 13.44 er prisen i region NO1 og NO2 131,58 øre. I tilkoblede regioner i Sverige og Danmark er prisen 29,96 øre. Den Norske prisen er da 4,4 x

høyere. Dette prisbildet har vedvart den siste halvdel av januar, med noen få unntak, hvor norske priser er mangedobbelte de svenske og danske prisene.

I region NO1 importeres det nå kraft fra NO2, 3 og 5 pluss Sverige. I NO2 importeres det nå 794 MW kraft fra Danmark, mens vi eksporterer 1063 MW til Tyskland, England, Nederland, samt 876 MW internt til NO1 og NO5.

Det er interessant å vite hvorfor strømprisene ikke er lavere i Sør-Norge, på nivå tilsvarende prisene i Sverige og Danmark hvor vi akkurat nå importerer kraft fra, og som begge er koblet til Europa.

Sverige og Danmark er dog ikke koblet direkte til UK, som Norge er, hvor eksporten over UK kablen fra Norge ofte er omfattende.

Det påstås at årsaken til de høye kraftprisene er høye priser på gass, CO2 avgifter, lite vind, lav magasinfylling og mer. Det er interessant å få avklart fra statsråden hvorfor dette ikke gjelder for verken Danmark eller Sverige, men kun Norge.

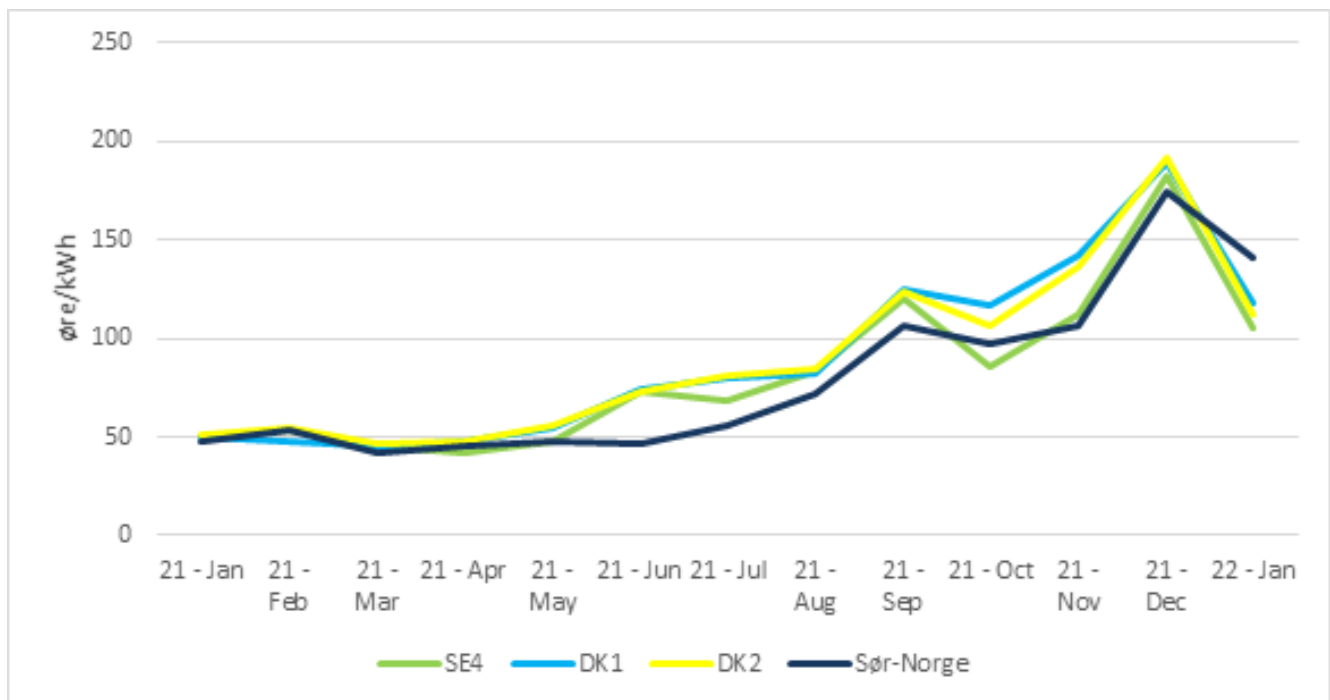
Svar:

Det er flere faktorer som påvirker kraftprisen. En grunnleggende egenskap ved den norske kraftforsyningen er at den er væravhengig. Kraftproduksjonen påvirkes av tilsig til vannkraftverkene og vindforhold, og kraftforbruket varierer med utetemperaturene. Norge er også tilknyttet det europeiske kraftmarkedet gjennom utenlandsforbindelser, og påvirkes av prisene i våre naboland gjennom kraften vi utveksler. Både gassprisene og kullprisene er langt høyere enn de har vært de siste årene, og dette har gitt svært høye kraftpriser i europeiske land. I tillegg er CO2-kvotepreisene rekordhøye.

Siden ulike land har ulike kraftsystem og ulik tilknytning til andre lands kraftsystemer vil kraftprisene variere fra land til land. I Norge er store deler av den fornybare kraftproduksjonen regulerbar, og vi har mulighet til å spare vannet. Kraftsystemene i Danmark og Sverige har et større innslag av uregulerbar kraftproduksjon, særlig av vindkraft. Vindkraftproduksjonen er uregulerbar og må forbrukes når den produseres. I perioder med stor produksjon gir dette et overskudd på kraft og lavere priser. Et eksempel er 27. januar da Norge importerte kraft fra Sverige i de fleste timer og fra Danmark i alle døgnets timer, når høy vindkraftproduksjon ga lave priser i disse landene. Motsatt vil perioder med lav vindkraftproduksjon i Sverige og Danmark kunne gi utslag i høyere kraftpriser enn i for eksempel Norge.

I januar var gjennomsnittlig kraftpris i Sør-Norge noe høyere enn prisen i Danmark og Sør-Sverige, mens den gjennomsnittlige kraftprisen for desember 2021 var høyere i Sør-Sverige og Danmark enn i Norge. Gjennom 2021 har kraftprisene i Danmark (DK1 og DK2) som regel vært høyere enn i Norge, jf. figuren under. Prisene helt sør i Sverige (SE4) har også ligget på et høyere nivå.

Månedlige gjennomsnittspriser for kraft, utvalgte prisområder.

Kilde: [Market data | Nord Pool \(nordpoolgroup.com\)](https://nordpoolgroup.com/Market-data)

SPØRSMÅL NR. 1062**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 4. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen lover regjeringen at jordvern skal bli et overordnet hensyn i arealforvaltninga og at det skal gås kritisk gjennom nedbyggingsprosjekt for å vurdere om mengden prosjekt er forenlig med jordvernmålene. Samtidig fortsetter nedbyggingen av matjord. Bare i Trøndelag vil flere hundre dekar av den beste dyrkajorda gå tapt de neste årene på grunn av vegutbygging og boligbygging.

Når er regjeringa ferdig med sin gjennomgang og vil statsråden sette prosjekt som bygger ned matjord på vent inntil gjennomgangen er gjort?

Svar:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil «Gå kritisk gjennom konkrete nedbyggingsprosjekt for å vurdere om mengda prosjekt er forenleg med dei fastsette jordvernmåla». Dette er et tiltak som jeg vil følge opp, og det vil kunne gi viktige informasjon til arbeidet med å nå det nasjonale omdisponeringsmålet for dyrka jord.

Vi vet imidlertid en del allerede. Gjennom de virkemidlene som ligger i plan- og bygningsloven vurderer statsforvalterne løpende alle arealplaner og nedbyggingsprosjekter som planlegges i kommunene. Ikke minst kan statsforvalterne fremme innsigelse til kommunale planer som de mener er i konflikt med det nasjonale jordvernmålet.

Ved den siste oppdateringen av den nasjonale jordvernstrategien i 2021 ble det gjort en analyse av jordvernmålet. Dette basert på en framskriving av nedgangen i omdisponering etter 2005 og anslag over framtidig vei- og baneutbygging. Blant annet ut fra anslag for omdisponering til framtidig vei- og baneutbygging, valgte Stortinget da å sette målet til 3 000 dekar, jf. kapittel 2.1 i jordvernstrategien.

På denne bakgrunn ser jeg at det vil bli bygd ned en del jord til vei- og jernbaneformål. Jeg kjenner også til vei-prosjekt under planlegging i Trøndelag og andre større utbyggingsprosjekter som kan komme til å beslaglegge dyrka jord. Vi er også klar over at det er satt av mye dyrka jord til framtidig utbyggingsformål i kommuneplaner, noe som Statistisk sentralbyrå (SSB) nylig har beskrevet i rapporten «Arealreserver i kommuneplaner for bolig- og næringsbebyggelse». Kommunene kan imidlertid tilbakeføre disse områdene til landbruksformål i kommuneplanen, og statsforvalterne har en viktig oppgave med å få kommunene til å vurdere nettopp dette. Jeg vil presisere dette overfor statsforvalterne.

Som nevnt i spørsmålet, står det i Hurdalsplattformen at regjeringen vil «Sikre at jordvern blir eit overordna omsyn i arealforvaltninga». Jeg mener at dette er nødvendige tiltak som regjeringen også skal følge opp. Derfor vil jeg bl.a. sende ut et brev til alle kommunene der jeg presiserer dette. Det er lite rom for å omdisponere dyrka jord om vi skal nå det nasjonale jordvernmålet.

SPØRSMÅL NR. 1063**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 4. februar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Gjennom styringsavtalen med Enova er det fra 2015 avsatt et årlig beløp som skal gå til energitiltak i husholdningene, totalt 1 800 mill. I samme periode har husholdningene betalt inn 2 800 mill. gjennom påslaget på nettarriffen. Enova har i denne perioden kun utbetalt 1250 mill. til energitiltak i husholdningene.

Hva vil ministeren gjøre for å sikre at de 550 millionene Enova skylder husholdningene utbetales slik at flest mulig husholdninger kan gjennomføre energitiltak, og få redusert strømregning allerede før neste vintersesong?

BEGRUNNELSE:

Selv i 2021, som var et år med rekordhøye strømpriser, klarte Enova kun å utbetale 127 millioner av 300 millioner som var avsatt til energitiltak i husholdningene. Selv om Enova lå langt på etterskudd med utbetalinger svekket eller fjernet de flere av de mest populære støtteordningene den 1. juli 2021. Det er heller ingen nye energitiltak som er lagt til på listen over tiltak som får støtte i 2021.

Nedbygging av støtteordninger husholdningene kan benytte, svekker motivasjonen til å gjennomføre energitiltak og oppslutning om klimadugnaden. Når pengene ikke blir delt ut så er enten terskelen for å oppnå støtte for høy, kjennskapet til støtteordningene for dårlig eller så støtter man ikke de tiltakene som folk flest har tid, energi og ikke minst økonomi til å gjennomføre hjemme.

Norge var det eneste landet i Europa som hadde negativ markedsutvikling for solceller og varmepumper for vannbåren varme i 2020. Med betydelig politisk strid om både vindkraft og vannkraft, er det viktig at vi på kort sikt evner å realisere potensialet for energieffektivisering og egenproduksjon av strøm.

Støtte til introduksjon av ny teknologi er viktig, men ikke alene nok til at vi når våre mål for klimakutt og energisparing. Målet om 10 TWh energisparing i bygg innen 2030 vil i hovedsak måtte skje gjennom storskala utrulling av kjent og velprøvd teknologi, og er avgjørende for å få tilstrekkelig tempo i omstillingen.

Svar:

Husholdninger og forbrukere spiller en viktig rolle i omstillingen til lavutslippssamfunnet og det er derfor satt av 400 millioner kroner årlig til klima- og energitiltak hos husholdninger og forbrukere i Enovas styringsavtale. Dette er en økning på 100 millioner kroner fra forrige regjering, som følge av budsjettforliket vårt med SV. Midlene skal bidra til reduserte klimagassutslipp og omstilling til lavutslippssamfunnet.

Enova har jobbet lenge med å forberede endringer i disse tiltakene og 2. februar lanserte de en rekke nye tiltak rettet mot husholdninger og forbrukere. Blant annet økt støtte til solcellepanel, støtte til smart strømstyring, smarte varmtvannsberedere, og kartleggingsstøtte til borettslag og boligsameier. Samtidig opprettholder Enova de eksisterende tiltakene rettet mot husholdninger og forbrukere.

Enova er et viktig virkemiddel for å bidra til teknologutvikling. Støtte fra Enova skal avlaste risiko og kostnader for de som er først ute med å teste nye løsninger. Det er viktig at noen går foran for at alle andre i neste omgang skal ha bedre og billigere teknologier å velge mellom. Støtte fra Enova skal ikke være en vedvarende subsidie, men heller sørge for varige markedsendringer slik at kli-

mavennlige løsninger blir foretrukket uten støtte. Når teknologier blir modne må andre virkemidler ta over.

Regjeringen er opptatt av at også husstander med lave inntekter skal ha mulighet til å gjennomføre energitiltak. Her handler det om at modne løsninger også må gjøres tilgjengelige for husstander med lav inntekt. Selv relativt utbredte tiltak som etterisolering og bytting av vindu kan være utfordrende å gjennomføre for husholdninger som har anstrengt økonomi. Mange med lave inntekter bor også i leide boliger. Leietakere har i utgangspunktet liten mulighet eller insentiv til å gjennomføre energitiltak i boligen de leier. I forrige uke lanserte vi derfor en ordning på 100 mill. kroner gjennom Enova rettet mot energitiltak i kommunale boliger. Dette inngår i rammen på 400 millioner kroner. Ordningen vil ta tak i noe av det uforløste potensialet for energioppgradering i kommunale boliger, og på sikt bidra til lavere strømregninger for husholdningene som bor i dem.

Vi har ambisiøse mål i klimapolitikken og skal på kort tid omstille oss til et lavutslippssamfunn. Enova er et viktig klimavirkemiddel. Jeg mener vi ikke må glemme at all støtten fra Enova øker samfunnets omstillingsevne som dermed også kommer alle innbyggere til gode, eksempelvis gjennom hurtigludere for elbil og elbusser.

Over perioden 2017-2020 oppfylte Enova kriteriet i avtalen om å disponere 1 mrd. kroner til ENØK-tiltak i husholdninger. Over perioden tildelte Enova om lag 1 030 mill. kroner til husholdninger. Enova forholder seg også til rammene i inneværende avtale. De nye tiltakene og økningen av støtten til solceller vil sammen med ordningen rettet mot energitiltak i kommunale boliger bety at Enova nå fremover vil betale ut mer støtte til husholdninger og forbrukere. Lettelser i pandemiltak vil dessuten gjøre det praktisk enklere å gjennomføre tiltak i folks hjem, og dermed også bidra til økt utbetalt støtte.

SPØRSMÅL NR. 1064**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja****Besvart 4. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden og regjeringen sørge for at de opp imot 70 studenter som har fullført utdanningen ifra Elte i klinisk psykologi, får tilsvarende tiltak som de tidligere studentene har fått, og slik kan oppnå en autorisasjon i Norge og begynne å praktisere som psykologer?

BEGRUNNELSE:

I Norge er det stor mangel på psykologer. Spesielt i mange distriktskommuner er det utfordrende å rekruttere psykologer. Vi lever i et samfunn der psykiske problemer vokser og flere trenger hjelp. I 2016 etter at mange studenter hadde påbegynt studiene for å bli kliniske psykologer ved Elte Universitet i Ungarn endret Helsedirektoratet godkjenningen av dette studiet. I 2018 ble dette delvis rettet opp av Helse og omsorgsdepartementet for de studentene som hadde kommet lengst i studiene sine men ikke de som ennå var på bachelordelen av utdanningen.

Stortinget har fattet vedtak i 2017 som gir regjeringen beskjed om at alle studenter er omfattet av en slik ordning ikke kun de som var på mastergradsstudiet. Se Meld. St. 16 (2016-2017)) der Vedtak 770 lyder:

“Stortinget ber regjeringen foreta en vurdering av mulige kompensierende tiltak som kan bidra til at studenter som har avsluttet profesjonsstudier i utlandet, men som ikke får autorisasjon i Norge som følge av endret praksis i Helsedirektoratet etter at de har påbegynt studiet ved den aktuelle utdanningsinstitusjonen, kan oppnå autorisasjon i Norge.”

I dag er opp imot 70 studenter som har fullført utdanningen ifra Elte i klinisk psykologi men som står uten autorisasjon i Norge eller tiltak som kan gi dem dette. Dette synes som en klar forskjellsbehandling og ikke som særlig god samfunnsøkonomi heller.

Svar:

Solberg-regjeringen etablerte i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2018 et eget kvalifiseringsprogram for personer med masterutdanning i psykologi fra ELTE i Ungarn. Kvalifiseringsprogrammet var avgrenset til å gjelde de studentene som hadde startet masterutdanningen i psykologi ved ELTE før Helsedirektoratet i 2016 endret godkjenningspraksisen for kandidater med denne masterutdanningen. Det er riktig som representanten omtaler at denne avgrensningen betyr at personer som av ulike grunner valgte å starte på masterutdanningen etter at det

ble kjent at Helsedirektoratet endret praksis, ikke kan ta del i kvalifiseringsprogrammet.

Regjeringen har ikke til hensikt å etablere et nytt kvalifiseringsprogram, eller forlenge det eksisterende kvalifiseringsprogrammet for de studentene som startet på masterutdanningen i psykologi ved ELTE etter at Helsedirektoratet endret praksis. Det er flere årsaker til dette.

Fra tid til annen vil det av ulike grunner forekomme endringer i godkjenningspraksis som kan ha konsekvenser for enkeltgrupper. Andre land kan endre sine utdanninger, eller praktiseringen av det internasjonalt regelverk innen området kan endres. Tilsvarende kan innholdet i de norske utdanningene endres, noe som vil kunne ha konsekvenser for hvordan utenlandske utdanninger blir vurdert. Det kan også være at Helsedirektoratet finner ut at de har hatt feil godkjenningspraksis. Det var bakgrunnen for at godkjenningspraksisen for ELTE-utdannede ble endret. Studenter som velger helsefaglig utdanning i utlandet, har et selvstendig ansvar for å vurdere og holde seg oppdatert om utdanningen de tar vil kvalifisere til autorisasjon i Norge.

Nasjonale myndigheter har ingen plikt til å opprette kvalifiseringsprogrammer for kandidater som ikke kvalifiserer til autorisasjon. Jeg minner om at to rettsinstanser, samt EFTA-domstolen, har bekreftet at de ELTE-utdannede er utdannet til et annet yrke enn den norske psykologutdanningen. De ca. 200 som fikk tilgang til kvalifiseringsprogrammet fikk dette på et tidspunkt da det var usikkerhet om hvilke kvalifikasjoner de ELTE-utdannede faktisk hadde og om den norske praktiseringen av EØS-regelverket var riktig.

Det er heller ikke slik at den aktuelle masterutdanningen ved ELTE er å anse som en del av en sammenhengende femårig profesjonsutdanning. Utdanningen er en toårig masterutdanning. Alle som har tatt en relevant bachelorutdanning kan søke om opptak på denne masterutdanningen. De fleste av kandidatene med utdanning fra ELTE som har gjennomført kvalifiseringsprogrammet, har fullført sin bachelorgrad i Norge. Andre har bachelorgrader fra andre europeiske land.

Jeg har forståelse for at studenter finner det utfordrende å forholde seg til en godkjenningspraksis som kan endre seg. Samtidig er det slik at hovedformålet med autorisasjonsordningen er å ivareta hensynet til pasientsikkerhet. Helsedirektoratet kan derfor ikke gi lisens eller autorisasjon med mindre de er trygge på at helsepersonellet har tilstrekkelige kvalifikasjoner og den nødvendige kompetansen.

SPØRSMÅL NR. 1065**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Christian Torset****Besvart 11. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

RV85 i Sortland mangler gang/sykkelfelt over Sortlandsbrua og fra Strand boligfelt til Sigerfjordkrysset. I samsvar med helse råd og i tråd med målsetningen om reduserte klimagassutslipp ferdes mange til fots og med sykkel i området.

Når kan man forvente at også myke trafikanter i Sortland kan ferdes trygt mellom skole, barnehage og jobb på de nevnte strekningene?

BEGRUNNELSE:

Sortland bru er en del av Hålogalandsveien/riksveg 85. RV85 stopper ved brufoten på Sortlandssiden og går over til FV82. I planleggingen av Hålogalandsveien og i KVV Hålogalandsveien var Gullsfjord til og med Sortland bru en del av Hålogalandsveien. Denne delen ble dessverre tatt ut av prosjektet og dermed ble de nevnte strekningene i Sortland kommune ikke utbedret i henhold til opprinnelig plan.

Sortland har størst handel per innbygger i hele Nord-Norge, og er på fjortende plass på landsbasis. Tilreisende fra omkringliggende kommuner står for mye av handelen, og Sortlandsbrua og Strand-Sigerfjord har en årssøgnstrafikk (ÅDT) på hele 6200, hvorav 10% er tungtrafikk. Trafikken går gjennom lange strekninger tvers gjennom

tettbebygde områder uten trygge alternativer for myke trafikanter.

Gang/sykkelvei på Sortland bru er ferdig prosjektert og kan igangsettes umiddelbart. Gang/sykkelvei Strand/Sigerfjord er ferdig regulert og klar for prosjektering.

Svar:

En gang- og sykkelvegsløsning langs rv. 85 fra Sigerfjordkrysset via Strand og over Sortlandsbrua er ifølge Statens vegvesen grovt kostnadsberegnet til 200 mill. kr. Den aktuelle strekningen ligger på riksvegrote 8a (E6 Fauske – Nordkjosbotn med tilknytninger), men utenfor den delen av rv. 85 som omfattes av OPS-prosjektet E10/rv. 85 Tjeldsund – Gullsfjordbotn – Langvassbukta.

Den aktuelle strekningen er en manglende lenke i et ellers godt utbygd gang- og sykkelvegnett rundt Sortland, fordi tiltaket ikke har nådd opp i de nasjonale prioriteringene.

Jeg vil vise til at Statens vegvesen nettopp har lagt frem gjennomføringsplanen for Nasjonal transportplan 2022-2033, dvs. for perioden 2022-2027. Planen vil bli rullert årlig som en del av Statens vegvesens porteføljestyling. Det er satt av midler til rute 8a til såkalte mindre tiltak i gjennomføringsplanen, men det er ikke nå funnet rom for dette tiltaket innenfor den økonomiske rammen. Midlene er bundet opp i andre prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 1066**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Christian Torset****Besvart 2. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Avinor har bestemt seg for å utsette realisering av ny flyplass i Bodø. Dette er meget alvorlig i seg selv, men i tillegg er konsekvensen at også at ny by prosjektet forsinkes. Det haster å få gjort noe med flyplassen i Bodø og forsinkelsen Avinor legger opp til kan få negative konsekvenser for trafikkavviklingen.

Vil statsråden gå i dialog med Avinor for å få prosjektet tilbake til den opprinnelige vedtatte tidsplanen?

Svar:

En flytting av Bodø lufthavn vil frigjøre areal til byutvikling. Målet med prosjektet er å bidra til en positiv byutvikling og styrke den regionale utviklingen. Nyten i prosjektet

oppstår i hovedsak gjennom reduserte transportkostnader for befolkning og næringsliv sammenliknet med et alternativ der byutviklingen skjer lenger unna sentrum.

Den nye lufthavna skal finansieres av Avinor AS (Avinor), staten og et lokalt bidrag. I stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2022–2033 (NTP), jf. Meld St. 20 (2020–2021) og Innst. 653 S (2020–2021), er det prioritert 3,1 mrd. kr i statlig bidrag til prosjektet, inkludert statlige følgekostnader.

I statsbudsjettet for 2022 er det bevilget 200 mill. kr til Avinor til videre planlegging og vedtatt en kostnadsramme for den nye lufthavna på 6,293 mrd. kr. Kostnadsramma inkluderer ikke tomtekostnader for den nye lufthavna. I Prop. 1 S (2021–2022) er det også presentert en finansieringsplan og fordeling av kostnadsrisikoen for den nye lufthavna. Kostnadsramma, finansieringsplanen og risikodelingen bygger på en ekstern kvalitetssikring (KS2) utført på oppdrag av Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet.

KS2 tok utgangspunkt i føringene fra NTP om at Avinors bidrag til den nye lufthavna skal legge til grunn de investeringskostnadene som ville vært nødvendige for å videreføre dagens lufthavn de nærmeste årene, samt de fordelene Avinor oppnår med den nye lufthavna. Med dette som utgangspunkt beregnet KS2 Avinors bidrag til den nye lufthavna til 2,2 mrd. kr. Avinor har selv satt et tak på selskapets bidrag på 1,8 mrd. kr ut fra selskapets økonomiske situasjon.

I Prop. 1 S (2021–2022) er det redegjort for Avinors økonomiske situasjon som følge av pandemien, og det er vist til at det er Avinor som skal fatte et endelig utbyggingsvedtak for den nye lufthavna. Avinor kunngjorde 20. januar 2022 at beslutningen om et utbyggingsvedtak er utsatt med 12 måneder. Avinor viste til selskapets økon-

omiske situasjon og framtidig usikkerhet som følge av pandemien som grunnlag for beslutningen. Avinor fant det derfor ikke forsvarlig å påta seg risikoen ved å fatte en investeringsbeslutning nå.

Avinor er organisert som et aksjeselskap, og det er styret som er ansvarlig for forvaltningen av selskapet, herunder hvor mye og hvor det skal investeres. Som følge av pandemien har Avinor effektivisert driften og redusert og utsatt investeringsprosjekter i hele landet. Situasjonen er krevende, og det har ikke vært mulig for Avinor å oppfylle kravet i vedtektene om 40 pst. egenkapitalandel. Samferdselsdepartementet har akseptert at Avinor kan underskride egenkapitalkravet i vedtektene til og med 31. mars 2022.

Det er behov for investeringer på dagens lufthavn de nærmeste årene, blant annet i rullebanen. Avinor har informert meg om at selskapet fortløpende vurderer tiltak som må gjøres for kunne drive Bodø lufthavn sikkert og stabilt. En utsettelse på 12 måneder kan ifølge Avinor medføre behov for økt vedlikehold av dagens rullebane, men omfanget må vurderes ut ifra tilstanden til rullebanen år for år.

I Hurdalsplattformen har regjeringen vist til at den vil videreføre og styrke Avinor-modellen for å drifte og videreutvikle flyplasser i hele landet. I Prop. 1 S (2020–2021) er det vist til at Samferdselsdepartementet vil vurdere ytterligere tiltak overfor Avinor. Det er tett dialog mellom Samferdselsdepartementet og Avinor om den økonomiske situasjonen i selskapet, medregnet saken om flyttingen av Bodø lufthavn. Regjeringen har fortsatt mål om at Stortingets vedtak om bygging av flyplass skal følges opp, og at ny flyplass skal realiseres. Jeg følger situasjonen nøye og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1067

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 7. februar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Gjeldsordningsloven skaper utfordringer for å rehabiliterer mennesker i soning, og gjør at de som trenger økonomisk rehabilitering utelukkes fra ordningen. Det er behov for å revidere gjeldsordningsloven slik at kriteriene for strafferelatert gjeld blir endret, og personer i soning kan sikres reell rehabilitering.

Vil statsråden se på muligheten for at gjeldsrenter ikke påløper når mennesker er fratatt inntekt, og ikke har mulighet for å betjene gjelden sin så lenge de er fengslet, slik at gjelden ikke øker under soning?

BEGRUNNELSE:

EKKO samfunnspodden på P2 beskrev 19. januar at det er vanskelig å rehabilitere innsatte når gjelden øker så lenge straffedømte sitter fengslet. Innsatte har under soning ingen mulighet til å starte å betjene gjelden sin, mens staten øker gjelden med forsinkelsesrente. Dette fører til at innsatte sjelden vil klare å starte livet etter endt soning, slik samfunnet trenger og legger opp til. Når gjelden mangedobler seg så lenge de setter inne, og lovverket er til hinder for økonomiske rehabilitering er det viktig at revideringen av gjeldsordningsloven som nå er under arbeid også ser på dette.

Det er i dag altfor vanskelig for personer med strafferelatert gjeld å få hjelp til økonomisk rehabilitering. Gjeldsordningsloven legger opp til at mindre enn 10 % av en persons samlede gjeld kan være relatert til straffbare handlinger, og erstatningskrav skal som hovedregel betales fullt ut om en person skal få økonomisk rehabilitering gjennom gjeldsordningsinstituttet.

Samfunnet sikrer ikke god rehabilitering av mennesker med stor gjeldsbyrde når de er fratatt inntekt under soning, og staten krever høye renter slik at straffegjelden øker.

Svar:

Eg er enig med representanten i at tyngende gjeld kan vere eit stort problem for dei som blir lauslatne frå fengsel og skal tilbakeførast til samfunnet. Eg vil understreke at gjeldsordningslova nettopp er eit verkemiddel for dei som treng hjelp til å få kontroll over ei gjeldsbyrde som har blitt for stor. Ordninga gjeld også for straffedømte.

SPØRSMÅL NR. 1068

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 4. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden følge opp SBB-kjøpet av barnehageeiendommer i Norge og vil statsråden vurdere om gevinster fra salg av barnehageeiendom kan anses som ulovlig offentlige støtte til en kommersiell eiendomsvirksomhet, snarere enn støtte til en ikke-økonomisk barnehagevirksomhet?

Gjeld som har oppstått som følge av straffbare handlingar kan altså bli sletta av ei gjeldsordning, men det finst nokre restriksjonar for slik gjeld – mellom anna må ho som hovudregel vere over tre år gamal.

Det er mange døme på at strafferettsleg gjeld har blitt nedsett eller sletta ved ei gjeldsordning, men også døme på det motsette – altså at namsmannen eller domstolen har sagt nei. Det siste har oftast samanheng med at ei gjeldsordning kunne bli sett på som støytande fordi det ofte kan vera tale om skade-erstatning etter valdslovbrot, inndraging etter ran og tjuveri eller liknande. Tanken er at det skal vere vanskelegare å få ettergitt desse krava enn vanleg gjeld, som til dømes banklån og restskatt, men det skal ikkje vere umogleg.

Renter er noko dei fleste som har misleghalde gjeldsforpliktingar må betale. Det gjeld både forseinkingsrenter og anna rente. Det kan vere problematisk med ei ordning der fengselsstraff aleine skal vere ein grunn til å sleppe å betale renter. Då kan ein også spørje om ikkje andre som ofte kan ha betalingsvanskar også skal få sleppe renter, til dømes einslege forsørgjarar og arbeidslause. Ettergjeving av renter må i staden vurderast på same måte som anna gjeld – til dømes i samband med ei gjeldsordning, eller ei frivillig ordning med kreditorane.

Eg vil også leggje til at det er fleire krav som er vanlege blant innsette som ikkje blir belasta med renter. Det gjeld til dømes (både) bøter og inndraging som er gjeve i ei straffesak. Det kan også søkast om å få ettergjeve rente som har samla seg opp under soninga.

Gjeldsordningslova er til revidering, og har vore på høyring. Eg vil sjå nærare på desse problemstillingane i oppfølginga av denne høyringa.

BEGRUNNELSE:

I desember ble det kjent at det svenske selskapet Samhällsbyggnadsbolaget (SBB) kjøper 142 norske barnehagebygg fra barnehagekjeden Trygge Barnehager for 4,58 milliarder kroner. De tegner samtidig en leieavtale på byggene på 25 år, med mulighet for å forlenge, slik at total leietid kan bli inntil 45 år.

I 2020 kjøpte SBB 138 barnehagebygg av Læringsverkstedet for totalt 4,25 milliarder kroner. Kontrakten er på

35 år og er en såkalt triple-net-kontrakt. Læringsverkstedet har dermed ansvar for vedlikehold, evt. eiendomsskatt og forsikring. Det vil altså si at det meste av risiko og kostnader ved eiendommene ligger på barnehagene, ikke eiendomsselskapet. Totalt eier det svenske selskapet nå 300 norske barnehager.

Velferdstjenesteutvalget (NOU 2020-13) vurderer at slike kjøp kan være ulovlig. For det første kan det være ulovlige leiekontrakter, med tanke på at byggets verdi er knyttet opp til leiekontraktene (ikke bare det fysiske bygget). Velferdstjenesteutvalget skriver at:

«En slik leieavtale kan etter omstendighetene være i strid med aksjeloven, skatteloven og andre særlover (for eksempel barnehageloven).»

For det andre skriver Velferdstjenesteutvalget:

«i den grad eventuelle gevinster kan tilskrives salg av eiendom under markedspris bør det vurderes om dette kan være et resultat av ulovlig gitt statsstøtte. Etter utvalgets syn bør det vurderes om gevinster fra salg av disse eiendommene, må anses som ulovlig offentlig støtte til en kommersiell eiendomsvirksomhet, snarere enn til en (ikke-økonomisk) barnehagevirksomhet. Det bør i den forbindelse undersøkes om nasjonal rett åpner for å få krevet eventuell ulovlig statsstøtte tilbakeført.»

Svar:

Regjeringens mål er barnehager av høy kvalitet hvor pengene vi som myndigheter bevilger går til barna. Dagens regelverk for private barnehager stammer fra en tid da sektoren så helt annerledes ut. Salg av barnehageeiendom

til utlandet synliggjør et nytt utviklingstrekk i sektoren. For private aktører er det naturlig å restrukturere og organisere virksomheten sin i tråd med det aktørene anser som formålstjenlig. Jeg mener likevel at det er bekymringsfullt med denne typen tilpasninger i barnehagesektoren. Barnehagene er ikke et sted hvor man bør ha investorer som er ute etter å optimalisere risiko og maksimere avkastning. At vi får denne type kjøp og salg av bygg som er ment å huse viktige velferdstjenester, er etter mitt syn et tydelig tegn på at reglene må endres og strammes inn.

Jeg ønsker ikke å uttale meg om konkrete enkeltsaker om oppkjøp av barnehageeiendommer. På generelt grunnlag viser jeg til at EØS-reglene om offentlig støtte ikke kommer til anvendelse dersom støtten gis til såkalt ikke-økonomisk aktivitet. EFTAs overvågingsorgan ESA har uttalt at privat barnehagevirksomhet ikke anses som økonomisk aktivitet, slik at en eventuell økonomisk fordel fra offentlige midler som kommer barnehagevirksomheten til gode, ikke anses som offentlig støtte etter EØS-retten, uavhengig av hvilken form støtten har.

Regjeringen ønsker å stoppe kommersialiseringen og stramme inn regelverket for private barnehager for å sikre at offentlige tilskudd og foreldrebetaling går til barnehagedrift, herunder å regulere kjøp og salg av barnehager strengere og vurdere innføring av meldeplikt og kommunal forkjøpsrett ved salg av private barnehager. Dette innebærer blant annet strengere regulering av kjøp og salg av barnehager. Jeg jobber også videre med blant annet anbefalingene fra Velferdstjenesteutvalget og Storberget-utvalget.

SPØRSMÅL NR. 1069

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 4. februar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Flere ungdommer fra en idrettsklubb i Agder bestilte vinteren 2020 pakkereise gjennom G travel for å delta på et internasjonalt arrangement. Pga. korona ble reisen kansellert og selskapet gikk konkurs. De har fremmet krav til reisegarantifondet, besvart en rekke mail og gitt nødvendig dokumentasjon. Likevel venter de fortsatt på utbetaling av ganske stort beløp.

Hva mener statsråden om saksbehandlingstiden i Reisegarantifondet og vil hun foreta seg noe for at ungdommen raskt skal få pengene sine utbetalt?

Svar:

Den som sel pakkereiser må stille reisegaranti som dekkjer garantipliktig del av omsettinga. Under pandemien blei mange reiser avlyste eller avbestilte. Etter pakkereiselova skal den reisande ha innbetalte forskott attende innan 14 dagar. Ein frykta at mange pakkereisearrangørar skulle gå konkurs. Difor blei fristen for å betale dei reisande attende forlengja til tre månadar. Dersom pakkereisearrangøren blei ramma av konkurs før den reisande hadde fått attende sitt forskott, ville kravet ikkje bli dekt av reisegarantiordninga. Det vart difor innført ei mellombels ordning

med kompensasjon til dei reisande. Ordninga blei nedfelt i ei forskrift "Midlertidig forskrift om kompensasjon til reisande – udekkede tilbakebetalingskrav" av 6. april 2021.

Ved handsaming av Prop. 79 S (2020-2021) vedtok Stortinget 23. februar 2021 å løyve 75 mill. kroner over statsbudsjettet kap. 865 post 71 til kompensasjonsordninga, samt 3 millionar kroner til administrasjon av ordninga. Føresetnaden for å få dekning frå ordninga var at reisa var kjøpt før 14. mars 2020, at det blei sendt søknad, og det blei dokumentert at dekning ikkje blei gitt frå andre kjelder.

Reisegarantifondet (RGF) er ein privat stiftelse som handsamar krav om utbetaling av reisegaranti etter pakkereiselova. RGF handsamar òg krava etter kompensasjonsordninga på oppdrag frå Barne- og fami-

liedepartementet. Det følgjer av avtala mellom RGF og departementet at alle krava etter kompensasjonsordninga skal vere handsama innan 31. mars 2022.

Eg kan ikkje kommentere einskilde saker som blir handsama av RGF. På generelt grunnlag vil eg peike på at det er arbeidskrevjande å handsame søknader om kompensasjon. RGF må mellom anna undersøkje om det einskilde kravet er omfatta av den ordinære reisegarantiordninga eller om det er omfatta av den mellombelse kompensasjonsordninga. Videre må mykje dokumentasjon bli sjekka før RGF kan konkludere. Og mengda krav gjer at handsaminga tar tid. Eg vil forsikre om at alle dei som har krav på kompensasjon får betalt attende for reiser som ikkje har funne stad.

SPØRSMÅL NR. 1070

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 4. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden og regjeringen sikre didaktisk kvalitet i faget utdanningsvalg, over hele landet og vil statsråden støtte et forslag om krav til kompetanse for å undervise i faget, og utvikling av en fagdidaktikk?

BEGRUNNELSE:

Det obligatoriske faget utdanningsvalg skal lære ungdomsskoleelevne å reflektere over viktige avgjørelser i sitt liv, i tillegg til å bevisstgjøre elevne på enkelte menneskets deltakelse i et større fellesskap. Men det rapporteres ulik praksis og ujevn prioritering av faget, og faget ser ikke ut til å nå de unge godt nok. Det kan sees i lys av manglende kompetansekrav til de som underviser og fraværende fagdidaktikk.

Korona-situasjonen har skapt begrensninger når ungdomsskoleelever skal orientere seg mot videregående opplæring, med søknadsfrist 1. mars.. Samtidig vil den enkelte eleven, i forlengelse av Fullføringsreformen, stå overfor en større valgfrihet til i å orientere seg i utdanning og fremtidige yrker. Det er vesentlig at alle elever møter kvalitet i undervisningen og oppfølging uansett hvor i landet eleven bor eller hvilken skole eleven går.

NOU 2016:7 'Norge i omstilling - karriereveiledning for individ og samfunn' viser til at det bør være krav om

minst 30 stp. som er relevante for faget, for alle som skal undervise i utdanningsvalg.

Nyere forskning viser at faget utdanningsvalg uten spesifikk didaktikk står i fare for å miste sin egenart, som omhandler refleksive læringsprosesser, både individuelt og kollektivt.

Uten spesifikk didaktikk gi risiko for at eleven ikke får den veiledning og undervisningen de har krav på den trenger for å gjøre selvstendige, gjennomtenkte valg, noe som igjen kan ha konsekvenser for frafall, omvalg og feilvalg i utdanningsløp.

Svar:

: Faget utdanningsvalg ble innført av den rødgrønne regjeringa i 2008 som et obligatorisk fag for elevne på ungdomstrinnet i grunnskolen. Elevne skal til sammen ha 110 timer i faget i løpet av de tre årene på ungdomstrinnet. Gjennom fagfornyelsen har også utdanningsvalg fått en ny og oppdatert læreplan som ble tatt i bruk fra og med høsten 2020.

Alle elever skal, uavhengig av hvor de bor i landet, få god undervisning i alle fag. Skolen skal både danne og utdanne elevne slik at de har et godt grunnlag for å gjøre gode valg i livet. Gjennom de verdiene og prinsippene som ligger til grunn for grunnopplæringen, og gjennom de ulike fagene, skal elevne få et godt utgangspunkt for

deltakelse på alle områder innen utdanning, arbeids- og samfunnsliv. Faget utdanningsvalg er et viktig bidrag til elevenes læring og utvikling for framtidig deltakelse i arbeidslivet.

Alle som blir ansatt i en undervisningsstilling på ungdomstrinnet, må ha en godkjent lærerutdanning. Jeg vil også understreke at lærerutdanningene skal bygge på opplæringsloven og gjeldende læreplaner for grunnopplæringen. Det er imidlertid riktig som representanten påpeker at ikke alle fag har egne kompetansekrav. På ungdomstrinnet er det ikke egne kompetansekrav til å undervise i fagene utdanningsvalg, valgfag eller arbeidslivsfag.

Utdanningsvalg er et fag som skal bidra til å gjøre elevene i stand til å ta gode utdannings- og yrkesvalg. I den nye læreplanen presiseres at faget skal bidra til at elevene utvikler en trygg identitet og til at de skal kunne ta valg ut fra egne interesser og forutsetninger. I dette faget er det for eksempel mulig å kombinere undervisning på skolen med utprøving og praksis på en arbeidsplass, eller fordypning i fag fra videregående opplæring. Dette er altså et fag som i stor grad kan tilpasses enkelteleven, elevgruppen og de lokale forholdene, og jeg har tillit til at skolene bruker den lærerkompetansen de har på best mulig måte for å få til dette.

Sist utdanningsvalg ble evaluert, var under den rød-grønne regjeringa i 2011. Jeg er enig i at god kvalitet på karriereveiledningen i skolen er viktig. Jeg har derfor gitt Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), som har det faglige ansvaret for karriereveiledning i skolen, to oppdrag i 2022. Disse oppdragene skal bidra til kvalitet i karriereveiledningen i skolen, inkludert i faget utdanningsvalg. Direktoratet har fått i oppdrag å starte arbeidet med å utvikle kompetansestandarder for karriereveiledning i skolen basert på det nasjonale rammeverket. Arbeidet skal være en inkluderende og involverende prosess, som sikrer forankring i skolen. Kompetansestandardene vil omfatte lærere i faget utdanningsvalg. Rammeverket for kvalitet i karriereveiledning skal også brukes i kvalitetsutvikling av karriereveiledning i skolen.

Direktoratet (HK-dir) har også fått i oppdrag å utrede hvordan videreutdanningstilbudet for de som jobber med karriereveiledning og utdannings- og yrkesrådgivning i skolen kan forbedres og videreutvikles, inkludert lærere i faget utdanningsvalg. De har også utviklet et rammeverk for kvalitet i karriereveiledning som skal brukes i kvalitetsutvikling av karriereveiledning i skolen, og de har etablert nettressurser til støtte for lærere som underviser i faget, med oppgaver og artikler som dekker alle kompetansemålene i faget.

SPØRSMÅL NR. 1071

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 4. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Samtlige partier i Oslo bystyre, med unntak av Høyre, har vedtatt å beholde Ullevål sykehus.

Kan statsråden avklare om det jobbes internt i regjeringen for å overstyre Oslo kommune med en statlig reguleringsplan med konsekvens av å nedlegge Ullevål sykehus til fordel for et nytt storsykehus på Gaustad?

BEGRUNNELSE:

I mai 2021 fattet et stort flertall av Oslo bystyre å bevare Ullevål sykehus. Nasjonale myndigheter har i lengre tid prøvd å presse frem en nedleggelse av Ullevål sykehus, for å bygge et nytt storsykehus på Gaustad.

De nye sykehusplanene for et storsykehus er sterkt omstridt både blant fagfolk og innbyggere. Med en langsiktig sykehusplan for Oslo og Østlandet, er det viktig at

man danner et bredt og robust flertall. I sykehusstriden rundt Ullevål sykehus er ikke det tilfellet.

Når et stort flertall i lokaldemokratiet stiller seg imot statlige planer, er det nødvendig å lytte til lokaldemokratiet og finne løsninger innbyggerne kan slutte seg om. Dessverre er det mye som tyder på at statsråden ikke engang vil høre til sine egne partikolleger i lokaldemokratiet i Oslo.

Sykehus er noe som angår oss alle. Da er det viktig av politikere på statlig nivå lytter til brukerne av sykehusene. Det er tross at de det angår. For Fremskrittspartiet er det helt grunnleggende å støtte opp om vedtak som er fattet lokalpolitikere, og stanse statlig overstyring.

Svar:

Ny sykehusstruktur i Oslo ble vedtatt i 2016, etter flere års planlegging. Planarbeidet ble gjennomført i dialog med Oslo kommune. Det var også Oslo kommune som pekte på Aker som et alternativ til Ullevål for lokalisering av et lokalsykehus i høringsrunden til idéfasen for Oslo universitetssykehus i 2014. Oslo kommune frarådet samtidig en samling på Ullevål. I januar 2016 anbefalte byrådet i Oslo den strukturen som senere samme år ble bekreftet i foretaksmøtet. Også i 2018 støttet Oslo kommune planene. Ny sykehusstruktur i Oslo innebærer et samlet og komplett regionsykehus med lokalsykehusfunksjoner på Gaustad, nytt stort lokalsykehus på Aker og et spesialisert kreftsykehus på Radiumhospitalet. I tillegg skulle det etableres ny regional sikkerhetsavdeling og de private ideelle sykehusene i Oslo skulle styrkes og utvikles.

Mange av Oslos innbyggere har et forhold til Ullevål sykehus. De første byggene ble bygget i 1880-årene – og vil kunne stå der lenge videre. Men gode sykehustjenester gis av dyktige fagfolk, som har behov for oppdaterte sykehusbygg. Det er det ikke ved Ullevål i dag. Brukerutvalget ved sykehuset støtter vedtatt løsning og ønsker et samlet regionsykehus. Jeg vil også gjøre representanten Hoksrud oppmerksom på at virksomheten ved Ullevål sykehus skal fordeles og flyttes til nye Aker sykehus og nye Rikshospitalet. Det vil også bli overført virksomhet til Radiumhospitalet og det planlegges også med at det skal flyttes virksomhet fra Ullevål sykehus til det nye Livsvitenskapsbygget. Det er altså ikke riktig at Ullevål legges ned for å bygge nytt sykehus på Gaustad.

Helse Sør-Øst og Oslo universitetssykehus har brukt mye ressurser på å planlegge for strukturen som ble vedtatt i 2016. Nå er utbygging av Klinik- og protonbygg på Radiumhospitalet i gang. Stortinget har vedtatt lånerammer til gjennomføringen av fase 1 av nye Aker og nye Rikshospitalet og ny regional sikkerhetsavdeling. Oslo univer-

sitetssykehus skal også inn i det nye Livsvitenskapsbygget som nå bygges på Gaustad og i den nye legevakten som Oslo kommune bygger på Aker. Oslo universitetssykehus skal bruke mer enn 40 mrd. kroner på investeringstiltak i Oslo. Det er omfattende og ressurskrevende prosesser som er igangsatt. Det er helt nødvendig med forutsigbarhet for å kunne gjennomføre planene innenfor de rammene som satt. Forutsigbarhet er også viktig med tanke på en langsiktig investeringsplan for hele Helse Sør-Øst. Helse Sør-Øst har omfattende planer utenfor Oslo med planlagte investeringstiltak bl.a. ved Sykehuset Telemark, Akershus universitetssykehus, Sykehuset Innlandet, Sørlandet sykehus og Sykehuset Østfold..

Planene som det nå arbeides med i Oslo universitetssykehus og Helse Sør-Øst, har som nevnt fått støtte fra Oslo kommune en rekke ganger. Høringsinnspill fra Oslo kommune har vært avgjørende for den vedtatte strukturen, der Aker-tomten ble valgt på bekostning av Ullevål. Oslo kommune har igangsatt bygging av storbylegevakt på Aker. Nå ønsker et flertall i Oslo bystyre nytt sykehus på Aker og å beholde Ullevål. Dette vil gi en sykehusstruktur i Oslo som vil kreve mer ressurser i form av penger og fagfolk, enn det som brukes andre steder, og som vil påvirke investeringsplanene ellers i Helse Sør-Øst. Jeg vil i denne sammenheng understreke at det er staten ved Helse Sør-Øst som har ansvar for å sikre gode spesialisthelsetjenester til innbyggerne i Oslo og region Sør-Øst, ikke Oslo kommune, og at dette gjennomføres innenfor rammer som fastsettes i Stortinget.

Planene på Aker og Gaustad er nå inne i en reguleringsprosess. Jeg legger til grunn at regulerings sakene blir behandlet i Oslo bystyre som en plansak og ikke som en sak om sykehusstrukturen i Oslo. Dette spørsmålet har Oslo kommune uttalt seg om på det tidspunktet i prosessen der strukturen var på høring. Regjeringen ønsker nå framdrift og realisering av sykehusplanene i Oslo.

SPØRSMÅL NR. 1072

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 7. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for at ikke flere arbeidsfolk som har stått i arbeidslivet i årevis havner i «uførefella» om de skulle bli syke?

BEGRUNNELSE:

Den 26. januar kunne vi lese om Anne Kallset i FriFagbevegelse som taper flere hundre tusen på at hun søkte gradert uførepensjon fra KLP i stedet for fra Nav. Dessverre er hun bare én blant veldig mange arbeidsfolk som har

havnet i «uførefella» siden uførereformen ble innført i 2015. Mange som følger oppfordringen om å jobbe så lenge som mulig, blir i dag straffet når de gjør nettopp det. Dette er arbeidsfolk som samfunnet er helt avhengig av, enten de er renholdere, sykepleiere, politi eller hjelpepleiere. I Hurdalsplattformen står det at «Det skal bli lettere for personer som lever på trygd, å kombinere trygd med arbeid», men slik regelverket er i dag må du være minst 50 % ufør for å få uførepensjon fra Nav.

Svar:

Hovudregelen er at inntektsevna må vera varig nedsett med minst 50 prosent for å få uføretrygd frå folketrygda. I ny uførepensjon frå offentleg tenestepensjon er vilkåret at inntektsevna er nedsett med minst 20 prosent.

Regjeringa vil at alle som kan og vil jobba, skal få moglegheit til det. I Hurdalsplattforma er regjeringa òg tydeleg på at vi vil auka bruken av ordningar som gjer det lettare å kombinera trygd og arbeid. Eg vil understreka at dei som har ein uføregrad under 50 prosent ikkje taper økonomisk på å nytte restarbeidsevna si. Dei vil alltid komma betre ut ved å nytte restarbeidsevna si framfor å ikkje jobba.

At enkelte ville ha komme betre ut på sikt ved å få fastsett ein for høg uføregrad kan sjølvstøtt vera uheldig. Samtidig må vi ha tillit til at den arbeidsevnevurderinga som skjer er riktig. Eg synest ikkje vi skal innretta systemet med den trua at arbeidsevnevurderinga skjer på feil premisser.

Dersom inngangsvilkåra i folketrygda og tenestepensjonsordningane framleis skal vera forskjellige, er spørsmålet om tenestepensjonsordninga bør kompensera for lågt utrekningsgrunnlag i folketrygda. Under regjeringa Solberg vart det innført overgangsreglar som varetek dei som vart uføre før 2015, då nye uføreytingar frå folketrygda og frå offentlege tenestepensjonsordningar vart innførte. Når overgangsreglane vart innførte var den dåverande regjeringa tydeleg på at nye mottakarar ikkje skulle skjermast for effektane av eit lågt utrekningsgrunnlag i folketrygda.

Når eg blir gjort kjent med regelverk som nokon meiner skapar urimeleg resultat, vil eg naturlegvis vurdera om det er behov for endringar i regelverket. Denne problemstillinga krev at mange motstridande omsyn må vurderast opp mot kvarandre og det er for tidleg å seie noko om utfallet av ei slik vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1073

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Carl I. Hagen

Besvart 4. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvilken kontakt har det vært mellom finansministeren eller andre i departementets politiske ledelse eller øvrige medlemmer av regjeringen eller politisk ledelse i andre departementer og enkeltpersoner på Stortinget i forbindelse med utlysning av stilling som sentralbanksjef?

BEGRUNNELSE:

I TV 2 Nyhetene 27.01.22 fremkommer det at det ved minst tre anledninger har vært direktekontakt mellom Høyres stortingsrepresentant Erna Solberg og finansministeren i forbindelse med prosessen som foregår med ansettelse av ny sentralbanksjef. Solberg bekrefter kontakten overfor kanalen.

På grunn av den store offentlige interessen rundt prosessen, er det interessant å få avklart hvilken kontakt som har vært mellom politisk ledelse i departementet og en-

keltrepresentanter eller rådgivere i de politiske partiene på Stortinget i denne saken. Jeg ber derfor om innsyn i all slik korrespondanse som skal være journalført, men også eventuell annen korrespondanse som ikke er journalført i denne saken. Det vil være oppklarende om statsråden også opplyser om eventuell muntlig og uformell kontakt med stortingsrepresentanter eller rådgivere i denne saken.

Svar:

Jeg tok kontakt med representanter fra de fem største partiene på Stortinget, altså Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, for å orientere om søkerlisten til stillingen som sentralbanksjef. Dette gjorde jeg samme dag som den ble offentlig, det vil si 14. desember 2021. Mange enkeltpersoner, heriblant stortingsrepresentanter, har uttrykt meninger om saken til meg i en eller annen form, blant annet gjennom

pressen. Utover skriftlige innspill som er journalført i Finansdepartementet, har jeg ikke oversikt over alle disse.

Jeg kan bare svare på den delen av spørsmålet som gjelder Finansdepartementet. Jeg presiserer for øvrig at

det er Finansdepartementet som er ansvarlig for å fremme kongelig resolusjon om ansettelse av sentralbanksjef for Kongen i statsråd, jf.

sentralbankloven § 2-9 første punktum.

SPØRSMÅL NR. 1074

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 7. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hvordan har regjeringen gjennomført dialog med pelsdyrnæringen i arbeidet med å sikre en omforent forståelse av NIBIOs forslag til beregning av kompensasjon basert på bruksverdi, og har regjeringens dialog ført til en omforent forståelse, og hva er status i saken?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av Endringer i lov om forbud mot hold av pelsdyr (kompensasjonsordning) i juni 2021 fattet Stortinget følgende vedtak: Stortinget ber regjeringen gå i dialog med pelsdyrnæringen for å sikre en omforent forståelse av det videre grunnlaget som er presentert gjennom NIBIOs forslag til beregning av kompensasjon basert på bruksverdi. Anleggenes levetid, beregning av arbeidstid for de ulike skinnproduksjonene, priser på skinn og fôr og størrelse på kapitaliseringsrente er blant de elementene som er særlig viktige å få en omforent forståelse av. Intensjonen med dette vedtaket, som regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet var sentrale i, er å sikre at alle de avgjørende detaljene stemmer i den endelige erstatningsordningen for pelsdyrnæringen. Stortinget forutsatte derfor at næringen måtte involveres reelt i det arbeidet.

Svar:

Departementet har hatt noe dialog med Norges Pelsdyrslag om forståelsen av NIBIO-rapporten. Jeg opplever at det er en omforent forståelse av at rapporten ble utarbeidet som et veiledende dokument i arbeidet med utarbeidelse av statens tilbud, og at rapporten i seg selv ikke er bindende for forvaltningens arbeid med å utforme tilbud om erstatning.

NIBIO har presentert innholdet i rapporten i møte med Norges Pelsdyrslag, og jeg oppfatter også at det er en omforent forståelse av hva rapporten inneholder.

Norges pelsdyrslag har pekt på noen forhold de mener er faktisk feil i rapporten, og de har kommet med en rekke forventninger til de tallstørrelser/parametere som de mener bør inngå i beregningsgrunnlaget for statens tilbud om erstatning basert på bruksverdi.

Jeg arbeider nå med å slutføre de vurderingene som skal ligge til grunn for statens tilbud om erstatning til pelsdyroppdretterne. I dette arbeidet vil jeg også ha videre dialog med Norges Pelsdyrslag.

SPØRSMÅL NR. 1075**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 4. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ overfor Statens vegvesen for oppstart av planarbeidet for strekningen Bakka- Solheim på E134?

BEGRUNNELSE:

Viser til ditt svar fra 20. januar hvor du mener at Bakka-Solheim ikke er omtalt i NTP og derfor ikke kan ta initiativ overfor Statens vegvesen nå.

Jeg kan informere statsråden om at Bakka – Solheim er omtalt 23 ganger i NTP behandlingen og hvor samtlige er positive til prosjektet, både i felles merknader og særmerknader.

Blant annet skrives det:

«Komiteen viser til den dårlige standarden E134 har på strekningen Bakka–Solheim i Etne og Vindafjord kommuner. Komiteen er kjent med at kommunedelplan for strekningen er vedtatt og at trasé dermed er avklart. Videre er komiteen kjent med at arbeidet med reguleringsplan for strekningen er under oppstart.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets NTP-opplegg der det settes av mer penger til videre planlegging og oppstart av viktige vegprosjekter i første planperiode (2022– 2027) med fullføring i andre planperiode (2028–2033), og at E134 Bakka–Solheim er et av disse prosjektene.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiet sitt alternativ for NTP, der det foreslås 500 mill. kroner til oppstart i første periode, og 1544 mill. kroner i andre periode.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til de innspill som er gitt i høringene og tilbakemeldinger etter fremleggelsen av Nasjonal transportplan 2022–2033, og ønsker primært å styrke satsingen på prosjekter som er viktige for godstransporten og bedrer trafikksikkerheten. Disse medlemmer vil be regjeringen øke den samlede rammen for Nasjonal transportplan med 5 mrd. kroner og prioritere oppstart av følgende prosjekter i første seksårsperiode:»

Deretter nevner tidligere regjeringspartiene flere prosjekter, blant annet E134 Bakka – Solheim.

Et annet prosjekt som nevnes her er E39 Vågsbotn – Klauvanes, som også er et prosjekt som Statens vegvesen i flere sammenhenger trekker frem som et prosjekt som skal prioriteres.

Det er mye som tyder på at statsråden kan ta utgangspunkt i at prosjekter er omtalt i NTP og at det ikke skal være til hinder for et initiativ overfor Statens vegvesen for oppstart av videre planarbeid.

Svar:

Jeg vil vise til mitt svar til representant Halleland av 20. januar 2022 på spørsmål nr. 828 til skriftlig besvarelse, som også er “Vil statsråden ta initiativ overfor Statens vegvesen for oppstart av planarbeidet for strekningen Bakka-Solheim på E134?”

I svaret pekte jeg på at jeg som oppfølging av Stortingets vedtak 35 underpunkt 23 av 2.12.2021, jf. Innst. 2 S (2021–2022), vil foreta en vurdering av veipor-teføljen i Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal transportplan 2022-2033 for å bidra til en effektiv gjennomføring og oppfølging av klimamålene. Gjennomgangen skal også vurdere veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av firefelts motorveier.

Jeg vil for ordens skyld presisere at jeg i mitt svar på spørsmål nr. 828 viser til meldingen om Nasjonal transportplan (NTP). Representanten viser i sin begrunnelse for spørsmålet til de ulike merknadene som ble fremmet i Stortingets behandling av NTP. Jeg vil imidlertid få påpeke at det ikke foreligger en samlet enighet i Stortingets innstilling til NTP som peker både på utvidelse av antall vegprosjekter og hvordan denne rammeøkningen skal dekkes inn.

SPØRSMÅL NR. 1076**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 7. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at kommunene står fritt til å kompensere idrettsanleggenes utgifter til oppvarming i vintermånedene fra desember 2021 til og med mars 2022 uavhengig av om det benyttes gass, fjernvarme eller strøm og når vil denne saken bli avklart?

BEGRUNNELSE:

I behandlingen av strømkompensasjonen innstilling innst.118 L har Stortinget ikke ivaretatt en likebehandling av strøm- og fjernvarmeleverandører eller kundene. Det framgår av prop. 50 L og innstillingen som er vedtatt at kun oppvarming ved bruk av strøm i vintermånedene desember 2021, januar, februar og mars 2022 vil bli direkte kompensert i det som er de kritiske månedene med høye utgifter til oppvarming. Dersom du avlaster strømmettet ved bruk av gass, biogass, fjernvarme eller annet, så må leverandøren eller kunden ta regningen selv. utfordringene med denne type forskjellsbehandling av oppvarmingsleverandører og diskriminering av energifleksible løsninger setter en uheldig presedens i en tid der det burde lønne seg å bruke oppvarmingsmuligheter som avlaster strømmettet framfor at det nå straffer seg. Det vil likevel være interessant om OED eller kulturdepartementet vil ivareta idretten og oppvarming av idrettsanlegg på en mer fornuftig og fleksibel måte slik at anleggene vil få støtte uavhengig av om de bruker gass, fjernvarme eller strøm og at kommunene, som det framgår, vil kunne gjøre den skjønnsmessige vurderingen av tildeling av støtte uavhengig av hvilken type oppvarming man bruker. Fredag 21. januar adresserte presidenten i Norges Fotballforbund disse utfordringene og mener strømkompensasjonen må utvides:

“Fotballpresident Terje Svendsen mener regjeringens forslag til strømstøtte til idretten, ikke holder. Han mener ordningen må utvides til å også omfatte fjernvarme og gass.

– Vi har foretatt en undersøkelse blant 41 klubber med egne anlegg. De har hatt en utgiftsøkning på opp mot 47 prosent. Svendsen legger til at Viken idrettskrets også har gjort en undersøkelse, hvor det viser seg at kun ti av deres mer enn 70 klubber, bruker strøm til oppvarming av for eksempel kunstgress.

– De bruker i hovedsak fjernvarme og gass. Derfor er vi opptatt av at ordningen også omfatter andre typer energikostnader enn bare strøm, konkluderer fotballpresidenten.”

Svar:

Regjeringa oversendte Prop. 58 S Endinger i statsbudsjettet 2022 under Kultur- og likestillingsdepartementet (midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser) til Stortinget fredag 4. februar 2022. I proposisjonen foreslår regjeringa 250 millioner kroner til formålet. Tilskuddet skal fordeles gjennom kommunene, som kjenner de lokale forholdene best.

I likhet med ordningene for husholdninger og landbruksnæringen, er det de ekstraordinære strømprisene denne tilskuddsordningen primært skal adressere, men vi forstår at det kan være en utfordring også med enkelte andre energikilder.

SPØRSMÅL NR. 1077**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 7. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Vil statsråden bidra til å endre regelverket slik at ikke flere går i den såkalte «uførefella» og med det lider store økonomiske tap for å benytte seg av sin restarbeidsevne og stå i større stillingsbrøker i kombinasjon med uførepensjon?

BEGRUNNELSE:

I Fagbladet 26. januar kunne vi lese om Anne Kallset som har gått i den såkalte «uførefella» og som taper store summer på å ha valgt å stå lenger i arbeid i en større stillingsbrøk. NAV krever 50 prosent redusert arbeidsevne for å få uførepensjon, Kallset mente hun kunne jobbe mer og søkte derfor 40 prosent uførepensjon gjennom pensjonskassen KLP. Dette straffes hun økonomisk for nå når hun ikke lenger klarer å stå i 60 prosent stilling.

Uførereformen hadde mye godt ved seg. Det er bra at det nå er lettere å kombinere arbeid og uføretrygd. Samtidig viser historien til Kallset at det er svakheter i regelverket. Fremskrittspartiet mener det skal være mulig å kombinere uføretrygd og arbeid på en slik måte at det lønner seg å benytte sin restarbeidsevne. For Fremskrittspartiet er det helt åpenbart at arbeidstakere ikke skal tape på å prøve å stå lengst mulig og så mye som mulig i jobb.

Svar:

Spørsmål nr. 1072 frå stortingsrepresentant Kirsti Bergstø som omhandlar same konkrete tilfelle som det blir vist til

i dette spørsmålet. Eg viser til mitt svar til Kristi Bergstø for ei forklaring av regelverket og kva vurderingar som har vorte gjort om inngangsvilkåra i folketrygda og i offentleg tenestepensjon.

Under regjeringa Solberg vart det innført overgangsreglar som varetek dei som ein periode mottar gradert uførepensjon frå offentleg tenestepensjon og som seinare får auka uføregrad og innvilga uføretrygd frå folketrygda. Overgangsreglane gjeld berre dei som har fått innvilga uførepensjon før 2015, altså før uføreordningane vart lagt om. Når overgangsreglane vart innførte var den dåverande regjeringa tydelege på at nye mottakarar ikkje skulle skjermast for effektane av eit lågt utrekningsgrunnlag i folketrygda. Altså dei effektane som Anne Kallset no opplever. Representant Olsen skriv at for Framstegspartiet er det heilt openbart at arbeidstakarar ikkje skal tapa på å prøva å stå lengst mogleg og så mykje som mogleg i jobb. Eg vil minna representanten om at Framstegspartiet var ein del av Regjeringa Solberg då overgangsreglane vart innførte og då det vart vurdert at nye tilfelle ikkje skulle skjermast.

Når eg blir gjort kjent med regelverk som nokon meiner skapar urimeleg resultat, vil eg naturlegvis vurdera om det er behov for endringar i regelverket. Denne problemstillinga krev at mange motstridande omsyn må vurderast opp mot kvarandre og det er for tidleg å seie noko om utfallet av ei slik vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1078**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen****Besvart 4. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Har Ukraina bedt Norge om støtte i den krevende situasjonen de er i, og hva har eventuelt vært Norges svar på forespørselene?

BEGRUNNELSE:

Den snart åtte år lange krigen øst i Ukraina har ifølge UNHCR ført til at ca. 1,5 millioner ukrainere er interne flyktninger, mens 3,5 millioner mennesker har behov for humanitær bistand. Ukraina er et land med store økonomiske problemer.

En rekke land i Europa har støttet Ukraina på ulike vis.

Svar:

Ukrainske myndigheter har uttrykt et generelt ønske om mer bistand fra Norge, men har så langt ikke kommet med konkrete forespørslers knyttet til den nåværende situasjonen.

Norge har gitt sterk politisk og økonomisk støtte til Ukraina siden 2014. Norge uttrykker konsekvent støtte til Ukrainas suverenitet og territoriale integritet i internasjonale fora som FN og OSSE. Norges presidentskap i FNs sikkerhetsråd ble 31. januar avsluttet med et møte om den sikkerhetspolitiske situasjonen rundt Ukraina. Den ukrainske FN-ambassadør takket under møtet for den norske støtten. Som reaksjon på Russlands folkerettsbrudd i Ukraina har Norge sluttet opp om alle EUs restriktive tiltak mot Russland. Ukrainas utenriksminister var invitert til Oslo i slutten av januar, men besøket ble utsatt av ukrainsk side.

Norge gir mye bistand til Ukraina. Vi har de siste årene støttet reformprosessen i Ukraina med om lag 200 millioner kroner i året, inkludert humanitær bistand. Dette er et stort beløp sammenlignet med de fleste andre giverland. Det setter også Ukraina høyt på listen over mot-

takerland for norsk bistand. I alt er Ukraina blitt tildelt ca. 2 mrd. kroner siden 2014. Gjennom dette samarbeidet har vi en løpende dialog med ukrainske myndigheter om innretting og nivå på bistanden.

Bistanden kanaliseres gjennom norske partnere, sivilt samfunn og organisasjoner som FN, Europarådet, OSSE, OECD og Den europeiske utviklingsbanken (EBRD). Hovedformålet er å støtte Ukrainas reformer og europeiske integrasjon. Prioriterte områder er godt styresett, energireform og energieffektivisering. Bistandsprosjektene er utviklet i dialog med ukrainske myndigheter. Vi bidrar i tillegg med norsk personell til OSSEs sivile observatør-sendelag i Ukraina (SMM).

Ukraina mottok i 2021 til sammen 49 millioner kroner i humanitær bistand fra Norge, inkludert 4,5 millioner kroner ekstra i desember til innsats for beskyttelse av sivile og minerydding. Norge er i tett dialog med FN og humanitære partnere om utviklingen i den humanitære situasjonen i Ukraina. Norge vil også i 2022 bidra med støtte til humanitær assistanse og beskyttelse for de mest sårbare rammet av krise og konflikt i Ukraina. Vi har ikke mottatt direkte spørsmål fra ukrainske myndigheter om humanitær støtte.

SPØRSMÅL NR. 1079

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 7. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

I Arendal etablerer Morrow Batteries AS batteriproduksjon med bærekraftig verdikjede i området rundt.

Hva er akseptabel saksbehandlingstid og tid før utnevning av saksbehandler hos NVE og Statnett knyttet til konsesjonssøknad for tilkobling av denne type ny industri og nødvendige utredninger og mener statsråden at NVE og Statnett er tilstrekkelig bemannet til å ta imot den økte mengden søknader og nødvendige utredninger som er forventet å komme i forbindelse med elektrifisering av Norge?

BEGRUNNELSE:

Dette er et prosjekt av stor betydning for Sørlandet, men også for hele landet. Prosjektet er et av de største industrietableringer i Norge og har flere internasjonale ak-

tører som ønsker å knytte seg til denne etableringen. De opplever en stor utfordring med at offentlige prosesser ikke går raskt nok, og trenger at saksbehandlingskapasitet prioriteres et slikt prosjekt av nasjonal betydning. Det vil være behov for betydelig mengder strøm, men Statnett og NVE må behandle søknader raskere.

Svar:

Siden 2019 har det vært en sterk økning i antall saker om nettkonsesjoner hos konsesjonsmyndighetene. Det er tatt en rekke grep for å styrke og effektivisere behandlingen av nettsaker, både på kort og lengre sikt. I tillegg er NVE over statsbudsjettet for i år tilført midler for å øke bemanningen innen konsesjonsbehandling.

Jeg viser også til det pågående arbeidet i Strømnetttutvalget. Det er et offentlig utvalg som blant annet skal

komme med forslag til tiltak for å redusere tiden det tar å utvikle og konsesjonsbehandle nettanlegg. Utvalget skal levere sin rapport innen 15. juni.

Når det gjelder den konkrete saken det vises til, har OED fått opplyst fra NVE at søknaden fra Morrow ligger i kø og at den må sees i sammenheng med en annen søknad fra Agder Energi Nett av desember 2021, om to nye 10 km 132 kV kraftledninger i samme område. Bygging av nye større nettanlegg kan være konfliktfylt og må følge demokratiske prosesser som ivaretar alle hensyn både når det gjelder mennesker, miljø- og samfunnsinteresser. Saksbehandlingstid er i lys av dette vanskelig å tidfeste

Siden 2019 har det vært en stor økning i søknader om nettkonsesjon, og NVE har mange saker i kø. Det er derfor

nødvendig å prioritere mellom sakene. For å sikre at de viktigste sakene tas til behandling først, har NVE tydeliggjort hvilke saker som vil bli prioritert. Hovedprinsippet er fortsatt at sakene behandles fortløpende i den rekkefølgen de kommer inn. Søknader som gjelder forsyningssikkerhet, beredskapssituasjoner eller endringer i anlegg under bygging prioriteres opp, mens blant annet mangelfulle søknader og søknader der det mangler kapasitet i overliggende nett prioriteres ned.

Jeg er opptatt av at behandlingen av nettsaker skal være så effektiv som mulig, innenfor forsvarlige rammer, men ser ikke nå noe grunnlag for å endre NVEs prioriteringer.

SPØRSMÅL NR. 1080

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 7. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Mener statsråden at Equinors planer for oljeleting og utvinning i Argentina bidrar til å nå Parisavtalens mål om å kutt i klimagasser internasjonalt?

BEGRUNNELSE:

I desember fikk Equinor klarsignal fra det argentinske miljødepartementet for oljeleting, nærmere bestemt tre blokker der Equinor har fått tillatelse til å skyte seismikk. Flere søknader er også til behandling.

Tillatelsene har ikke blitt godt mottatt, og en rekke organisasjoner og foreninger har gått til søksmål mot den argentinske staten fordi de mener at tildelingene er grunnlovsstridige og på kollisjonskurs med Parisavtalen.

Næringsministeren har markert seg som en politiker som er opptatt av bærekraft og av å kutte i klimagassutslipp, men det har vært forbausende taust fra ministeren om Equinors mildt sagt kontroversielle oljeplaner i Argentina.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at alle selskapene der staten har eierandeler legger høye forretningsetiske standarder til grunn for sin virksomhet, og at virksomheten drives innenfor gjeldende lover og regler. Jeg forventer at selskapene er ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet, og

gjennomfører aktsomhetsvurderinger for å identifisere og håndtere risiko de kan påføre mennesker, samfunn og miljø. Dette gjelder også for Equinors virksomhet i Argentina og ellers.

Gjennom å stille tydelige forventninger til selskapene, ønsker staten å bidra til å oppnå statens mål som eier på en bærekraftig og ansvarlig måte. Forventningene stilles fra staten som eier til styret i selskapene. Det er styret og ledelsen i Equinor som er ansvarlig for selskapets operative virksomhet.

Equinor har planer om å gjennomføre seismiske undersøkelser i Argentina i 2022. Planene har vært på offentlig høring og er godkjent av argentinske myndigheter. Innsamling og analyse av seismiske data er en sentral del av arbeidet for å kartlegge petroleums-forekomster, for å kunne vurdere om det senere er grunnlag for leteboring og eventuelt lønnsom utvinning og produksjon. Det er for tidlig å si noe om mulige klimagassutslipp fra Equinors letevirksomhet i Argentina. Staten som eier forventer at Equinor arbeider for å redusere sitt klima- og miljøfotavtrykk og at selskapet legger robuste forutsetninger til grunn for investeringsbeslutninger.

SPØRSMÅL NR. 1081**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 7. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvordan vil justisministeren sikre at klimaforandringer, i form av både grenseoverskridende klimarisiko og lokale ekstremvær tilknyttet risiko, blir omfattet av arbeidet til den nye beredskapskommisjonen?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har nedsatt en totalberedskapskommisjon. Kommisjonen skal vurdere og fremme forslag til hvordan samfunnets samlede ressurser kan og bør innrettes for å videreutvikle samfunnssikkerhet og beredskap.

I mandatet til utvalget er klimaendringene, vår tids største utfordring, kun pekt på en gang.

Er det noe pandemien har lært oss er det hvordan klimaendringer kan samspille med andre prosesser, som en global av pandemi, og føre til store beredskapsrelevante utfordringer. Matvarekrise, som er under oppseiling nå er et dramatisk eksempel på dette, drevet frem av sviktende avlinger pga. klimaendringer, redusert arbeidskraft mobilitet, stor prisøkning på kunstgjødsel bl.a. pga. klimaavgifter. I tillegg kommer de økende lokale ekstremvær beredskapsutfordringene vi har sett det siste tiåret. Det er derfor viktig at kommisjonen innarbeider klimaperspektivet i alle sine vurderinger.

Svar:

Regjeringen har nedsatt Totalberedskapskommisjonen for at den skal vurdere hvordan våre samlede beredskapsressurser kan benyttes best mulig for å videreutvikle samfunnssikkerhet og beredskap. Kommisjonen skal ta

utgangspunkt i en vurdering av dagens utfordringsbilde nasjonalt og internasjonalt. I dette inngår blant annet betydningen av teknologisk utvikling herunder digital sikkerhet, utviklingen av den sikkerhetspolitiske situasjonen, globalisering, urbanisering og klimaendringer.

Utfordringsbildet illustrerer at samfunnssikkerhetsfeltet favner vidt, og involverer en lang rekke aktører. I mandatet understrekes det derfor at kommisjonen – på bakgrunn av en vurdering av risiko og vesentlighet – skal konsentrere innsatsen til det den selv anser som de mest sentrale utfordringene for Norge i et totalberedskapsperspektiv, enten det er bestemte sektorutfordringer eller tverrsektorielle problemstillinger.

Dette er viktig for at kommisjonen skal kunne gi tydelige og konkrete anbefalinger om hva som bør prioriteres i arbeidet med beredskap fremover, slik den bes om i mandatet.

Jeg vil understreke at kommisjonen også er bedt om å etablere nødvendig kontakt og samarbeid med relevante pågående prosesser, som forsvarskommisjonen som er nedsatt for å forberede grunnlaget for en ny langtidsplan for Forsvaret fra 2025 og videre arbeid innenfor forsvarssektoren, samt oppfølgingen av Koronakommisjonens arbeid.

I tillegg har Riksrevisjonen annonsert at den 3. mars i år vil fremlegge resultatene av en undersøkelse av myndighetenes arbeid med å tilpasse bebyggelse og infrastruktur til et klima i endring. Riksrevisjonens vurderinger vil også kunne være viktige innspill til Totalberedskapskommisjonens arbeid. Regjeringen vil komme tilbake til hvordan den vil følge opp Riksrevisjonens funn og tilrådninger.

SPØRSMÅL NR. 1082**Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 3. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

På hvilken måte mener statsråden at en forskriftsendring er godt nok for å unngå at fastleger blir ilagt bøter for en

liten feil i utskrivning av blå resept, og vil statsråden ta initiativ til å sette håndhevingen av regelverket på vent til den eventuelle forskriften trer i kraft?

BEGRUNNELSE:

Det vil etter mitt syn være mer hensiktsmessig at regjeringen kommer tilbake til Stortinget med forslag om å reversere vedtaket som ble gjort av Stortinget i 2019, fremfor å sende en forskrift på høring, vente på innspill, for så å gi instruks om at gjeldende lov ikke skal etterfølges.

Ettersom dette vil ta litt tid vil det kanskje være hensiktsmessig at statsråden sender ut et rundskriv om at ingen fastleger skal ilegges bøter ved den minste feil i utskrivning av blåresepter, ettersom loven fortsatt står som den gjør.

Svar:

Regjeringen skal lojalt følge opp de lover som er vedtatt av Stortinget. Jeg er imidlertid opptatt av at denne ordningen ikke skal gi fastlegene ekstrabelasting, eller skape utrygghet for pasientene. Jeg vil derfor sette i gang en prosess for å endre forskriften og retningslinjene, slik at vi kan skape en trygghet for at ingen leger vil bli ilagt gebyr under normale omstendigheter.

Folketrygdloven § 25-6 a gir hjemmel for illeggelse av overtredelsesgebyr. Bestemmelsen fastslår at det er behandleren som kan ilegges gebyret og fastsetter skyldkravet. Det fremgår også av loven at nærmere bestemmelser om utmåling og betaling av overtredelsesgebyr fastsettes i forskrift.

Det er forskriften som fastsetter den øvre utmålingsrammen for gebyret. Jeg mener at den øvre utmålingsrammen er for høy og vil foreslå at taket for denne rammen settes ned.

Det er Helfo som skal gjøre en skjønnsmessig vurdering av om overtredelsesgebyr skal ilegges og de forholder

seg til en «virkemiddelpyramide» som spenner fra informasjon og veiledning på den ene siden til tap av retten til å praktisere for folketrygdens regning og anmeldelse i siste instans. Vedtak om tap av retten til å praktisere for folketrygdens regning får også rettsvirkninger på alle lovens stønadsområder, som f.eks. retten til å skrive legeerklæringer knyttet til blant annet sykepenger, arbeidssavklaringspenger og uføretrygd. Jeg mener at det bør forskriftsfestes at Helfo ikke skal kunne hoppe over trinn i denne pyramiden med mindre det foreligger særlige grunner som er gjort tydelige i forskrift og retningslinjer. Det betyr at det både skal være gitt informasjon og det skal være gitt pålegg om endring av praksis, før overtredelsesgebyr kan ilegges. Et overtredelsesgebyr kan således kun ilegges om pålegg om endret praksis aktivt ikke er fulgt opp.

Jeg har merket meg at Legeforeningen mener at en midlertidig suspensjon av retten til å forskrive på blåresept, generell eller for spesifikke grupper legemidler, er en mer egnet reaksjon enn gebyr. Dette vil jeg se nærmere på.

Jeg har merket meg at legene oppfatter overtredelsesgebyr som en svært streng personlig reaksjon. Dette vil også tas med i vurderingen.

Jeg viser til at Helsedirektoratets retningslinje for utmåling og betaling av gebyret må revideres i tråd med forskriftsendringene. Helsedirektoratet og Helfo har fått beskjed om at det ikke skal skrives ut overtredelsesgebyr til leger etter dagens regelverk.

Forslag til endringsforskrift og revidert retningslinje vil bli sendt på offentlig høring og dersom det i høringsprosessen dukker opp momenter av betydning for lovhomelemelen skal vi se nærmere på det.

SPØRSMÅL NR. 1083

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 7. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil statsråden være villig til å se på muligheten for å regulere eksporten av kraft for å sikre kraftoverskudd og redde norsk kraftkrevende industri, som Ulefos Jernverk, som frykter for framtida på grunn av skyhøye strømpriser?

BEGRUNNELSE:

Ulefos Jernverk har røtter helt tilbake til 1657 og er en av Europas eldste industribedrifter. Jernverket produserer i dag kumlokk og vannventiler i støpejern. Innsatsfaktorene er norsk vannkraft og norsk skrapjern, og som norsk produsent har Ulefos full kontroll på hele verdikjeden fra A-Å. På NRK Telemark kunne vi høre 27. januar at strømregninga for bedriften økte med 200% i 2021. Det

kan ikke bedriften leve med uten hjelp. Den høye strømregninga kommer på toppen av allerede økte kostnader knyttet til råvarer og frakt. Det går hardt utover konkurransekraften. For å levere produktene, bruker bedriften like mye strøm som alle innbyggerne i Ulefoss til sammen. Et av tiltakene bedriften trekker fram er muligheten for å regulere eksporten i ekstremår. Billig kraft er en av norsk kraftkrevende industri sine sterke konkurransefortrinn.

Svar:

Våre vannressurser har gitt oss industriutvikling og arbeidsplasser over hele landet. Norsk industri har i flere generasjoner hatt god tilgang på rimelig strøm. Vi er i dag inne i en krevende situasjon med høye strøm- og energipriser i hele Europa, og Norge har ikke de høyeste prisene. Ifølge en undersøkelse gjennomført for Energi Norge var kraftprisen i Nord-Norge den laveste i Europa i 2021. Kun Finland, tre av fire prisområder i Sverige og de baltiske landene hadde en lavere snittpris enn Sør-Norge i fjor.

Norsk kraftforedlende industri er viktig. Deler av denne industrien er derfor omfattet av CO₂-kompensasjonsordningen. Denne ordningen kompenserer for økte strømpriser i Norge som følge av det europeiske klimavotesystemet. Industrien nyter også godt av redusert sats eller fritak fra elavgift. Mange industribedrifter har

lave nettariffer. I tillegg har flere inngått langsiktige kraftkjøpsavtaler som gjør dem mindre eksponert for svingninger i kraftmarkedet.

Krafthandelen mellom land reguleres av internasjonale avtaler som EØS-avtalen, herunder energiregelverket som er del av denne, frihandelsavtalen og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia, og egne avtaler mellom Statnett og deres partnere på utenlandsforbindelsene. Avtalene legger til rette for fri krafthandel, uten hindringer mellom landene. EØS-avtalen artikkel 12 innebærer forbud mot å innføre kvantitative restriksjoner på eksport av strøm av prishensyn. En tilsvarende bestemmelse finnes i frihandelsavtalen art. 2.12 mellom Storbritannia og EØS-landene.

Norge er del av det nordiske kraftmarkedet, som igjen er en del av det europeiske kraftmarkedet. Hovedgrepene i EUs regulering av kraftmarkedene og krafthandel mellom land er langt på vei sammenfallende med prinsippene i det norske og nordiske kraftmarkedet.

Som det framgår av Hurdalsplattformen vil vi utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningsikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri. Konklusjoner fra dette arbeidet må jeg komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 1084

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 9. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan utenriksministeren redegjøre for hvordan regjeringa jobber videre med sikkerheten til og evakueringen av de øvrige nære familiemedlemmene til tolker som har jobbet med og for de norske ISAF-styrkene i Afghanistan, etter at den militære evakueringen i august ble gjennomført og avsluttet?

BEGRUNNELSE:

For det afghanske folk har situasjonen endret seg betraktelig til det verre i det halvåret som har gått siden Taliban tok makten i landet. Bildene og filmene som gikk verden rundt i august 2021 er vanskelige å glemme. Norge har i likhet med de andre NATO-landene evakuert ansatte som

har jobbet som tolker for de norske styrkene i Afghanistan, samt deres nærmeste familie – ektefeller og barn. I Norge bor det anslagsvis mellom 70 og 80 afghanere som har jobbet som tolker for det norske Forsvaret i Afghanistan. Mange av dem har bodd her i en del år allerede, noen kom for rundt seks måneder siden. De har fremdeles mange nære familiemedlemmer igjen i Afghanistan, foreldre og søsken, som nå lever i fare for sine liv på grunn av den direkte koblingen de har hatt til NATO-styrkene de siste 21 årene. Mange har flyktet fra sine hjem fordi Taliban leter etter dem, mens andre har blitt tatt av Taliban. Tolkene har bedt Forsvarsdepartementet om hjelp og svar, men Forsvarsdepartementet svarer dem ikke, og henviser dem videre. Dette er mennesker Norge har et direkte ansvar for. De har satt sine egne liv i fare gjennom

den viktige jobben de har gjort og nå lever deres familier i fare på grunn av innsatsen deres for Norge i Afghanistan. Mange familiemedlemmer har også jobbet direkte for de norske styrkene, blant annet som renholdere, vaktmestere og vektere.

Samtidig som Taliban-regimet nylig har vært på besøk i Norge sitter det mennesker rundt omkring i det ganske land som frykter at det verste skal skje med deres familier i hjemlandet, fordi de har jobbet for det norske Forsvaret. Alt de ber om, er beskyttelse for sine familier som nå lever i fare fordi de har hjulpet de norske styrkene i Afghanistan, med det norske flagget på brystet. Taliban nekter for at familiene til folk som har jobbet for og med utenlandske styrker er i noen fare, men det er en helt annen virkelighet som beskrives av de som har familiene sine i landet.

SPØRSMÅL NR. 1085

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 8. februar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Hvor mange forsvarsrelaterte bilaterale avtaler har Norge med USA og kan statsråden gi en oversikt over disse avtalene?

BEGRUNNELSE:

I skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:336 (2021-2022)) levert 11. november 2021 ble statsråden bedt om å gi en oversikt over alle forsvarsrelaterte bilaterale avtaler som Norge har med USA. Statsråden svarte på spørsmålet at «det finnes en rekke forsvarsrelaterte avtaler med USA på flere ulike nivåer», men ville verken gi en oversikt over alle avtalene, opplyse om antall avtaler eller begrunne hvorfor regjeringen ikke ville gi en oversikt over avtalene som det ble bedt om. Spørsmålsstiller ser seg derfor nødt til å stille det samme spørsmålet på nytt. Dersom innholdet i noen av de forsvarsrelaterte bilaterale avtalene med USA skulle være gradert informasjon, bes det om at regjeringen i det minste svarer på hvor mange slike avtaler Norge har med USA, avtalenes navn og i korte trekk hva hver enkelt avtale går ut på, mens eventuell gradert informasjon som er nødvendig for å ha oversikt over avtalene med USA, deles på egnet måte. Spørsmålsstiller ber dessuten om at det gis en begrunnelse, dersom regjeringen mener at stortingsrep-

Svar:

Jeg viser til at utenriksministeren har oversendt det ovennevnte spørsmålet til meg siden det primært berører mitt og forsvarsministerens ansvarsområde. Jeg svarer på vegne av oss begge.

Tolkene som har kommet til Norge siden 2012 har fått ta med seg kjernefamilien, dvs. én ektefelle og barn. Dette er familiekretsen som gjelder i saker for kvoteflyktninger og familiegjenforeninger. Det å skulle etablere en spesialordning for én spesifikk gruppe krever svært nøye vurderinger, bl.a. av likebehandlingsprinsippet. Saken er fortsatt til behandling.

representantene ikke har rett til å få den informasjonen som her etterspørres.

Svar:

De bilaterale avtalene med USA bygger oppunder det nære samarbeidet vi har hatt med vår nærmeste alliert helt siden den andre verdenskrig, og er sentrale for vår evne til å forsvare Norge. Det finnes en rekke forsvarsrelaterte avtaler med USA på flere ulike nivåer. I mitt svar på skriftlig spørsmål (Dokument nr. 15:336 (2021-2022), levert 11. november 2021) redegjorde jeg for flere av disse. En oversikt over traktater som Norge har inngått med USA, og det fulle tekstinholdet i disse, finnes i Lovdatas traktatregister.

Mitt fokus også i dette svaret er folkerettslig bindende avtaler, eller traktater, som Norge har inngått med USA. Avtaler på militærteknisk nivå, intensjonsavtaler og lignende går jeg ikke inn på her.

Det finnes en rekke forsvarsrelaterte avtaler med USA på flere ulike nivåer. Jeg vil her legge vekt på noen overordnede og sentrale avtaler for betydning av det bilaterale forsvarssamarbeidet.

NATOs troppestatusavtale (NATO Status of Forces Agreement - NATO SOFA) fra 1951 gir en rekke bestemmelser om allierte styrkers status i andre NATO-land.

NATO SOFA er en omfattende avtale som omhandler en rekke spørsmål knyttet til alliert tilstedeværelse i andre NATO-land, blant annet militær politimyndighet, disiplinærmyndighet, skatt og avgifter, inn- og utreise, bruk av uniform, førerkort, samt import og eksport. Dette er en avtale som også Norge benytter når våre styrker deplojerer til andre NATO-land.

I tillegg til NATO SOFA er forsvarssamarbeidet med USA basert på eldre bilaterale avtaler. Den mest sentrale avtalen er fra 1950, med tittelen Avtale mellom Norge og Amerikas forente stater om gjensidig hjelp på forsvarets område (Våpenhjelpsavtalen). Avtalen kom i stand etter andre verdenskrig som et tiltak for våpenhjelp i henhold til Atlanterhavspakten artikkel 3. Mye av avtalen omhandler selve våpenhjelpen og er av liten betydning i dagens forsvarssamarbeid. Dette gjelder særlig bestemmelser om bruk og overdragelse av materiell, patentrettigheter og administrasjonsutgifter for mottak av materiell.

Våpenhjelpsavtalen inneholder noen bestemmelser om inn- og utreise, skatte- og avgiftsfritak, jurisdiksjon og sikkerhet. Bestemmelsene om inn- og utreise og jurisdiksjon er imidlertid erstattet av reglene i NATO SOFA fra 1951 og har ikke lenger effekt. Når det gjelder sikkerhet, er det kun vist til at regjeringene vil treffe de sikkerhetstiltak som de i fellesskap blir enige om for å hindre at utstyr, tjenester eller opplysninger av «hemmelig militær art» blir røpet eller kompromittert.

Det fremgår av avtalen fra 1950 at innførsel eller utførsel av varer, eiendeler, materiell eller utstyr i forbindelse med avtalen skal være tollfritt og fritatt for beskatning. I

1952 ble det inngått en egen avtale om fritak for toll og andre avgifter, Avtale av 27. juni 1952 mellom Norge og Amerikas Forente Stater om fritakelse for toll og andre avgifter i samband med gjennomføringen av de felles forsvarsplaner. Denne avtalen gjelder spesielt tollavgifter og andre avgifter ved import av ferdige varer, deler eller materialer, i tillegg til omsetningsavgifter. Det er også presisert at privatpersoner skal være fritatt for tollavgifter eller lignende skatter og restriksjoner på privat eiendom innført til personlig anvendelse og forbruk, samt fritatt for beskatning på inntekt.

Rammeavtalen mellom Norge og Amerikas Forente Stater om forhåndslagring og forsterkning av Norge ble fornyet i 2005, jf. Innst.S.nr.18 (2006-2007) og St.prp.nr 77 (2005-2006). Rammeavtalen gjelder for programmet Marine Corps Prepositioning Program - Norway, MCPP-N. Avtalen har vært et håndfast bevis på amerikansk vilje og evne til å bidra til forsvar av Norge i krise og krig, og den er et konkret uttrykk for Norges tette sikkerhets- og forsvarspolitiske samarbeid med USA.

I april 2021 undertegnet Norge en ny tilleggsavtale om forsvarssamarbeid mellom Norge og USA (Supplementary Defense Cooperation Agreement - SDCA). Avtalen etablerer et oppdatert rammeverk for amerikansk militær tilstedeværelse på norsk territorium, og kommer i tillegg til tidligere bilaterale avtaler med USA fra 1950-tallet og framover, samt NATOs troppestatusavtale fra 1951. SDCA har vært på alminnelig høring, og det tas sikte på å legge avtalen frem for Stortinget i vårsesjonen 2022.

SPØRSMÅL NR. 1086

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wettrhus Thorsvik

Besvart 4. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Mener statsråden det er riktig at Mattilsynet med loven i hånd skal kunne gå inn i private hjem og undersøke noens kjøleskap, eller mener statsråden at dette forslaget kan være i strid med grunnlovens vern mot husransakelse?

BEGRUNNELSE:

Tidligere i januar gikk høringsfristen ut for Helse- og omsorgsdepartementets forslag til endringer i matloven og kosmetikklova.

Forslaget til ny § 13 i matloven gir privatpersoner plikt til å gi Mattilsynet adgang til private hjem og til å avgi prøvemateriale mv. Mattilsynet vil altså uten invitasjon kunne ta seg inn i private hjem og lete etter og ta prøver av mat og matrester. Forutsetningen er at dette må være nødvendig for å forebygge eller oppklare utbrudd av alvorlig sykdom hos mennesker som kan skyldes næringsmidler.

Hva som er «nødvendig» defineres ikke ytterligere. En slik myndighet til kontroll uten forhåndsvarsling vil være et betydelig inngrep i den private rettssfære. I grunnloven står det at enhver har rett til respekt for sitt privatliv og familieliv, sitt hjem og sin kommunikasjon. Departemen-

tet foretar ingen vurdering av hvordan forslaget står seg opp mot grunnlovsbeskyttelsen mot husransakelse jf. GrL. § 102.

Svar:

Høringen representanten viser til omfatter forslag om flere endringer i matloven og kosmetikklova. Blant annet er det foreslått endringer i bestemmelsene i matloven og kosmetikklova om behandling av personopplysninger.

Helse- og omsorgsdepartementets forslag om endringer i matloven §§ 13 og 14 ville medført at private får plikt til henholdsvis å gi tilsynsmyndigheten tilgang til sine hjem for å ta ut prøver, og til å fremlegge eller sende inn opplysninger og prøvemateriale når dette er nødvendig for å forebygge eller oppklare utbrudd av alvorlig sykdom hos mennesker som kan skyldes næringsmidler. Hjemmelen var ment som en sikkerhetsventil i sjeldne unntakstilfeller. Da forslaget innebar plikter for private, mente departementet at det skulle være høy terskel for å benytte plikten. Ethvert sykdomstilfelle som kan skyldes næringsmidler var ikke ment å rettfærdiggjøre at hjemmelen skulle kunne tas i bruk. Departementets forslag innebar at det må foreligge et visst kvalifisert behov, og at plikten derfor bare skulle gjelde ved utbrudd av alvorlig sykdom. Forslaget hadde et allmennpreventivt formål da

det var ment å bidra til å hindre at andre blir syke. Målet med denne typen smitteoppsporingsarbeid er å stoppe en smittetkjede for å hindre at andre blir alvorlig syke, som f.eks. skjedde ved et alvorlig utbrudd av E.coli i 2006.

Mattilsynet har i et brev til departementet i etterkant av høringen gitt uttrykk for at tilsynet anser at det i praksis ikke er behov for disse nye hjemlene som departementet har foreslått. Mattilsynet anser at dagens system med samtykke er tilstrekkelig.

I høringsnotatet ba departementet særskilt om innspill til forslaget til formuleringen av § 13 femte ledd. Både flere høringsinstanser og jussprofessor Hans Petter Graver har uttalt seg kritisk til forslagene.

På bakgrunn av de problemstillingene som har blitt påpekt i høringssvarene og debatten de siste ukene, vil jeg sørge for at det gjøres en vurdering av om folkehelsen kan beskyttes tilstrekkelig gjennom mindre inngripende virkemidler enn de foreslåtte bestemmelsene. Når det gjelder representantens spørsmål om hvorvidt jeg mener at forslaget er i strid med forbudet mot husransakelse, er det foreløpig ikke gjort en ny vurdering i departementet av forholdet til Grunnloven § 102. Jeg viser til at dette vil bli gjort i den grad det vil bli nødvendig etter en ny vurdering av om det er aktuelt å gå videre med forslagene ut fra høringsinnspillene.

SPØRSMÅL NR. 1087

Innlevert 28. januar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 8. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Mener statsråden at det er adgang til å innhente rustester fra elever med grunnlag i samtykke, særlig sett hen til personvernregelverket?

BEGRUNNELSE:

I sitt svar til meg på skriftlig spørsmål av 06.12.21 skriver kunnskapsministeren at:

«Dersom elever skal avgi urinprøve i forbindelse med rustesting, må det foregå på frivillig basis etter at det foreligger et informert samtykke fra eleven.»

Med dette åpner statsråden altså for at rusprøve innhentet med samtykke er tillatt etter dagens regler.

Etter personvernforordningens fortalespunkt 43 følger det at:

«For å sikre at et samtykke gis frivillig bør det ikke utgjøre et gyldig rettslig grunnlag for behandling av personopplysninger i et bestemt tilfelle dersom det er en klar skjevhet mellom den registrerte og den behandlingsansvarlige, særlig dersom den behandlingsansvarlige er en offentlig myndighet og det derfor er usannsynlig at samtykket er gitt frivillig med hensyn til alle omstendigheter som kjennetegner den bestemte situasjonen [...]»

I sine retningslinjer 05/2020 uttaler personvernrådet at:

«Recital 43 clearly indicates that it is unlikely that public authorities can rely on consent for processing as whenever the controller is a public authority, there is often a clear imbalance of power in the relationship between the controller and the data subject. It is also clear in most cases that the data subject will have no realistic

alternatives to accepting the processing (terms) of this controller. The EDPB considers that there are other lawful bases that are, in principle, more appropriate to the activity of public authorities.»

Jeg mener videre at offentlige myndigheter som hovedregel ikke bør bruke kontrakter for å avtale seg bort fra rettigheter eller som grunnlag for inngrep i rettigheter. Særlig ikke når det er snakk om barn og ungdom.

Svar:

Elevene skal være trygge på at rettighetene deres er godt ivaretatt når de er på skolen. Skolene har ikke lov hjemmel til å kreve at elever blir rustestet. Dette innebærer at skolene ikke kan kreve at elever avgir urinprøver til dette formålet. Dersom elever skal avgi urinprøve i forbindelse med rustesting, må dette foregå på frivillig basis etter at

det foreligger et informert samtykke fra eleven. På bakgrunn av skjevheten i maktforholdet mellom skolen og eleven, vil jeg understreke at et eventuelt avtalebasert samtykke må brukes med stor varsomhet. Det er ikke adgang til å gi negative sanksjoner, for eksempel i form av bortvisning, overfor elever som ikke ønsker å la seg teste.

Jeg vil på denne bakgrunn fraråde skolene å gjennomføre rustesting av elever. Jeg har forsikret meg om at dette kommer tydelig frem av Utdanningsdirektoratets veiledere.

Det er statsforvalteren som fører tilsyn med at regelverket overholdes, og som gir veiledning og informasjon om regelverket som gjelder for skolene. Utdanningsdirektoratet sørger for at informasjon om regelverket er lett tilgjengelig på deres hjemmesider.

SPØRSMÅL NR. 1088

Innlevert 29. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 8. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Vil finansministeren sørge for at folkeregisterlova sine regler om bustadregistrering for Forsvarets personell vert praktisert på korrekt måte, slik at forsvarspersonell stasjonert i kommunane Bardu og Målselv blir registrert som innbyggjarar i desse kommunane?

GRUNNGJEVING:

Målselv og Bardu er kommunar med svært stor forsvarsaktivitet, mellom anna mange befall som er stasjonert i kommunane.

For ein del år tilbake vart det avdekka at mange av Forsvarets personell ikkje melder flytting til kommunen dei er stasjonert i, og at det heller ikkje er gode rutiner for at Skatteetaten kontaktar desse sjølv om etaten får bustadlister frå Forsvaret.

Det fører m a til at Målselv og Bardu årleg går glipp av betydelege beløp i rammetilskot og skatteinntekter, samtidig som dei må gje kommunale tenester til personane som er stasjonert i kommunane. Truleg er det snakk om fleire hundre personar som ikkje er korrekt folkeregistrert i Bardu og Målselv, og dermed fleire millionar i årlege tap for dei to distriktskommunane.

Stortingsrepresentant Terje Breivik (Venstre) tok saka opp med Finansministeren i 2014, og fekk då følgende svar: «Etterlevelsen av meldeplikten til Folkeregisteret for personer som har jobb i Forsvaret og flytter ofte, har ikke vært god nok. Det ble derfor satt i gang et samarbeid mellom Bardu kommune, Forsvaret og Skatt nord våren 2012, hvor formålet er å legge til rette for økt etterlevelse av meldeplikten til Folkeregisteret. Målselv kommune ble en del av dette samarbeidet våren 2013. (...) Finansdepartementet ble gjort kjent med problemstillingen høsten 2013 etter en henvendelse fra Målselv kommune. Departementet tok da kontakt med Skattedirektoratet, som ble bedt om å følge opp det nevnte samarbeidet.» (Dokument nr. 15:457 (2013-2014)).

Eg ønskjer å vite kva status er no pr januar 2022 for samarbeidet Finansdepartementet orienterte Stortinget om i 2014, og om det no er etablert klare og gode rutiner som sikrar at Forsvarets personell rutinemessig blir registrert med riktig bustadadresse i tråd med Folkeregisterlova når dei blir stasjonert i Bardu og Målselv.

Dersom ikkje dette er tilfelle, ber eg Finansministeren stadfeste at han snarast vil sørge for at slike rutiner kjem på plass slik at Bardu, Målselv og andre distriktskommunar med stor forsvarsaktivitet får registrert korrekt innbyggjartal, og dermed også dei inntektene kommunane skal ha til drift av kommunale tenester.

Svar:

Det er viktig at reglene i folkeregisterlova om bustadregistrering vert følgt og at kommunane der Forsvaret sitt personell er busett, får dei skatteinntektene og overføringane dei har krav på.

Som det går fram av spørsmålet, vart det allereie i 2012 satt i gang eit samarbeid mellom Forsvaret, Skatteetaten og kommunane Bardu og Målselv om bustadregistreringa av Forsvaret sitt personell. Skatteetaten har hatt fleire møte og samtalar med desse kommunane og andre «forsvarskommunar». Skatteetaten har bidratt med å greie ut om regelverket, hjelpt til med å lage informasjon som vert gitt til Forsvaret sitt personell, og vore tilgjengeleg for rådgjeving i konkrete problemstillingar. Seinast i september 2020 var Skatteetaten i eit møte med kommuneleiinga i Målselv kommune der regelverket og ulike problemstillingar rundt bustadregistreringa av Forsvaret sitt personell vart gått gjennom.

Det har òg vore kontakt mellom Forsvarsdepartementet og Finansdepartementet i denne saka, og det er vurdert ulike tiltak for å oppnå ein høgare grad av riktig bustadregistrering av Forsvaret sitt personell. Etter folkeregisterlova er det den som endrar bustad som pliktar å melde flytting til skattekontoret. Skatteetaten si vurdering er at den mest tenlege måten å sikre at Forsvaret sitt personell oppfyller denne plikta på, er at Forsvaret følger opp sine arbeidstakarar med god informasjon om pliktane til den enkelte.

Eg er kjent med at Forsvaret og Forsvarsbygg på bakgrunn av tidlegare førespurnader frå ordførarane i Bardu og Målselv, har etablert rutinar som skal gje meir informasjon til personellet om plikta til å melde flytting etter folkeregisterlova. Mellom anna vert det gitt målretta informasjon til dei som i samband med beordring flytter til ein annan kommune og får flyttekostnader dekt av Forsvaret. Det er også detaljert informasjon på Forsvaret sine interne nettsider, og i Forsvarets sitt reglement for utøving av Forsvaret si bustadverksemd.

Forsvarsdepartementet har fått informasjon frå Forsvaret om kor mange det potensielt kan vere som skulle ha meldt, men ikkje har meldt, flytting til Bardu kommune. Desse tala syner at det kan gjelde færre personar enn det som er omtala i media. Årsaka til dette er mellom anna at det er nokon unntak frå plikta til å melde flytting, til dømes for dei som pendlar. Arbeidstakarane dette gjeld har fått meir tilpassa og målretta informasjon om plikta til å melde flytting.

Eg meiner det no er etablert betre rutinar for å sikre at Forsvaret sitt personell vert bustadregistrert på riktig måte. Samstundes kan det sjå ut til at det framleis kan vere ein del av arbeidstakarane som ikkje vert registrert riktig. Eg vil sjå nærmare på dette og i samarbeide med Forsvarsdepartementet og kommunane arbeide for at bustadregistreringa av Forsvaret sitt personell i desse kommunane vert betre, inkludert om Skatteetaten bør justere sine rutinar for oppfølging av dette. Dette er en problemstilling eg vil følgje opp.

SPØRSMÅL NR. 1089

Innlevert 29. januar 2022 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad

Besvart 7. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Alle løyver om å sette ut fuglar og andre artar i miljøet må skje på grunnlag av eit godt kunnskapsgrunnlag om både miljøpåverknad og dyrevelferd.

Kva vil Landbruks- og matdepartementet gjere for å sikre at rapporten frå Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) ligg føre i god tid før sesong for utsetting av fasan og raphøns i år, og i god tid innan 1 mars 2022?

GRUNNGJEVING:

Klima og miljødepartementet og Landbruks og matdepartementet har i brev datert 6. oktober 2021 gitt eit

oppdrag til Miljødirektoratet og Mattilsynet om å tinge ei vurdering av miljømessig påverknad og dyrevelferds-messige fylgjer ved utsetting av fasan og raphøns frå Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM). I brevet understreker departement at arbeidet med med dette oppdraget er gitt høg prioritet, slik at rapporten kan leggst fram før søknadshandsaminga neste år, og seinast innan 1. mars 2022. Mattilsynet har svara på førespurnad om innsyn i saka før årsskiftet, at dei ikkje greier å sende oppdraget til VKM innan fristen som vart sett, og i alle fall ikkje før i neste år, altså 2022. Det er i alle partar si interesse at styresmaktene avklarar fylgjene av kunnskapsgrunnla-

get knytt til dyrevelferd og miljø i samband med utsetting av fasan og raphøns i god tid før neste sesong.

Svar:

Det er riktig at Mattilsynet og Miljødirektoratet fikk et felles oppdrag 6. oktober 2021 fra Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet om å bestille en risikorapport fra VKM for å vurdere effekten på miljø og dyrevelferd ved utsetting av fasan og raphøns for trening av hund.

Mattilsynet og Miljødirektoratet har samarbeidet for å kunne gi en god bestilling. Det har vært nødvendig å innhente informasjon om hvordan oppdrettet, utsettingen og treningen foregår, og hvem som er relevante aktører. Mattilsynet har også hatt behov for å skaffe god innsikt i hva den nye dyrehelseforordningen krever for å forebygge smittsom sykdom hos slike fugler. Mattilsynet har tidligere gjennomført tilsyn hos en oppdretter av fasan og gått gjennom aktuelle tilsynsrapporter, og har sammen med

Miljødirektoratet hatt møter med Fuglehundklubbenes Forbund, dyrevernororganisasjonen NOAH - for dyrs rettigheter og organisasjonen BirdLife Norge.

Mattilsynet og Miljødirektoratet har også hatt dialog med VKM om oppdraget, sist 1. februar 2022. Det er realistisk å forvente at oppdraget sendes til VKM ca. 1. mars 2022, og at rapporten vil kunne danne et kunnskapsbasert beslutningsgrunnlag når Miljødirektoratet skal vurdere søknadene om utsetting av fasan og raphøns før sesongen 2023.

Rapporten fra VKM vil også inngå som kunnskapsgrunnlag for en eventuell forskriftsregulering av slik aktivitet med hjemmel i dyrevelferdsloven. Jeg vil for øvrig gjøre oppmerksom på at utsetting av fugl som ikke fra før finnes naturlig i distriktet krever tillatelse etter forskrift om fremmede organismer, hjemlet i naturmangfoldloven. Klima- og miljødepartementet har ansvar for dette regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1090

Innlevert 30. januar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 15. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan helseministeren redegjøre for hvordan de nye kravene er vurdert opp mot EØS-retten og kan hun garantere at nytt krav om turnus ikke er i strid med EØS-avtalen?

BEGRUNNELSE:

For en måned siden stilte jeg et skriftlig spørsmål om omstridte turnuskrav, Dokument nr. 15:775 (2021-2022). Denne uken kan man lese artikkelen «Staten vil ikkje reversere omstridd turnuskrav» datert 24.01 d.å. på Nr.k.no.

Det virker som om Helsedepartementet både er unødvendig stivbent og at dette nye kravet kan være i strid med EØS-avtalen. Det vises blant annet til juridiske eksperter som bl.a. trekker frem den såkalte Lindberg-saken, og fremhever at det er staten som eventuelt må påpeke hva som mangler i hvert enkelt tilfelle. Det har ikke norske myndigheter gjort. I artikkelen påpekes også følgende:

«Legeforeningens meiner kravet om «LIS1» strider med EØS-avtalen. – Vi registrerer at departementet ikkje kommenterer dette, seier Kristin Kornelia Utne i Legeforeningen.»

Det fremstår som underlig at departementet ikke vil kommentere dette når man blir konkret utfordret på denne problemstillingen.

Det som gjør hele saken ekstra krevende er at tiden løper og handlekraft fra helsemyndighetene virker fraværende. Dette i en tid der Norge har stor mangel på fastleger. Da bør alle muligheter vurderes for at for eksempel danske leger som er klare for og villige til å jobbe her, nå får muligheten.

Svar:

Jeg ønsker innledningsvis å påpeke at representantens tidligere skriftlige spørsmål som framkommer i dokument nr. 15:775 (2021-2022), handler om situasjonen til danskutdannede medisinkandidater som har søkt om autorisasjon som lege i Norge uten å ha fullført den avsluttende praksisperioden kalt KBU i den danske grunnutdanningen. Disse medisinkandidatene har av ulike grunner ventet lenge på å få sine søknader behandlet, men jeg er optimistisk på at denne situasjonen snarlig vil løse seg og at søknadene vil bli behandlet.

Jeg antar at representantens spørsmål denne gangen er knyttet til situasjonen som er omtalt i NRK-artikkelen som det er referert til i begrunnelsen. Disse legene er i en annen situasjon enn de ovennevnte medisinkandidatene som venter på å få søknadene sine behandlet. Legene som er omtalt i NRK-artikkelen har fått autorisasjon i Norge og ønsker å slippe å gjennomføre hele eller deler av den første delen av den norske spesialistutdanningen i medisin, kalt LIS1, fordi de mener at de allerede har gjennomført en liknende praksistjeneste som ledd i sin grunnutdanning i medisin. Som artikkelen viser, mener flere danskutdannede leger at de bør slippe å fullføre hele eller deler av LIS1 fordi de allerede har fullført den danske praksisperioden KBU som del av sin grunnutdanning.

LIS1 er første del av den norske spesialistutdanningen for leger. Det følger av dagens praksis at deler av grunnutdanningen tatt i et annet land ikke kan telle som del av LIS1. Departementet sendte 10. desember 2021 et brev til Helsedirektoratet hvor det ble avklart at denne praksisen skal opprettholdes. I dette brevet, som også er sendt til Legeforeningen, tar departementet stilling til om EØS-regelverket legger noen føringer for denne praksisen:

«Departementet har kommet til at EØS-retten ikke regulerer spørsmålet om vi kan eller må vurdere søknader om godkjenning av deler av grunnutdanningen i andre land (slik som for eksempel KBU), som del av spesialistutdanningen. Staten har etter EØS-retten et handlingsrom og står fritt til å bestemme organiseringen av utdanningen. Vi viser til at dette ikke er et spørsmål om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, men er et spørsmål om akademisk innpassing. Det søkes ikke om tilgang til et lovregulert yrke, men om å bli innpasset på et spesielt sted i spesialistutdanningen. Akademisk godkjenning er verken regulert av direktivet eller av EØS-avtalen. EFTA-domstolens uttalelser i sak E-3/20 og E-4/20 gjelder tilgang til regulerte yrker og er derfor ikke relevante for spørsmålet om innpassing i den norske spesialistutdanningen.»

Det fremgår av dette avsnittet at departementet har kommet til at det ikke er noen føringer i EØS-regelverket for hvordan man fra norsk side skal forholde seg til spørsmålet om praksiserfaring fra andre EØS-land skal kunne telle som del av LIS1. Som nevnt i avsnittet er heller ikke sak E-3/20, som er den såkalte Lindberg-saken, relevant for dette spørsmålet.

Departementets vurdering er med andre ord at vi har handlefrihet i spørsmålet om hvordan vi skal innrette oss mtp. om praksiserfaring tatt som del av den medisinske grunnutdanningen, eksempelvis KBU, kan telle som del av LIS1. En sentral forutsetning er imidlertid at løsningen gjelder likt for alle. Vi kan ikke lage særordninger som kun gjelder for danskutdannede leger. Endringer i regelverket må minimum gjøres gjeldende for alle EØS-utdannede leger.

Årsakene til at departementet har valgt å opprettholde dagens praksis framgår også i brevet til direktoratet:

- «Det er uklart om det er mulig å skille mellom praksisperioder gjennomført etter cand.med. og praksisperioder som er fullført som en integrert del av cand.

med.-utdanningen. Vi kan komme i en posisjon der vi må åpne for at alle EØS-utdannede kan sende inn søknad til direktoratet om å få fritak fra hele eller deler av LIS1 på bakgrunn av praksis tatt som del av grunnutdanningen.

- Dersom man skulle gi utenlandskutdannede krav på fritak fra LIS1 på bakgrunn av praksiserfaring gjennomført under grunnutdanningen, vil det kunne bety at også norskutdannede leger må få en tilsvarende mulighet.
- Det ville vært svært ressurskrevende for Helsedirektoratet å måtte behandle et stort antall søknader om fritak. Vi viser her til at om lag 1 150 leger, med stor variasjon i utdanningsbakgrunnen, starter i LIS1-stilling hvert år.
- En slik situasjon ville kunne ført til at en betydelig andel, om ikke flertallet, av leger som får LIS1-stilling, også skulle hatt fritak for ulike deler av tjenesten. Dette ville vært svært krevende for tjenestene å forholde seg til og planlegge rundt, all den tid de i mange tilfeller er avhengig av arbeidskraften som LIS1-legene utgjør, spesielt i distriktene.
- En slik endring ville i praksis lagt betydelige skranker på utformingen av LIS1-ordningen og hvilke læringsspørsmål som kan inkluderes om vi fra norsk side må ta hensyn til hvilken praksiserfaring leger har med seg fra ulike medisinerutdanninger.
- En slik utvikling ville sannsynligvis ikke være bærekraftig og ville kunne tvunget fram en innholdsmessig omlegging eller avvikling av LIS1-ordningen.»

Departementets konklusjon i denne saken er basert på at Regjeringen fortsatt ønsker å opprettholde LIS1 som en felles første del av legenes spesialistutdanning. Dersom man skal lage unntaksordninger som innebærer at danskutdannede leger skal få fratrukket for praksiserfaring som de har tilegnet seg i løpet av grunnutdanningen, må tilsvarende også gjøres gjeldende for øvrige EØS-utdannede leger, herunder muligens også norskutdannede leger. I så fall vil det være få, om noen, leger som vil fullføre de 18 månedene som LIS1-tjenestene varer.

Jeg minner om at et av formålene med å ha LIS1 som en obligatorisk første del av legenes spesialistutdanning er blant annet å sørge for at legespesialister som skal jobbe i Norge har erfaring fra og kjennskap til norsk kommune- og spesialisthelsetjeneste. Selv om mange leger med utenlandsk utdanning har gjennomført praksisperioder på et høyt faglig nivå fra både sykehus og primærhelsetjeneste i sitt utdanningsland som del av sin grunnutdanning, så gir ikke disse praksisperiodene legene erfaring og kunnskap om de norske helse- og omsorgstjenestene.

Som det framgår av punktene over så er det ikke mulig å forene dagens struktur og innretning på spesialistutdanningen, med LIS1 som en obligatorisk første del, med ordninger som skal gi ulike grupper leger fritak for praksis som de har tatt som del av grunnutdanningen. I denne

sammenhengen er det også viktig å ta med seg at ordningen med LIS1-stillinger er et viktig bidrag til legerekruttering i distriktene.

Samtidig må vi ta på alvor at legene som saken handler om har valgt å bosette seg i kommuner med rekrutteringsutfordringer. Tilbudet til pasientene kunne vært dårligere uten disse legene. Jeg mener derfor at vi må undersøke nærmere om det finnes andre løsninger som kan bidra til at leger som av ulike årsaker ikke ønsker å starte på spesialistutdanningen, og som er kvalifisert til å arbeide selvstendig som allmennleger, kan fortsette i jobben sin som fastlege.

Per i dag tillater ikke regelverket dette. Regelverket er begrunnet i et ønske om at fastleger skal være spesialister i allmennmedisin eller under spesialisering. Dette for å sikre at leger med et viktig samfunnsoppdrag har tilstrekkelig kompetanse. Allmennleger jobber mer alene enn leger i andre deler av helsetjenesten. I utgangspunktet kan de derfor først praktisere selvstendig for trygdens regning når de starter på spesialistutdanningen.

Jeg vil derfor vurdere en løsning slik at legene som ikke ønsker å fullføre LIS1, men som er kvalifisert til å arbeide selvstendig som allmennleger, skal kunne fortsette å jobbe som fastleger. En slik eventuell løsning vil gå på bekostning av dagens kompetansekrav og må derfor ha en hensiktsmessig avgrensning og kun benyttes i særskilte situasjoner.

Når vi nå skal se nærmere på om det er mulig og ønskelig å etablere en slik løsning, må vi også vurdere eventuell effekt på kvaliteten i tilbudet slik at vi unngår å sette

oss i en situasjon der kommuner med rekrutteringsutfordringer gjennomgående ender opp med å tilsette mindre kvalifiserte leger enn øvrige kommuner. Dette vil i så fall kunne ha negative konsekvenser for tjenestetilbudet i disse kommunene og for videre rekruttering.

Jeg har nedsatt en helsepersonellkommisjon, som skal se på tiltak for å utdanne, rekruttere og beholde nok kvalifisert fagfolk i helse- og omsorgstjenesten. Det er naturlig at kommisjonen vurderer om kommunenes behov for leger er av en slik art at det er nødvendig å lempe på dagens kompetansekrav til allmennlegene. En eventuell løsning der leger som ikke ønsker å fullføre LIS1 får fortsette å jobbe som fastleger, bør i første omgang ikke vare lenger enn kommisjonens arbeid. På denne måten kan vi bygge eventuelle senere løsninger på kommisjonens helhetlige gjennomgang.

Avslutningsvis ønsker jeg å gjøre representanten oppmerksom på at departementet for tiden vurderer hvordan vi kan opprette LIS1-stillinger med bindinger til enkelte spesialiteter med rekrutteringsutfordringer, jf. Prop. 1 S (2021–2022). I denne forbindelse vil jeg også vurdere om og på hvilken måte det eventuelt kan lyses ut LIS1-stillinger som kan ha en lokal profil som stimulerer til rekruttering i distriktene og som kan tilpasses hverdagen og kompetansen til erfarne leger som har jobbet lenge som fastleger i kommuner med rekrutteringsutfordringer. Slike LIS1-stillinger vil forhåpentligvis kunne bli et attraktivt rekrutteringsvirkemiddel som kommuner kan benytte seg av for å tiltrekke seg motiverte kandidater til spesialisering innen allmennmedisin.

SPØRSMÅL NR. 1091

Innlevert 30. januar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 11. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre for å hjelpe mennesker i en så sårbar situasjon som Kine Pedersen Aamodt (se begrunnelse), nå som regjeringen har valgt å trekke Meld. St. 39 (2020-2021)?

BEGRUNNELSE:

I 2018 ble en mann dømt til 13 års fengsel for å blant annet ha utført «torturlignende» vold mot Kine Pedersen Aamodt, skriver Aftenposten 29. januar 2022. Da gjerningsmannen fikk soningspermisjon i samme by som hun

bor, fikk hun høre dette ved en tilfeldighet. Dette kunne vært forhindret dersom regjeringen ikke trakk Meld. St. 39 (2020-2021).

I meldingen foreslo regjeringen Solberg å etablere obligatorisk varslingsordning når gjerningspersonen slippes ut av fengsel, enten det er på prøve, permisjon eller endt soning. Forslaget mottok støtte fra blant annet Stine Sofies Stiftelse, for god offeromsorg. Det er myndighetenes plikt å sørge for at ofrene for kriminalitet føler seg trygge, og at de kan leve så normale og frie liv som mulig. Dette arbeidet har regjeringen Støre aktivt trenert ved å trekke Kriminalomsorgsmeldingen.

Svar:

Integritetskrenkende kriminalitet kan ha alvorlige og uopprettelige konsekvenser for dem som rammes. Jeg mener ofrene for kriminalitet må få den oppmerksomheten og støtten de har behov for.

Det er flere hensyn som må balanseres mot hverandre ved varsling til fornærmede og etterlatte, som må vurderes nærmere dersom vi skal endre reglene. Et viktig prinsipp i straffegjennomføringen er at domfelte i størst mulig grad skal gjennomføre straffen i nærheten av eget hjemsted. Dette kan ha en betydelig rehabiliterende effekt. Samtidig er domfeltes hjemsted i noen tilfeller også fornærmedes eller etterlattes nærmiljø.

Kriminalomsorgen har allerede i dag plikt til å varsle fornærmede eller etterlatte om tidspunkt for endringer i situasjonen for en domfelt. Nærmere bestemt gjelder re-

glene for varsel ved overføring fra fengsel til straffegjennomføring utenfor fengsel, ved frigang, permisjon eller straffavbrudd, ved prøveløslatelse fra fengsel eller forvaring, samt i noen tilfelle der domfelte unndrar seg straffegjennomføringen. Reglenes utforming innebærer at kriminalomsorgen på skjønnsmessig grunnlag skal vurdere hvilke behov fornærmede og etterlatte må antas å ha for å kunne forberede seg på at domfelte kan påtreffes utenfor fengsel.

Enkelte aktører har stilt spørsmål om det er hensiktsmessig med skjønnsmessige varslingsregler. Straff er blant de mest inngripende tiltakene staten iverksetter mot egne innbyggere, og det er derfor viktig med tydelig lovverk. Jeg utelukker ikke at det kan være aktuelt å se på regelverket om varsling.

SPØRSMÅL NR. 1092

Innlevert 30. januar 2022 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 4. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Hva foretar statsråden seg for å forhindre at SAS omgår gjenansettelsesplikten, slik at de mange tusen som ble oppsagt av selskapet under koronapandemien nå kan få jobbene sine tilbake?

BEGRUNNELSE:

Flyelskapet SAS halverte antall ansatte under koronapandemien. De som mistet jobben fikk klar beskjed om å holde seg i beredskap fordi selskapet planla å bemanne opp igjen så fort flytrafikken var tilbake på vingene.

I fjor høst ble det klart at SAS ikke hadde noen planer om å stå ved sine forpliktelser til sine tidligere ansatte. For å omgå gjenansettelsesplikten har selskapet opprettet to nye datterselskaper, SAS Connect og SAS Link. SAS hevder at de som tidligere arbeidet i hovedselskapet SAS Scandinavia ikke har noen fortrinnsrett på stillinger i de nye datterselskapene - til tross for at det er de samme flyene som skal fly de samme rutene.

SAS er et tradisjonsrikt selskap eid av både den danske og den svenske stat. Tidligere var også den norske staten en betydelig eier. Mange reagerer derfor sterkt på at SAS gjennom slike manøvere bidrar til uthuling av arbeidsgiveransvaret og av den nordiske modellen.

Arbeids- og inkluderingsministeren rykket i høst ut og varslet at hun ville rydde opp i konflikten mellom SAS og de ansatte. Hun varslet da et brev til sine nordiske ministerkolleger, og at hun skulle luften saken på Nordisk Rådsmøte i november.

Tre måneder etter statsrådets utspill har imidlertid lite eller ingenting skjedd. Arbeidstakerorganisasjonen YS etterlyser nå handling.

Det hadde vært fint å vite om det har kommet noe som helst ut av statsrådets brev til sine nordiske ministerkolleger, og hun planlegger å foreta seg noe mer for å hjelpe de tidligere SAS-ansatte med å få jobbene sine tilbake.

Svar:

Regjeringa har ein klar ambisjon om å gjere det vanskelegare å organisere seg vekk frå arbeidsgjevaransvaret. Dette inneber mellom anna å styrkje arbeidstakarane sitt vern i lovgjevinga.

Departementet arbeider no med å følgje opp forslaga til Fougner-utvalet. Fleire av desse forslaga vil betre oppseiingsvernet til arbeidstakarar i konsern. Mellom anna har utvalet føreslått å utvide rettane ved nedbemanningar, slik at plikta til å tilby anna passande arbeid skal

gjelde i heile konsernet. Det same skal etter forslaget gjelde når ein nyttar fortrinnsrett.

Me utviklar ikkje ny lovgiving for å gripe inn i SAS-konflikten, men for å styrkje posisjonen til arbeidstakarane i situasjonar der arbeidsgjevaransvaret vert splitta opp. Men saka kan vera eit døme på korleis auka internasjonalisering og framveksten av store fleirnasjonale konsern kan utfordre oppseingsvernet i nasjonal rett. I tillegg til å styrkje den nasjonale lovgjevinga, ønskjer me difor å løfte det nordiske og internasjonale samarbeidet på dette området. Av den grunn har eg sett temaet på dagsorden i samband med at vi har overteke formannskapet i Nordisk ministerråd i år.

Som statsråd grip eg ikkje inn i enkeltsakar, men vil arbeide for å betre vilkåra til arbeidstakarar gjenerelt. Regjeringa har allereie satt i verk fleire tiltak for å sikre at faste og heile stillingar skal vere hovudregelen i norsk arbeidsliv. Mellom anna har me sendt på høyring forslag om å stramme inn på lovverket om innleidd arbeidskraft og forslag om å styrkje retten til heiltid. Me har òg lagt fram for Stortinget forslag om å fjerne den generelle tilgangen til mellombels tilsetning og forslag om å innføra kollektiv søksmålsrett ved ulovleg innleie. I tillegg har me fått gjennomslag for å doble fagforeiningsfrådraget i løpet av to år.

SPØRSMÅL NR. 1093

Innlevert 30. januar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 7. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor stor andel av finansieringen av utenlandskablene North Sea Link og NordLink finansieres av den norske nettleien, og i hvilken grad er kablene nedbetalt?

BEGRUNNELSE:

Kostnadene for utenlandskablene North Sea Link og NordLink beregnes for den norske staten til om lag 18 milliarder hver, mens flaskehalsinntektene fordeles mellom de to partene. Selv når det er norsk kraft som selges til utlandet, får den utenlandske eieren av strømkabelen halvparten av den ekstra profitten.

Et av Arbeiderpartiets landsstyres ufravikelige krav for å slutte seg til EUs energibyrå Acer i sin tid, var at flaskehalsinntektene skal gå til å redusere nettareffene og ruste opp nettet her hjemme. Likevel har myndighetene det siste året varslet økt nettleie for norske kunder. Mange lurer med rette på hva nettleien går til, og om ikke Arbeiderpartiets krav vil bli innfridd når de sitter med regjeringmakten.

Svar:

Både North Sea Link (NSL) og NordLink er bygget i samarbeid mellom Statnett og deres partner i det landet kabelen går til. Investeringskostnadene deles likt mellom partene.

Statnetts andel av investeringskostnadene utgjør rundt 8 mrd. kroner for NordLink og rundt 7,5 mrd. kro-

ner for NSL. Det vil si om lag 15,5 mrd. kroner til sammen, ikke 18 mrd. kroner per kabel slik det legges til grunn i bakgrunnen for spørsmålet.

Den norske andelen av kostnadene ved utenlandskablene inngår i transmisjonsnettet i Norge på lik linje med øvrige ledninger og stasjoner på høyt spenningsnivå. Investeringer i og drift av kablene vil isolert sett medføre at Statnetts kostnader, og dermed tariffgrunnlag, øker.

Samtidig bidrar utenlandskablene også med inntekter. Lønnsom handel med kraft mellom land oppstår når det er ulik pris på strømmen i de ulike landene. Prisforskjellen utgjør de såkalte flaskehalsinntektene, som tilfaller eierne av kraftforbindelsene. For Norges del betyr det Statnett. Flaskehalsinntektene på utenlandskablene deles likt mellom Statnett og deres partner i det landet kabelen går til. I Norge bidrar Statnetts andel av inntektene i sin helhet til reduksjon av tariffgrunnlaget i transmisjonsnettet. Det gjør at nettleien blir lavere enn den ellers ville vært.

Forholdet mellom kostnadene ved utenlandsforbindelsene og flaskehalsinntektene vil variere fra år til år. For eksempel var flaskehalsinntektene på alle utenlandsforbindelsene fra Norge i sum høyere enn kostnadene i 2020 og bidro til å redusere nettleien i transmisjonsnettet, i motsetning til i 2019 da flaskehalsinntektene var lavere enn kostnadene og bidro til økt nettleie. Samlet sett har bidraget fra Norges utenlandsforbindelser i perioden 2006 til 2020 til lavere nettleie vært om lag 3,7 mrd. kroner.

NordLink ble satt i drift i desember 2020 og NSL i starten av oktober 2021. Regnskapstallene for 2021 er ennå ikke offentlige. Det innebærer at det ikke er mulig å oppgi inntektene og kostnadene knyttet til disse nå, og vi kan derfor ikke si noe presist om bidraget til redusert nettleie eller i hvilken grad kablene er nedbetalt per nå.

Nettleien for transmisjonsnettet bestemmes for ett år av gangen. Satsene må varsles minimum tre måneder i forkant, og Statnett fastsatte tariffsatsene for 2022 i sep-

tember 2021. Etter september 2021 har vi som kjent vært inne i en ekstraordinær situasjon i kraftmarkedet med blant annet svært store prisforskjeller mellom Norge og våre naboland og mellom prisområdene internt i Norge. Dette medfører at Statnett nå mottar rekordhøye flaskehalsinntekter. Denne ekstraordinære situasjonen ble ikke hensyntatt ved fastsettelse av tariffen. Høyere flaskehalsinntekter enn forventet ved fastsettelse av tariffene, vil bidra til å redusere tariffene i senere år.

SPØRSMÅL NR. 1094

Innlevert 27. januar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 11. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Statsråden bes redegjøre for om det er gjennomført risiko- og sårbarhetsberegninger for kraftsituasjonen i Norge, med bakgrunn i den ekstraordinære kraft- og geopolitiske uroen i Europa og med usikkerheten vedrørende leveranser av Russisk gass.

Kan statsråden i tillegg bes besvare om dagens magasinopfylling er tilstrekkelig for Norges forsyningssikkerhet og fortsatt full eksport hele sesongen, hvis Russland kutter/reduserer gassleveranser til EU?

BEGRUNNELSE:

Magasinopfyllingsgraden i region Sør-Norge (NO2) er like over minimumsnivå, og 24 prosentpoeng lavere enn medianen de siste 20 årene, samtidig som krafteksporten går for fullt, og med stor sannsynlighet vil fortsette å gå for fullt.

Den geopolitiske usikkerheten vedrørende Ukraina - Russland, og rundt leveranser av russisk gass, gjør Europa sårbar for potensiell kraftmangel. Europa vil da forsøke å få fatt i kraft andre steder, deriblant ved å importere så mye kraft man kan fra Norge.

Med tanke på at ministeren ikke ønsker å regulere og begrense krafteksporten til utlandet, så forutsetter jeg at eksporten vil gå for fullt, hvis situasjonen skissert over inntreffer.

Det bes avklart om regjeringen har gjort risiko og kriseanalyser av hvordan en slik situasjon vil påvirke Norge og vår egen kraftforsyning/forsyningssikkerhet.

Svar:

Selv om det europeiske kraftsystemet nå er i en ekstraordinær situasjon, er ikke dagens fyllingsgrad i norske vannmagasiner unik. I 2011 var fyllingsgraden i norske magasiner nesten 12 prosentpoeng lavere enn hva vi nå ser. Fyllingsgraden sør og øst i Norge og på Vestlandet er også høyere enn i 2011. Vi ser ikke i dag for oss en situasjon med rasjonering. Men vi opplever av ulike grunner ekstraordinært høye kraftpriser, som er utfordrende for mange. Regjeringen har derfor iverksatt flere støtteordninger for å avhjelpe strømkundene.

Statnett, som er operatør av transmisjonsnettet og systemansvarlig i det norske kraftsystemet, fortsetter å gjøre kontinuerlige vurderinger av kraftsituasjonen, og vil endre situasjonsstatus dersom det er nødvendig. Endring av kraftsituasjonsstatus ble gjort i fjor høst, da Statnett 27. september kategoriserte kraftsituasjonen i Sørvest-Norge som stram, for første gang på fire år. Bakgrunnen for dette var lave tilsig og negativ utvikling av fyllingsgraden. I løpet av høsten kom det godt med tilsig til magasinene i Sør-Norge, dermed bedret situasjonen seg. Den bedre magasinsituasjonen, sammen med tilgjengelig importkapasitet tilsa utover høsten en bedret driftssituasjon. 18. november i fjor endret Statnett derfor kategoriseringen av kraftsituasjonen tilbake til normal.

Statnett som systemansvarlig setter til enhver tid den kapasiteten på utenlandsforbindelsene som er forsvarlig ut fra driften av nettet i Norge. Eventuelle begrensninger i overføringskapasiteten gjøres av driftsmessige hensyn, for eksempel som følge av kapasitetsbegrensninger i det innenlandske nettet. Vi er ikke en i en situasjon nå som

tilsier at kraftsituasjonen medfører driftsmessige utfordringer.

Også NVE følger utviklingen i kraftforsyningen vår og hvordan ulike faktorer påvirker denne.

Det operative ansvaret for kraftforsyningsberedskapen er delegert til NVE som er beredskapsmyndighet etter

energiloven. NVE leder Kraftforsyningens beredskapsorganisasjon (KBO), som består av NVE og større kraftprodusenter, nettselskaper og fjernvarmeselskaper som har klassifiserte anlegg etter kraftberedskapsforskriften.

SPØRSMÅL NR. 1095

Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo

Besvart 15. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Har Helsedepartementet vurdert den konkrete løysinga foreslått av Legeforeninga og Norsk Medisinstudentforening for å hindre at danske legar må ta fullt norsk turnusløp sjølv om dei har tatt tilsvarende utdanning i Danmark, og gjennom det både sikre tilgang til fleire kvalifiserte legar i norske kommunar og frigjere sårt tiltrengde LIS-plassar for norske legestudentar?

GRUNNGJEVING:

Eg syner til statsråden sitt tidlegare svar på skriftleg spørsmål om kva som kan gjerast for dei danske legane som må forlate Noreg som konsekvens av nye reglar som krev at dei gjennomfører norsk turnus (LIS1) om han eller ho vil arbeide som lege i spesialisering, sjølv om vedkommande har gjennomført dansk turnus (Dokument nr. 15:775 (2021-2022)).

Dette skjer samtidig som det er stor legemangel i mange norske kommunar, og knapp tilgang på LIS-plassar til norske legestudentar.

Det er sjølv sagt rett og nødvendig å setje strenge utdannings- og kompetansekrav til legar som skal praktisere i Noreg. Det virkar likevel til å vere brei semje, også frå Helsedepartementet, om at den danske legeutdanninga er av høg kvalitet og i stor grad lik den norske både i oppbygging og innhald. Det virkar då som meiningslaus bruk av tid og kapasitet i eit frå før pressa helsevesen at personar som har tatt dansk legeutdanning, skal gå full norsk turnus på toppen av dette (LIS).

Legeforeninga og Norsk Medisinstudentforening har foreslått ei løysing som går ut på at ein godkjenner læringsmål i LIS1 basert på oppnådd kompetanse i den tilsvarende danske delen av legeutdanninga (KBU), og at dei gjenverande læringsmåla blir gjennomført t d ved at dei dette gjeld som har tatt dansk legeutdanning søker rett på

LIS2/3 og gjennomfører manglande læringsmål i løpet av spesialistutdanninga.

Det er etter mitt og Venstre sitt syn ei god og ryddig løysing, som også vil frigjere betydeleg kapasitet til fleire LIS-stillingar i norsk helsevesen, noko vi har svært stort behov for (40-60 i året). Eg ber om å få vite om denne konkrete løysinga er vurdert av departementet for å løyse saka.

Eg syner også til at Helseministeren i sitt svar på Dokument nr. 15:775 (2021-2022) skriv følgande:

“Helse- og omsorgsdepartementet vil derfor i samarbeid med Kunnskapsdepartementet snarlig gjennomføre et møte med de medisinske fakultetene og Helsedirektoratet, slik at vi kan få på plass et opplegg som raskt kan sikre at det kan bli gjennomført faglige vurderinger av utdanningene til denne gruppen.”

Er dette møtet no gjennomført, og kva vart i tilfelle resultatet av møtet?

Svar:

Jeg ønsker innledningsvis å påpeke at det skriftlige spørsmålet som representanten viser til i dokument nr. 15:775 (2021-2022), og mitt svar på dette spørsmålet, handler om situasjonen til danskutdannede medisinkandidater som har søkt om autorisasjon som lege i Norge uten å ha fullført den avsluttende praksisperioden kalt KBU i den danske grunnutdanningen. Disse medisinkandidatene har av ulike grunner ventet lenge på å få sine søknader behandlet. Det var i forbindelse med situasjonen til denne gruppen at det i midten av januar ble gjennomført et møte mellom Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet og representanter for de medisinske fakultetene i Norge som skal gi et faglig råd om de danske utdanningene til direk-

toratet. Dette møtet var vellykket, og søknadene til denne gruppen vil snart bli behandlet.

Forholdet som representanten viser til i det aktuelle spørsmålet er knyttet til leger som er i en annen situasjon. Disse legene har fått autorisasjon i Norge og ønsker å slippe hele eller deler av den første delen av den norske spesialistutdanningen i medisin, kalt LIS1, fordi de mener at de allerede har gjennomført en liknende praksistjeneste som ledd i sin grunnutdanning i medisin.

Representanten viser i begrunnelsen til at «det er sjølvsagt rett og nødvendig å setje strenge utdannings- og kompetansekrav til legar som skal praktisere i Noreg. Det virkar likevel til å vere brei semje, også frå Helsedepartementet, om at den danske legeutdanninga er av høg kvalitet og i stor grad lik den norske både i oppbygging og innhald». Representanten er her inne på kjernen i problemstillingen. Situasjonen til disse legene handler ikke om de skal få autorisasjon som lege i Norge eller hvilke synspunkter norske myndigheter eventuelt skulle ha om den danske utdanningen. Disse legene har fullført den danske grunnutdanningen i medisin, og kvalifiserer derfor automatisk til autorisasjon i Norge som en konsekvens av reglene som følger av EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv. Problemstillingen er knyttet til om legene skal kunne telle praksisen som de har fullført som ledd i den utenlandske grunnutdanningen, som del av den norske spesialistutdanningen.

LIS1 er første del av den norske spesialistutdanningen for leger. Det følger av dagens praksis at deler av grunnutdanningen tatt i et annet land ikke kan telle som del av LIS1. Departementet sendte 10. desember 2021 et brev til Helsedirektoratet hvor det ble avklart at denne praksisen skal opprettholdes. I dette brevet, som også er sendt til Legeforeningen, tar departementet stilling til om EØS-regelverket legger noen føringer for denne praksisen:

«Departementet har kommet til at EØS-retten ikke regulerer spørsmålet om vi kan eller må vurdere søknader om godkjenning av deler av grunnutdanningen i andre land (slik som for eksempel KBU), som del av spesialistutdanningen. Staten har etter EØS-retten et handlingsrom og står fritt til å bestemme organiseringen av utdanningen. Vi viser til at dette ikke er et spørsmål om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner, men er et spørsmål om akademisk innpassing. Det søkes ikke om tilgang til et lovregulert yrke, men om å bli innpasset på et spesielt sted i spesialistutdanningen. Akademisk godkjenning er verken regulert av direktivet eller av EØS-avtalen. EFTA-domstolens uttalelser i sak E-3/20 og E-4/20 gjelder tilgang til regulerte yrker og er derfor ikke relevante for spørsmålet om innpassing i den norske spesialistutdanningen.»

Det fremgår av dette avsnittet at departementet har kommet til at det ikke er noen føringer i EØS-regelverket for hvordan man fra norsk side skal forholde seg til spørsmålet om praksiserfaring fra andre EØS-land skal kunne telle som del av LIS1. Som nevnt i avsnittet er heller ikke sak E-3/20, som er den såkalte Lindberg-saken, relevant for dette spørsmålet.

Departementets vurdering er med andre ord at det er handlefrihet i spørsmålet om praksiserfaring tatt som del av den medisinske grunnutdanningen, eksempelvis KBU, kan telle som del av LIS1. En sentral forutsetning for hvordan vi løser dette er imidlertid at løsningen som velges må gjelde likt for alle. Vi kan ikke lage særordninger som kun gjelder for danskutdannede leger. Endringer i regelverket må minimum gjøres gjeldende for alle EØS-utdannede leger.

Årsakene til at departementet har valgt å opprettholde dagens praksis framgår også i brevet til direktoratet:

- «Det er uklart om det er mulig å skille mellom praksisperioder gjennomført etter cand.med. og praksisperioder som er fullført som en integrert del av cand.med.-utdanningen. Vi kan komme i en posisjon der vi må åpne for at alle EØS-utdannede kan sende inn søknad til direktoratet om å få fritak fra hele eller deler av LIS1 på bakgrunn av praksis tatt som del av grunnutdanningen.
- Dersom man skulle gi utenlandskutdannede krav på fritak fra LIS1 på bakgrunn av praksiserfaring gjennomført under grunnutdanningen, vil det kunne bety at også norskutdannede leger må få en tilsvarende mulighet.
- Det ville vært svært ressurskrevende for Helsedirektoratet å måtte behandle et stort antall søknader om fritak. Vi viser her til at om lag 1 150 leger, med stor variasjon i utdanningsbakgrunnen, starter i LIS1-stilling hvert år.
- En slik situasjon ville kunne ført til at en betydelig andel, om ikke flertallet, av leger som får LIS1-stilling, også skulle hatt fritak for ulike deler av tjenesten. Dette ville vært svært krevende for tjenestene å forholde seg til og planlegge rundt, all den tid de i mange tilfeller er avhengig av arbeidskraften som LIS1-legene utgjør, spesielt i distriktene.
- En slik endring ville i praksis lagt betydelige skranker på utformingen av LIS1-ordningen og hvilke læringssmål som kan inkluderes om vi fra norsk side må ta hensyn til hvilken praksiserfaring leger har med seg fra ulike medisinutdanninger.
- En slik utvikling ville sannsynligvis ikke være bærekraftig og ville kunne tvunget fram en innholdsmessig omlegging eller avvikling av LIS1-ordningen.»

Departementets konklusjon i denne saken er basert på at Regjeringen fortsatt ønsker å opprettholde LIS1 som en felles første del av legenes spesialistutdanning. Dersom man skal lage unntaksordninger som innebærer at danskutdannede leger skal få fratrukket for praksiserfaring som de har tilegnet seg i løpet av grunnutdanningen, må tilsvarende også gjøres gjeldende for øvrige EØS-utdannede leger, herunder muligens også norskutdannede leger. I så fall vil det være få, om noen, leger som vil fullføre de 18 månedene som LIS1-tjenesten varer.

I dag har over halvparten av legene som får autorisasjon i Norge utdanning fra utlandet. 64 prosent av legene som søkte LIS1-stilling våren 2021 hadde utdanning fra utlandet, 56 prosent av disse fra andre EØS-land. Løsningen som Legeforeningen og Norsk medisinstudentforening foreslår vil derfor ha som konsekvens at flertallet av legene som ønsker å bli spesialist i Norge vil kunne ha rett til å hoppe over LIS1 og starte rett i LIS2/3 og deretter gjennomføre de manglende læringsmålene i LIS1 parallelt mens de fullfører resten av spesialistutdanningen.

Det ville ført til en situasjon der norskutdannede leger blir forskjellsbehandlet sammenlignet med EØS-utdannede leger. Det ville neppe vært rettferdig overfor de norskutdannede om de ikke hadde fått samme mulighet til å la praksis fra grunnutdanningen telle som del av spesialistutdanningen.

Løsningen som Legeforeningen og Norsk medisinstudentforening foreslår er således ikke gjennomførbar, og ville undergravd dagens struktur og innretning på spesialistutdanningen. Dette gjelder særlig ordningen med LIS1 som en obligatorisk første del av legenes spesialistutdanning.

Jeg minner også om et av formålene med å ha LIS1, er å sørge for at legespesialister som skal jobbe i Norge har erfaring fra og kjennskap til norsk kommune- og spesialisthelsetjeneste. Selv om mange leger med utenlandsk utdanning har gjennomført praksisperioder på et høyt faglig nivå ved både sykehus og primærhelsetjeneste i aktuelle utdanningsland, som del av sin grunnutdanning, så vil ikke disse praksisperiodene gi legene erfaring og kunnskap om de norske helse- og omsorgstjenestene.

Som det framgår av punktene over så er det ikke mulig å forene dagens struktur og innretning på spesialistutdanningen, med LIS1 som en obligatorisk første del, med ordninger som skal gi ulike grupper leger fritak for praksis som de har tatt som del av grunnutdanningen. I denne sammenhengen er det også viktig å ta med seg at ordningen med LIS1-stillinger har en viktig funksjon for legerekuttering til distriktene.

Selv om det er uaktuelt å følge opp foreningenes foreslåtte løsning, så må vi ta på alvor at legene som denne saken handler om, har valgt å bosette seg i kommuner med rekrutteringsutfordringer. Tilbudet til pasientene kunne vært dårligere uten disse legene. Jeg mener derfor at vi må undersøke nærmere om det finnes andre løsninger som kan bidra til at leger som av ulike årsaker ikke ønsker å starte på spesialistutdanningen, og som er kvalifisert til å arbeide selvstendig som allmennleger, kan fortsette i jobben sin som fastlege.

Per i dag tillater ikke regelverket dette. Regelverket er begrunnet i et ønske om at fastleger skal være spesialister i allmennmedisin eller under spesialisering. Dette for å sikre at leger med et viktig samfunnsoppdrag har tilstrekkelig kompetanse. Allmennleger jobber mer alene enn leger i andre deler av helsetjenesten. I utgangspunktet kan

de derfor først praktisere selvstendig for trygdens regning når de starter på spesialistutdanningen.

Jeg vil derfor vurdere en løsning for at legene som ikke ønsker å fullføre LIS1, men som er kvalifisert til å arbeide selvstendig som allmennleger, skal kunne fortsette å jobbe som fastleger. En slik eventuell løsning vil gå på bekostning av dagens kompetansekrav og må derfor ha en hensiktsmessig avgrensning og kun benyttes i særskilte situasjoner.

Når vi nå skal se nærmere på om det er mulig og ønskelig å etablere en slik løsning, må vi også vurdere eventuell effekt på kvaliteten i tilbudet slik at vi unngår å sette oss i en situasjon der kommuner med rekrutteringsutfordringer gjennomgående ender opp med å tilsette mindre kvalifiserte leger enn øvrige kommuner. Dette vil i så fall kunne ha negative konsekvenser for tjenestetilbudet i disse kommunene og for videre rekruttering.

Jeg har nedsatt en helsepersonellkommisjon, som skal se på tiltak for å utdanne, rekruttere og beholde nok kvalifisert fagfolk i helse- og omsorgstjenesten. Det er naturlig at kommisjonen vurderer om kommunenes behov for leger er av en slik art at det er nødvendig å lempe på dagens kompetansekrav til allmennlegene. En eventuell løsning der leger som ikke ønsker å fullføre LIS1 får fortsette å jobbe som fastleger, bør i første omgang ikke vare lenger enn kommisjonens arbeid. På denne måten kan vi bygge eventuelle senere løsninger på kommisjonens helhetlige gjennomgang.

Avslutningsvis ønsker jeg å gjøre representanten oppmerksom på at departementet for tiden vurderer hvordan vi kan opprette LIS1-stillinger med bindinger til enkelte spesialiteter med rekrutteringsutfordringer, jf. Prop. 1 S (2021–2022). I denne forbindelse vil jeg også vurdere om og på hvilken måte det eventuelt kan lyses ut LIS1-stillinger som kan ha en lokal profil som stimulerer til rekruttering i distriktene og som kan tilpasses hverdagen og kompetansen til erfarne leger som har jobbet lenge som fastleger i kommuner med rekrutteringsutfordringer. Slike LIS1-stillinger vil forhåpentligvis kunne bli et attraktivt rekrutteringsvirkemiddel som kommuner kan benytte seg av for å tiltrekke seg motiverte kandidater til spesialisering innen allmennmedisin.

SPØRSMÅL NR. 1096**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 7. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva er statsrådets syn på saken om politiet i Finnmark som ble omtalt i NRKs artikkel av 25.01.22, og hva vil statsråden eventuelt foreta seg for å sikre at noe lignende ikke skjer igjen?

BEGRUNNELSE:

Det vises til saken om politiet i Finnmark, som ble omtalt av NRK den 25.01.22:

<https://www.nrk.no/tromsogfinnmark/vold-sofre-er-opprort-etter-politiskandale-i-finnmark-1.15818505>

Som det fremgår av saken ble en tiltalt med omfattende voldshistorikk, som påtalemyndigheten påstod forvaringsstraff for ved forrige straffesak mot vedkommende i 2016, frikjent for vold og drapstrusler mot til sammen seks fornærmede i en straffedom avsagt i oktober i fjor.

Da den tiltalte er frifunnet er vedkommende å anse som uskyldig i de anklagene som tiltalen gjaldt. Men som det fremgår av artikkelen, har politiet i Finnmark sin håndtering av saken vært kritikkverdige. Dette illustreres også ved at påtalemyndigheten v/statsadvokaten er kritisk til politiets håndtering av saken. Politiet i Finnmark ber også i saken om unnskyldning for de ulempene og det ubehaget deres håndtering av saken har medført.

Politiet i Finnmark varsler at de vil ta en gjennomgang av saken, og at de der vil ta med seg innspillene fra statsadvokaten. Spørsmålsstiller undrer derfor på hvordan statsråden ser på denne saken, og hva som vil bli gjort fra politisk ledelse i justisdepartementet for å forsikre seg om at noe lignende ikke skal skje igjen.

Svar:

Spørsmålet er knyttet til et konkret sakskompleks, og det kan se ut til at ikke alle forhold er avgjort. Påtalemyndigheten er i enkeltsaker uavhengig av politiske myndigheter. Dette er et prinsipp som har stått sterkt helt siden straffeprosessloven av 1887, og som ved vedtak i Stortinget i oktober 2019, ble lovfestet i straffeprosessloven § 55. Jeg vil derfor ikke uttale meg om denne konkrete saken.

Jeg er opptatt av at saker som gjelder alvorlig integritetskrenkelser skal følges opp av politi og påtalemyndighet på en måte som sikrer en effektiv og kvalitativ god etterforskning, og som gir fornærmede nødvendig beskyttelse. Regjeringen har i statsbudsjettet styrket bevilgnin-

gene til innsatsen mot alvorlig kriminalitet, herunder voldskriminalitet, med 200 mill. kroner ekstra til politiet samt 26, 3 millioner til påtalejuristene i politiet.

Den høyere påtalemyndighet er en viktig aktør for å øke kvalitet og effektivitet i straffesaksbehandlingen i politiet. Dette skjer gjennom statsadvokatenes fagledelse av politiets straffesaksbehandling, samt ved kontroll med enkeltsaker. Riksadvokaten har i sitt kvalitetsrundskriv gitt uforlignelige retningslinjer for krav til straffesaksbehandlingen i politiet og påtalemyndigheten. Formålet med rundskrivet er å innfri forventningene fra Stortinget og regjeringen om at kvaliteten i straffesaksbehandlingen i politiet og påtalemyndigheten må bli bedre og jevnere.

Uten å ta stilling til saken spørsmålet referer til, merker jeg meg at statsadvokatembetet har flere innsigelser til politiets saksbehandling og at politidistriktet uttaler at de vil lære av sine feil og på bakgrunn av statsadvokatens innspill, vil gjennomgå saken for å bli bedre.

SPØRSMÅL NR. 1097**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland****Besvart 8. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil statsråden avvikle forbrenningsavgiften slik at den ikke treffer forbrenningsanleggene på en uheldig måte og kan bransjen belage seg på at regjeringen gjør nødvendige endringer opp mot fremleggelse av statsbudsjett for 2023?

BEGRUNNELSE:

Den avgåtte Solbergregjeringen valgte i sitt siste forslag til statsbudsjett for 2022 å ta omkamp om avgift på avfallsforbrenning og fremmet dermed forslag om å innføre avgiften. Forslaget ble avvist av Stortinget i behandlingen av Klimaplan 2021-2030. I regjeringen Støres tilleggsprosposisjonen til statsbudsjett for 2022 ble det ikke gjort endringer for å avvikle Solbergregjeringens innføring av forbrenningsavgiften og avgiften ble derfor innført fra 2022. Innretningen til avgiften og uenighet om hvordan denne egentlig treffer forbrenningsbransjen, forbrukeren eller produsentene av emballasjen er en av grunnene til at en for tidlig innføring av avgiften er svært uheldig. Forurensingseffekten av at Norge i større grad enn tidligere vil være økonomisk tjent med å sende avfall i biltransport til Sverige ansees også som uheldig. Klima- og miljøministeren har selv uttalt at forbrenningsavgiften ikke treffer godt: – Jeg har både argumentert for og stemt for en annen ordning, hvor den avgiften treffer et annet sted i verdikjeden. Altså ikke på avfallsanlegget, men heller de som bringer CO₂-holdige produkter inn i verden, det som senere blir avfall, sier Klima- og miljøminister Espen Barth Eide i et intervju med Avfallsbransjen.no. Med slike ferske uttalelser fra regjeringen er det en generell oppfatning fra bransjen, at sittende regjering ikke ønsker å videreføre forbrenningsavgiften som ble vedtatt på bakgrunn av Solbergregjeringens forslag til statsbudsjett. Det er også viktig for bransjen å få avklart hvordan de skal forholde seg til denne avgiften i tiden som kommer.

Svar:

For å gi avfallsanleggene tid til å tilpasse seg den nye avgiften ble den innført med en sats tilsvarende 25 pst. av det generelle nivået i 2022. Vi vil komme tilbake til eventuelle justeringer av avfallsavgiften i vårt forslag til statsbudsjett for 2023. Stortinget vedtok også at det skal innføres et fritak for kvotepliktige anlegg. Fritaket vil imidlertid kunne bli ansett som statsstøtte, og vil først tre i kraft når det er notifisert og godkjent av ESA. Finansdepartementet har begynt arbeidet med en slik notifikasjon.

Stortinget fattet ved behandlingen av Meld. St. 13 (2020–2021) Klimaplan for 2021–2030, jf. Innst. 325 S (2020–2021) følgende anmodningsvedtak:

Vedtak 795: «Stortinget ber regjeringen om at avgiften på avfallsforbrenning må flyttes tidligere i verdikjeden for både å stimulere til mindre volum på avfall og for å håndtere avfallet i Norge.»

Skattedirektoratet har i samråd med Miljødirektoratet vurdert om, og eventuelt hvordan, avgiften på avfallsforbrenning kan flyttes tidligere i verdikjeden. Skattedirektoratet påpeker at en bred avgift på for eksempel all plast vil innebære et meget stort avgiftspliktig vareomfang, noe som vil ha store administrative og økonomiske konsekvenser både for avgiftsmyndighetene og de avgiftspliktige. En slik omfattende avgift vil også bli svært vanskelig å avgrense og kontrollere. Direktoratets vurdering er derfor at en slik avgift ikke er gjennomførbar. En nærmere vurdering av dette anmodningsvedtaket er gitt i Prop. 1 LS (2021–2022) kapittel 9.9.5.

SPØRSMÅL NR. 1098**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Guri Melby****Besvart 8. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvis regjeringen går videre med planene om å legge ned Oslo sykehus mot Oslo bystyres vilje, vil statsråden da ta initiativ til å gi tilbake Ullevål sykehus-tomta til Oslo kommune?

BEGRUNNELSE:

Ved innføringen av de statlige helseforetakene ble Oslo kommunes sykehuseiendommer overdratt til staten helt gratis. Det var ingen vanskelig sak ettersom tomtene skulle brukes til å gi sykehustjenester til Oslos befolkning, men forutsetningen var at tomtene skulle brukes til nettopp sykehusdrift.

Regjeringen ser ikke ut til å lytte til lokalpolitikerne når de nå vil fortsette med planene om å legge ned Ullevål sykehus, mot bystyrets vilje. Venstre ønsker å beholde og videreutvikle Ullevål sykehus, men hvis regjeringen ender opp med å overkjøre Oslo i denne saken bør regjeringen gi sykehustomta tilbake til kommunen. Dersom staten skulle utvikle tomte Oslo ønsker å beholde til sykehusdrift (til for eksempel bolig) for å finansiere deler av de enorme kostnadene ved nytt sykehus på Gaustad, vil det være et stort paradoks.

Det bør være rett og rimelig at staten gir tomte til Ullevål sykehus tilbake til Oslo kommune dersom regjeringen har tenkt å legge ned sykehusdriften ved Ullevål på tross av Venstre og Oslo bystyres motstand. Jeg håper statsråden er enig i logikken i det.

Svar:

Jeg ikke enig i synspunktene som her fremmes. Det er nå 20 år siden staten, ved de regionale helseforetakene, overtok ansvaret for sykehusvirksomheten, inkludert bygg og eiendom som ble brukt til formålet. Fylkeskommunene fikk samtidig slettet sin sykehusrelaterte gjeld. Spørsmålet om bruk av tilbakeføringsklausuler ble behandlet i Ot. prp. nr. 66 (2000-2001) Om lov om helseforetak m.m. Ved sosialkomiteens behandling av Innst. O. nr. 18 (2000-2001) uttalte et flertall av sosialkomiteen at salg for å finansiere et nybygg på et annet sted var rimelig. Sykehusbygg og verdiene de utgjør, sammen med de årlige økonomiske rammene fra Stortinget, er grunnlaget for videre drift og investeringer i spesialisthelsetjenesten. Det har vært foretatt en rekke salg av sykehusbygg og eiendommer, samt gjort betydelige investeringer på nye tomter siden helseforetaksreformen i 2002. Ingen fylkeskommuner har fått tilbakeført eiendom vederlagsfritt.

Føringene som vil bli lagt til grunn i denne saken er de samme som legges til grunn i alle saker om salg av eiendom fra spesialisthelsetjenesten. I henhold til helseforetaksloven § 31 skal salg av helseforetakenes eiendommer forelegges departementet og behandles i foretaksmøtet. I slike saker stilles det generelt krav om at frigjorte midler skal benyttes til nedbetaling av gjeld eller investeringer i varige verdier i spesialisthelsetjenesten. Et salg av Ullevål skal ikke besluttes før etter at etappe 2 av Nye Oslo universitetssykehus er regulert og utredet i forprosjekt og det foreligger detaljerte planer som sikrer at hele Grorudalens befolkning får sitt lokalsykehusstilbud ved Aker sykehus.

SPØRSMÅL NR. 1099**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 8. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvilken dialog har vært og hvilke føringer har Næringsdepartementet gitt Telenor vedrørende salget av Telenor

Myanmar (OECDs kontaktpunkt i Norge behandler nå klagen fra 474 sivilrettslige organisasjoner), og har Næringsdepartementet bedt Telenor avvente formalisering av salget til kontaktpunktets avgjørelse foreligger?

BEGRUNNELSE:

Denne uken er det ett år siden Myanmar's lovlige, folkevalgte og legitime regjering ble utsatt for kupp av voldelige ekstremister i Myanmar. Siden den gang er over 1000 demokratiforkjempere blitt drept, over 8000 fengslet og mange drevet på flukt. Den legitime regjeringen i Myanmar opererer nå fra eksil. Midt oppe i denne situasjonen skal Telenor ASA selge Telenor Myanmar. Siden Telenor Group ASA fikk lisens i 2014 har Telenor Myanmar fått 18 millioner mobil abonnenter. Eksilregjeringen sier bastant nei til dette salget.

Reuters skriver nå i slutten av januar at Libanons M1 Group vil samarbeide med et selskap i Myanmar for å overta Telenors virksomhet i det sørøstasiatiske landet. Det skjer etter at militærjuntaen har uttrykket et ønske om en lokal kjøper.

Dagens Næringsliv har fulgt situasjonen og skriver at.

«lagdommer og ekspert i menneskerettigheter Hanne Sophie Greve minner om at Norge skal beskytte menneskerettigheter i FNs sikkerhetsråd, samtidig som delvis statseide Telenor forhandler med en militærjunta. M1 Group er ikke kjent for å respektere menneskerettigheter, sier Greve og peker på at personopplysninger via telenettet trolig kommer til å overlates til juntaen.»

Salget har medført omfattende kritikk og fått 474 sivillrettslige organisasjoner i Myanmar til å klage Telenor inn for OECD for brudd på OECDs etiske retningslinjer for multinasjonale selskap.

Alle som arbeider for demokrati og frihet i Myanmar er redde for at salget skal gå igjennom. Det kan raskt bli historiens største angiveri. Teledata er sensitive data og havner disse i de voldelige ekstremistenes hender så vil dataene bli benyttet til å nøste opp demokratiforkjempers nettverk og kunne lede til arrestasjoner og henrettelser.

Telenor har gode nettsider som beskriver både menneskerettigheter og den konkrete situasjonen i Myanmar. Det kan se ut som om disse ikke er oppdatert siden høsten 2021.

Vi må kunne være sikre på at regjeringens forventning til alle norske selskap er at de opptrer ansvarlig, og bygger virksomheten på FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

Svar:

Det som skjer i Myanmar er svært alvorlig, og det er en krevende situasjon hvor det er mange dilemma.

Som eier har staten klare forventninger til selskape-nes arbeid med ansvarlig virksomhet, som også gjelder menneskerettigheter. Siden kuppet i februar 2021 har departementet, og også jeg, som forvalter statens aksjer i Telenor, hatt flere møter med Telenors styreleder og ledelse om situasjonen i Myanmar. Departementet har

vært opptatt av at selskapet gjør grundige vurderinger av de krevende problemstillingene som har oppstått.

Det statlige eierskap forvaltes innenfor rammene som fremgår av selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen (Meld. St. 8 (2019-2020)). Rollefordelingen mellom eier og selskap innebærer at det er styret og ledelsen i Telenor som har ansvaret for driften av selskapet og for de operasjonelle vurderingene. Det gjelder også for virksomheten i Myanmar og for selskapets håndtering av klagen til OECDs kontaktpunkt i Norge.

Telenor gir uttrykk for at de står i en konflikt mellom lokale lover på den ene siden og selskapets verdier, internasjonal lov og menneskerettighetsprinsipper på den andre siden. Selskapet kan ikke operere under et styresett som bryter med selskapets verdigrunnlag og på en måte som ikke vil være i samsvar med norske og europeiske sanksjonsregler. Selskapet viser til at de har vurdert alle muligheter og mener at et salg av virksomheten er den minst ufordelaktige løsningen i denne situasjonen.

Telenor har også gitt uttrykk for at selv om selskapet avviser anklagene som er fremmet til OECDs kontaktpunkt i Norge, så har selskapet ønsket å stille til dialog med klagerne og kontaktpunktet og bidra til en konstruktiv prosess gjennom også å støtte kontaktpunktet med fakta og klargjøringer.

SPØRSMÅL NR. 1100**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 8. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at barn og unge i Midt-Norge som trenger rusbehandling får slik behandling?

BEGRUNNELSE:

Adresseavisen har den siste tiden belyst i flere artikler at barn i Midt-Norge ikke har et tilstrekkelig godt rusbehandlingstilbud i regionen. Det er behov for oppbygging av kapasiteten. I en nylig anbudskonkurranse har også det ideelle behandlingstilbudet Kvamgrinskollektivet ikke fått forlenget sin avtale med Helse Midt-Norge. Kvamgrinskollektivet har særlig gitt et tilbud til unge med rusavhengighet i alderen 18 til 27 år. I den nevnte anbudskonkurransen går Helse Midt-Norge fra 106 til 99 døgnplasser. Antallet døgnplasser vil altså reduseres med sju døgnplasser fra juli 2022.

Bent Høie som helseminister ga gjentatte ganger helseforetakene om å styrke sitt arbeid for rusbehandling av barn og unge, noe som ble fulgt opp. Ventetidene for rusbehandling i Helse Midt-Norge ble mer enn halvert under Solberg-regjeringen, fra 59 dager i gjennomsnitt 3. tertial 2013, til 26 dager i gjennomsnitt 3. tertial 2020.

Svar:

Jeg ønsker å utvikle tilbudet innen psykisk helsevern og rusbehandling, spesielt for barn og unge. I første omgang har jeg gitt de regionale helseforetakene i oppdrag for

2022 å sørge for gode basistjenester innen rusbehandling i alle helseforetak, styrke rusbehandlingstilbudet til barn og unge og utvikle rutiner for samhandling mellom somatiske avdelinger, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Vi planlegger også en forebyggingsoffensiv, som treffer barn og unge tidlig nok og på deres premisser.

Det er spesialisthelsetjenestens ansvar å sørge for helsehjelp innenfor TSB. Helseforetakene må ut fra lokale behov gjøre en faglig vurdering av om de selv har god nok kapasitet til å gi befolkningen et godt tilbud, eller om tjenesten bør anskaffes. Når det gjelder den nevnte anskaffelsen i helseregion Midt-Norge, viser jeg til mitt svar på spørsmål nr. 938 fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud om ideelle aktører og deres plass i helsetjenestetilbudet i Norge.

Jeg vil prioritere god og rask tilgang til tjenestene innenfor psykisk helsevern og rusbehandling. Vi har økt bevilgningene til sykehusene ekstra i årets budsjett og har gitt tydelig beskjed om at sykehusene må styrke tilbudet innen psykisk helsevern og rusbehandling. I tillegg er det bevilget økte midler også til kommunene, og til etablering av flere oppsøkende og tverrfaglige team som samarbeider om oppfølging av pasienter.

Vi jobber nå både med å utarbeide en opptrappingsplan for psykisk helse og en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Dette er langsiktig og nødvendig arbeid. Det handler om bedre kapasitet, men også sterkere vekt på forebygging og tidlig innsats, og å styrke tilbudet og tilgjengeligheten til helsehjelp i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1101**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 10. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Vil regjeringen endre kriteriene for uføretrygd til ME-syke i påvente av at veileder for CSF/ME-syke blir gjennomgått og sikre at NAVs framtidige praksis baserer seg på oppdatert kunnskap?

BEGRUNNELSE:

Det engelske ekspertorganet NICE kom i høst med retningslinjer for CSF/ME som frarådet bruken av de psykososiale tilbudene, samt gradert fysisk trening, som behandling. Det «behandlingstilbudet» ME-pasientene

er blitt tilbudt i Norge er gradert fysisk trening, kognitiv adferdsterapi og Lightning Process. Ut fra nyere forskning har en i USA sluttet å anbefale disse. Når nå NICE fraråder denne type behandling er det fordi gjennomgang av forskning ikke påviser noen effekt, og mange pasienter rapporterer at de blir verre av det.

I den norske veilederen fra 2014 står det at kriteriene for uføretrygd er blant annet:

«Legeerklæring fra fastlege/spesialist i allmennmedisin og som hovedregel fra en annen relevant spesialist i tillegg, med dokumentasjon av gjennomgått medisinsk utredning og behandling (eks. gradert trening, kognitiv terapi, mestringskurs)».

I et rundskriv fra oktober 2021 listes mestringskurs, tilpasse aktivitet og trening, kognitiv terapi, stressmestring og mestringsopphold opp som tiltak som bør være forsøkt. Samtidig åpnes det for at noen vil være for syke for å nyttiggjøre seg av slike tiltak. Behandlende lege må vurdere det og eventuelt dokumentere hvorfor det ikke er gjennomført. ME-foreningen forteller om at praksis og tolkning av hva som er «for syk til å nyttiggjøre seg» varierer både innenfor NAV og mellom fastlegene. Det er også et problem at diagnosen ikke gir nødvendigvis rett til behandlingen NAV etterspør.

Når nå internasjonal forskning finner at disse behandlingene ikke er effektive, men heller kan øke sykdomsbelastningen framstår det som uheldig at disse kriteriene fortsatt består. Det fører til en økt belastning på pasienten, som risikerer å bli presset til å gjennomføre uhensiktsmessig behandling for å få trygderettigheter. Det fører også til unødvendig ressursbruk i en allerede hardt presset helsetjeneste.

Vi er glade for å høre at Helsedirektoratet vil gjøre en gjennomgang av veilederen og håper at endringene som gjøres her vil føre til endringer i NAV-systemet. Vi er samtidig bekymret for at ME-syke som i mellomtiden søker uføretrygd må gjennomgå hensiktsløs og uheldig behandling.

Svar:

Det er eit grunnleggjande vilkår for uføretrygd at føremålstenleg behandling og arbeidsretta tiltak som kan betre inntektsevna, skal vere gjennomgatte. Kva slags behandling som er føremålstenleg kjem an på helsetenesta sine vurderingar og tilbod i samband med den aktuelle sjukdomen. Behandlinga skal skje på den måten og i det omfanget som høver best for den einskilde pasienten. Innhaldet i kravet til behandling i folketrygdlova er dynamisk og følgjer den medisinske utviklinga. Når det medisinske fagmiljøet tek i bruk nye behandlingsmåtar eller forkastar gamle, vil tolkinga av kva som er føremålstenleg endre seg i takt med det.

Rundskrivet til Arbeids- og velferdsetaten vart oppdatert i juni 2021 og inneheld særskilde merknader om ME-sjuka. Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at

denne oppdateringa vart gjort etter ein omfattande prosess i to samarbeidande arbeidsgrupper med fagressursar frå ulike miljø i Arbeids- og velferdsetaten (inkludert legar), fagressursar frå Helsedirektoratet og Nasjonalt kompetansesenter for CFS/ME. Rundskrivet gjev uttrykk for at fastlegen skal lage ein plan for utgreiing og behandling saman med pasienten og som hovudregel også med spesialisthelsetenesta. Tilbodet må vere tilpassa toleevna til den einskilde. Dei tiltaka som er nemnde i rundskrivet, er meint som døme på kva som kan vere aktuelle tiltak. Arbeids- og velferdsetaten kan ikkje krevje ein type behandling og tiltak som ikkje vert initierte eller anbefalte frå medisinsk hald.

Det er på det reine at ME-sjuka kan vere for dårlege til å ha nytte av tiltak eller gjennomgå behandling. Både folketrygdlova og retningslinjene til Arbeids- og velferdsdirektoratet tek høgde for dette. Det går òg fram at legen skal vurdere om eventuelle tiltak vil kunne føre til varig forverring.

Etter den siste oppdateringa av retningslinjene er det lagt eit større ansvar på fastlegen for å vurdere nytta av ulike tiltak.

Arbeids- og velferdsdirektoratet gjer ei fortløpande oppdatering av rundskrivane sine når ulike nasjonale rettleiarar vert oppdaterte, og når rettspraksis gjev grunn til å endre rundskrivane. Den medisinske oppdateringa vert kvalitetssikra av leiande fagmiljø i Noreg.

Helse- og omsorgsdepartementet viser til at Helse- og omsorgsdepartementet er den øvste normerande helsemyndigheita i landet, med ansvar for m.a. nasjonale retningslinjer og rettleiarar.

Helsedirektoratet har i eit brev til ein privatperson 25. januar d.å. gjeve følgjande orientering om status for dei gjeldande nasjonale faglege anbefalingane knytt til CFS/ME:

«Helsedirektoratet holder seg kjent med og oppdatert på den til enhver tid evidensbaserte kunnskapen som foreligger, og gjør beslutninger basert på dette i samarbeid med fagfolk i samarbeidende etater.

Direktoratet er nå i startfasen av en gjennomgang av NICE retningslinjen og eksisterende kunnskap for å gjøre en grundig vurdering knyttet til evt. revisjon av vår nasjonale veileder for CFS/ME som sist ble revidert i 2015.»

Førebels er det den noverande rettleiaren for CFS/ME frå Helsedirektoratet som gjeld, og Arbeids- og velferdsdirektoratet vil vurdere eventuelle oppdateringar av rundskrivet sitt dersom denne vert endra.

SPØRSMÅL NR. 1102**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 7. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan olje- og energiministeren redegjøre for hvilke konkrete initiativ regjeringen har tatt på havvindområdet de siste hundre dagene?

BEGRUNNELSE:

I politisk kvarter 31.01 sa næringsminister Vestre om norsk havvindsatsing at:

«Det har skjedd mer i Olje- og energidepartementet de siste 100 dagene vi har styrt enn de foregående 100 månedene.»

Solberg-regjeringen åpnet områdene Utsira Nord og Sørlike Nordsjø II for vindkraft til havs fra 1. januar 2021.

Solberg-regjeringen etablerte samarbeidsforumet for havvind: 50 representanter fra energisektoren, fiskerinæringen og leverandørindustrien skal samle, styrke og synliggjøre næringen, og etablere forutsigbare spilleregler for aktiviteten og sameksistensen med eksisterende næringer.

Regjeringen bevilget gjennom Enova 2,3 mrd. kroner i støtte til Hywind Tampen. Verdens største flytende vindkraftverk, som skal deelektrifisere Snorre og Gullfaksfeltet. Prosjektet er nå under utbygging og skal være i drift i løpet av 2022. Prosjektet er et viktig steg i utviklingen av teknologi for flytende vindkraft og kostnadsreduksjoner.

I tillegg bevilget Solberg-regjeringen 120 millioner til forskning på havvind og opprettet et eget Forskningssentre for miljøvennlig energi (FME), Norwegian Research Centre on Wind Energy (NorthWind),

Før Solberg-regjeringen gikk av, ba regjeringen NVE om å sette ned en direktoratsgruppe som skal identifisere nye arealer til havs og gjennomføre en ny konsekvensutredning.

Svar:

Regjeringen har med utgangspunkt i det som var status da vi tiltrådte arbeidet for å finne løsninger og komme med avklaringer på sentrale områder for utviklingen av havvind. Vi følger opp målene våre fra Hurdalsplattformen om å legge til rette for en storstilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi for havvind som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, et godt regelverk og utvikling av nettinfrastruktur på norsk sokkel.

Utvikling av et rammeverk for havvind er nybrottsarbeid, og vi er opptatt av å gjøre det skikkelig slik at vi kan

nå de målene vi har satt oss i Hurdalsplattformen. Dette skal i størst mulig grad skje gjennom effektive prosesser, men det er samtidig viktig at vi ikke forhaster oss unødig. Vi skal finne gode løsninger som sikrer forutsigbarhet, bidrar til god sameksistens mellom ulike næringer og hensyn, og legger til rette for samfunnsøkonomisk lønnsom utvikling av vindkraft til havs.

I årets statsbudsjett har vi styrket arbeidet med vindkraft til havs i Olje- og energidepartementet med 10 mill. kroner for å øke saksbehandlingskapasiteten sammenliknet med hva situasjonen var før regjeringen tiltrådte, og for å gi rom for nødvendige utredninger som tar arbeidet raskere videre. Vi vil komme tilbake til de konkrete initiativene vi har jobbet med de siste hundre dagene i tilleggsmeldingen til Meld. St. 36 (2020-2021) som blir lagt fram i løpet av våren.

SPØRSMÅL NR. 1103**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 10. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden bekrefte at hun vil komme tilbake til Stortinget, dersom det i høringen om endringer i forskrift om overtredelsesgebyr for behandlere (blåreseptordningen) dukker opp momenter som innebærer at Stortinget bør ta stilling til saken på nytt, og kan statsråden bekrefte at forskriften om overtredelsesgebyr er pauset inntil videre?

BEGRUNNELSE:

Jeg registrerer at statsråden tar initiativ til en gjennomgang av forskriften om overtredelsesgebyr som virkemiddel dersom behandlere forskriver legemidler, næringsmidler eller medisinsk forbruksmaterieell i strid med folketrygdloven § 5-14 for å sikre at den ikke har utilsiktede negative konsekvenser. Statsråden har signalisert at en slik gjennomgang og eventuelle forskriftsendringer vil bli gjenstand for høring. Statsråden sier i et intervju til NTB at «Dersom det i høringsprosessen dukker opp momenter av betydning for lovhjemmelen, kan også lovgiver gi uttrykk om en slik endring er formålstjenlig. Det skal vi selvfølgelig lytte til.» Statsråden har videre i et brev til legeforeningen (26.01.22) skrevet følgende: [sitat] Jeg viser til at Helsedirektoratets retningslinje for utmåling og betaling av gebyret må revideres i tråd med forskriftsendringene. Den nå varslede forskriftsendringen vil være relevant for helseforvaltningen, som i sin praktisering av dagens forskrift må hensynta at det kan komme endringer framover. [sitat slutt]

SPØRSMÅL NR. 1104**Innlevert 31. januar 2022 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 8. februar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden følge opp rapporten fra Statens Havarikommisjon (SHK) om forliset av KNM Helge Ingstad, for å sikre bedre operativ evne i Sjøforsvaret?

Svar:

Folketrygdloven § 25-6 a gir hjemmel for illeggelse av overtredelsesgebyr. Bestemmelsen fastslår at det er behandleren som kan ilegges gebyret og fastsetter skyldkravet. Det fremgår også av loven at nærmere bestemmelser om utmåling og betaling av overtredelsesgebyr fastsettes i forskrift.

For meg er det viktig å understreke at å styrke fastlegeordningen er en av hovedprioriteringene til regjeringen. Vi skal bygge tillit, ikke skape vanskeligere arbeidsforhold for fastleger i Norge.

Regjeringen skal lojalt følge opp de lover som er vedtatt av Stortinget. Jeg er imidlertid opptatt av at denne ordningen ikke skal gi fastlegene ekstrabelastning, eller skape utrygghet for pasientene. Jeg vil derfor sette i gang en prosess for å endre forskriften og retningslinjene, slik at vi kan skape en trygghet for at ingen leger vil bli ilagt gebyr under normale omstendigheter.

Forslag til endringsforskrift og revidert retningslinje vil bli sendt på offentlig høring. Dersom det i høringsprosessen dukker opp momenter av betydning for lovhjemmelen skal vi se nærmere på disse, og jeg vil komme tilbake til Stortinget dersom Stortinget bør ta stilling til saken på nytt.

Helsedirektoratet og Helfo har fått beskjed om at det ikke skal skrives ut overtredelsesgebyr til leger etter dagens regelverk. Helsedirektoratet har trukket tilbake rundskrivet med retningslinje for illeggelse og utmåling av overtredelsesgebyr.

BEGRUNNELSE:

Statens Havarikommisjon (SHK) har gjort omfattende undersøkelser for å finne årsakene til forliset av KNM Helge Ingstad. Dette har resultert i en rekke funn og tilrådninger som er presentert i to rapporter. Delrapport 2

fra SHK knyttet til forliset ble publisert 21.04.2021. Den ga 28 tilrådninger vedrørende sikkerhet. Tilråningene dekket manglende kompetanse og forsømmelser om bord, mangelfull organisering og feil ved tilretteleggelse for sikker drift av fregattene og feil ved teknisk spesifisering og konstruksjonsfeil. Tilråningene tyder på store utfordringer knyttet til operativ evne i Sjøforsvaret, og det er viktig at de blir fulgt opp fra regjeringen.

Svar:

Etter forliset av KNM Helge Ingstad er det gjennomført en rekke eksterne undersøkelser som har resultert i rapporter fra Statens havarikommisjon, konsultentselskapet PwC og Arbeidstilsynet, samt sektorinterne undersøkelser i Sjøforsvaret og Forsvarsmateriell. Jeg tar funnene i disse rapportene svært alvorlig, og følger fortløpende opp tilråningene fra rapportene. Det har vært spesielt viktig å styrke evnen til læring i organisasjonen, slik at faren for samsvarende hendelser minimeres i fremtiden.

Etatssjefene er gitt i oppdrag å finne løsninger på de tilråningene som treffer egen etat. De sektorovergripende tilråningene følges opp av Forsvarsdepartementet. Etatssjefene skal selv finne løsninger som un-

derbygger den operative evnen gjennom god opplæring, effektive og sikre prosedyrer, samt sikker materielldrift.

For å sørge for at anbefalte tilrådninger blir implementert på en god måte, følges lukkingen av identifiserte avvik opp gjennom en egen koordineringsgruppe i Forsvarsdepartementet. I denne gruppen er alle relevante fagmiljøer representert. I tillegg er det tett dialog med Statens havarikommisjon for å følge opp tilråningene som er utstedt gjennom havarikommisjonens to delrapporter.

Tapet av én fregatt påvirker den operative evnen negativt, og det vil ikke være på plass en fullgod erstatning før en helhetlig struktur for krigføring i det maritime domenet er etablert. Arbeidet med å vurdere en slik fremtidig struktur er startet. For å bedre den operative evnen på kort sikt er det imidlertid iverksatt en rekke tiltak. En av de gjenværende fire fregattene og logistikkfartøyet KNM Maud er tildelt økonomi for å ha dobbel besetning. Dette gir en bedre utnyttelse av fartøyene og mer operativ aktivitet. For i størst mulig grad å opprettholde operativ evne er det også besluttet å levetidsforlenge korvettene, slik at disse vil kunne være operativt tilgjengelige lenger enn tidligere lagt til grunn.

SPØRSMÅL NR. 1105

Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 8. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Da pandemien brøt ut var det knapphet på nødvendig smittevernutstyr. I RNB 2021 ble det derfor bevilget midler til innkjøp av slikt utstyr og nasjonal koordinering. Det legges nå opp til ytterligere innkjøp av slikt utstyr.

Hva har så langt vært kjøpt inn for de bevilgede midlene, hvilke avtaler er inngått for å sikre norsk produksjonskapasitet, og hva er regjeringens plan fremover for å opprettholde norsk produksjonskapasitet av nødvendighet smittevernutstyr i tilfelle en ny pandemi skulle oppstå?

BEGRUNNELSE:

Mye smittevernutstyr kjøpes blant annet inn fra Kina fordi det kan produseres billigere der enn i Norge. Det gjør oss sårbare dersom transportårene stenges som følge av en fremtidig pandemi. Av beredskapshensyn er det derfor

fornuftig å opprettholde en viss produksjonskapasitet i Norge og dessuten ha noe slikt utstyr på beredskapslager.

Helse Sør-Øst har hatt nasjonal koordinering av anskaffelser av smittevernutstyr og det er inngått avtaler med norske selskaper om produksjon av utstyr, blant annet smittevernsfrakker og desinfeksjonsvæske. I statsrådets svar ønskes det redegjort for hvilket utstyr som er kjøpt inn på landsbasis, og hvordan leveransene er fordelt på norske og utenlandske leverandører. Det ønskes også besvart hvilke avtaler som er inngått for fremtidig produksjon og opprettholdelse av produksjonskapasitet for smittevernutstyr i Norge. Dersom noe slik beredskapsproduksjon er lagt til utlandet ønskes det opplyst hvor mye, samt hvorfor.

Produksjon i Norge gir ikke bare trygghet, men sikrer også lokale arbeidsplasser. Det bes derfor om anslag på hva en eksempelbedrift med gir tilbake til samfunnet i form av skatter og avgifter, som skatt på lønn, arbeidsgiv-

eravgift som betales av bedriften, elavgift og merverdiavgift, mm. Det kan legges til grunn at bedriften har to skift på 10 ansatte som har en årslønn på 350 000 kroner, leier for lokaler 50 000 kroner per måned, strømregning på 20 000 per måned og omsetning av smittevernutstyr på 25 mill. kroner årlig, eksklusive merverdiavgift.

Svar:

Det ble i mars 2020 opprettet en midlertidig nasjonal innkjøps- og distribusjonsordning for smittevernutstyr som gjaldt ut 2020. I 2021 ble det bevilget midler til oppbygging, drift og vedlikehold av et nasjonalt beredskapslager for smittevernutstyr, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) og Innst. 11 S (2020–2021). Det nasjonale lageret har et volum tilsvarende seks mnd. pandemiforbruk og inneholder blant annet åndedrettsvern, munnbind, hansker, øyebeskyttelse, smittefrakker og heldekkende dresser. I 2022 er det bevilget totalt 350 mill. kroner til drift, forvaltning, videre oppbygging og utvikling av det nasjonale beredskapslageret av smittevernutstyr. Dette inkluderer 200 mill. kroner til ekstraordinære innkjøp av smittevernutstyr som åndedrettsvern og heldekkende dresser, jf. Prop. 51 S (2021–2022).

Det nasjonale beredskapslageret er organisert i en modell der de regionale helseforetakene står for innkjøp, rullering og videreutvikling av lageret. Spørsmålet om hva som har blitt kjøpt inn for de bevilgede midlene og hvilke avtaler som er inngått for å sikre norsk produksjonskapasitet er forlagt Helse Sør-Øst RHF.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det til sammen er fakturert for om lag 340 mill. kroner til kjøp av smittevernutstyr i 2021 via nasjonal innkjøpsordning. Kjøp fra norske produsenter i 2021 utgjorde 153 mill. kroner, noe som tilsvarer en andel på 45 prosent.

Det er kjøpt inn mindre smittevernutstyr gjennom nasjonal ordning i 2021 sammenliknet med 2020. Det nasjonale beredskapslageret for smittevernutstyr ble i all hovedsak fylt opp til et volum tilsvarende seks mnd. pandemiforbruk i løpet av 2020. Uttak av smittevernutstyr fra det nasjonale lageret har vært begrenset i 2021, som en følge av at kommuner og spesialisthelsetjenesten fra høsten 2020 har bygget opp egne beredskapslagre og i mindre grad har hatt behov for leveranser fra det nasjonale beredskapslageret.

Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at det for norsk produksjon er to aktive avtaler i 2022:

- Innovern, som leverer kirurgiske munnbind type IIR med strikk. Avtalen ble inngått i mai 2020. Totalt volum som skal leveres på avtalen er 20 millioner munnbind. Innovern vil ha levert hele det avtalefestede volumet innen utgangen av juni 2022.

- Uniqon, som leverer åndedrettsvern type FFP3 med ventil. Avtalen ble inngått i august 2020. Totalt volum som skal leveres på avtalen er 2,5 millioner åndedrettsvern.

Uniqon vil ha levert hele det avtalefestede volumet innen utgangen av juli 2022.

Helse Sør-Øst RHF opplyser at det ikke er inngått noen avtaler for fremtidig produksjon og opprettholdelse av produksjonskapasitet for smittevernutstyr i Norge. Det er heller ikke inngått avtaler om beredskapsproduksjon med utenlandske aktører.

Prosessen med ekstraordinære innkjøp av smittevernutstyr som åndedrettsvern og heldekkende dresser pågår nå og er i en tidlig fase. Kontrakter om leveranse er følgelig ikke inngått.

Regjeringen mener at det ut fra beredskapshensyn kan være en fordel å ha mulighet for nasjonal produksjon av smittevernutstyr. Det pågår derfor et arbeid for å se på mulighetene for å kunne inngå beredskapsavtaler med nasjonale produsenter av slikt utstyr, innenfor rammene av regelverket for offentlige anskaffelser.

De fire regionale helseforetakene fikk for øvrig følgende oppdrag i foretaksmøte 11. oktober 2021:

«Ta ansvaret for et permanent nasjonalt beredskapslager for smittevernutstyr med utgangspunkt i lageret som er etablert under koronapandemien. Lageret skal utvides for å kunne håndtere et realistisk alvorlig utbrudd med delvis smitte via luftsmitte i inntil tre måneder. Ansvaret skal på sikt omfatte eierskap til varebeholdning og ansvar for innkjøp, rullering, organisering, drift og forvaltning av beredskapslageret.

Innen 15. juni 2022, og under ledelse av Helse Sør-Øst RHF, utrede:

- et kostnadseffektivt system med lavest mulig kassasjon av smittevernutstyr
- hensiktsmessig organisering, herunder om eierskapet skal legges til ett eller flere regionale helseforetak
- forslag til en fremdriftsplan for etableringen av lageret
- forholdet til de regionale helseforetakenes egne beredskapslagre
- hvordan det nasjonale beredskapslageret skal håndteres regnskapsmessig.»

Utredningen Helse Sør-Øst RHF skal levere er del av arbeidet med å undersøke mulighetsrommet for å etablere avtaler om nasjonal produksjon av smittevernutstyr i beredskapssammenheng.

Helse- og omsorgsdepartementet har også startet arbeidet med å utrede forskriftsfesting av krav til kommuner og helseregioner om å sørge for tilgang til smittevernutstyr, for eksempel tilsvarende seks måneders normalforbruk, ved å ha beredskapslager eller produksjon i Norge.

Spørsmålet om eksempelbedriften er forelagt Finansdepartementet. Nedenfor følger anslag over skatte- og avgiftsinntekter basert på opplysninger om eksempelbedriften. Anslagene er usikre og det vil nok være flere kostnader som påløper enn de som er spesifisert i spørsmålet.

Satsen for arbeidsgiveravgiften varierer mellom 14,1 prosent i sentrale strøk til 0 prosent i tiltakssonen i Troms

og Finnmark. Ut fra opplysningene om lønnsnivået vil derfor arbeidsgiveravgiften kunne variere mellom snaut 1 mill. kroner til 0 kroner avhengig av hvor bedriften er lokalisert.

Bedriftens ansatte vil betale skatt av lønn og det antas at samlet skatt for de ansatte kan være om lag 1,45 mill. kroner. Det er da lagt til grunn at de ansatte ikke har andre inntekter.

Det er bare avgiften på merverdien i virksomheten som gir inntekt til staten. Virksomheten må antas ha noe merverdiavgift å fradragføre. Omfanget av dette kan variere. Et usikkert anslag kan være 3-4 mill. kroner.

Det er rimelig å legge til grunn at bedriften vil ha en rekke kostnader utover de opplysningene som er gitt i spørsmålet, for eksempel kostnader ved innkjøp av innsatsvarer, rentekostnader og avskrivninger. Vi må derfor gjøre en antakelse om bedriftens driftsgrad, dvs. overskudd som andel av omsetningen. Driftsgrad varierer betydelig mellom virksomheter og bransjer. Dersom en driftsgrad på 10 prosent, etter skatt legges til grunn, vil skatt på bedriftens overskudd utgjøre om lag 700 000 kroner.

Representanten legger til grunn at eksempelbedriften har en månedlig strømregning på 20 000 kroner. Det fremkommer imidlertid ikke hvilken gjennomsnittlig strømpris denne strømregningen er basert på. Det er dermed heller ikke klart hvilket strømforbruk eksempelbedriften har. Dersom vi legger til grunn at gjennomsnittlig strømpris er 0,50 kroner per kWh, så har eksempelbedriften et

månedlig strømforbruk på 40 000 kWh. Dersom vi legger til grunn en gjennomsnittlig strømpris på 2,00 kroner per kWh, så har eksempelbedriften et månedlig strømforbruk på 10 000 kWh. Eksempelbedriften produserer smittevernustyr. Vi legger til grunn at 80 prosent, av kraftforbruket er knyttet til selve produksjonsprosessen og faller inn under den reduserte satsen i elavgiften for kraft til industri. Dette kraftforbruket ilegges i 2022 en redusert sats på 0,546 øre per kWh. Vi legger videre til grunn at det resterende kraftforbruket er ilagt elavgift med ordinær sats. For 2022 er den ordinære satsen i elavgiften på 8,91 øre per kWh for månedene januar til mars og 15,41 øre per kWh i månedene april til desember. Ved et månedlig strømforbruk på 10 000 kWh vil elavgiften for hele 2022 utgjøre om lag 3 800 kroner, gitt forutsetningene over. Ved et månedlig strømforbruk på 40 000 kWh vil elavgiften for 2022 utgjøre om lag 15 300 kroner.

Denne eksempelberegningen viser ikke hvor mye statens skatteinntekter vil øke som følge av at det etableres en bedrift som produserer smittevernustyr i Norge. Årsaken er at den nye bedriften vil legge beslag på ressurser (arbeidskraft, elektrisitet) som i stor grad allerede utnyttes i økonomien. Konkurransen om ressursene sikrer at det er de beste forretningsideene og prosjektene som realiseres, og lønnsomme prosjekter også innenfor produksjon av smittevernustyr vil realiseres uten statens hjelp. Eventuell statsstøtte til produksjon av smittevernustyr f.eks. gjennom gunstige avtaler med staten, kan derfor ikke begrunnes med økte skatteinntekter.

SPØRSMÅL NR. 1106

Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth

Besvart 4. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Kan statsråden gi en status for de ulike tiltakene i integreringsstrategien "Integrering gjennom kunnskap", herunder også en oversikt over hvordan regjeringen planlegger å følge opp tiltakene videre?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg presenterte i 2019 en ny integreringsstrategi "Integrering gjennom kunnskap". Strategien inneholdt en rekke tiltak som det bes om en status på.

Svar:

Som representanten skriv var det den førre regjeringa som la fram strategien «Integrering gjennom kunnskap». Strategien vart lagd fram i oktober 2018 og gjaldt for perioden 2019-2022. Eg kan ikkje gå i detalj på korleis førre regjering følgde opp strategien, men strategien er vidareført og gjeld ut 2022. Eit fleirtal av tiltaka har vore iverksette og arbeidet blir framleis følgd opp av dei ansvarlege sektordepartementa.

Regjeringas hovudmål for arbeidet med integrering er å få fleire i arbeid, byggje sterke fellesskap og gode fellesarenaer, fremje likestilling og kjempe mot negativ

sosial kontroll. Integreringspolitikken skal legge vekt på raskare sakshandsaming og på arbeidslinja.

Det er sentralt for at innvandrarak med fluktbakgrunn skal kome inn i det norske samfunnet så fort som mogleg, lære språket og delta på lik linje med alle andre. Regjeringa vil difor styrke kompetanselinja, og dimed arbeidslinja, i integreringspolitikken. Me er i gong med å styrke kvalifiseringsordningane for innvandrarak. Me vil også sørgje for at arbeidsinnvandrarak får betre opplæring i språk, tryggleik på arbeidsplassen og kjennskap til den norske arbeidslivsmodellen.

Sivilsamfunnet og frivillige organisasjonar er viktige møteplassar og aktørar som bidrar til integrering. Regjeringa vil difor styrke dei frivillige organisasjonane si rolle i integreringsarbeidet. Til saman er det løyva om lag 195,2 mill. kroner til frivillig innsats på integreringsfeltet i 2022.

For å kjempe mot negativ sosial kontroll vil me jobbe for sterke kompetansemiljø og gode hjelpetenester. Me vil og styrke arbeidet for å hindre at foreldra etterlet barn og unge i utlandet mot si vilje. Det er nyleg satt ned eit lovutval som skal gjere ei heilheitleg utgreiing av juridiske problemstillingar i sakar som gjeld negativ sosial kontroll, æresrelatert vald, tvangsekteskap, kjønnslemlesting og psykisk vald.

For å få til god integrering er det og viktig å auke innsatsen mot rasisme og diskriminering. Me treng strukturelle tiltak. Difor er regjeringa i gang med ein ny handlingsplan på det området. Vidare skal ein ekstremismekommisjon gå djupare inn i korleis ekstremisme oppstår og finne meir ut om kva slags tiltak som fungerer for å førebygge og motverke radikalisering og ekstremisme.

Regjeringa har hatt, og vil ha, fokus på innvandrarak under pandemien. Smitteverntiltaka har hatt negative konsekvensar for deltakarar i introduksjonsprogram og opplæring i norsk og samfunnskunnskap, blant anna på grunn av tapt progresjon, mindre utbytte av program og opplæring, og ein meir krevjande arbeidsmarknad. Stortinget vedtok nyleg ein tilleggsproposisjon (Prop. 51 S (2021-2022)) der regjeringa føreslo å utvide introduksjonsprogrammet og opplæring i norsk og samfunnskunnskap med inntil fire månader. I tillegg blei det gitt tilskot til frivillige organisasjonar og kommunar for å gi informasjon og for å bidra til å auke vaksinasjonsgraden blant innvandrarak. Under pandemien har utfordringar på feltet blitt meir synlege og forsterka. Det er utfordringar det er viktig at me i fellesskap gjer noko med.

SPØRSMÅL NR. 1107

Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 8. februar 2022 av forsknings- og høgere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Hva er status i arbeidet med opptrappingsplan for medisinstudier, og når kan man forvente avklaring på om en opptrapping vil skje ved også å eksempelvis gi gradsrett til flere studiesteder?

Svar:

Regjeringen fører en offensiv kunnskapspolitikk for utdanning og forskning av høy kvalitet i hele landet. Sterke profesjonsutdanninger som er tilgjengelige der folk bor er en viktig del av regjeringens kunnskapspolitikk. Som representanten Steffensen viser til har regjeringen ambisjoner om å trappe opp tallet på nye studieplasser, med opptrappingsplaner for områder med særlig stort kompetansebehov, inkludert blant annet medisinutdanning.

Regjeringen har allerede økt utdanningskapasiteten i medisin med 15 nye studieplasser til Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, jf. Innst. 12 S (2021–2022) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022). En eventuell ytterligere økning i studieplasser i medisin vurderes i den ordinære budsjettprosessen.

Jeg vil komme tilbake til Stortinget i løpet av 2022 om hvordan regjeringen vil følge opp sine ambisjoner for økt utdanningskapasitet i medisin, inkludert spørsmålet om dimensjonering.

SPØRSMÅL NR. 1108**Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 7. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I årsmeldingen til Tilsynsrådet for Trandum fremkommer det at det i liten grad er blitt gjort endringer i gjeldende praksis på utlendingsinternatet i 2021, til tross for kritiske merknader om alvorlige mangler fra både Tilsynsrådet og Sivilombudet.

Hva vil statsråden gjøre det kommende året for å imøtekomme kritikken, og bedre situasjonen på Trandum?

BEGRUNNELSE:

I fjorårets melding pekte Tilsynsrådet for Trandum på flere problematiske forhold knyttet til driften ved Trandum. Det ble blant annet påpekt at den rutinemessige innlåsing av de internerte på celler er ulovlig og unødvendig. Det ble videre fremholdt som mangelfullt begrunnet at de internerte i svært liten grad har tilgang på egen telefon, internett eller PC. Tilsynsrådet utdypet også hvorfor helsetjenesten anbefales underlagt det offentlige helsetilbudet for å sikre tilstrekkelig faglig og etisk ivaretagelse av de internertes helsemessige behov. Overordnet sett, mente Tilsynsrådet at Trandum bærer preg av å være langt mer fengselslignende enn formålet med interneringen skulle tilsi, og at det foreligger et grunnleggende behov for praksisendringer.

Tilsynsrådet fastholder i all hovedsak disse vurderingene i årsmeldingen for 2022. Det har i 2020 og 2021 vært et langt lavere belegg på Trandum som følge av koronapandemien, noe de mener kunne ha muliggjort at ulike justeringer og endringer blir prøvd ut. Til tross for et stort endringspotensial, ser de lite utvikling ved Trandum.

Tilsynsrådet ber følgelig Justisdepartementet om å ta et større ansvar for å sikre nødvendige praksisendringer fremover. Hva angår helseavdelingen på Trandum, er Tilsynsrådets vurdering at Helsedirektoratet har foretatt en solid utredning av hvordan denne bør omorganiseres slik at det offentlige overtar ansvaret gjennom importmodellen. Tilsynsrådet ber i årsmeldingen om at de ansvarlige departementene umiddelbart prioriterer oppfølgingen av Trandum.

Svar:

Jeg er kjent med at det over tid har vært rettet kritikk mot driften av Politiets utlendingsinternat på Trandum, herunder fra Sivilombudet og fra tilsynsrådet for Trandum. Dette ser jeg alvorlig på. Blant annet på denne bakgrunn er det startet et arbeid for å revidere gjeldende forskrift om Politiets utlendingsinternat (utlendingsinternatforskriften). I dette arbeidet vil det bli sett hen til den kritikken som har blitt fremsatt.

Politiet jobber i tillegg kontinuerlig med å tilpasse og justere forholdene for de som oppholder seg i utlendingsinternatet, innenfor rammene av gjeldende regelverk og budsjettsituasjon.

Når det gjelder den ferske utredningen fra Helsedirektoratet om organisering av helsetilbudet ved utlendingsinternatet som tilsynsrådet viser til, så er den avlevert til Helse- og omsorgsdepartementet. Hvordan denne utredningen vil bli fulgt opp er foreløpig ikke avklart, men jeg vil ha dialog med helseministeren om dette.

SPØRSMÅL NR. 1109**Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 9. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Har regjeringen oversikt over hvilke tilbydere av elektroniske kommunikasjonsnett og tjenester som har fått på plass et system for logging, lagring og utlevering av

IP-adresser, og deles eventuelt disse opplysningene med politiet og påtalemyndighetene fortløpende inntil overgangsperioden avsluttes 1.1.2023?

BEGRUNNELSE:

I juni 2021 vedtok Stortinget, på bakgrunn av forslag fra Solberg-regjeringen, plikt for tilbydere av elektroniske kommunikasjons tjenester (ekomtjenester) til å lagre IP-adresser. Ettersom tilbyderne har forskjellige systemer, var det behov for en overgangsperiode for å få de tekniske løsningene for lagring og utlevering på plass. Formålet med endringen er å gi politiet tilgang til IP-adressene for å bekjempe alvorlig kriminalitet. Det er viktig at politiet får oversikt over hvilke tjenesteleverandører de kan forvente å få tilgang til IP-adresser fra, så snart det er mulig.

Svar:

Spørsmålet som representanten Ingunn Foss stiller, gjelder det omfattende arbeidet for å få på plass tekniske løsninger for logging, lagring og utlevering av IP-adresser som følge av nye lovendringer vedtatt i juni 2021. Iverksettelse av de nye lagringsreglene ble fastsatt 8. oktober 2021, og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og Politidirektoratet ble 12. oktober gitt i mandat å legge til rette for lovendringene av henholdsvis Kommunal- og distriktsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Både Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og Kripos som holder i dette fra politiets side, er i gang med arbeidet.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet skiller i sitt arbeid mellom tilrettelegging for

1. lagring etter ekomloven § 2-8 a, der logging og lagring er to ulike komponenter som er nødvendig for å ivareta lagringsplikten, og
2. utlevering etter ekomloven § 2-8 b.

For at ekomtilbyderne skal kunne etterleve regelverkendringene, må tilbyderne for det første utvikle løsninger som sikrer at alle lagringspliktige data logges i tilbydernes system. Videre må tilbyderne ha løsninger som lagrer de

loggførte dataene i tilstrekkelig lang tid. Dette krever endringer, utvidelser og nyutvikling i aktørenes systemer og tekniske og administrative løsninger. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har over tid hatt dialog med de seks største tilbyderne av fast bredbånd og mobiltjenester om etablering av nye loggings- og lagringsløsninger. Arbeidet med å utvikle og anskaffe nye løsninger er omfattende, og det gjenstår fremdeles noe arbeid for å få dette på plass. For tilbydere som har både mobil- og fastnettplattformer, rapporteres det om at en todelt innfasing av lagringsplikten vil kunne være mulig (fastnett i løpet av 1. halvår 2022 og mobiltjenester 2. halvår 2022). Nasjonal kommunikasjonsmyndighet planlegger nye møter med de seks største tilbyderne løpet av februar. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har av kapasitetsgrunner startet med de seks største tilbyderne, som til sammen har ca. 8 millioner abonnement, men har nå også tatt kontakt med de mindre tilbyderne. Disse vil bli faset inn så snart det er mulig.

Når det gjelder utleveringsplikten i § 2-8 b og utvikling av systemer for datautveksling, må det etableres en utleveringsordning som fungerer både på avsender- og mottakersiden, dvs. både hos ekomtilbyderne og politiet. Etter det Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har opplyst, er politiet godt i gang med det nødvendige interne arbeidet på sin side. Nasjonal kommunikasjonsmyndigheten og Kripos er i tillegg i ferd med å opprette en arbeidsgruppe som skal ivareta datautvekslingen. Det er avtalt et første møte onsdag 9. februar mellom Kripos, Nasjonal kommunikasjonsmyndighet og de seks største tilbyderne for å legge til rette for datautvekslingen.

Politisiden er med andre ord godt representert i arbeidet, og arbeider sammen med Nasjonal kommunikasjonsmyndighet for å sikre gjennomføringen av de nye reglene om IP-lagring.

SPØRSMÅL NR. 1110

Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 8. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvorfor offentliggjøres ikke det faglige grunnlaget for smitteverntiltak idet dette oversendes regjeringen fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet, slik det er blitt oppfordret til fra flere hold?

BEGRUNNELSE:

Forholdsmessige smitteverntiltak for offentlige arrangementer forutsetter både smittevernfaglig og arrangør-/bransjefaglig kompetanse. Dersom bransjen hadde blitt forlagt de helsefaglige anbefalingene og vurderingene fra Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet før de politiske

beslutningene ble tatt, ville det sikret nødvendig bransjefaglig kompetanse underveis i prosessen i form av mer konkrete råd som del av det samlede beslutningsgrunnlaget. En slik åpen og transparent prosess ville bidratt til bedre løsninger, basert på innsikt i de praktiske konsekvensene av tiltakene, og det ville demmet opp mot behovet for justeringer og unødvendig kritikk i etterkant.

Behovet for en slik prosess ble særlig tydelig med den siste endringen 21. januar d.å. av antallsbegrensninger for offentlige arrangementer med faste tilviste plasser. Detaljerte krav til kohortinndeling førte til at endringen for mange fikk liten eller ingen betydning for hvor mange publikummere de kan ta imot. I tillegg erfarer flere store arrangører at smittevernet i praksis best ivaretas ved å sørge for at adkomstveiene benyttes som normalt, slik at den enkelte lett kan holde avstand, snarere enn ved kohortinndeling. Når Kulturdepartementet likevel kommuniserer endringen som «et stort steg i riktig retning», kan det tyde på en mangelfull innsikt i de praktiske konsekvensene av et slikt krav. Nødvendig innsikt i konsekvensene ville vært langt bedre sikret dersom det ble lagt opp til mer åpne og transparente prosesser hvor bransjens faglige kompetanse og erfaringsbaserte kunnskap ble hørt underveis frem mot politisk beslutning.

Svar:

Jeg vil besvare dette spørsmålet, da de faglige rådene som regjeringens beslutninger om tiltak bygger på, i stor grad blir innhentet fra Helse- og omsorgsdepartementets underliggende virksomheter Folkehelseinstituttet (FHI) og Helsedirektoratet. Selv om spørsmålet er knyttet opp til de faglige rådene som fikk konsekvenser for offentlige arrangementer på kultursektoren, er regjeringens praksis når det gjelder offentliggjøring av faglige grunnlag lik uavhengig av hvilken sektor som blir berørt av eventuelle tiltak.

Denne regjeringen har i sitt pandemiarbeid ønsket stor åpenhet rundt de faglige vurderingene som ligger til grunn for regjeringens beslutninger. Dette innebærer at de faglige råd som ligger til grunn for regjeringens beslutninger blir gjort offentlig etter at regjeringen har fått behandlet saken og truffet sin beslutning.

Når det gjelder den praksis som har vært gjennom pandemien knyttet til innsyn i de faglige grunnlagene fra etatene, vil jeg innledningsvis vise til at det gjennom pandemien har blitt gitt flere hundre oppdrag til Helsedirektoratet og FHI. I besvarelsen av de oppdragene som er gitt, har etatene kommet med vurderinger innenfor en rekke ulike sektorer. I disse vurderingene inngår tiltaksbyrden som eventuelle tiltak medfører, hvor innspill fra de ulike sektorene naturlig nok er med i vurderingene. Vurderingene blir gitt til Helse- og omsorgsdepartementet som sørger for at øvrige departementer også får anledning til å vurdere rådene mtp. de ulike sektorene. I tillegg har reg-

jeringen i sin kontakt bl.a. med interesseorganisasjoner, virksomheter og enkeltpersoner og gjennom deltakelse i den offentlige debatt, fått råd og innspill som blir lagt vekt på i regjeringens beslutninger. Når det gjelder denne konkrete saken, hadde regjeringen fått med seg kultursektorens standpunkter, som de hadde gjort rede for i en rekke ulike sammenhenger. Disse synspunktene ble vektlagt før regjeringen fattet sine beslutninger om endring av tiltaksnivå. Jeg vil understreke at selv om endringene i tiltaksnivå ikke ble i tråd med sektorens ønske, innebærer ikke det at sektorens synspunkter ikke ble vektlagt.

Stortingsrepresentant Lie mener at de ulike bransjene burde vært forelagt de faglige rådene samtidig som rådene ble oversendt regjeringen. Rent faktisk ville en slik fremgangsmåte innebære at rådene ble gjort offentlig samtidig og til en viss grad også før oppdragsgiver, departementet og regjeringen, hadde fått disse til behandling. Regjeringen mener at det er naturlig at oppdragsgiver får tilgang til en slik faglig vurdering før denne gjøres allment kjent. En endring av denne praksisen mener jeg ville kunne medføre at de råd og vurderinger som blir gitt bar preg av at de ville bli offentliggjort før regjeringen hadde fått disse til behandling. Jeg mener at det er av avgjørende betydning at de råd og vurderinger som gis ikke begrenses av muligheten for at det blir gitt innsyn underveis i saksbehandlingen.

Jeg vil her trekke frem ytterligere noen momenter som tilsier å opprettholde den praksis som har vært ført så langt.

- En del besvarelser vil ha korte frister, og det har vært nødvendig å iverksette tiltak på kort varsel. Det vil derfor i liten grad være tid til å ha en høringsrunde hvor berørte parter blir involvert. En eventuell økt involvering med formell adgang til å gi innspill, ville kunne medføre forsinkelser både når det gjelder iverksettelse av tiltak og oppheving av tiltak.

- De fleste tiltak berører en rekke ulike sektorer. En involvering vil da måtte omfatte et stort antall organisasjoner, virksomheter og enkeltpersoner. Det vil være krevende å avklare hvilke organisasjoner som skulle bli invitert til å gi sine råd og vurderinger. Når spørsmålsstiller viser til endringene av 21. januar vil jeg minne om at disse tiltaksendringene omfattet hele samfunnet, og ikke bare kultursektoren.

- Helsedirektoratet FHI og har, som omtalt over, under arbeidet med pandemien gitt en rekke anbefalinger. Flere av disse har ikke blitt fulgt opp av departementet. Jeg mener at dersom disse hadde blitt offentliggjort før departementet eller regjeringen hadde truffet sin beslutning, ville det skapt unødvendig usikkerhet om hvilke tiltak som til enhver tid gjelder.

Jeg vil understreke at det er regjeringen som beslutter hvilke tiltak som skal iverksettes. En offentliggjøring før denne beslutningen er gjort, vil kunne innebære stor usikkerhet om hvilke tiltak som gjelder og fra hvilket tid-

spunkt. For mange er det allerede krevende å ha en slik oversikt, og en slik offentliggjøring mener jeg vil skape ytterligere usikkerhet.

Avslutningsvis vil jeg vise til det arbeidet som vi nå er i gang med for å utarbeide pakker med smitteverntiltak tilpasset ulike smittenivåer. Regjeringen ønsker forutsigbarhet og arbeider for å ivareta en god beredskap for å håndtere både nye virusvarianter og nye smittebølger. Vi har derfor skissert pakker med smitteverntiltak som vi ønsker innspill på via sektordepartementene. Disse skal

utvikles videre, slik at alle kan være bedre forberedt på hva som er aktuelle tiltak, gi uttrykk for sin mening og ha bedre forutsetninger for å omstille seg etter utviklingen i situasjonen. Dette kan for eksempel være aktuelt om en ny virusvariant skulle dukke opp. At slike tiltakspakker er utviklet på forhånd vil også kunne gi bedre forutsigbarhet, både for befolkningen og sektorene. I tillegg får vi bedre og mer helhetlige vurderinger av hvilken effekt tiltakene vil kunne ha for samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 1111

Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen

Besvart 9. februar 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Nå er det klart at det siste store fiskemottaket på Helgeland, Træna Seafood, legges ned. Mange kystfiskere i regionen mister nå muligheten for å få solgt fangsten i sitt nærområde.

Hva vil fiskeriministeren gjøre for fiskerne og lokalsamfunnene på Nord-Helgeland som er rammet?

BEGRUNNELSE:

Eierne av Træna Seafood har varslet at de legger ned virksomheten for godt. Når det siste store fiskemottaket på Helgeland stenger dørene, stenger samtidig flere mottaksstasjoner tilknyttet virksomheten. Dette er Bolga (Meløy), Nesøya (Rødøy), Bratland (Lurøy) samt Husøy og Selvær i Træna. Dette er fiskeriavhengige øysamfunn, der åpne fiskemottak er helt avgjørende for den lokale hjemmeflåten utenom sesongene i Lofoten og i Finnmark. Det siste halvannet året har om lag 260 fartøyer levert fangst til disse anleggene/mottakene som legges ned. Fiskerne på Nord-Helgeland står nå uten mulighet til å få solgt fangsten i sitt nærområde, og det finnes ingen alternativer. I tillegg er virksomheta på fiskemottakene viktig for å opprettholde et godt ferge og hurtigbåttilbud til befolkninga i øyverene.

Svar:

At fiskemottaket i Træna nå har meldt oppbud, vil få virkninger vi gjerne skulle vært foruten. Dessverre er det slik at flere aktører i sjømatindustrien har slitt med lønnsomheten over mange år. For mange sjømatindustribedrift-

er går økonomien så vidt i hop, og for noen blir eneste løsning å legge ned. Myndighetenes hovedoppgave i denne sammenhengen er å legge til rette for gode og stabile rammevilkår for næringsvirksomhet og verdiskaping. Jeg har registrert at det i denne enkeltsaken arbeides for å finne løsninger, og jeg håper det kan komme gode initiativer som kan sørge for videre drift og som tar vare på viktig kompetanse for fiskenæringen på Helgeland.

Jeg har store ambisjoner for videre utvikling av sjømatindustrien, og å ivareta de distriktpolitiske målingene i fiskerilovgivningen som slår fast at sjømatnæringen skal bidra til arbeidsplasser og bosetting i kystsamfunnene. Derfor har vi videreført «bearbeidingsutvalget», ledet av Kathrine Tveiterås, som skal levere sin rapport i begynnelsen av mars 2022. Vi har også satt i gang arbeidet med en ny kvotemelding.

Min ambisjon er å komme med tiltak som treffer bredt. Å løfte lønnsomheten, ikke bare i enkeltbedrifter, men i hele sjømatindustrien, vil være et viktig premiss for å sikre både arbeidsplasser og bosetting langs kysten. Jeg vil derfor ha et særlig fokus på utfordringene for den minste flåten og landindustrien i det videre arbeidet.

Jeg har forståelse for at dette er en fattig trøst for enkeltbedriften som nå har meldt oppbud, og for fiskere og lokalsamfunn som mister lokale mottak. Regjeringen vil jobbe videre for å sikre en god mottaksstruktur langs kysten. Vi har vært tydelige om at vi skal styrke ordningen med føringstilskudd for å gi den minste flåten mer fleksibilitet. Noe av det første vi gjorde var å stanse den forrige regjeringas kuttforslag i statsbudsjettet for 2022. I stedet for årlige kutt økte vi for innværende år statens overføringer til føringstilskudd med totalt 4,8 millioner

kroner sammenlignet med forrige regjering. Jeg er trygg på at særlig Norges Råfisklag er på ballen fremover, og at de forvalter føringsordningene på en måte som gjør at kystfiskerne i nord finner mottakere for sine fangster. Og så har jeg et håp om at driftige folk på Helgeland får fiskemottak opp å gå igjen slik at kystflåten igjen får et sted å levere fisk nært hjemmehavn.

Å styrke samfunnskontrakten mellom hav og land er en prioritert oppgave for regjeringen. Jeg ser derfor frem til å motta bearbeidingsutvalgets rapport i mars, og vil bruke tiden framover på å utarbeide en god plan for det videre arbeidet på sjømatindustriområdet.

SPØRSMÅL NR. 1112

Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Kathy Lie

Besvart 9. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Mange museer tar vare på betydelige samlinger antikvariske og vernede bygg, mens andre er avhengig av jevn temperatur i utstillinger og magasin for at samlingene ikke skal få skader. Dette gjør at det ikke er like enkelt å kutte ned på strømbruken for å spare strøm og redusere kostnader.

Hvordan skal museene løse strømkrisen, og har regjeringen noen planer om strømtøtte for museene?

BEGRUNNELSE:

For mange av museene i Norge er den sterke økningen i strømprisene en betydelig utfordring. Foreløpige tall fra en undersøkelse Norges museumsforbund har gjort viser at nær 55 % av museene opplever at det er en utfordring, mens bare 10 % opplever at det ikke er en utfordring. Etter to år med pandemi, reduserte inntekter fra billettsalg, kafe og museumsbutikk og andre inntekter samt varierende grad av kompensasjon gjennom regjeringens ordninger, har mange museer lite å gå på fordi de allerede har måttet bruke mye av oppspart egenkapitalen for å holde ansatte i arbeid og driften i gang. Derfor blir til de økte strømprisene en ekstra belastning for mange museer som bidrar til en ytterligere presset økonomi. Drøyt 37 % av museene opplever at de har fått mer enn 500 000 kroner i økte strømutgifter, og 10 % opplever at de har fått en økning på mer enn 2 millioner kroner. Bekymringen for hva som kommer av økninger utover våren 2022 er stor i mange museer. Selv om flere av museene nylig har gjort ENØK-tiltak melder de at kostnadene likevel er store.

Svar:

Arbeidet museene gjør med å bevare, forvalte og formidle vår felles kunst- og kulturarv er sentral for vår felles identitet, og det er viktig at museene har så forutsigbare, økonomiske rammer som mulig. Dette innebærer også at de har et særlig ansvar for å inngå driftsavtaler de kan håndtere og at de har en økonomistyring som tar høyde for svingninger i markedet, i en slik grad at kunst- og kulturarven ikke lider overlast. Samtidig er frustrasjonen over høye strømpriser fullt forståelig. Regjeringen har iverksatt ordninger for nesten 15 milliarder for å avhjelpe situasjonen. Senest 4. februar la vi fram Prop. 58 S (2021–2022) for Stortinget, med forslag til en midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser. Kulturlivet er ulikt, og har ulike behov avhengig av hvordan man er organisert, om man har langsiktige fastprisavtaler – og hvem som finansierer driften av hver enkelt institusjon. Mange av de største statlige institusjonene vil måtte håndtere ekstraordinære driftsutgifter i sammenheng med det løpende budsjettarbeidet, og reguleres i påfølgende budsjettår, da dette gjelder alle statlige aktører langt utover kulturfeltet. De fleste offentlig støttede museene har en offentlig tilskuddsandel på mellom 60 og 90 %, og vil slik sett være i tilsvarende situasjon.

Dette er en ekstraordinær situasjon, og det er svært uheldig at den kommer på toppen av en allerede krevende pandemi. Regjeringen vil fortsette å følge situasjonen nøye.

SPØRSMÅL NR. 1113**Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Grete Wold****Besvart 8. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hva gjør regjeringen for å sikre at asylsøkere med permanent oppholdstillatelse og store bistandsbehov gis sosial trygghet, sikres likeverd og likestilling og får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre?

BEGRUNNELSE:

Norsk Forbund for Utviklingshemmede (NFU) skriver om en mann med utviklingshemning som har store helseutfordringer. Mannen har bodd i Norge i over 17 år og har permanent oppholdstillatelse. Det har ikke lyktes å finne kommuner som vil ha mannen bosatt, så Utlendingsdirektoratet (UDI) har fortsatt ansvar for mannen. Mannens botilbud samt helse- og omsorgstjenester, legges jevnlig ut på anbud. Nå skal mannen igjen flyttes til et annet omsorgsfirma i en annen del av landet, til nye og ukjente tjenesteytere i et nytt og ukjent miljø.

I følge NFU, har UDI inngått avtale med et større privat omsorgsfirma hvor alle ikke bosatte med utviklingshemning skal bo og motta tjenester.

Svar:

Spørsmål om personar i mottak gjeld fleire departement. Justis- og beredskapsdepartementet har overordna ansvar for innkvartering av asylsøkarar og personar med opphaldsløyve som ikkje er busett i ein kommune. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har overordna ansvar for busetting og integrering i samråd med kommunesektoren.

Justis- og beredskapsdepartementet visar til at UDI har ansvaret for å tilby innkvartering til både asylsøkarar og personar med opphaldsløyve som ikkje er busett i ein kommune. Innkvarteringstilbodet skal også omfatte naudsynte omsorgstenester til personar over 18 år som ikkje kan dra omsorg for seg sjølv, jf. GI 13/2017.

På grunn av utløp av kontraktperioden på eksisterande buløysingar for personar med omfattande pleie- og omsorgsbehov, var UDI nøydd til å sette i gang en ofentleg anskaffingsprosess. Dette arbeidet resulterte i at UDI 1. januar 2022 opna to særskilte asylmottak som skal ivareta omsorgsbehovet for svært pleietrengande mottaksbebuarar, såkalla Særskilt pleie- og omsorgsløysningar (Særpleie). Desse er lokalisert i Østre Toten og Senja kommune. Dei nye kontraktane har inntil ti års varigheit. UDI har informert om at ordninga med å tilby plasser på

Særpleie vil gi bebuarane med særskilte behov ein tettare og meir kontinuerleg oppfølging enn dei tiltaka som har vorte tilbydt dei seinare åra.

UDI er opptatt av at flyttinga skal bli gjennomført på ein måte som tar hand om bebuaranes interesser, liv og helse.

Regjeringa vil at flyktningar med opphaldsløyve skal bli busett og integrert raskt. Det er Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) som har det statlege ansvaret for busetting av flyktningar. Det er frivillig for kommunane å busette flyktningar. Det kan ofte ta lang tid før IMDi finn ein kommune som har relevant kompetanse og tenestetilbod, og som er villig til å busette personar med store og vedvarande omsorgsbehov. Dei som ventar lengst, er personar som bur i UDI sine særskilte butilbod. Dette er ikkje slik me ynskjer det skal vere.

Når kommunar seier nei til busetting av personar med store helseutfordringar, er ofte økonomi framheldt som hovudårsak. IMDi har økonomiske støtteordningar til kommunar som busett flyktningar. For dei med alvorleg nedsett funksjonsevne og/eller åtferdsvanskar kan kommunane få ekstra tilskot opp til 1 520 000 kroner per år, inntil fem år, i tillegg til integreringstilskotet. Kommunane kan i tillegg søke Helsedirektoratet om tilskot for særleg ressurskrevande helse- og omsorgstenester til enkelmmottakere. For enkelte personar viser kommunane til at dei vil utløse ekstraordinære kostnader utover femårsperioden som dekkes av IMDi's tilskotsordningar.

For å få til raskare busetting av personar med særlege behov har regjeringa utvida perioden kommunane kan søke om ekstratilskot frå fem til ti år for personar som blir busett frå UDi's særskilte butilbod. Eg håpar dette vil bidra til at fleire som har venta lenge på busetting blir tildelt ein kommune, slik at dei får ein varig heim og stad å bu.

SPØRSMÅL NR. 1114

Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 9. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvor mange voksne i alderen 25-66 har ikke fullført videregående opplæring, og det bes om både nasjonale tall, og tall brutt ned på fylkesnivå?

BEGRUNNELSE:

Arbeidslivet stiller stadig større krav til formell kompetanse. Det betyr at vi må gjøre mer for å hjelpe flere voksne til å fullføre videregående opplæring, at flere kan

fylle på kompetansen sin eller omskolere seg for å kunne stå lengre i jobb.

Svar:

Tonje Brenna: Jeg svarer på spørsmålet fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner fordi det ligger under kunnskapsministerens ansvarsområde.

Følgende tall er hentet ut fra Statistisk sentralbyrås åpne statistikkbank, tabell 08921: Utdanningsnivå, etter fylke, alder og kjønn (F) 1980 – 2020:

Antall personer 25-66 år med grunnskole, uoppgitt eller ingen fullført utdanning. Fylker. 2020

	Grunnskolenivå	Uoppgitt eller ingen fullført utdanning	Sum
0 Hele landet	572756	16578	589334
30 Viken	143939	4057	147996
03 Oslo	69156	3542	72698
34 Innlandet	44398	1071	45469
38 Vestfold og Telemark	47681	1332	49013
42 Agder	32106	835	32941
11 Rogaland	47396	1336	48732
46 Vestland	59026	1459	60485
15 Møre og Romsdal	27561	698	28259
50 Trøndelag - Tröndelage	43966	948	44914
18 Nordland - Nordlånnda	28788	619	29407
54 Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	28702	681	29383
99 Uoppgitt fylke	36	0	36

Lenke: [08921: Utdanningsnivå, etter fylke, alder og kjønn \(F\) 1980 - 2020. Statistikkbanken \(ssb.no\)](https://statistikbanken.no/08921)

Jeg vil videre informere om at det er mye offentlig tilgjengelig statistikk om befolkningens utdanningsnivå, også fordelt på fylkeskommuner, på SSBs nettsider, ssb.no.

SPØRSMÅL NR. 1115**Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 7. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Når og korleis vil regjeringa Støre følgje opp framlegget som vart sendt ut på høyring av regjeringa Solberg i juni 2021 om forenkla regelverk for mikrohus til bustadføremål?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa Solberg sende i juni 2021 ut på høyring framlegg til forenkla reglar for mikrohus. Framlegget gjekk mellom anna ut på forenkla reglar i byggeteknisk forskrift (TEK17) og byggesaksforskrifta (SAK10), gjeldande for frittliggande mikrohus til bustadføremål med maksimalt bruksareal på 30 m². Høyringsfristen for framlegget var i september 2021.

Det er viktig at slike nye reglar kjem på plass raskast råd, for å legge til rette for at mikrohus kan bli eit meir attraktivt bualternativ for rimelege og miljøvenlege bustader med låg energibruk. Eg ønskjer difor å vite kva som er planlagt framdrift for ferdigstilling av nytt og oppdatert

regelverk for mikrohus til bustadføremål, og om regjeringa Støre vil følgje opp dei forenklingsframlegga som regjeringa Solberg foreslo i høyringa.

Svar:

Interessa for å byggje og bu i mikrohus har auka dei seinare åra. Eg meiner at regelverket bør leggje til rette for at folk kan velje ulike buformer. Reglane bør ikkje unødvendig hindre at dei som ynskjer det kan bu i mikrohus. Samstundes skal reglane verne om fleire omsyn, og mellom anna medverke til eit godt forbrukarvern for dei som bur i mikrohus.

Eit framlegg om forenkla reglar for mikrohus til bustadføremål har vore på høyring. Høyringa har gjeve nyttige innspel i arbeidet, og løfta fram omsyn som det er viktig å balansere i regelverket. Departementet går nå gjennom innspela, med sikte på snarast råd å klargjere korleis høyringsframlegget skal følgjast opp.

SPØRSMÅL NR. 1116**Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 10. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre i forbindelse med splittingen av fylkene, hvilke utgifter til deling staten ikke vil dekke, og da gjerne spesifisert på de forskjellige fylkene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringspartiene Senterpartiet og Ap lovet i Hurdal-splattformene at dersom fylkeskommunene valgte å splitte seg å gå tilbake til gamle fylkene så skulle man få muligheten til det. I forlengelsen av dette har spørsmålet rundt kostnadene/utgiftene i forbindelse med tilbakeføringen/splittingen. Finansministeren var fort ute og lovet at alle utgiftene til dette skulle dekkes av staten. Men det har i etterkant dukket opp flere spørsmål om hvilke utgifter stat-

en vil dekke, og eventuelt om det er kostnader som de nye fylkene selv må dekke i forbindelse med delingen.

Svar:

Regjeringen legger til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner og kommuner kan deles, dersom fylkeskommunene og kommunene selv ønsker det. Å gjennomføre slike delingsprosesser, vil innebære kostnader, både for fylkeskommuner og kommuner som skal deles, og for staten. Når det gjelder merkostnader knyttet til å gjennomføre deling, har regjeringen tidligere meddelt at vi vil bidra økonomisk på en avtalt og egnet måte. Vi vil gi fylkeskommunene anledning til å få dekket de direkte kostnadene som er absolutt nødvendige, knyttet til pros-

jektgjennomføring, IKT og informasjon. Vi vil legge betydelig vekt på nøkternhet i ressursbruken. Jeg vil om kort tid redegjøre nærmere for søknadsprosessen og rammene for denne, i et eget brev til de berørte kommunene og fylkeskommunene.

Jeg mener det er riktig og viktig å stille opp for fylkeskommunene slik at delingskostnadene ikke vil gå ut over tilbudet til innbyggerne, og siden Stortinget gjennom sine vedtak i 2017 slo sammen fylkeskommuner som selv ikke

ønsket det med tvang – og heller ikke fulgte opp med tilstrekkelig finansiering.

Delingskostnader er bare en av mange problemstillinger som må vurderes i en sak om fylkesdeling, og de samlede kostnadene er ikke kjent på nåværende tidspunkt. I første omgang er det fylkeskommunene som ev. søker om deling, som må utrede konsekvensene ev. delinger vil få, herunder de økonomiske konsekvensene. Jeg avventer disse søknadene.

SPØRSMÅL NR. 1117

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Mudassar Kapur

Besvart 8. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Når kan man forvente at statsråden får sett nærmere på problemstillingen og komme med vurderinger knyttet til endringer i regelverket, og hvilket handlingsrom har den enkelte kommune til selv å hindre urimelige refusjonskrav for den enkelte nabo?

BEGRUNNELSE:

Den 27.12.21 uttalte statsråden seg i en sak i Nordstrands Blad om naboer som må betale høye regninger for veikrav som utløses når en utbygger bygger nye boliger i gaten. Blant annet er statsråden sitert på følgende:

“Jeg har forståelse for at det oppleves som vanskelig å mota et stort refusjonskrav, som kanskje også gjør det nødvendig å ta opp lån. Som nevnt vil vi se nærmere på problemstillingene sakene på Nordstrand reiser, og vurdere endringer i regelverket. Det er for tidlig å si noe om hvilke løsninger som er mest hensiktsmessig nå.”

Svar:

Regelverket om opparbeidingsplikt og refusjon er komplisert og sammensatt, og vi må i første omgang vurdere hvor store endringer som kreves for å finne en tilfredsstillende løsning. Dette arbeidet er satt i gang, men det er foreløpig for tidlig å si noe om hvilke løsninger som kan være aktuelle.

Slik situasjonen er i dag, har kommunene i utgangspunktet muligheten til å ta kostnaden for opparbeidningen av nødvendig infrastruktur. Oslo kommune har uttalt til Nordstrand blad at de hadde en mer utstrakt praksis for å bygge vei i egen regi for 40 år siden, men at denne

praksisen er endret. I dag settes det i liten grad av øremerkede midler til å utvide vei i kommunal regi.

Kommunen har også en mulighet til å stille rekkefølgekrav om nødvendig infrastruktur i arealplan, og deretter inngå utbyggingsavtaler med utbygger om finansiering av infrastrukturen. Dette er et alternativ til bruken av reglene om opparbeidingsplikt og refusjon.

SPØRSMÅL NR. 1118**Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 8. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

1. februar 2022 presenterte regjeringen store lettelser på mange områder i samfunnet, og et stort steg mot en mindre tiltakspreget hverdag. I det faglige grunnlaget regjeringen fikk fra fagetatene går det frem at Helsedirektoratet fikk under tre kvarter på å vurdere anbefalingene fra FHI.

Hvilke forutsetninger mener statsråden deler av fagetatene hadde for å gjøre gode vurderinger i sine råd til regjeringen, når de knapt rakk å se på grunnlagene de mottok?

Svar:

I oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet, blir direktoratet bedt om å svare i samråd med FHI. Helsedirektoratet kan da avklare med FHI hvilken frist som skal gjelde for leveranse fra FHI dersom det er behov for det. Departementet er kjent med at det normalt er løpende dialog mellom FHI og direktoratet underveis i arbeidsprosessene knyttet til oppdragene etatene får fra departementet, og at mye av grunnlaget fra FHI er tilgjengelig for Helsedirektoratet før en endelig anbefaling oversendes fra FHI. Det er også regelmessige beredskapsmøter og statusmøter der man gjennomgår status for oppdragene og situasjonen. Videre foretar Helsedirektoratet egne vurderinger som ikke nødvendigvis avhenger av kunnskapsgrunnlaget de får fra FHI, som f.eks. vurderinger knyttet til kapasitet i helse- og omsorgstjenesten.

Det er ikke riktig å hevde at Helsedirektoratet kun hadde tre kvarter på å vurdere FHI sitt innspill før de leverte sin endelige tilrådning knyttet til det aktuelle oppdraget. I den aktuelle saken representanten viser til, hadde Helsedirektoratet og FHI fått oppdrag 609 fra Helse- og omsorgsdepartementet 20. januar med frist tirsdag 25. januar. I sitt første svar på oppdrag 609 skrev Helsedirektoratet at det ikke hadde vært mulig å gjøre grundige vurderinger knyttet til oppdraget. De begrunnet dette med stram tidsramme for oppdraget og sen leveranse fra FHI, som gjorde at de ikke hadde hatt tilgang til FHIs oppdaterte risikovurdering og modellering. Helsedirektoratet skrev i sitt første svar på oppdrag 609 at det ble tatt forbehold om at det kunne bli nødvendig å oppdatere besvarelsen i løpet av de neste dagene. FHIs oppdaterte risikovurdering og modellering ble publisert onsdag 26. januar, og Helsedirektoratet leverte deretter et revidert svar på oppdrag 609 til Helse- og omsorgsdepartementet torsdag 27. januar. De hadde da hatt forutsetninger for å gjøre gode vurderinger basert på relevant kunnskapsgrunnlag.

Samlet viser dette at det var en løpende prosess frem mot regjerings beslutninger den 1. februar. Både oppdatert besvarelse fra Helsedirektoratet av 27. januar og FHIs risikovurderinger og modellering av 26. januar var det av kunnskapsgrunnlaget for den beslutningen regjeringen gjorde tirsdag 1. februar. Det kan også legges til at departementet mottok en tilleggsbesvarelse på oppdrag 609 fra Helsedirektoratet den 31. januar. Dette omhandlet vurderinger av testregime for barn. I tillegg mottok departementet svar på oppdrag 618 del A knyttet til lengde på isolasjonstiden den 28. januar. Dette var også en del av kunnskapsgrunnlaget for den beslutningen regjeringen gjorde tirsdag 1. februar.

Den tidlige leveransefristen på oppdrag 609 gjorde det mulig for departementene og regjeringen å starte arbeidet med sine vurderinger, samtidig som Helsedirektoratet og FHI gjorde ytterligere vurderinger. Helse- og omsorgsdepartementet har ofte behov for oppklaringer rundt leveranser fra etatene og det må det være rom for. Det er også løpende mulighet for etatene til å supplere og justere de leveranser som kommer til departementet.

Regjeringen foretok en selvstendig og helhetlig vurdering av anbefalingene fra etatene og Holden-utvalget, samt på bakgrunn av arbeidet i departementene og tilgjengelig kunnskapsgrunnlag, og fattet så en endelig beslutning om justering i tiltaksnivået 1. februar.

Som angitt over så hadde både Helsedirektoratet og FHI kommet med flere leveranser i forkant av regjeringens beslutning den 1. februar. Dette omfatter leveranser på oppdrag 609 om vurdering av situasjonen og tiltaksnivå, inkludert revidert besvarelse og tilleggsbesvarelse, besvarelse 612 om innreisetiltak, besvarelse 614 om PCR-tester, besvarelse 618A om TISK, og besvarelse 592 B om selvregistrering av selvtester. Dette sammen med FHIs risikovurdering og modellering, samt arbeidet i departementene, dannet kunnskapsgrunnlag og inngikk i regjeringens helhetlige vurdering av tiltaksnivå. I sine endelige leveranser til departementet hadde Helsedirektoratet fått tilstrekkelig tid til å vurdere tilrådninger og aktuelle kunnskapsgrunnlag fra FHI.

SPØRSMÅL NR. 1119**Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 9. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har statsråden mottatt rapporten fra den eksterne arbeidsgruppen som skal se på terskelen for utvisning i saker som berører barn, og når vil denne bli offentlig?

BEGRUNNELSE:

Det kommer stadig fram enkeltsaker hvor familier risikerer å bli splittet fordi en eller begge foreldrene er utvist av utlendingsmyndighetene. I mange av disse sakene vil barna sitte igjen alene i Norge fordi de for eksempel er født i landet og har norsk statsborgerskap. Foreldrene opplever det ikke som trygt å eventuelt ta dem med til landet de har flyktet fra. Dette er nylig aktualisert i sakene til mødrerne Genet Gemedo Hensene og Sabrin Mohammed Ali. Utfallet av den nye vurderingen i saken til Mustafa Hassan viser også at gjennomgang av praksis og regelverk har vært og er nødvendig. Jeg viser til at Solberg-regjeringen nedsatte en ekstern arbeidsgruppe som fikk i oppdrag

å gjennomgå dagens praksis og utrede terskelen for utvisning i saker som berører barn. Den skal også komme med forslag til endringer der de ser behov for det. Jeg har merket seg at justis- og beredskapsministeren i skriftlige svar til stortinget har vist til at denne arbeidsgruppen skal levere sin rapport i januar 2022. Nå er januar snart over og statsråden bør derfor ha mottatt rapporten. Dette er et arbeid som er av stor interesse for mange.

Svar:

Den eksterne arbeidsgruppen, ledet av lagdommer Elizabeth Baumann, har nylig avgitt sin rapport til departementet. Rapporten er omfattende og grundig, og gir et godt grunnlag for å vurdere dilemmaene og spørsmålet om nye tiltak på dette området.

I forbindelse med at departementet hadde et møte med arbeidsgruppen tirsdag 8. februar, ble rapporten også gjort offentlig tilgjengelig på regjeringen.no.

SPØRSMÅL NR. 1120**Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Astrid Aarhus Byrknes****Besvart 11. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvordan vil regjeringen besvare anmodningen fra Ukraina om mer bistand og støtte i den vanskelige situasjonen landet er i med store russiske styrker på grensen, 1,5 millioner interne flyktninger og 3,5 millioner mennesker med behov for humanitær bistand?

Svar:

Som følge av den pågående sikkerhetspolitiske krisen har ukrainske myndigheter ytret et generelt ønske om støtte og bistand fra sine partnere. Det har også vært kontakt mellom norske og ukrainske myndigheter angående dette. Vi gjennomgår nå innretningen av den norske støtten til Ukraina.

Jeg vil samtidig understreke at Norge har gitt betydelig politisk og økonomisk støtte til Ukraina siden 2014. Norge uttrykker konsekvent støtte til Ukrainas suverenitet og territoriale integritet i internasjonale fora som FN og Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE). Norges presidentskap i FNs sikkerhetsråd ble 31. januar avsluttet med et møte om den sikkerhetspolitiske situasjonen rundt Ukraina. Den ukrainske FN-ambasador takket under møtet for den norske støtten. Som reaksjon på Russlands folkerettsbrudd i Ukraina har Norge sluttet opp om alle EUs restriktive tiltak mot Russland.

Norge gir mye bistand til Ukraina. Vi har de siste årene støttet reformprosessen i Ukraina med om lag 200 millioner kroner i året, inkludert humanitær bistand. Dette er et stort beløp sammenlignet med de fleste andre

giverland. Det setter også Ukraina høyt på listen over mottakerland for norsk bistand. I alt er Ukraina blitt tildelt ca. 2 mrd. kroner siden 2014. Gjennom dette samarbeidet har vi en løpende dialog med ukrainske myndigheter om innretting og nivå på bistanden.

Bistanden kanaliseres gjennom norske partnere, sivilt samfunn og organisasjoner som FN, Europarådet, Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE), Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) og Den europeiske bank for gjenoppbygging og utvikling (EBRD). Hovedformålet er å støtte Ukrainas reformer og europeiske integrasjon. Prioriterte områder er godt styresett, energireform og energieffektivisering. Bi-

standsprosjektene er utviklet i dialog med ukrainske myndigheter. Vi bidrar i tillegg med norsk personell til OSSEs sivile observatør-sendelag i Ukraina.

Ukraina mottok i 2021 til sammen 49 millioner kroner i humanitær bistand fra Norge. Det inkluderer 4,5 millioner kroner som ble gitt ekstra i desember, til innsats for beskyttelse av sivile og minerydding. Norge er i tett dialog med FN og humanitære partnere om utviklingen i den humanitære situasjonen i Ukraina. Norge vil også i 2022 bidra med støtte til humanitær assistanse og beskyttelse for de mest sårbare rammet av krise og konflikt i Ukraina, basert på vurderinger knyttet til humanitære behov.

SPØRSMÅL NR. 1121

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Roy Steffensen

Besvart 10. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe oversikt over hvor mange organisasjoner som får støtte over statsbudsjettet i 2022, hvor mye de får totalt sett, samt en oversikt over hvor mye de 50 største mottakerne får i støtte, samt siste tilgjengelige årsresultat og egenkapital på disse?

BEGRUNNELSE:

Viser til mitt spørsmål til kulturministeren, Dokument nr. 15:993, som ble eksemplarisk besvart. Hvis det er mulig ønsker jeg tilsvarende type tabell for besvarelsen av dette spørsmålet, da med en ekstra kolonne som viser egenkapital.

Dette kan være et noe omfattende spørsmål som inkluderer flere departementer, og jeg har derfor stor forståelse om svarfristen på seks dager fravikes med god margin.

Svar:

Årlig utbetaler staten om lag en tredjedel av statsbudsjettet i form av tilskudd og stønader. Dette gis som tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, stønader til privatpersoner, tilskudd til helseforetak samt tilskudd til andre, herunder organisasjoner.

Utforming og forvaltning av tilskuddsordninger og enkeltstående tilskudd er regulert i bestemmelsene om økonomistyring i staten (bestemmelsene), kapittel 6.

Hovedregelen er at tilskudd tildeles og utbetales gjennom tilskuddsordninger i tråd med en rekke krav. For tilskuddsordninger skal det blant annet fastsettes et tilskuddsregelverk og det skal være en tilskuddsforvalter. I tilskuddsordninger fordeles tilskuddsbevilgningen normalt på flere søkere på grunnlag av åpne søknadsprosesser og kjente tildelingskriterier. Slike tilskudd tildeles etter søknader som behandles av en tilskuddsforvalter, og hvem som mottar tilskudd er dermed ikke bestemt på forhånd. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring har anslått at det per 2018 eksisterte om lag 600 tilskuddsordninger, som ble forvaltet av 90 tilskuddsforvaltere. Bestemmelsene om økonomistyring i staten inneholder et fåtall unntaksbestemmelser som blant annet omfatter enkeltstående tilskudd der tilskuddsmottaker er navngitt i bevilgningsvedtaket eller omtalt i budsjettproposisjonen på en slik måte at tilskuddsbevilgningen må anses øremerket denne mottakeren. Det utbetales årlig et betydelig antall tilskudd iht. unntaksbestemmelsene.

Selv om Finansdepartementet årlig innhenter aggregert regnskapsinformasjon om hvilke beløp som er utbetalt, sortert på kapitler og poster, vil det ikke være mulig å skille ut private eller frivillige organisasjoner basert på tilgjengelig informasjon. Mye av informasjonen om hvilke organisasjoner som får støtte og hvilke beløp som utbetales til den enkelte vil være informasjon som kun finnes hos den enkelte tilskuddsforvalter. Siden det er et stort antall tilskudd og tilskuddsforvaltere, vil det være en tid- og ressurskrevende oppgave å fremskaffe infor-

masjon om hvilke organisasjoner som mottar støtte over statsbudsjettet.

For 2022 vil det uansett være umulig å nå gi en besvarelse på samme måte som Dokument nr. 15:993, dvs. en fullstendig oversikt over hvor mange organisasjoner som vil motta vedtak om støtte over statsbudsjettet, hvilket beløp dette totalt vil utgjøre eller hvem som vil være de 50 største mottakerne. Dette skyldes at prosessene for 2022 rundt mottak og behandling av søknader fra organisasjonene og utbetaling ikke er ferdigstilt hos mange

tilskuddsforvaltere. Enkelte tilskuddsordninger har desuten løpende søknadsfrister eller flere frister fordelt utover året. I noen tilfeller kan det også oppstå situasjoner der utbetalt tilskudd blir lavere enn bevilgningene. Informasjonen som etterspørres av stortingsrepresentanten, vil derfor først være mulig å innhente og utarbeide etter at regnskapet for 2022 er avlagt. Som nevnt vil det i så fall være en tid- og ressurskrevende oppgave som ville gått utover andre viktige oppgaver.

SPØRSMÅL NR. 1122

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 7. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor mange fysiske grensekontroller sjø ble gjennomført av politiet ved anløp av utenlandske skip til Karmsund Havneområde i årene 2019-2021?

BEGRUNNELSE:

Karmsund Havn hadde i fjor 37107 skipsanløp, av disse var 4046 skip i utenriksfart. Tallene for 2019 og 2020 var hhv 36683 og 37107 av disse var hhv 3993 og 3916 skip i utenriksfart. Det anløper altså mer enn 10 skip fra utlandet hver dag hele året i Karmsund havneområde.

Karmsund Havn er et IKS og har følgende eierkommuner: Bokn Bømlo Haugesund Karmøy og Sveio. Havnen eier og driver kaier og industriområder i disse kommunene og er blant Norges største og mest travle havner. Regionen har et svært utadrettet næringsliv og det er stor eksport av gods fra flere næringer og også import bla via Norges mest moderne containerhavn på Husøy.

Politiet i distriktet har ansvar for å følge opp denne internasjonalt rettede virksomheten. Grensekontroll sjø er en viktig del av dette, og det fremstår som mer tilfeldig når slike gjennomføres enn f eks grensekontroll luft ved ankomst av utenlandske fly. Det er derfor av interesse å få klarlagt hvor mange kontroller som foretas opp mot antall skipsanløp, som jeg har angitt her etter opplysning fra Karmsund havn.

Bakgrunnen for mitt spørsmål er at Haugesunds Avis nylig omtalte en sak der politiet utførte stikkprøver på flere skip. Det førte til at flere utenlandske arbeidere fikk fratatt passene sine. Slik det fremkommer i avisartikkelen

gjaldt forholdene oppholdstillatelse for sjøfolk på skip i opplag.

Svar:

I Sør-Vest politidistrikt føres alle fysiske kontroller av fartøy i SafeSeaNet. Det er ikke mulig å filtrere på havn og lokale områder i dette systemet. Når det gjelder anløp utenfor Schengen ble det i Sør-Vest politidistrikt kontrollert 141 fartøyer i 2019, 156 i 2020 og 183 i 2021.

SPØRSMÅL NR. 1123**Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 10. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hva vil samferdselsministeren gjøre for å få ned antall vilt-påkjørsler på Nordlandsbanen?

BEGRUNNELSE:

Hvert år går 800 dyreliv tapt langs Nordlandsbanen, ifølge Bane Nor. Dunderlandsdalen i Rana kommune er et spesielt problemområde. Her har 70 elger blitt påkjørt og drept bare siden november. I tillegg til drepte dyr, rammes andre individer (kalver som mister moren sin og motsatt), kommunen, som må bruke store midler på administrasjon, ryddig og varslingsrutiner, og viltutvalgets medlemmer, som må oppleve konsekvensene av denne dyretragedien på nært hold.

Ifølge leder av viltutvalget i Rana kommune har kommune de siste årene brukt 1,6 millioner kroner på tiltak knyttet til vilt-påkjørsler langs Nordlandsbanen. Til sammenligning er det anslått at det vil koste ca. 8 millioner å gjerde inn de mest utsatte strekningene i Dunderlandsdalen.

Svar:

Det har over flere år blitt arbeidet aktivt med tiltak for å redusere det høye antallet dyrepåkjørsler på Nordlandsbanen (*). Spesielt har tiltak for å redusere påkjørsler av tamrein blitt prioritert. Bane NOR har i perioden 2017-2021 bygget viltgjerder på begge sider av sporet på tre delstrekninger, med total lengde på ca. 45 km til en total kostnad på ca. 85 millioner kroner. Totalt er det bygget ca. 66 km dobbeltsidig viltgjerde på Nordlandsbanen i perioden 2010-2021, til en kostnad på ca. 110 millioner kroner.

For gjerdet rett sør for Mosjøen, med lengde 25 km og som ble bygget i perioden 2018-2019, var det i treårsperioden 2015-2017 (før gjerdet ble bygget) i snitt 96 tamrein og 16 elg som ble påkjørt pr. år. For toårsperioden 2020-2021, etter at gjerdet var ferdig, var snittet for påkjørsel av tamrein redusert til 8,5 pr. år, mens elg var redusert til to pr. år. Tilsvarende nedgang ser vi også på øvrige strekninger der det ble bygget gjerder før 2018.

Dette viser at bygging av viltgjerder gir et godt bidrag til å redusere påkjørsler av dyr. Imidlertid er dette et svært kostbart tiltak, som også vil medføre framtidige vedlikeholdskostnader. Kostnadene for bygging av viltgjerder har økt kraftig de siste årene, og ligger nå på ca. to millioner kroner pr. km. bane for gjerde på begge sidene av sporet.

Det er også viktig å påpeke at viltgjerder utgjør barrierer for dyrene ved kryssing av jernbanen. På de strekningene der det er bygget viltgjerder, har det vært tunneller og/eller bruer med tilfredsstillende avstand som kan benyttes for sikker kryssing av jernbanen. Hvis det i tillegg må bygges egne viltoverganger eller underganger, vil dette øke kostnadene betraktelig. I forbindelse med offentlige planprosesser for bygging av viltgjerder stilles det stadig strengere krav til tiltak for å redusere negative effekter av gjerdet både for dyr og mennesker. Dette medfører ofte både økte kostnader og lengre tid for planlegging.

Bane NOR gjennomfører også andre tiltak for å forhindre dyrepåkjørsler, som for eksempel:

- Skogrydding og fjerning av ettervekst.
- Bruk av «reinforming» (nedsatt hastighet i korte perioder).
- Økonomisk støtte til reindriftsnæringen ifm. samling og flytting av tamrein langs jernbanen.
- Støtte til foring i spesielle tilfeller.

Bane NOR har også flere pågående FOU-prosjekter for bruk av teknologiske løsninger for å registrere og varsle om tamrein langs sporet, og bruk av lyd for å «skremme» elg vekk fra sporet.

Avslutningsvis kan jeg også opplyse om at Bane NOR ikke har en alminnelig gjerdeplikt, verken på lovfestet eller ulovfestet grunnlag, men prioriterer dette likevel som tiltak der foretaket vurderer at dette er et godt tiltak. Bane NOR skal i løpet av 2022 oppdatere handlingsplanen mot dyrepåkjørsel, og der vil også evt. videre utbygging av gjerder bli vurdert. Det må også vurderes hvordan en eventuell videre utbygging skal finansieres, og om kostnaden skal fordeles mellom flere parter (kommune og fylkeskommune) som har ansvar for å forhindre dyrepåkjørsler langs jernbanen.

Avslutningsvis bør det nevnes at det er påvist en sammenheng mellom bestandstetthet og antall elgpåkjørsler (jfr. rapport NINA 2015) på Nordlandsbanen. Det bør derfor vurderes om antallet elg er for høyt i enkelte kommuner, og spesielt i Dunderlandsdalen i Rana kommune.

(*)

- På Nordlandsbanen (Trondheim-Bodø) ble det i år 2021 påkjørt 945 dyr, hvorav 421 tamrein, 269 elg, 178 sau og 77 øvrige dyr.
- For perioden 2015-2021 er det i gjennomsnitt per år blitt påkjørt 891 dyr, hvorav 421 tamrein, 300 elg, 109 sau og 61 øvrige dyr.

SPØRSMÅL NR. 1124

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 10. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Viser til representanten Steffensen sitt spørsmål til kulturministeren, Dokument nr. 15:993.

Kan jeg be om oversikt over årsresultat for 2019 for de samme 50 kulturinstitusjonene?

Svar:

Jeg viser til representant Hjemdals spørsmål og berømmer hennes engasjement for kulturinstitusjoner i utvikling. Det oversendes etterspurt informasjon om institusjonenes årsresultat for 2019. Institusjonenes årsresultat i 2019 er hentet inn fra institusjonenes rapportering til departementet for 2019 gjennom Altinn-portalen.

(i 1000 kroner)

Navn på institusjon	Årsresultat 2019
Den Norske Opera & Ballett	18 617
Nationaltheatret	7 774
Det Norske Teatret	18 668
Oslo-Filharmonien	18 361
Musikkselskapet Harmonien	2 474
Museene i Sør-Trøndelag	10 117
Den Nationale Scene	2 702
Kilden teater og konserthus	3 036
Trondheim Symfoniorkester & Opera	3 820
Stavanger Symfoniorkester	4 746
Trøndelag Teater	444
Lillehammer Museum	-244
Anno museum	-2 957
Arktisk Filharmoni	3 563
Rogaland Teater	6 293
Hålogaland Teater	950
Dansens Hus	463
Vestfoldmuseene IKS	2 301
Musea i Sogn og Fjordane	5 838
Norsk Teknisk Museum	2 525
Teatret Vårt - Regionteateret i Møre og Romsdal	878
Østfoldmuseene	107
KODE Kunstmuseer og komponisthjem	-982
MiA - Museene i Akershus	222
Carte Blanche	80
Nordland Teater	917
Vest-Agder-museet	0

Teater Ibsen - Telemark og Vestfold Regionteater	706
Stiklestad Nasjonale Kultursenter	-2 121
Teater Innlandet	-668
Det Norske Blåseensemble anno 1734	762
Viti	1 610
Nordnorsk Kunstmuseum	197
Buskerudmuseet	2 432
Aust-Agder museum og arkiv	2 107
Nynorsk kultursentrum	1 683
Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	475
Bergen Nasjonale Opera	6 157
Teater Vestland	-657
Museum Stavanger	6 330
Jærmuseet	3 602
Riksscene for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans	-948
Norsk Industriarbeidermuseum	-1 135
Museum Vest	338
Bymuseet i Bergen	5 883
Helgeland museum	80
Nordlandsmuseet	75
Teater Manu	1 071
Norsk Bergverksmuseum	2 079
Operaen i Kristiansund	-172

Av årsresultatet fremkommer ikke avsetninger til bundne forpliktelser, slik som pensjonsforpliktelser, framtidige investeringer og annen gjeld. Selskapets årsresultat må eventuelt vurderes i lys av dette. Kultur- og likestillingsdepartementet har ingen samlet oversikt over slike

utgiftsforpliktelser i selskapenes regnskaper. I tillegg vil det være faseforskyvninger mellom regnskapsårene både på utgifts- og inntektssiden som gjør at årsresultatet ikke nødvendigvis gir et korrekt bilde av forholdene.

SPØRSMÅL NR. 1125

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 10. februar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Kva grunnlag har statsråden for å seie at han på generelt grunnlag er kjend med at syntetiske tekstil som polyester kjem best ut for nokre miljøpåverknader, medan for

andre miljøkategorier har naturtekstiler mindre negativ påverknad?

GRUNNGJEVING:

Underteikna har ved fleire høve teke opp forhold kring PEF ordninga som no er i prosess i EU. Viser her til departementa sine svar på mine spørsmål nr. 264, 746 og 785.

I statsråden sitt svar på mitt spørsmål 264 kjem det fram at ein på generelt grunnlag er kjend med at syntetiske tekstil som polyester kjem best ut for nokre miljøpåverknader. Det er av stor interesse å få vite kva dokumentasjon departementet sit på som underbygger ein slik påstand.

Det kjem fram av svara som er motteke at arbeidet med PEF er venta å ta noko tid, og at arbeidet er venta å vera ferdigstilt innan tre år. Det er likevel no grunnlaget for det ferdige resultat vert lagt, og det er no Noreg har høve til på sikre at norske kvalitetsprodukt av ull får sin rettmessige plass i ei rangering innan berekraft.

Svar:

En livsløpsanalyse analyserer den totale miljøbelastningen til et produkt, en aktivitet eller en tjeneste. Man vil få ulike resultater etter hvordan man vektet de ulike miljømessige konsekvenser, som for eksempel påvirkning på klimaendringer, bruk av vann i produksjonen og eutrofiering. Det finnes flere studier og rapporter som ser på livsløpsanalyser for tekstiler.

Det europeiske miljøbyrået (European Environment Agency) publiserte i 2021 en rapport om plast i tekstiler, hvor de blant annet sammenligner miljøbelastning for produksjon av 1 kg farget og vevet tekstil. Sammenligningen viser at syntetiske tekstiler har en høyere miljøbelastning enn bomull når det gjelder klimaendringer og toksisitet, mens bomull kommer verre ut når det gjelder bruk av landareal og vann. Videre skriver de at et skifte til natur- eller biobaserte fibrer kan redusere innvirkning fra bruk av fossile ressurser og drivhusgassutslipp, men at slike fiber ikke alltid vil ha de samme egenskapene og ikke sikkert er mer bærekraftige over hele levetiden. De argumenterer for at man ikke alltid kan velge bort syntetisk tekstil og at det ikke finnes en fibertype som i seg selv er bærekraftig.

I rapporten «Potensiale for økt materialgjenvinning av tekstilavfall og andre avfallstyper» fra Statens institutt for forbruksforskning fra 2012 refereres det blant annet til at naturlige materialer som bomull konsumerer store mengder vann i løpet av kultivering, mens syntetiske materialer bruker store mengder energi i produksjon av fibre fra olje.

Dette var bakgrunnen for min generelle kommentar om at jeg er kjent med at syntetiske tekstiler som polyester kommer best ut for noen miljøpåvirkninger, mens for andre miljøkategorier har naturtekstiler mindre negativ påvirkning.

SPØRSMÅL NR. 1126

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Lene Westgaard-Halle

Besvart 10. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Kan statsråden avklare om stiftelser som Gurvika vil være en del av denne strømpakken, eller om stiftelser faller innfor noen av regjeringens andre støtteordninger?

BEGRUNNELSE:

I Vestfold driver stiftelsen Gurvika et populært feriested for personer med funksjonsnedsettelse og deres familie/ ledsagere.

Gurvika tilbyr blant annet trening for bevegelseshemmede og eldre i et innendørs basseng. Gurvika er et lyspunkt i en utfordrende hverdag for mange, og et fristed og pusterom. Mange frivillige bidrar i Gurvika og de har tilreisende fra hele landet.

Som for mange andre, har de høye strømprisene i vinter skapt store utfordringer for stiftelsen som nå har fått mer enn en dobling av strømutfordringene sine.

Regjeringen har varslet at det skal komme en egen strømpakke for idrettslag og andre frivillige organisasjoner, men det er uklart hvem som vil inkluderes i ordningen.

Svar:

Regjeringa la fredag 4. februar fram Prop. 58 S for Stortinget med forslag om å bevilge 250 mill. kroner til en midlertidig tilskuddsordning for frivillige organisasjoner som følge av ekstraordinære strømpriser.

Regjeringa har foreslått at tilskuddet som hovedregel skal gå til organisasjoner registrert i Frivillighetsregisteret.

Stiftelsen Gurvika er registrert i Frivillighetsregisteret og

er således innenfor ordningen. Det vil være kommunene som fastsetter endelig fordeling.

SPØRSMÅL NR. 1127

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 11. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsminister svare på hvordan det er mulig å konkludere med at Møreaksen er best på miljø og CO2-utslipp, og hvordan en kan forklare at en fra STVV sin side har sammenliknet enkeltløp mot dobbeltløpstuneller, verdensrekord høybru mot enkle konvensjonelle flytebruer for å nevne noe, og står statsråden fortsatt fast på at en stortingsrepresentant ikke får innsyn i beslutningsgrunnlaget for sammenlikning av Møreaksen kontra Romsdalsaksen?

BEGRUNNELSE:

I flere svar på spørsmål ang Møreaksen kontra Romsdalsaksen for kryssing av Romsdalsfjorden, har statsråden konkludert med at Møreaksen er best.

Statsråden viser til at det er brukt like beslutningsgrunnlag i vurderingen av de to ulike alternativene både av Statens vegvesen og av Norconsult.

Jeg har krevd innsyn i bakgrunns materialet for rapporten til Norconsult og grunnlagene for å kunne sammenlikne de to ulike prosjektene, men der statsråden nekter meg innsyn.

Det er fortsatt vanskelig å kunne forstå at en kan hevde dette med bakgrunn i at:

Det kalkuleres med enkeltløpede tunneler for Møreaksen og dobbeltløpede tunneler for Romsdalsaksen?

Bruker samme meterpris for beviselig enkle og rimelege flytebruer med lav høyde på Romsdalsaksen, som en av verdens største hengebruer på Møreaksen?

I «utredningen» defineres Bolsønes som endepunkt for begge alternativene - altså anses som «verdens navle» - selv om 60 % av E39 trafikken skal lenger øst eller nord for Årø. Allikevel føres lang undersjøisk tunnel til Lønset. Hvor mye likhet er det i analysene for BA-region og samfunnsnytte da?

Selv med urettferdige definisjoner i utredningen, er Romsdalsaksen nesten best på alt. Allikevel bruker statsråden argument om at fordi usikkerheten de siste årene

er jobbet ned med Møreaksen – så skal man fortsette med Møreaksen. Altså, selv om man mest sannsynlig kan spare mange milliarder kroner, gjøre løsninga fremtidsretta og miljøvennlig, og få støtte fra 80 % av befolkningen – så mener altså statsråden at det riktige er å fortsette i samme gamle sporet, og bygge en vei nesten ingen vil ha?

SVV ble avslørt med buksene nede av Tidens Krav med «utredningen» i 2019. Med den siste «utredningen» er de samme folkene involvert, og Norconsult som en av de største leverandørene til SVV ble engasjert som alibi. Forventer statsråden at det blir fred i M&R med slik fordekning?

Det blir også hevdet at CO2 reineskapet er best med Møreaksen, sjølv om LNF har tilbakebevist dette grundig gjennom sin utslippsanalyse som viser ca. 2 300 tonn CO2 utslipp ved Møreaksen verre ved 240 vogntog pr døgn, mot ca. 1 034 tonn ved Romsdalsaksen, da er ikke driften av de svært dype undersjøiske tunnelen medtatt. Det er rett og slett for mye som ikke holder mål ang beslutningsgrunnlaget for Møreaksen.

Svar:

Stortingsrepresentant Frank Sve skriver innledningsvis i sitt spørsmål: «Kan samferdselsminister svare på hvordan det er mulig å konkludere med at Møreaksen er best på miljø og CO2-utslipp». Jeg viser her til mitt svar på spørsmål nr. 652 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Sve om CO2-utslipp for de ulike aksene. I svaret mitt kom det tydelig fram at jeg ikke konkluderte med at Møreaksen var best på miljø og CO2-utslipp. Det er ikke kjent for meg at Samferdselsdepartementet har hevdet at konklusjonen er slik Sve indirekte påstår i sin spørsmålstillning.

Statens vegvesen gir innsyn og arbeider ut fra mest mulig åpenhet om underlag, utredninger og planlegging og inviterer til deltakelse i ulike deler av utrednings- og planprosesser. Jeg forstår spørsmålet til at representanten etterspør et mer detaljert grunnlag for kostnadsvurderinger. Statens vegvesen gir ikke innsyn i kostnader

for enkeltelementer og detaljert oversikt over anslag med hjemmel i offentliglova § 23 første ledd. Statens vegvesen er en betydelig prosjekteier og byggherre i det norske markedet og offentliggjør ikke enhetspriser som kan være konkurransevridende. Dersom slike enhetspriser blir gjort kjent, vil det kunne redusere konkurransen og medføre høyere kostnader. God prosjektstyring er avhengig av at alle tilbydere behandles likt og har tillit til konkurransegrunnlaget som blir sendt ut. Statens vegvesen gir derfor ikke innsyn i disse enhetspriser og dette praktiseres likt for alle prosjekter og utredninger.

Tunnelsikkerhetsforskriften og Vegnormalene (N100 og N500) er styrende for valg av dimensjonering. Det er trafikkmengde og lengde på tunnel som setter krav. For både Møreaksen (K2) og Romsdalsaksen er det sammenlignet med toløpstunneler ved kryssing av Romsdalsbasenget.

Høsten 2021 gjennomført Norconsult: «E39 Ålesund – Bergsøya. Tilleggsutredning Møreaksen og Romsdalsaksen». Norconsult har utarbeidet en rapport med formål om å utrede undersjøiske løsninger innen konsept 5 fra konseptvalgutredningen (KVU) for E39 Ålesund – Bergsøya fra 2011. Alternativene skal vurderes opp mot samfunns- og effektmål og sammenlignes med utredningen fra 2019 «E39 Ålesund – Molde, vurdering av alternativ kryssing av Romsdalsfjorden». Norconsult har gjennomført analysen slik at det er en reell sammenligning av alternativene og at forutsetningene for Møreaksen og Romsdalsaksen er så like som mulig. Norconsult har i tillegg gjort en vurdering av noen andre samfunnsperspektiver som de mener kan være av betydning for hvordan alternativene påvirker miljø og samfunn.

Samfunns mål (KVU 2011)

I 2040 skal transportsystemet i korridoren mellom Ålesund og Bergsøya være effektivt, tilgjengelig, pålitelig og ivareta behovet for kommunikasjon for bo- og arbeidsmarkedsregioner.

Effektmål (KVU 2011)

- Reisetid mellom Ålesund og Molde skal reduseres med ca. 40 min, fra 115 min til 74 min.
- Reisetiden mellom Molde og Kristiansund skal reduseres med ca. 10 min, fra 65 til 55 min.
- E39 skal være døgnåpen, uten risiko for forsinkelser som følge av uvær, gjensitting ved ferjeleie/kø.
- Pendlingsområdet med maks 45 min reisetid til by skal økes for 10.000 innbyggere.

Alternativer for Romsdalsaksen

I rapporten har Norconsult gjort en siling av under- og oversjøiske alternativer innen konsept K5 (Romsdalsaksen) fra konseptvalgutredningen 2011. Norconsult har sett på følgende alternativer, jf. Figuren over:

- K5a2: Lang undersjøisk tunnel fra Sekken til Lønset.
- K5b1: Undersjøisk tunnel fra Sekken til Skålahalvøya og bru over Fannefjorden til Lønset.

- K5b2: Undersjøisk tunnel fra Sekken til Skålahalvøya og bru over Fannefjorden til Hjelset.
- K5c: Bru fra Sekken til Veøya, fra Veøya til Sølsnes over Fannefjorden til Lønset.

Av de vurderte alternativene for Romsdalsaksen er det alternativ K5a2 som totalt sett kommer best ut.

I Nasjonal transportplan 2022-2033 er det prioritert en rekke prosjekter innen alle transportformer. Noen prosjekt gir økt klimagassutslipp, og andre prosjekter gir en reduksjon. Utslipp av klimagasser er et viktig kriterium ved planlegging et vegprosjekt. Alle de ulike alternativene vurdert i tilleggsutredningen og tidligere utredninger vil gi økt klimagassutslipp.

- Møreaksen gir noe høyere utslipp fra bygging enn en undersjøisk løsning i Romsdalsaksen på grunn av mer tunnel. En oversjøisk løsning i Romsdalsaksen gir høyest utslipp fra bygging av de vurderte alternativene.
- Med Møreaksen vil utslipp fra drift og vedlikehold øke noe, mens det vil være en reduksjon for alle de vurderte alternativene for Romsdalsaksen.
- Utslipp fra transport vil øke med både Møreaksen og Romsdalsaksen, men mest med Møreaksen.

Årsaken til dette er at alle konseptene gir betydelig trafikkøkning, og selv om reduksjon i ferge drift bidrar positivt oppveier ikke det økningen som følge av trafikkveksten. Endringene er imidlertid små, sett i sammenheng med det samlede utslipp fra vegtrafikk i Møre og Romsdal som utgjør i underkant av 500 000 tonn pr. år

Vurderinger av KVU 2011 mot tilleggsutredning 2021 Samfunns mål og effektmål

- Samfunns mål er oppfylt for alle alternativer i begge utredninger
- Når alternativet K5a2 sammenlignes med Møreaksen (K2) i utredningen har Romsdalsaksen lavere kostnader, kortere reiseavstand på strekningen Ålesund-Bergsøya og Åndalsnes-Molde, og noe lavere CO₂-utslipp fra transport
- Møreaksen har høyest trafikkantnytte, kortere reisetid Ålesund-Molde, og størst utvidelse av bo- og arbeidsmarkedsregioner
- Møreaksen har høyest netto nytte når fastlandsforbindelsen til Gossen, et planlagt fylkesveiprojekt, regnes med. Møreaksen innebærer lavere usikkerhet og risiko fordi planleggingsarbeidet der er kommet lengre og mer av usikkerheten i prosjektet allerede er avklart.

Norconsult har lagt til grunn de samme trafikale løsninger mellom Ålesund og Ørskogfjellet for både Romsdalsaksen og Møreaksen. Det vil si at skillet mellom de to alternativene er på den nordlige delen av strekningen som er utredet. I tilleggsutredningen fra Norconsult er transportanalysen og de samfunnsøkonomiske beregningene gjennomført med samme metoder og verktøy som er benyttet i arbeidet med Nasjonal transportplan 2022-2033. Det er de samme forutsetningene, bl.a. referansealternativ, som

ligger til grunn for utredningen av Romsdalsaksen, som ble benyttet i arbeidet med transportplanen.

Tilleggsutredningen gir et oppdatert kunnskapsgrunnlag for de ulike kryssingene av Romsdalsbasenget. Møreaksen har høyest trafikantnytte, kortere reisetid Ålesund–Molde, og størst utvidelse av bo- og arbeidsmarkedsregioner. Møreaksen gir størst netto nytte når fastlandssambandet til Gossen, et planlagt fylkesvegprosjekt, blir medregnet. Møreaksen har også lavere usikkerhet og risiko fordi planleggingsarbeidet har kommet lenger og mer av usikkerheten i prosjektet allerede er avklart.

Samferdselsdepartementet har utfra en totalvurdering av de ulike alternativene, konkludert med at Møreak-

sen er det beste alternativet basert på de målene som er satt for prosjektet.

Alle utredninger med vedlegg er tilgjengelige på vegvesen.no:

- Ny rapport bekrefter tidligere utredninger om kryssing av Romsdalsfjorden | Statens vegvesen
- E39 Ålesund-Molde – vurdering av alternativ for kryssing av Romsdalsfjorden | Statens vegvesen
- Anbefaler kortaste trasé for E39 mellom Digernes og Vik | Statens vegvesen
- <https://evalueringsportalen.no/evaluering/kvalitetssikring-av-konseptvalg-ks1-e39-skei-valsøya>
- E39 Ålesund-Bergsøya (KVU) | Statens vegvesen

SPØRSMÅL NR. 1128

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 14. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor stor blir totalkostnaden for elektrifiseringen av Wistingfeltet i Barentshavet, hvor mye økt kraftforbruk det vil ta fra land, og hvor mye dette isolert sett vil øke strømpris + nettleie og kostnad per tonn redusert CO2 nasjonalt?

BEGRUNNELSE:

Equinor vil bygge strømkabel på 340 kilometer til nytt felt i BarentshavetID: 17836151.

Equinor vil forsyne Wisting-feltet i Barentshavet med strøm fra land hvis feltet bygges ut. Samtidig vil de legge oppgavene på land i Hammerfest og Harstad.

Strømkabelen til Wisting-feltet vil bli rundt 340 kilometer lang dersom den bygges.

Tirsdag ble en ny konsekvensutredning av prosjektet lagt fram. I utredningen er det beregnet at norsk andel av vare- og tjenesteleveranser til utbyggingen av feltet vil være mer enn 35 milliarder kroner og utgjøre minimum 50 prosent av totale investeringer.

Svar:

Dersom rettighetshaverne beslutter å bygge ut et funn på norsk kontinentalsokkel, skal de levere plan for utbygging og drift (PUD) til Olje- og energidepartementet. Utredningsplikten må oppfylles som del av arbeidet med PUD. For Wisting-utbyggingen gjennomføres det derfor nå en

konsekvensutredningsprosess som inkluderer offentlig høring.

Departementet fastsatte programmet for konsekvensutredningen for utbyggingen 25. juni 2021. Operatøren Equinor sendte 1. februar 2022 konsekvensutredningen på offentlig høring med frist 2. mai. Rettighetshaverne planlegger investeringsbeslutning og levering av plan for utbygging og drift i løpet av 2022. En utbyggingsplan for Wisting-funnet vil bli forelagt Stortinget.

Som det fremgår av konsekvensutredningen, så planlegges Wisting-funnet bygget ut med en flytende plattform som vil bli drevet med kraft fra land. Det er søkt Statnett om nettkapasitet på 100 MW som er reservert fra 2027. Kraft-fra-land-løsningen som planlegges har en designkapasitet på 125 MW. Wisting ventes ikke å selv ha behov for hele denne kapasiteten, men det er tatt høyde for tilleggskapasitet som kan benyttes av eventuelle andre fremtidige feltutbygginger i området. En kraft-fra-land-løsning krever tillatelse også etter energiloven og havenergilova. Equinor har søkt om konsesjon for en 80 kV kraftkabel fra planlagt ny omformerstasjon på Hyggevang i Hammerfest. Kabelen planlegges lagt i en 3,2 km fellestunnel med kraftkabelen til Hammerfest LNG fra omformerstasjonen til landfall i Meland, og derfra 310 km videre ut til feltet. NVE mottar for tiden mange søknader om konsesjon for nettanlegg. Søknaden for kraft fra land til Wisting ligger i kø og er ikke tatt til behandling ennå.

En energiløsning med bruk av gassturbiner gir høyere CO₂-utslipp enn kraft fra land. Wisting-funnet forventes dessuten ikke å inneholde nok gass til å kunne forsyne plattformen med energi gjennom hele produksjonsfasen. En energiløsning med bruk av gassturbiner ble valgt bort av rettighetshaverne i 2021. Det er derfor ikke i dag et oppdatert godt faktagrunnlag for å anslå hva ekstrakostnaden over levetiden blir ved å bygge ut feltet med kraft fra land; ei heller tiltakskostnaden. Som det fremgår av konsekvensutredningen anslo Equinor i 2021 tiltakskostnaden for kraft fra land til 2100 kroner per tonn CO₂.

En tilknytning av Wisting-plattformen til kraftnettet på land vil kreve investeringer i nettet på land. Når kunder, i dette tilfellet Wisting-eierne, ønsker tilknytning til kraftnettet og dette utløser behov for nettinvesteringer, må de være med på å betale for dette i form av et anleggsbidrag.

Kraftforbruket til Wisting-plattformen er i konsekvensutredningen anslått til om lag 0,5 TWh årlig i driftsfasen. Utviklingen i strømforbruket er en av flere faktorer av betydning for kraftprisutviklingen i Norge. Nord-Norge har et godt utgangspunkt med et kraftoverskudd på om lag 8 TWh. Økt uttak av kraft fra nettet vil isolert sett trekke i retning av høyere kraftpriser i et prisområde. Departementet har ikke gjort beregninger av hvor mye et ev. økt uttak på 0,5 TWh i året fra 2027 i Finnmark vil påvirke kraftprisene.

I tiden frem mot en eventuell investeringsbeslutning og innsending av utbyggingsplan til myndighetsbehandling, vil rettighetshaverne modne den valgte utbyggingsløsningen, inkl. kraft-fra-land-løsningen, videre.

SPØRSMÅL NR. 1129

Innlevert 2. februar 2022 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 10. februar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

I svarbrev datert 31.01.22 fra forsvarsministeren fremgår det at Maritim helikopterving, 337 skvadron, planlegger med å levere i overkant av 200 døgn med NH90 til Kystvakten i 2022.

Hvilke konsekvenser vil det lave antall døgn (200 døgn) ha for trening og øving av pilotene på NH90, og for sertifiseringen av pilotene?

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 3. februar 2022 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om hvilke konsekvenser det lave antall døgn (200 døgn) vil ha for trening og øving av pilotene på NH90, og for sertifisering av pilotene.

Innfasing av NH90 har vært og er fortsatt svært krevende. Ambisjonen med oppbygging av en tilstrekkelig NH90 kapasitet til fregattene og Kystvaktens helikopterbærende fartøy er så langt ikke innfridd. 200 planlagte seilingsdøgn med embarkerte NH90 ombord på Kystvakten for 2022 vitner om det. En av flere viktige forutsetninger for å kunne nå ambisjonen med NH90 er et tilstrekkelig antall trenede, øvede og utsjekkede piloter. Få tilgjengelige flytimer med NH90 samt langt færre seil-

ingsdøgn embarkert på fartøy, går ut over muligheten til å bygge opp et tilstrekkelig antall besetninger for å understøtte den langsiktige ambisjonen for NH90.

Nevnte forhold påvirker selvsagt den operative støtten NH90 kan gi til både fregattene og Kystvaktens helikopterbærende fartøy. Forsvaret oppnår blant annet ikke ønsket mengde samtrening mellom besetningene om bord på de helikopterbærende fartøyene og helikoptertrene. Det er ønskelig at denne samtrentingen er høy, spesielt ved skiftende og krevende værforhold.

Lav helikoptertilgjengelighet påvirker utsjekk (sertifisering) av piloter negativt, siden antall timer tilgjengelig for egentrening er lavere enn opprinnelig planlagt. Det er derfor viktig at videre planer for flytimeproduksjon og utsjekksprogram er forholdsmessige og realistiske.

Det understrekes at det ikke lempes på sikkerhetskravene som stilles til pilotene. Selv om antall embarkerte seilingsdøgn og flytimer er lavere enn ønskelig, skal alltid sikkerheten for besetningen og helikopter være ivaretatt.

Jeg er ikke fornøyd med tilgjengeligheten for NH90 og vil derfor vurdere hele den maritime helikopterkapasiteten på nytt. Det er ingen rask løsning på problemene knyttet til NH90. Målet er å få en forsvarlig løsning for fremtiden på den maritime helikopterkapasiteten. En grundig gjennomgang av hele sakskomplekset rundt NH90 vil derfor være nødvendig. Jeg vil derfor be Forsvarsmateriell

og Forsvaret støtte Forsvarsdepartementet i denne gjennomgangen.

SPØRSMÅL NR. 1130

Innlevert 1. februar 2022 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland

Besvart 9. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Stortingets behandling av Nasjonal transportplan 2022-2033 stod det et bredt flertall bak oppstart av E39 Vågsbotn-Klauvaneset i første seksårsperiode.

Vil statsråden ta initiativ overfor Statens vegvesen for å sikre oppstart av prosjektet?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets behandling av Nasjonal transportplan stod det et bredt tverrpolitisk flertall bak å prioritere oppstart av E39 Vågsbotn-Klauvaneset i første seksårsperiode. Daværende regjeringspartier, Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti la inn 1 mrd. kroner ekstra i første periode. I tillegg hadde både Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Fremskrittspartiet dette prosjektet inne med midler i første periode i sine alternativer. Et bredt flertall omtalte altså prosjektet i sine merknader og var enige om å legge inn ekstra midler slik at prosjektet skulle sikres oppstart i første seksårsperiode, jf. Innst. 653 (2020-2021).

E39 Vågsbotn-Klauvaneset er del av prosjektet Ringvei øst, men det er også koblingen mellom E39 og E16. Strekningen er derfor en viktig del av helheten når Hordfast og E16 Arna-Voss skal bygges. For å få ut det fulle potensialet av disse investeringene er dermed E39 Klauvaneset-Vågsbotn avgjørende.

Svar:

I Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal Transportplan 2022-2033 (NTP) er det kun navngitt prosjekter som starter opp i de første seks årene av planperioden. Samtidig er det satt av en ufordelt pott også for de siste seks årene av perioden. utfordringer og ambisjoner for transportkorridorene er presentert i stortingsmeldingen.

For strekningen E39 Arna-Vågsbotn-Klauvaneset pågår det arbeid med kommunedelplan. Prosjektet er ikke omtalt som en del av investeringsporteføljen i de første seks årene av planperioden, men E39 Vågsbotn-Klauvaneset er pekt på i NTP som et prosjekt der det er viktig

å holde framdrift. Videre står det i meldingen at prosjektet planlegges som en del av Ringvei øst i Bergen, og skal knytte Bergen og Nordhordland bedre sammen. Statens vegvesen vil arbeide videre med en helhetlig planlegging av E39 i korridoren. Dette vil være en del av arbeidet med porteføljeutviklingen fram mot rulleringen av NTP.

Statens vegvesen skal, med utgangspunkt i de utfordringer, mål og økonomiske rammene som er omtalt i NTP, utvikle strategier og planer for nye investeringer som best løser utfordringene.

Etter gjeldende praksis er det opp til Statens vegvesen selv å vurdere hvilke prosjekter de skal sette i gang planlegging av etter plan- og bygningsloven. 8. februar offentliggjorde Statens vegvesen gjennomføringsplanen 2022-2027 for NTP 2022-2033. I planen inngår det et planleggingsprogram, som viser alle prosjekter som skal planlegges etter plan- og bygningsloven. Her er det lagt opp til arbeid med reguleringsplan for E39 Vågsbotn-Klauvaneset fra 2023. Ringvei øst er omtalt som nytt aktuelt prosjekt med oppstart i siste seksårsperiode.

Jeg ser det ikke som naturlig å skulle ta initiativ overfor Statens vegvesen for dette prosjektet per nå. Jeg vil som oppfølging av Stortingets vedtak 35 underpunkt 23 av 2.12.2021, jf. Innst. 2 S (2021-2022), foreta en vurdering av veiporteføljen i NTP for å bidra til en effektiv gjennomføring og oppfølging av klimamålene. Gjennomgangen skal også vurdere veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av firefelts motorveier.

SPØRSMÅL NR. 1131**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 11. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke fremskrivninger i personbiltrafikken legger Statens vegvesen til grunn for trafikktutviklingen rundt byer som Bergen, Ålesund og Stavanger de neste tjue årene, og er disse fremskrivningene i tråd med nullvekstmålet slik det er formulert i byvekstavtalene, tilskuddsavtalene i byområder og i regjeringsplattformen?

BEGRUNNELSE:

Veidirektør Ingrid Dahl Hovland lister i et intervju til Aftenposten 6. januar opp hvilke strekninger og veier hun vil prioritere i og rundt de store byene våre. Eksempelene er mange, og inkluderer blant annet store firefeltsveiprosjekter som Ringveg Øst i Bergen, Møreaksen og E39 mellom Bergen og Stavanger. Hun mener også at firefelts motorveier er påkrevd på en rekke strekninger selv om trafikken i dag er langt lavere enn det som tilsier at det er behov for fire felt. Veisjefen begrunner kravet om fire felt med "Det vi tar utgangspunkt i er forventet trafikk 20 år etter at veien er åpnet". Samtidig er mange byer i Norge bundet av byvekstavtaler og tilskuddsordninger med regjeringen hvor målet er at klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy skal reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange. I Hurdalsplattformen sier regjeringen at de vil "Utvikle storbyområdene med boliger og arbeidsplasser slik at økningen i persontransporten kan gjennomføres til fots, på sykkel eller med kollektivtrafikk". Å bygge en rekke nye veier som det i realiteten ikke er behov for er som kjent dårlig miljø- og ressursbruk.

Svar:

Framskrivninger av transporttettersspørsmål som er utarbeidet som grunnlag for Nasjonal transportplan 2022–2033 viser at uten målrettede tiltak for å dempe trafikkveksten, vil det bli stor trafikkvekst på vei i de fire største byområdene fram mot 2030. Den største veksten vil komme i Oslo-området der det ventes størst befolkningsvekst. Framskrivningene tar utgangspunkt i et datagrunnlag fra Perspektivmeldingen 2021, Nasjonalbudsjettet 2021 og Statistisk sentralbyrås befolkningsframskrivninger fra 2020.

For å bremse trafikkveksten i byområdene er det behov for sammensatte og langsiktige pakker med tiltak som er tilpasset det enkelte byområdet, både restriktive og positive tiltak. Det er inngått byvekstavtaler med de

fire største byområdene; Oslo-området, Bergens-området, Trondheims-området og Nord-Jæren der nullvekstmålet for personbiltransporten ligger til grunn. Videre er det ytterligere fem mindre byområder som vil kunne være aktuelle for byvekstavtaler – det er Tromsø, Kristiansand, Grenland, Nedre Glomma og Buskerudbyen. Disse byområdene har i dag belønningsavtale med staten der også nullvekst for persontransport med bil er overordna mål. I NTP 2022-2033 er det også foreslått en ny fireårig tilskuddsordning til ytterligere fem mindre byområder – dette er Bodø, Ålesund, Haugesund, Arendal/Grimstad og Vestfoldbyen (Larvik, Sandefjord og Tønsberg). Byene er ikke vurdert som aktuelle for byvekstavtaler, men kan ha flere av de samme utfordringene som de større byene, men i mindre skala. Hensikten er å legge til rette for en klima- og miljøvennlig byutvikling og god framkommelighet. Det er en forutsetning at de lokale partene forplikter seg til å følge opp nullvekstmålet, og at byene har en bypakke med formalisert styringsmodell.

Utredninger som er gjort for de største byområdene, viser at en mer konsentrert bebyggelse vil kunne redusere trafikkarbeidet betydelig. Et kapasitetsterkt kollektivtilbud, samt tilrettelegging og utbygging av sammenhengende nettverk for sykling og gange, er viktig sammen med tiltak som regulerer biltrafikk. Virkemiddelbruken for å nå nullvekstmålet skal ved behov justeres underveis i avtaleperioden.

Bompenger i byområdene har både finansiering og trafikkregulering som formål og er et sentralt virkemiddel i bypolitikken. I bypakker er det åpnet for et mer fleksibelt takstsystem ved at takster kan varieres etter tid på døgnet og differensieres etter miljøegenskaper ved kjøretøyet. Det gir mulighet for å styre trafikken slik at kapasiteten i eksisterende anlegg utnyttes bedre. Dette kan bedre miljøet, utsette behovet for nye anlegg eller kapasitetsutvidelser og gir bedre ressursutnyttelse.

Statens vegvesen har et ansvar for å sørge for god fremkommelighet og trafikkikkerhet for alle trafikantene. Dette innebærer å legge til rette for reisende som går, sykler og reiser med kollektivtransport, for privatbiler og for næringstransporten. I byområdene er det viktig med god fremkommelighet i, inn og ut av byen, samt gode løsninger for gjennomgangstrafikk mest mulig utenfor byen. Gjennomgangstrafikken er om lag 4-5 pst. av totaltrafikken i et byvekstavtaleområde. Mobile tjenesteytere (f.eks. håndverkere), nærings- og godstransport (inklusive kollektivtrafikk) er unntatt fra nullvekstmålet. Nye kapasitetssterke veianlegg, som leder trafikken utenom sen-

trum, vil trolig ha en høyere andel gjennomgangstrafikk, og vil også kunne avlaste tett befolkede byområder. I hvert enkelt tilfelle må det vurderes hvilke tiltak som må iverksettes hvis trafikkvekst krever nye tiltak for å nå nullvek-

stmålet. Dette krever omfattende faglige vurderinger der en må se nytten av bedre og sikrere framkommelighet på hovedveinettet opp mot tiltak for å oppfylle nullvekstmålet.

SPØRSMÅL NR. 1132

Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Christian Torset

Besvart 11. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvert år blir så mye som 800 dyr påkjørt og drept langs Nordlandsbanen, og ekstraordinære tiltak må nå til for å hindre flere dyretragedier.

Kan statsråden love ekstraordinære midler til oppsetting av viltgjerder i Rana for å unngå mer drap og pining av elg og rein?

BEGRUNNELSE:

Hvert år drepes og pines 800 dyr i hjel på Nordlandsbanen ifølge Bane Nor. Slik har det vært i flere tiår uten at noe har blitt gjort skriver NRK. Dyra som dør momentant er heldige, men mange blir liggende i timevis, og blir kanskje påkjørt flere ganger.

Det har blitt laget flere rapporter om hvordan dette kan løses, men så langt er alle lagt i en skuff. Dyretragedien får også store kostnader for Rana kommune. Bare de siste årene har kommunen brukt 1,6 millioner kroner på dette. Til sammenlikning vil bruk av stengsel og viltgjerde koste rundt 8 millioner. Dyretragedien kunne derfor ikke bare vært unngått, men også spart samfunnet for betydelige kostnader.

En av årsakene til at dyretragedien vedvarer er økonomi. Viltgjerder er dyrt, og verken fylke, kommuner eller Bane Nor har midler til slike tiltak.

Svar:

Antallet påkjørte dyr på Nordlandsbanen er høyt (*). Når det gjelder Rana, som stortingsrepresentanten nevner spesielt, er strekningen gjennom Dunderlandsdalen fra Mo i Rana til Bolna særlig utsatt. På denne strekningen ble det i 2021 påkjørt 53 elg, mens gjennomsnittet for perioden 2015-2021 var 59. Hittil i år (pr. 4. februar) er det imidlertid påkjørt hele 53 elg på denne strekningen, noe som ifølge Bane NOR antas å ha sammenheng med vanskelige værforhold og isforholdene i Ranaelva.

Høye tall til tross: Det har over flere år blitt arbeidet aktivt med tiltak for å redusere antall dyrepåkjørsler på Nordlandsbanen. Spesielt har tiltak for å redusere påkjørsler av tamrein blitt prioritert. Bane NOR har i perioden 2017-2021 bygget viltgjerder på begge sider av sporet på tre delstrekninger, med total lengde på ca. 45 km til en total kostnad på ca. 85 millioner kroner. Totalt er det bygget ca. 66 km dobbeltsidig viltgjerde på Nordlandsbanen i perioden 2010-2021, til en kostnad på ca. 110 millioner kroner.

For gjerdet rett sør for Mosjøen, med lengde 25 km og som ble bygget i perioden 2018-2019, var det i treårsperioden 2015-2017 (før gjerdet ble bygget) i snitt 96 tamrein og 16 elg som ble påkjørt pr. år. For toårsperioden 2020-2021, etter at gjerdet var ferdig, var snittet for påkjørsel av tamrein redusert til 8,5 pr. år, mens elg var redusert til to pr. år. Tilsvarende nedgang ser vi også på øvrige strekninger der det ble bygget gjerder før 2018.

Dette viser at bygging av viltgjerder gir et godt bidrag til å redusere påkjørsler av dyr. Imidlertid er dette et svært kostbart tiltak, og vil også medføre framtidige vedlikeholdskostnader. Kostnadene for bygging av viltgjerder har økt kraftig de siste årene, og ligger nå på ca. to millioner kroner pr. km. bane for gjerde på begge sidene av sporet.

Det er også viktig å påpeke at viltgjerder utgjør barrierer for dyrene ved kryssing av jernbanen. På de strekningene der det er bygget viltgjerder, har det vært tunneller og/eller bruer med tilfredsstillende avstand som kan benyttes for sikker kryssing av jernbanen. Hvis det i tillegg må bygges egne viltoverganger eller underganger, vil dette øke kostnadene betraktelig. I forbindelse med offentlige planprosesser for bygging av viltgjerder stilles det stadig strengere krav til tiltak for å redusere negative effekter av gjerdet både for dyr og mennesker. Dette medfører ofte både økte kostnader og lengre tid for planlegging.

Bane NOR gjennomfører også andre tiltak for å forhindre dyrepåkjørsler, som for eksempel:

- Skogrydding og fjerning av ettervekst.
- Bruk av «reinmelding» (nedsatt hastighet i korte perioder).
- Økonomisk støtte til reindriftsnæringen ifm. samling og flytting av tamrein langs jernbanen.
- Støtte til foring i spesielle tilfeller.

Bane NOR har også flere pågående FOU-prosjekter for bruk av teknologiske løsninger for å registrere og varsle om tamrein langs sporet, og bruk av lyd for å «skremme» elg vekk fra sporet.

Avslutningsvis kan jeg også opplyse om at Bane NOR ikke har en alminnelig gjerdeplikt, verken på lovfestet eller ulovfestet grunnlag, men prioriterer dette likevel som tiltak der foretaket vurderer at dette er et godt tiltak. Bane NOR skal i løpet av 2022 oppdatere handlingsplanen mot dyrepåkjørsel, og der vil også evt. videre utbygging av gjerder bli vurdert. Det må også vurderes hvordan

en eventuell videre utbygging skal finansieres, og om kostnaden skal fordeles mellom flere parter (kommune, fylkeskommune) som har ansvar for å forhindre dyrepåkjørsler langs jernbanen.

Avslutningsvis bør nevnes at det er påvist en sammenheng mellom bestandstetthet og antall elgpåkjørsler (jfr. rapport NINA 2015) på Nordlandsbanen. Det bør derfor vurderes om antallet elg er for høyt i enkelte kommuner, og spesielt i Dunderlandsdalen i Rana kommune.

(*)

- På Nordlandsbanen (Trondheim-Bodø) ble det i år 2021 påkjørt 945 dyr, hvorav 421 tamrein, 269 elg, 178 sau og 77 øvrige dyr.
- For perioden 2015-2021 er det i gjennomsnitt per år blitt påkjørt 891 dyr, hvorav 421 tamrein, 300 elg, 109 sau og 61 øvrige dyr.

SPØRSMÅL NR. 1133

Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 11. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

I Norge er det lett å skjule hvem som eier eiendom, og det er ingen plikt om å tinglyse eiendomstransaksjoner. Det er heller ingen oversikt over hvor stor bruken av såkalte blankoskjøter er. Derfor ble det vedtatt i budsjettenigheten mellom SV og regjeringspartiene at dette skal utredes.

Hvordan er framdrifta på regjeringens utredning av bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysing ved eiendomskjøp, og vil regjeringen legge fram en sak til Stortinget på bakgrunn av utredningen?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv har gjennom en artikkelserie vist at omfanget av skjult eierskap i eiendomsmarkedet i Norge er betydelig. Private hus, næringseiendom, barnehager og infrastruktur eies av skjulte eiere i innland og utland, i mange tilfeller fra og via skatteparadiser. I tillegg at det er bekymringsfullt at viktig infrastruktur og offentlig finansierte barnehager eies av skjulte eiere i skatteparadis, er det også alvorlig at skjulte formuer og svarte penger kan investeres i eiendomsmarkedet her i landet uten at det blir eller kan bli kjent. Mye av årsaken til at Norge er et yndet sted å plassere skjulte penger i eiendomsmarkedet er at det ikke er noen tinglysningsplikt i Norge og mange kan

bruke såkalte blankoskjøter ved kjøp og salg av eiendom. Slik forblir eierne skjulte.

Svar:

Stortinget ba i vedtak 2. desember 2021 regjeringen utrede bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysing ved eiendomskjøp. Ansvar for utredningen er i første omgang lagt til Kommunal- og distriktsdepartementet. Departementet har startet opp arbeidet, i første omgang med å fastsette et utredningsmandat. Departementet har i den forbindelse bedt om bistand fra Statens kartverk som har ansvaret for tinglysing i fast eiendom og boretter, og det sentrale ansvaret for det nasjonale eiendomsregisteret (matrikkelen). Det er så langt ikke satt noen frist for arbeidet.

Utredningen reiser flere sammensatte problemstillinger, og berører ansvarsområdet til flere andre departementer i tillegg til Kommunal- og distriktsdepartementet. Justis- og beredskapsdepartementet har ansvaret for en rekke sentrale lovområder, bl.a. tingsrett, kontraktsrett, erstatningsrett og arverett, herunder ansvaret for tinglysingsloven. Finansdepartementet har bl.a. ansvaret for skatte- og avgiftspolitikken, herunder spørsmål knyttet til dokumentavgift. Regler om selskapsregistrering hører

inn under Nærings- og fiskeridepartementet. Også Landbruks- og matdepartementet er berørt i noe grad. Jeg vil vurdere om arbeidet kan deles opp på en måte som gjør at forslag til enklere tiltak kan fremmes, uten å måtte vente på løsning av de mer kompliserte problemstillingene.

Jeg vil holde Stortinget orientert om framdriften i arbeidet.

Jeg viser for ordens skyld til at jeg har gitt samme svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1142 fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.

SPØRSMÅL NR. 1134

Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 9. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ overfor Statens vegvesen for gjennomføring av planarbeidet for strekningen Fjøsanger - Klauvaneset på E39 (hele ringvei øst)?

BEGRUNNELSE:

I NTP behandlingen har flere parti omtalt ringvei øst både spørreieren og statsråden sitt parti mellom annet. Statens vegvesen har også sagt at de ønsker å planlegge hele strekningen som er det som skal til for å løse utfordringene med dagens trafikksituasjon. Dette prosjektet er viktig for å sikre at ikke all nord-sørtrafikk på E39 skal gå gjennom Bergen sentrum (Danmarks plass) og i tillegg trengs det løsning for de trafikktutfordringene vi ser i dag i Åsane som hele Nordhordland og Bergen nord er prega av. Det er ønskelig å få forsikringer fra statsråden at det er full trøkk på planlegging og da av hele strekningen som skal til for å sikre Norges nest største by en tjenlig E39 forbindelse nord sør på Vestland gjennom Bergen.

Svar:

I Meld. St. 20 (2020-2021) Nasjonal Transportplan 2022-2033 (NTP) er det kun navngitt prosjekter som starter opp i de første seks årene av planperioden. Samtidig er det satt av en ufordelt pott også for de siste seks årene av perioden. Utfordringer og ambisjoner for transportkorridorene er presentert i stortingsmeldingen.

For strekningen E39 Arna-Vågsbotn-Klauvaneset pågår det arbeid med kommunedelplan. Det er ikke startet opp planlegging etter plan- og bygningsloven for E39 Fjøsanger-Arna. Disse strekningene er ikke omtalt som en del av investeringsporteføljen i de første seks årene av planperioden, men E39 Vågsbotn-Klauvaneset er pekt på i NTP som et prosjekt der det er viktig å holde framdrift. Videre står det i meldingen at prosjektet planlegges som en

del av Ringvei øst i Bergen, og skal knytte Bergen og Nordhordland bedre sammen. Statens vegvesen vil arbeide videre med en helhetlig planlegging av E39 i korridoren. Dette vil være en del av arbeidet med porteføljeutviklingen fram mot rulleringen av NTP.

Statens vegvesen skal, med utgangspunkt i de utfordringer, mål og økonomiske rammene som er omtalt i NTP, utvikle strategier og planer for nye investeringer som best løser utfordringene. Etter gjeldende praksis er det opp til Statens vegvesen selv å vurdere hvilke prosjekter de skal sette i gang planlegging av etter plan- og bygningsloven. 8. februar offentliggjorde Statens vegvesen gjennomføringsplanen 2022-2027 for NTP 2022-2033. I planen inngår det et planleggingsprogram, som viser alle prosjekter som skal planlegges etter plan- og bygningsloven. Her er det lagt opp til arbeid med kommunedelplan for E39 Fjøsanger-Arna fra 2022, og reguleringsplan for E39 Vågsbotn-Klauvaneset fra 2023. Ringvei øst er omtalt som nytt aktuelt prosjekt med oppstart i siste seksårsperiode.

Jeg ser det ikke som naturlig å skulle ta initiativ overfor Statens vegvesen for dette prosjektet per nå. Jeg vil som oppfølging av Stortingets vedtak 35 underpunkt 23 av 2.12.2021, jf. Innst. 2 S (2021-2022), foreta en vurdering av veiporteføljen i NTP for å bidra til en effektiv gjennomføring og oppfølging av klimamålene. Gjennomgangen skal også vurdere veinormalene, herunder en høyere terskel for trafikkmengde for bygging av firefelts motorveier.

SPØRSMÅL NR. 1135**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 18. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kva er situasjonen på ventetid for å få pass og har statsråden planar for å betre tilbudet for folk?

GRUNNGJEVING:

Eg forsøkte nyleg å bestille en passtime og opplevde då få ledige timer i mitt nærrområde. Truleg skyldes dette at mange no ser etter reisemuligheter og trenger å fornye passet sitt. Eg registrerer at opningstidene kunne vært lengre for å sikre kortere ventetider for folk.

Svar:

I perioden 2013-2020, da Høyre og Fremskrittspartiet satt i regjering, ble 64 passkontor besluttet lagt ned. I begrunnelsen vises det til representantens nærrområde, Vest politidistrikt, hvor over halvparten av passkontorene ble lagt ned da Fremskrittspartiet styrte Justis- og beredskapsdepartementet. Regjeringen er av den oppfatning at denne sentraliseringen var uheldig, og vi har i ettertid sett kapasitetsproblemer ved en rekke passkontor, også i de største byene. Mange innbyggere har fått lenger reiseavstand til nærmeste passkontor, noe som blant annet rammer barnefamilier med behov for å besøke passkontoret jevnlig i løpet av barnas oppvekst.

Regjeringen er opptatt av å styrke tjenestetilbudet i hele Norge, og vil vurdere flere passkontor og lengre åpningstid for å gi befolkningen et bedre tilbud og kortere

ventetid. Dette er særlig viktig i lys av at flere nordmenn igjen vil legge ut på reise etter pandemien, og vil ha behov for å fornye passet sitt.

Departementet har rettet henvendelsen til Politidirektoratet, som opplyser at det i de aller fleste politidistrikter finnes ledige timer innen 3-4 dager. Antallet tilgjengelige timer i hvert politidistrikt kan variere. Dette skyldes i all hovedsak usikkerhet knyttet til sykefravær på pass- og ID-kontorene. For å kunne forsikre om at de timene som tilbys faktisk kan betjenes legges det ut et begrenset antall timer frem i tid. I tillegg legger Pass- og ID-kontorene ut tilgjengelige timer fortløpende.

Det er også flere enn normalt som ikke har fornyet utløpte pass de siste årene, sannsynligvis grunnet pandemien. Det forventes derfor en økning i etterspørselen utover våren i tråd med lettelse i reiserestriksjonene. Politidistriktene følger situasjonen og legger fortløpende ut nye passtimer på politiet.no.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen varslet at lokalt politi skal styrkes både når det gjelder politiberedskap og øvrige polititjenester. Dette skal blant annet skje gjennom oppretting av 20 nye polititjenestesteder, etablering av nærtjenestesentre og styrking av politiets eksisterende tjenestesteder. I løpet av våren skal regjeringen invitere kommunene, politidistriktene og Politidirektoratet til dialog om de løsninger som passer best i ulike deler av landet slik at polititjenestene kommer nærmere og blir mer tilgjengelige for folk.

SPØRSMÅL NR. 1136**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Tina Bru****Besvart 3. februar 2022 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Hvorfor uttaler statsministeren seg til media om en prosess hvor han har meldt seg inhabil, og på hvilken måte har statsministeren innsikt i ansettelsesprosessen som gjør at han har grunnlag for å gi konkrete karakteristikk av den?

BEGRUNNELSE:

Til TV2-nyhetene 3. februar 2022 kl. 06:30 uttaler statsministeren følgende om ansettelsen av ny sentralbanksjef:

«Jeg opplever at Finansdepartementet er jo ryddig på disse tingene, da, gjør grundige prosesser. Jeg skal ikke

være i det statsrådet, for jeg er inhabil. Så det lar jeg skje på en grundig måte i en regjering hvor jeg ikke deltar.»

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet er det angitt at jeg til TV2-nyhetene 3. februar 2022 kl. 06:30 uttalte følgende om ansettelsen av ny sentralbanksjef:

«Jeg opplever at Finansdepartementet er jo ryddig på disse tingene, da, gjør grundige prosesser. Jeg skal ikke være i det statsrådet, for jeg er inhabil. Så det lar jeg skje på en grundig måte i en regjering hvor jeg ikke deltar.»

Jeg har ikke på noe tidspunkt vært involvert i ansettelsen av ny sentralbanksjef. Som det fremgår av sitatet gjengitt i brevet fra representanten Tina Bru, har jeg kun vist til mitt generelle inntrykk av Finansdepartements håndtering av slike saker.

SPØRSMÅL NR. 1137

Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland

Besvart 11. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil justisministeren gjøre for å sørge for at ofrene av NAV-skandalen, som feilaktig ble dømt som følge av feiltolkingen av EØS-regelverket, får strøket dommen fra Strafferegisteret?

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet 3. februar 2022 forteller et av ofrene for NAV-skandalen at hun til tross for at hun er offisielt frikjent for bedrageridommen, så er ikke denne slettet fra strafferegisteret.

Vedkommende har fått opplyst av politiet hun står oppført i politiets register som dømt og frikjent, men at politiet ikke kunne gi svar på om hun er oppført i strafferegisteret, DNA-registeret og fingeravtrykk-registeret.

Svar:

Jeg har forståelse for at personer som er feilaktig dømt i NAV-sakene, og som senere har blitt frifunnet, kan ønske å få opplysninger i politiets registre slettet. Departementet vil undersøke nærmere om det kan og bør gjøres noe med praksis eller regelverk på dette punkt.

Jeg gjør likevel oppmerksom på forskjellen mellom det at en opplysning er registrert hos politiet, og det at registreringen får betydning for personen det gjelder, eksempelvis fordi den fremgår på politiattest. Jeg understreker at saker man er frifunnet for, ikke vil fremgå av noen politiattest.

Politiet, som alle offentlige etater, har behov for oversikt over sakene de har behandlet og sakshistorikken.

Det kan også være viktig for de som er registrert, for eksempel i forbindelse med erstatning for uberettiget strafforfølgning.

Dersom en person først er blitt dømt for et forhold, men så – etter gjenåpning – blir frikjent, vil opplysninger om saken, herunder at det er avsagt dom på frifinnelse, fremgå av straffesaksregisteret. Straffesaksregisteret inneholder en oversikt over og overordnet informasjon om alle straffesaker som er opprettet. Registeret gir en oversikt over saksgangen i alle straffesaker, og danner også grunnlag for en rekke statistikker.

Tilsvarende vil det fremgå av reaksjonsregisteret dersom en person er frifunnet i en gjenåpnet sak. Reaksjonsregisteret inneholder opplysninger om fysiske og juridiske personer som er ilagt straff, andre strafferettslige reaksjoner eller andre tiltak som følge av lovbrudd. Også endringer av ilagte reaksjoner skal registreres. Opplysninger i registeret benyttes blant annet i forbindelse med vandelskontroll. Som nevnt vil imidlertid opplysninger om frifinnelser ikke fremgå av politiattester.

SPØRSMÅL NR. 1138**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Christian Torset****Besvart 8. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

6. februar flagges det for samenes nasjonaldag.

Vil regjeringen vurdere å omgjøre dagen til en offisiell høytidsdag?

BEGRUNNELSE:

Siden 1993 har samenes nasjonaldag blitt feiret 6. februar. Datoen er valgt på fordi det var på denne dagen i 1917 at det første samiske landsmøtet ble avholdt. Siden har dagen blitt stadig viktigere, og bidrar sterkt til å fremme samisk kultur, levesett, stolthet og historie.

Dagen markeres med flagging, og det er egne tilstelninger i skoler og barnehager. På mange måter er dagen allerede en høytidsdag, men altså ikke fullt ut. I den offentlige debatten er det fortsatt utbredt motstand og fordommer mot anerkjennelse av det samiske. Dette understreker behovet for å gjøre samenes nasjonaldag til en offisiell høytidsdag.

Svar:

Det foreligger ingen planer om å fremme forslag om å gjøre 6. februar til offisiell høytidsdag.

SPØRSMÅL NR. 1139**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 11. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Viser til avsløringene i DN 27.01 om anonymt eierskap av eiendom i Norge og DN-kommentar 31.01 der det påpekes at det kun er eierskap på 25 % eller mer skal registreres, noe som vil medføre hull i registeret.

Viser videre til budsjettenigheten mellom SV og regjeringspartiene der det understrekes at arbeidet med å følge opp vedtak nr. 496 (2013-2014) om å etablere en offentlig løsning om eiere av aksjeselskaper nå må slutføres. Når vil registeret være på plass, og hvordan skal hullene tettes?

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv viser at viktig norsk infrastruktur som havneanlegg, vindmølleparker og vannkraftanlegg, i dag kontrolleres fra skatteparadiset Luxembourg. Stortinget vedtok i 2019 å få på plass et register over reelle rettighetshavere i selskap i Norge, men det er ikke kommet på plass. Land som Danmark, Luxembourg, England og Slovakia har hatt et register på plass i flere år. Ett år etter opprettelsen av Luxembourg-registeret, hadde knapt halvparten av selskapene opplyst hvem som var de reelle

eierne. Det norske registeret krever kun at eierskap på 25 % eller mer blir registrert, og har unntaksbestemmelser som gjør at vi er bekymret for at også det norske registeret vil ha store hull.

Svar:

Eierskap, eierstrukturer og reelle rettighetshavere

Representantens spørsmål berører slik jeg forstår det flere ulike forhold. For oversiktens skyld vil jeg innlede med å redegjøre for de ulike aspektene som er knyttet til forståelsen av hva en reell rettighetshaver er og hva som omtales som en aksjeeier. Først vil jeg imidlertid understreke at oversikt over reelle eiere og aksjeeiere ikke vil gi informasjon om alle utenlandske eiere av eiendommer i Norge. Jeg har ikke annen kunnskap om konkrete utenlandske eiere av eiendommene som Dagens Næringsliv skriver om enn det som fremgår av artikkelen som representanten viser til. Det er likevel på det rene at også utenlandske selskaper kan eie eiendom i Norge. Hvem som eier slike selskaper kan til dels, men ikke alltid, spores gjennom andre nasjonale myndigheters registre.

Et selskap er en egen juridisk person. Det gjelder uavhengig av om selskapet er heleid, inngår i et konsern eller liknende. Det gjelder også der selskapet selv eier aksjer i et annet selskap. Det er da selskapet, og ikke dets eier, som er aksjeeier i det andre selskapet.

I noen tilfeller kan det bety at man har rekker med eierskap, der en fysisk person eier aksjer i selskap A, som igjen eier aksjer i selskap B osv. Den fysiske personen kan være den som reelt kontrollerer alle selskapene. Men personen er bare aksjeeier i selskap A. Den fysiske personens kontroll er indirekte i alle andre selskaper enn der personen er aksjeeier. Den fysiske personen benevnes som reell rettighetshaver til alle selskapene. På bakgrunn av EUs hvitvaskingsdirektiver er Norge forpliktet til å ha regler for å bl.a. å identifisere reelle rettighetshavere i den hensikt å unngå hvitvasking og terrorfinansiering. I Norge er regler om dette tatt inn i lov 1. mars 2019 nr. 2 om register over reelle rettighetshavere. Etter aksjelovgivningen er det aksjeeieren som har rett til å utøve direkte kontroll i selskapet, blant annet er det denne som har møterett på generalforsamlinger osv.

Identifisering av reelle rettighetshavere er noe annet enn identifisering av formelt eierskap, altså av aksjeeiere. I lov om register over reelle rettighetshavere § 3 er reell rettighetshaver definert som den eller de fysiske personene som i siste instans eier eller kontrollerer en juridisk person, arrangement, enhet eller annen sammenslutning. Reelle rettighetshavere vil i en del tilfeller være sammenfallende med aksjeeiere. Der et annet selskap eier selskapet, det er avvikende stemmerettsfordeling eller det foreligger andre avtaler, kan dette medføre at reelle rettighetshavere ikke sammenfaller med aksjeeierne. Kontroll av en viss andel stemmerettigheter eller rett til å utpeke eller avsette medlemmer i ledelsen kan gi reell kontroll i selskapet. I tillegg skal personer som på annen måte utøver kontroll, identifiseres som reelle rettighetshavere.

Kravet om identifikasjon av reelle rettighetshavere er med andre ord et krav om å identifisere de fysiske personer som kontrollerer juridiske personer. For at en person skal ha en reell kontroll, må vedkommende ha en viss innflytelse. Eiere uten stemmerett vil for eksempel sjelden ha innflytelse. For at rent eierskap skal gi en reell kontroll, må eierskapet ofte også være av noe størrelse. Dette gjelder både for direkte eierskap, og eierskap gjennom andre juridiske enheter.

I EUs hvitvaskingsdirektiv er det bestemt at ev. terskelverdier for når man anses å ha innflytelse skal være maksimum 25 pst. av eierandelene/stemmerettighetene. Dette er i tråd med internasjonale anbefalinger om anti-hvitvasking fra Financial Action Task Force (FATF). Det er også terskelverdien som er brukt i andre europeiske land. For ordens skyld nevnes det også at det i EU-kommisjonens forslag til ny hvitvaskingsforordning fra juli 2022 er foreslått en terskelverdi på 25 pst. Terskelen knytter seg til både direkte og indirekte eierskap og kontroll.

Etter det nye regelverket om reelle rettighetshavere skal det registreres opplysninger om fysiske personer som har en tilstrekkelig høy eierandel gjennom andre juridiske enheter, eller som kan utøve en tilstrekkelig andel stemmerettigheter til å komme over terskelen for innflytelse. Regelverket er også ment å fange opp samarbeidsavtaler og andre grunner til at fysiske personer må regnes samlet (konsolidering). Informasjon om reelle rettighetshavere fremgår dermed ikke av en aksjeeieroversikt.

Arbeidet med å følge opp Stortingets anmodningsvedtak nr. 496 (2013-2014)

Blant annet på bakgrunn av anmodningsvedtaket representanten viser til, er det igangsatt arbeid med å vurdere en løsning for helhetlig og forenklet rapportering og tilgjengeliggjøring av informasjon om aksjeeiere i norske aksje- og allmennaksjeselskaper. Brønnøysundregistrene og Skatteetaten har levert en utredning med mulige løsningsforslag.

Det er imidlertid ikke slik at eierskap i norske selskaper i dag er skjult. I dag har enhver rett til informasjon om direkte eierskap i aksjeselskaper, slik det fremkommer av aksjeeierboken eller selskapets aksjeeierregister. Informasjonen innhentes fra det enkelte selskapet. I tillegg finnes informasjon om aksjeeierskap i årsregnskap og i skatteetatens aksjonærregister, men denne informasjonen oppdateres kun årlig. En løsning som følger opp Stortingets anmodningsvedtak vil gjøre informasjonen lettere tilgjengelig. En slik løsning må bygge på et solid rettslig fundament som støtter opp under de politiske målsettingene om åpenhet om eierskap, samtidig som det ivaretar viktige andre samfunnshensyn som verdiskaping, reduksjon av næringslivets rapporteringskostnader, stabile finansmarkeder og kontroll med persondata. Jeg ønsker å legge til rette for offentliggjøring og innsyn, og på bakgrunn av arbeidet til Brønnøysundregistrene og Skatteetaten er jeg i gang med å utrede utforming av regulering av dette som en løsning for økt offentlighet og enklere innsyn kan bygge på.

Ved etablering av et slikt register vil det trolig gis oversikt over direkte aksjeeierskap i alle selskaper. Det er denne informasjonen som i dag fremkommer av aksjeeierboken, og en slik oversikt skal inneholde opplysninger om alle eiere. Så snart innretningen av registeret er nærmere avklart, vil jeg komme tilbake til Stortinget med forslag til lovregulering som kan danne grunnlag for bygging av et slikt register.

SPØRSMÅL NR. 1140**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Anna Molberg****Besvart 10. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil finansministeren bruke de 500 millionene som er satt i beredskap for den kommunale kompensasjonsordningen på en målrettet ordning slik at distriktskommuner med blant annet vinterdestinasjoner som har lidt store tap vil bli bedre kompensert?

BEGRUNNELSE:

Rammen for den kommunale kompensasjonsordningen ble av regjeringen utvidet med 500 mill. kroner ekstra. Disse midlene skulle være i beredskap i tilfelle det dukker opp behov som over tid ikke dekkes gjennom generelle ordninger. Flere aktører har påpekt skjevheten i at det ved forrige utbetaling ble smurt tynt utover på alle kommuner, der også kommuner som ikke hadde store næringer som led økonomisk likevel fikk ta del i kompensasjonsordningen. Den forrige regjeringens kommunale kompensasjonsordning var mer målrettet, da den benyttet seg av sentralitetssoner slik at distriktskommuner med reiseliv og vinterdestinasjoner i større grad ble kompensert. Vinterdestinasjonene er halvveis i sesongen på nåværende tidspunkt, og vil ha problemer med å ta igjen tapt omsetning da sesongen opphører om kort tid. Sammenlignet med andre helårsdestinasjoner, vil vinterdestinasjonene følgelig rammes hardere grunnet de nasjonale smitteverntiltak som har vært iverksatt. Til eksempel så har vinterdestinasjonen Trysil tapt hele 4 millioner kroner på én avbestilling som ble gjort i forbindelse med at en konferanse ikke ble noe av grunnet smitteverntiltakene. Vinterdestinasjonene melder om at den målrettede kompensasjonsordningen regjeringen Solberg hadde i april 2021 gjorde at de fikk dekket en mye større del av tapene sine enn de gjør nå.

Svar:

Vintersportsstedene er spesielle med store sesongvariasjoner i sysselsettingen, og jeg er opptatt av at også disse skal komme seg gjennom pandemien. Stortinget vedtok 14. januar 2021 å styrke ordningen med ytterligere 500 mill. kroner, for fordeling til kommunene om smittesituasjonen tilsier det. Regjeringen er nå i full gang med å vurdere behovet for ytterligere tildeling til den kommunale kompensasjonsordningen, etter blant annet innspill fra kommunesektoren og partene i arbeidslivet. Situasjonen for vintersportsstedene vurderes også, sammen med andre næringer og steder som har meldt om utfordringer.

I tildelingen før jul fikk alle kommuner et grunnbeløp, men mesteparten av midlene var særlig innrettet mot bransjene servering- og overnatting, som mistet mye av sin omsetning som følge av skjenkeforbudet. I fordelingen som regjeringen Solberg brukte i april 2021, ble 675 millioner av totalt 750 millioner kroner ble fordelt på samme måte. Jeg kjenner meg derfor ikke igjen i beskrivelsen av at midlene ble smurt tynt utover.

Jeg er kjent med at det i tillegg ble fordelt 60 mill. kroner til distriktskommuner med mange ansatte innen sports- og fritidsaktiviteter i april 2021, og mange vintersportskommuner fikk god uttelling av denne fordelingen. Det ser imidlertid ut til at det er et oppsving i disse næringene denne vinteren, selv om jeg også er kjent med at situasjonen varierer mellom vinterdestinasjonene. Dette er forhold som jeg følger med på når vi vurderer behovet for kompensasjon generelt og for vintersportsstedene spesielt.

I tillegg har regjeringen gjeninnført ordningen med dekning av tapt varelager for desember 2021 og januar 2022, som bl.a. vil komme serveringsvirksomheter i hele landet til gode.

Kommunene har også handlingsrom til å prioritere de virksomhetene som har størst behov. Jeg er derfor trygg på at kommunene vil innrette sine ordninger slik at midlene treffer der behovet er størst.

SPØRSMÅL NR. 1141**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 11. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at alle pasienter i Norge får opprettholdt sin lovmessige rett til å kunne velge blant private virksomheter som er godkjent etter forskrift med hjemmel i spesialisthelsetjenesteloven § 4-3, og hva vil statsråden foreta seg for å sikre at henvisere gjør pasienter oppmerksom på at de har denne retten helt til noe annet gjelder enten i lov eller forskrift?

BEGRUNNELSE:

Statsråden har gitt klart uttrykk for at Støre-regjeringen vil avvikle pasientrettigheten Fritt behandlingsvalg fra 2023. Pasienter gir nå tilbakemelding om at de opplever å ikke lenger bli gitt mulighet til å velge behandling fritt hos helseinstitusjoner som er godkjent etter forskrift om fritt behandlingsvalg.

Retten til fritt behandlingsvalg er hjemlet i pasient- og brukerrettighetslovens §2-4 og lyder «pasient som har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, jf. § 2-1 b andre ledd, kan velge ved hvilken offentlig eller privat virksomhet helsehjelpen skal ytes. Pasienten kan bare velge privat virksomhet som enten har avtale med et regionalt helseforetak eller er godkjent etter forskrift med hjemmel i spesialisthelsetjenesteloven § 4-3.».

Svar:

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-4 gir pasienter rett til fritt behandlingsvalg. Fritt behandlingsvalg omfatter offentlige virksomheter, private virksomheter som har avtale med et regionalt helseforetak og godkjente private virksomheter som kan levere spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten. Bestemmelsen regulerer både pasientenes rett til å velge hvor henvisningen skal sendes og hvor helsehjelpen skal finne sted.

Det følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 2-4 første ledd at pasienters rett til å velge hvilken offentlig eller privat virksomhet en henvisning skal sendes til og vurderes av, er begrenset til virksomheter som har rett til å tildele pasient- og brukerrettigheter. Alle offentlige virksomheter har i utgangspunktet adgang til å vurdere om pasienten har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten. For private virksomheter må adgangen til å tildele pasient- og brukerrettigheter enten være delegert fra et regionalt helseforetak eller fremgå av forskrift, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-1 b syvende og åttende ledd.

Private leverandører som er godkjent for å levere spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten har i utgangspunktet ikke fått delegert myndighet til å tildele pasient- og brukerrettigheter. Dette innebærer at pasienten ikke kan benytte disse leverandørene for å få en vurdering av om pasienten har rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten og fristfastsettelse. Når pasienten er vurdert til å ha rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten, kan imidlertid pasienten velge å motta helsehjelpen fra en privat leverandør som er godkjent for å levere spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten, jf. pasient- og brukerrettighetsloven § 2-4 andre ledd.

Denne regjeringen ønsker å ta et oppgjør med privatiseringen og markedstenkningen i helsesektoren. Vi ønsker derfor å avvikle ordningen som innebærer at private leverandører kan få godkjenning for å levere spesialisthelsetjenester mot betaling fra staten. Høsten 2021 kom det en evaluering av ordningen for fritt behandlingsvalg. Evalueringen viste at ordningen i liten grad oppfylte de målene man hadde satt; den ga ikke kortere ventetider eller mer effektive sykehus. Valgfriheten var mest tilgjengelig for pasienter med kapasitet til å manøvrere seg gjennom systemet.

Det fremgår videre av evalueringsrapporten at godkjenningsordningen reduserte forutsigbarhet for den offentlige spesialisthelsetjenesten ved at de godkjente leverandørene ikke har volumbegrensninger. Utfordringene forsterkes i tillegg ved at det er uforutsigbarhet knyttet til behandlingens lengde. Dette kan svekke de regionale helseforetakenes evne til å utøve god planlegging og styring av ressursbruken.

Jeg vil imidlertid understreke at denne regjeringen ikke ønsker å fjerne pasientens rett til å velge behandlingssted. Pasientene i spesialisthelsetjenesten vil fortsatt kunne velge mellom offentlige virksomheter og private aktører som har en avtale med de regionale helseforetakene. Jeg vil også nevne at det følger av fastlegeforskriften § 24 fjerde ledd at fastlegen skal informere pasienten om retten til fritt behandlingsvalg.

En avvikling av godkjenningsordningen vil kreve et lov- og forskriftsarbeid. Helse- og omsorgsdepartementet arbeider nå med et høringsnotat med forslag til endringer i det nevnte regelverket. Etter høringen vil regjeringen ta stilling til om det skal fremmes en lovproposisjon for Stortinget. Inntil endringer i det nevnte regelverket er vedtatt og har trådt i kraft, vil selvfølgelig pasientene fortsatt ha rett å benytte private leverandører som er godkjent etter den nevnte forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1142**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi****Besvart 11. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

I henhold til budsjettavtalen for 2022 mellom regjeringsspartiene og SV skal tinglysningsplikt og forbud mot blankoskjøter utredes.

Har regjeringen igangsatt arbeidet, og i så fall med hvilken fremdrift?

BEGRUNNELSE:

Det vises til problemstillingen som er belyst i en artikkel med tittelen «Pengeborgen» i Dagens Næringsliv lørdag 29. januar. Det fremgår av denne hvordan det er mulig å eie eiendom anonymt i Norge, slik at det reelle eierskapet er ukjent. Det fremgår videre at omfanget av dette forholdet også er ukjent og at bruk av blankoskjøter og manglende krav til tinglysning av eierskapet gjør det mulig å holde verdier unna skattemessig behandling både i Norge og andre involverte land.

Svar:

Stortinget ba i vedtak 2. desember 2021 regjeringen utrede bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysning ved eiendomskjøp. Ansvar for utredningen er i første omgang lagt til Kommunal- og distriktsdepartementet. Departementet har startet opp arbeidet, i første omgang med å

fastsette et utredningsmandat. Departementet har i den forbindelse bedt om bistand fra Statens kartverk som har ansvaret for tinglysning i fast eiendom og boretter, og det sentrale ansvaret for det nasjonale eiendomsregisteret (matrikkelen). Det er så langt ikke satt noen frist for arbeidet.

Utredningen reiser flere sammensatte problemstillinger, og berører ansvarsområdet til flere andre departementer i tillegg til Kommunal- og distriktsdepartementet. Justis- og beredskapsdepartementet har ansvaret for en rekke sentrale lovområder, bl.a. tingsrett, kontraktsrett, erstatningsrett og arverett, herunder ansvaret for tinglysningsloven. Finansdepartementet har bl.a. ansvaret for skatte- og avgiftspolitikken, herunder spørsmål knyttet til dokumentavgift. Regler om selskapsregistreringen hører inn under Nærings- og fiskeridepartementet. Også Landbruks- og matdepartementet er berørt i noe grad. Jeg vil vurdere om arbeidet kan deles opp på en måte som gjør at forslag til enklere tiltak kan fremmes, uten å måtte vente på løsning av de mer kompliserte problemstillingene.

Jeg vil holde Stortinget orientert om framdriften i arbeidet.

Jeg viser for ordens skyld til at jeg har gitt samme svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1133 fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski.

SPØRSMÅL NR. 1143**Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak****Besvart 14. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil statsråden jobbe for at inntektssystemet med hensyn til sekundærflytting (flyktninger uten integreringstilskudd), bosatt i annen kommune i fem år, justeres slik at belastningen for kommuner, som opplever stor tilflytting, blir tilstrekkelig kompensert, alternativt sette vilkår for å flytte fra bostedskommune?

BEGRUNNELSE:

Flere kommuner i Østfold opplever stor tilflytting av personer og familier som har blitt bosatt i andre kommuner.

Sarpsborg kommunes kommunedirektør har i desember uttalt til Kommunal Rapport at dersom tilstrømmingen fortsetter er kommunen snart i knestående. Hele 600 flyktninger flyttet til Sarpsborg 2020. Kommunen har selv beregnet at dette påførte kommunen nesten 100 millioner i ekstraavgifter innen tjenestene.

I følge Kommunal Rapport har Sarpsborg kommune hatt møter med KDD og IMDI. Statssekretær i KDD svarer at kommunen tar opp en interessant problemstilling, men har ingen mening om hvordan dette kan løses eller hvor stort omfanget er. Statssekretæren har hatt møte med Sarpsborg og Rakkestad kommuner.

Statssekretæren viser til at det er inntektssystemet som skal fange opp spesielle utfordringer, og har oppfordret kommunene til å ta kontakt med inntektssystemutvalget.

Om lag 4.400 flyktninger bodde i Sarpsborg i 2021, rundt 3.000 av disse er bosatt i andre kommuner de første årene. Det uttrykkes at økonomien er nær kollaps.

Andel av befolkningen med flyktningbakgrunn viser nå en rekkefølge 1. Drammen, 2. Sarpsborg, 3. Fredrikstad, 4. Oslo osv.

Fredrikstad kommune har mottatt over fire tusen sekundærflyttere siste årene. Sosialhjelpen øker vesentlig. Eksempel er at det per august 2021 (ifølge kommunens tertialrapport) var det kommet 30 familier med til sammen 92 barn som selv hadde flyttet til uegnede boliger for så å søke egnet bolig og sosialhjelp. Sosialhjelpen i Fredrikstad øker med flere titalls millioner hvert år. Dersom man ser på antall sekundærflyttere siste årene til Fredrikstad vil innbyggertilskuddet for disse ikke engang dekke utbetalingene til det som i dag utbetales til personer med innvandrerbakgrunn

Den «store» økningen av midler til kommunene fra ny regjering dekker så langt jeg kan se knapt økningen i sosialhjelp til sekundærflyktninger for ovennevnte kommuner.

Siden temaene rundt flyktninger er vanskelig å drøfte for lokalpolitikere vil dette fortsette å eskalere i feil retning økonomisk. Dersom det i tillegg viser seg at regjeringen ikke tar dette på alvor med økonomiske tiltak vil vi i løpet av de neste to til tre årene se en krevende situasjon. Det kan tyde på at 2015-2017-bosettingene nå beveger seg fra bostedskommuner.

Svar:

Kommunene finansieres i hovedsak via de frie inntektene. Rammetilskuddet er i utgangspunktet fordelt med et likt beløp per innbygger, og utjevningen av skatteinntekter foretas også ut ifra innbyggertall. I innbyggertallet som ligger til grunn i inntektssystemet, inngår sekundærflyktninger på lik linje med andre innbyggere som er folkeregistret i kommunen.

For at kommunene skal kunne levere likeverdige tjenester til sine innbyggere, får de via utgiftsutjevningen kompensert for etterspørsels- og kostnadsforhold som de selv ikke kan påvirke. Dette kan gjelde aldersfordeling, sosiale kriterier og geografiske/strukturelle forhold. I tillegg inngår sekundærflyktninger konkret i kriteriet «fly-

ktninger uten integreringstilskudd», som skal fange opp merkostnader innenfor sosialhjelp.

Kriteriene og vektene i utgiftsutjevningen er basert på faglige analyser av hva som påvirker kommunenes utgiftsbehov, og er ikke politisk bestemt. Inntektssystemet for kommunene ble sist oppdatert i 2017. For at inntektssystemet skal fange opp kommunenes behov på en god måte, er det viktig at systemet oppdateres med jevne mellomrom. Inntektssystemutvalget foretar nå en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene, blant annet utgiftsutjevningen. Utvalget skal etter planen levere sin utredning i juni 2022. Så skal kommunene få utredningen på høring, og deretter skal regjeringen følge opp utredningen og høringsuttalelsene.

Jeg er oppmerksom på problemstillingen til Sarpsborg og Fredrikstad, og har forståelse for at kommunene opplever dette som krevende. Det er imidlertid viktig for tiltroen til inntektssystemet, at utgiftsutjevningen er basert på faglige analyser. Dette har vært et sentralt prinsipp i inntektssystemet siden det ble innført på 1980-tallet.

Når det gjelder spørsmålet om å sette vilkår for at sekundærflyktninger skal flytte fra opprinnelig bostedskommune, har jeg innhentet informasjon fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Alle med lovlig opphold i Norge kan i utgangspunktet flytte til den kommunen de selv ønsker. Flyktninger blir som hovedregel bosatt med offentlig hjelp ved avtale mellom staten og en bosettingskommune. Bosettingskommunen mottar tilskudd fra staten for flyktningen i bosettingsåret og de påfølgende fire årene. Dersom personen flytter i løpet av denne femårsperioden (sekundærflytting), blir tilskuddet overført til tilflytningskommunen.

Etter perioden for integreringstilskudd, skiller vi ikke mellom tidligere flyktninger og andre innbyggere i landet. Det er positivt om flyktninger blir boende i kommunen de opprinnelig blir bosatt i. For å lykkes med dette, er det viktig med helhetlig innsats for at flyktningene skal bli integrert i lokalsamfunnene og føle at de hører til der de bor.

Det finnes allerede vilkår som skal bidra til at flyktninger blir boende i sin bosettingskommune innenfor femårsperioden. En flyktning har kun rett og plikt til å delta i introduksjonsprogram etter introduksjonsloven og integreringsloven i bosettingskommunen. Dersom en flyktning flytter før introduksjonsprogrammet er avsluttet, uten avtale mellom de aktuelle kommunene, mister vedkommende rett og plikt til introduksjonsprogram og den tilhørende stønaden (to ganger folketrygdens grunnbeløp).

En flyktning som flytter på eget initiativ i perioden som bosettingskommunen mottar integreringstilskudd for, kan også miste rett til sosiale tjenester i tilflytningskommunen. Dersom en flyktning flytter i denne perioden, uten at flyttingen er avtalt mellom tilflytningskommunen og fraflytningskommunen/bosettingskommunen, kan tilflytningskommunen avslå søknad om tjenester

med henvisning til bosettingskommunens ansvar, med mindre det er åpenbart urimelig, jf. forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge § 3. Flyktninger som velger å flytte og som får behov for sosiale tjenester i tilflyttingskommunen, har alltid rett til å søke om sosiale tjenester. NAV-kontoret må behandle søknaden og vurdere konkret om det er åpenbart urimelig å henvise flyktningen tilbake til bosettingskommunen.

SSBs monitor for sekundærflytting blant flyktninger viser at sekundærflyttingen er blitt lavere de første årene etter bosetting for personer bosatt i tidsrommet 2007-2016. Dette settes i sammenheng med at introduksjonsprogrammet gir flyktninger en sterkere forbindelse til sin første bosettingskommune.

SPØRSMÅL NR. 1144

Innlevert 3. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou

Besvart 11. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Den danske regjeringen har lagt fram en ny utenriks- og sikkerhetspolitisk strategi, omtalt som et verdikompass. Norden nevnes knapt med et ord i denne nye strategien, mens EU omtales som samarbeidspartner i alt fra migrasjonspolitik til klima.

Har utenriksministeren noen dialog med sin danske partifelle og kollega om hvilken rolle Norge og nordisk samarbeid skal ha i dansk utenrikspolitikk fremover?

Svar:

Jeg er glad for at den danske regjeringen nå har ferdigstilt sin utenriks- og sikkerhetspolitiske strategi. Som medlem av EU er det naturlig at strategien legger vekt på det brede EU-samarbeidet. Det er positivt at strategien omtales som et verdikompass som blant annet vektlegger demokrati, menneskerettigheter og klima. Verdien den danske regjeringen legger til grunn for sin utenrikspolitikk samsvarer i høy grad med våre. Felles verdier gjør det lettere å finne gode løsninger sammen - slik vi ofte gjør med Danmark og våre øvrige nordiske partnere.

Jeg har en nær og god dialog med min danske kollega Jeppe Kofod blant annet i NATO, FN, det nordiske utenrikspolitiske samarbeidet (N5) og Arktisk råd. Vi har også god kontakt om aktuelle saker på EUs dagsorden. Vi samarbeider og samkjører oss tett, både bilateralt og nordisk. Et godt eksempel er valg til FNs sikkerhetsråd hvor vi aktivt støtter hverandres kandidaturer. Danmark ønsker å ta over «det nordiske» sete, slik vi tok over etter Sverige i 2021.

Jeg deler representanten Schous engasjement for det nordiske samarbeidet. I år har Norge formannskapet i N5,

som ledes av meg. Videre har vi formannskapet i Nordisk ministerråd som koordineres av samarbeidsministeren, og i det nordiske forsvarssamarbeidet (NORDEFECO) som ledes av forsvarsministeren. I disse foraene møtes nordiske ministre regelmessig for å utveksle informasjon, drøfte handlingsrom og samarbeide om posisjoner. Jeg setter stor pris på de nære og fortrolige samtalene vi har mellom de nordiske utenriksministrene. Det er min klare oppfatning at man også fra dansk side verdsetter dette samarbeidet.

De nordiske statsministrene har i fellesskap satt tydelige mål for samarbeidet mellom de nordiske regjeringene: Vi skal skape et grønt, konkurransedyktig og sosialt bærekraftig Norden.

Gjennom det nordiske samarbeidet har vi oppnådd så mange og gode resultater at det lett tas for gitt. Derfor har regjeringen i Hurdalsplattformen tydelig understreket verdien av det nordiske samarbeidet. Norden ansees som en foregangsregion i arbeidet for FNs bærekraftsmål og grønn omstilling, for sosial og rettferdig velferd, og for beskyttelse av rettstat og demokrati. Dette bør vi framsnakke og videreutvikle. Det vil regjeringen bidra til.

SPØRSMÅL NR. 1145**Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 11. februar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Kva for driftskonsept for teknisk vedlikehald blir vurdert for maritime overvakingsfly P-8 på Evenes, blir private aktørar vurdert, som for eksempel Kongsberg Aviation Maintenance Services (KAMS), og i kva grad er i så fall ulike modellar greia ut?

GRUNNGJEVING:

Første leveranse av nye maritime overvakingsfly P-8 skal etter planen skje i februar, og stortingsfleirtalet har vedtatt å flytta basen for overvakingsflya frå Andøya til Evenes. I samband med dette har eg fått spørsmål om planane for det tekniske vedlikehaldet, inkludert det operative vedlikehaldet.

Luftforsvaret utfører i dag alt operativt vedlikehald sjølv, medan delar av det tyngre og sjeldnare vedlikehaldet er sett ut til private aktørar gjennom såkalla strategiske avtalar. Grunngivinga for modellen der det operative vedlikehaldet skjer av Forsvarets eigne tilsette er mellom anna omsynet til beredskap i tilfelle krigssituasjonar, behovet for å ha eigen kompetanse i kritisk viktige funksjonar og forholdet til krigens folkerett. Personell som opererer inne på ein militær flystasjon vil vera legitime mål, og på militære oppdrag vil det vera behov for å ha med seg teknisk personell.

I Hurdalsplattformen seier regjeringa at ein vil «Gå gjennom Forsvarets samarbeid med private aktørar, med omsyn til blant anna sikkerheit, beredskap, kompetanse og krigens folkerett.» Regjeringa gir her inntrykk av at ein tar dei nemnde utfordringane på alvor.

Ei eventuell privatisering av det operative vedlikehaldet vil vera eit brot med norsk forsvarspolitisk tradisjon, utan at det har vore ein offentleg debatt eller blitt gjort politiske vedtak som avklarar dei prinsipielle spørsmåla dette reiser.

Regjeringa har også lova å ta reinhaldet inn igjen i Forsvarets eigen regi, noko som uttrykkjer ei generelt skeptisk haldning til privatisering av arbeidsplassane i Forsvaret.

Teknisk bransje i Luftforsvaret består av mange tilsette med verdifull kompetanse som kan gå tapt i tilfelle tenestene blir privatisert. På Andøya og Bodø er det i dag mellom 60 og 70 tilsette som risikerer få arbeidsplassane sine nedlagt.

Eit ofte brukt argument for privatisering er at det skal gjera tenestene billegare. Eit eventuelt kjøp av alt teknisk

vedlikehald inkludert døgntkontinuerleg beredskap vil tvert imot kunna bli svært kostbart for Forsvaret.

På denne bakgrunnen er det viktig å få avklart om regjeringa faktisk vurderer ei privatisering av alt teknisk vedlikehald på maritime overvakingsfly, og om ein i så fall har kartlagt og vurdert fordelar og ulemper med ulike modellar.

Svar:

Forsvaret, støtta av Forsvarsmateriell, arbeider framleis med den langsiktige planen for organisering av militært flyvedlikehald i Noreg. Dette inkluderer maritime patruljefly P-8. Sivile leverandører har allereie utført delar av denne typen vedlikehald for Forsvaret i fleire tiår. Fram mot 2030 vil Luftforsvaret byte ut store delar av flåten av fly og helikopter. I samheng med dette er det no naturleg å sjå på denne bruken på nytt. Med ny teknologi kjem både nye høve og behov som vi må ta omsyn til. P-8 er eit godt døme på dette. Svært mange av delane i flyet er dei same som på ein sivil Boeing 737NG.

Det vil vera sivile aktørar, som til dømes Kongsberg Aviation Maintenance Services (KAMS), involvert i vedlikehaldet av P-8. Slik har det også vore for andre flytypar i lang tid. Mellom anna har KAMS lenge stått for alt tungt vedlikehald av F-16. I 2019 undertekna Forsvaret ein strategisk samarbeidsavtale med KAMS om drift og beredskap innan kapasitetane Forsvaret har i Luftforsvaret i heile konfliktspennet. Føremålet med avtalen er å bidra til Forsvaret si operative evne og beredskap i eit levetidsperspektiv gjennom robuste og kostnadseffektive løysningar. Det som no er til vurdering er i kva grad nasjonal industri skal involverast på Forsvaret sine nye flytypar, også på P-8.

I den pågåande utreiinga av nytt vedlikehaldskonsept for P-8 ser Forsvaret på ei rekkje ulike modellar. Målet er å finne ein langsiktig og berekraftig vedlikehaldsmodell som nyttar både militær og sivil kompetanse for å løyse oppdraga på best mogleg vis. Kjerna er å finne den mest berekraftige balansen mellom militært og sivilt vedlikehald. Vi skal komplettere Forsvaret sin eigen kompetanse for å auke det operative utbyttet. Noko vedlikehald skal framleis vera i Forsvaret sin regi, medan anna vedlikehald vert levert av sivile leverandører. Slik skal vi sikre nasjonal vedlikehaldskompetanse i Noreg for å styrke beredskapen og ta hand om nasjonale tryggingssinteresser. Personellet sine rettar og vern etter krigens folkerett er også ein sentral del av desse vurderingane.

Forsvarsmateriell har inngått ein avtale med Boeing om støtte i startfasen fram til Forsvaret er klare til å drifte flya sjølv. Dette er kjent som eit «site activation team» og inneber at Boeing i startfasen både utfører vedlikehald og trenar norsk vedlikehaldspersonell.

Regjeringa er opptatt av at eit framtidig vedlikehaldskonsept for P-8 utnyttar nasjonale ressursar best

mogleg. Slik sikrar vi at Forsvaret har ein beredskap som tar hand om nasjonale tryggingssinteresser gjennom å utvikle nasjonal vedlikehaldskompetanse på P-8 i Noreg. Forsvaret sitt personell vil vera ei sentral del av dette konseptet.

SPØRSMÅL NR. 1146

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen

Besvart 11. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Mener statsrådens at det er rett at forvaltningen generelt kan tilsidesette vergemålsloven i enkelte saker, og i den forbindelse overta statsforvalterens oppgaver med å avgjøre at en av foreldrene skal kunne opptre alene som verge, når begge foreldre har foreldreansvar, og hvordan vil statsråden sikre at utbetaling av grunn og hjelpestønad blir gjort på en slik måte at midlene blir disponert av vergene i fellesskap og at vergene rår over disse midlene i fellesskap slik vergemålsloven tilsier?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til spørsmål i dokument nr. 15:710 (2021-2022) Som innledning til spørsmålet ber jeg at Statsråden ser på det lovverket hun og departementet er satt til å forvalte og at rundskrivene skal gjenspeile innholdet i loven og forskriften, og sikre at lovverket anvendes korrekt. Folketrygdlovens

§ 22-1.er formulert slik.

§22-1 Hovedregel om hvem ytelsen skal utbetales til:

Ytelser etter denne loven utbetales til den som har rett til ytelsen.

Kan statsråden opplyse på hvilken måte departementet mener at en enkeltsak kan utløse den endring i rundskrivet som foranlediget spørsmål 15:710 om at grunn og hjelpestønad nå kan utbetales til en konto som tilhører den forelder barnet bor hos. Ønsker om at en fra departementets side viser til hvor endringen er hjemlet, og spesielt hvordan denne i svaret omtalte finansinstitusjonen i denne enkeltsaken kunne avstå fra å opprette en konto i barnets navn når vergene opptrer i fellesskap.

I Statsråden svar viser en til vergemålsloven, og det det kan se ut som om statsråden og departementet har glemt § 18 i Vergemålsloven som har følgende ordlyd:

§ 18.Forholdet mellom vergene

Når ikke annet er særskilt bestemt, skal den mindreårige verger handle i fellesskap. Blir vergene ikke enige i et spørsmål av betydning for den mindreårige, treffer statsforvalteren avgjørelsen.

I Statsrådens på spørsmål 15:710 blander Statsråden og departementet inn utenforliggende forhold som bosted og barnetrygd utbetalinger i vurderingene sine.

Det gjøres oppmerksom på at forholdet mellom vergemålsloven §89 og finansavtalelovens 25 tredje ledd er drøftet i følgende notat fra lovavdelingen.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/-89---umyndige-og-bankkonti--forholdet-m/id455105/>

Av notatet fremgår følgende:

At en bestemmelse i finansavtaleloven kan skape praktiske vanskeligheter for gjennomføringen av noen av de former for beslutninger som vergemålsloven § 89 åpner for, kan ikke i seg selv være tilstrekkelig til at finansavtalelovens bestemmelse må vike. Et offentlig organ bør vel også kunne tåle en slik praktisk vanskelighet. (Vergemålsloven er etterfølgende endret men tilsvarende bestemmelse finnes i nåværende vergemålslov §49 2 ledd.)

Svar:

Denne problemstillinga var òg reist i tidlegare spørsmål til svar, dokument nr. 15:583 (2021-2022). Som eg skreiv i mitt førre svar, skal folketrygdlova § 22-1 tolkast slik at det er barnet som har rett til ytinga og dermed er det barnet sine midlar. Det er lagt til grunn at Arbeids- og velferdsetaten ikkje har heimel til å nekte utbetaling til ein konto som blir oppgitt av verja, med mindre det er grunn til å tvile på om ytinga vil bli nytta i tråd med formålet. At

den eine verja får pengane utbetalt til kontoen sin som ei praktisk løysing der barnet av ulike årsaker ikkje har eigen bankkonto, inneber likevel ikkje at verja har rett til å disponere over midlane aleine og avgjere korleis dei skal nyttast. Dersom foreldra/verjene ikkje er einige, ligg det utanfor Arbeids- og velferdsetaten sitt ansvarsområde å løyse konflikten.

Det følgjer av verjemålslova § 18 første ledd at verjene skal handle i fellesskap og at bruken av pengane i utgangspunktet skal avgjerast på same måte. Verja som faktisk disponerer kontoen med barnet sine pengar, må difor avklare med den andre verja korleis midlane skal nyttast. Statsforvaltaren avgjer i dei sakene der verjene ikkje kan bli einige. Dette gjeld uavhengig av kva for type konto etaten utbetalar ytinga til.

Om ei verje meiner at ytingar som barnet har rett til ikkje skal utbetalast til ein konto som berre den andre verja disponerer, kan verja bringe spørsmålet inn til statsfor-

valtaren for avgjerd. Det same gjeld om ei verje meiner at pengar som er barnet sine, skal disponerast på ei viss måte og foreldra ikkje blir einige.

Foreldreverjene må innretta seg etter avgjerda til statsforvaltaren om korleis pengane til barnet skal disponerast. Om statsforvaltaren avgjer at midlane skal utbetalast til og disponerast av den andre verja, vil Arbeids- og velferdsetaten sjølvstilt innrette seg etter det.

Rpresentanten viser til Lovavdelingas tolkingsfråsegn med saksnummer 2001/02539. Eg ser difor grunn til å nemne at finansavtalelova § 25 blei endra då verjemålslova tok til å gjelde i 2013. Det følgjer no direkte av § 25 tredje ledd at statsforvaltaren kan avgjere at berre ei verje skal disponere over ein konto som høyrer til ein mindreårig, jf. verjemålslova § 18 og § 95. Det er difor ikkje slik at verjene alltid må disponere over pengar som høyrer til barnet i fellesskap.

SPØRSMÅL NR. 1147

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 11. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvilke planer har helse- og omsorgsministeren for å unngå at utviklingen av fritt behandlingsvalg skaper lengre køer og ventelister for pasienter som sliter med rus og psykiatri?

BEGRUNNELSE:

Helse- og omsorgsministeren har sagt at fritt behandlingsvalg skal avvikes allerede i 2023. Den korte varslingstiden skaper usikkerhet blant ansatte og deres pasienter.

Fritt behandlingsvalg er spesielt viktig for pasienter som sliter med rus eller psykisk helse. Ordningen gir valgfrihet og kortere ventetider. Den store økningen i søkere til tilbud under denne ordningen viser at pasientene setter pris på de ikke-statlige behandlingstilbudene. Godt over halvparten av alle dagbehandlinger og oppholdsdøgn gjennomføres i privat regi.

Svar:

Denne regjeringen har lovet et oppgjør med privatisering og markedsstenkning i helsesektoren. Vi vil derfor utvikle godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg. Vi men-

er at sykehusene må være åpne for samarbeid med gode partnere, men det må skje på vår felles helsetjenestes premisser.

Høsten 2021 kom det en evaluering av fritt behandlingsvalg-ordningen. Evalueringen viste at ordningen i liten grad oppfylte de målene man hadde satt: Den ga ikke kortere ventetider eller mer effektive sykehus. Valgfriheten var mer tilgjengelig for pasienter med kapasitet til å manøvrere seg gjennom systemet.

I tillegg ser vi at mesteparten av aktørene i ordningen har etablert seg på Østlandet og at lokalsykehus blir tappet for ressurser – midler de blant annet kunne trengt til å styrke tilbudet i psykisk helsevern eller rusbehandling, nær der folk bor.

En utvikling av godkjenningsordningen vil kreve et lovarbeid, derfor skal vi i første omgang legge fram et høringsnotat slik at alle interessenter kan uttale seg. Detaljene rundt utviklingen må vi komme tilbake til i høringsnotatet. Vi skal gjøre dette på en forsvarlig måte. Vi vil legge vekt på hensynet til pasientene som er under behandling hos fritt behandlingsvalg-leverandører, særlig de som har langvarige behandlingsforløp. Dette gjelder først og fremst innen rusbehandling, psykisk helsevern og rehabilitering. Derfor har vi allerede gitt de regionale

helseforetakene i oppdrag å påse at pasienter som mottar behandling hos private leverandører gjennom godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg får videreført det tilbudet de har behov for når ordningen avvikles.

Jeg vil understreke at vi ikke vil fjerne pasientens rett til å velge behandlingssted. Pasientene i spesialisthelsetjenesten vil fortsatt kunne velge mellom offentlige virksomheter og private aktører som har en avtale med de regionale helseforetakene.

Jeg vil prioritere god og rask tilgang til tjenestene innenfor psykisk helsevern og rusbehandling. Vi har økt bevilgningene til sykehusene ekstra i årets budsjett og har

gitt tydelig beskjed om at sykehusene må styrke tilbudet innen psykisk helsevern og rusbehandling. I tillegg er det bevilget økte midler også til kommunene, og til etablering av flere oppsøkende og tverrfaglige team som samarbeider om oppfølging av pasienter.

Vi arbeider nå både med å utarbeide en opptrappingsplan for psykisk helse og en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Dette er langsiktig og nødvendig arbeid. Det handler om bedre kapasitet, men også sterkere vekt på forebygging og tidlig innsats, og å styrke tilbudet og tilgjengeligheten til helsehjelp i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1148

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 14. februar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil statsråden lytte til lokaldemokratiet og sin egen ordfører om å stoppe Miljødirektoratets beslutning når klage fra Holmestrand kommune kommer på regjeringens bord?

BEGRUNNELSE:

Til tross for et enstemmig kommunestyre i Holmestrand kommune ga Miljødirektoratet endelig beslutning om å gi NOAH tillatelse til planene om å lagre stabilisert farlig avfall over havnivå i Sydrubdet.

Viser til tidligere spørsmål som jeg stilte til statsråden om han ville ta initiativ til at søknaden om NOAHs planer ikke ble godkjent. Statsråden svarte således da at han ikke kunne gå inn i saken da den lå til behandling.

Videre viser jeg til Jonas Gahr Støre og nåværende statsministers uttalelse før valget i 2017 om deponianlegg i Brevik, da han til NRK garanterte at det ikke ville bli deponi i Brevik, Telemark.

«La meg gjøre det helt klart: Hvis Arbeiderpartiet vinner valget, blir det ikke snakk om å legge et nasjonalt deponi for farlig avfall til Brevik – eller andre steder – mot befolkningens vilje.»

Om uttalelsen skal stå seg vil jeg på det sterkeste oppfordre regjeringen til å følge folkets og kommunestyrets vilje i denne saken. Det er i Holmestrand kommune rettet sterk motstand mot disse planene, både politisk og i

demonstrasjoner. Det store folkelige og lokalpolitiske engasjementet bør lyttes til.

Svar:

Dette har vært en lang og krevende sak, der ulike alternativer har vært vurdert. Vi har stor forståelse for det lokale engasjementet i saken og er og har vært opptatt av god dialog i prosessen.

NOAH søkte 25. mai 2021 Miljødirektoratet om en endring av sin utslippstillatelse etter forurensningsloven for å kunne deponere stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall over kote 0 i deponiet for ordinært avfall på Langøya. Søknaden har vært til behandling i Miljødirektoratet, og 3. februar 2022 fattet Miljødirektoratet vedtak om endring av NOAHs tillatelse etter forurensningsloven. Av vedtaket fremgår det at Miljødirektoratet gir tillatelse til deponering av stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall over kote 0 på Langøya. Miljødirektoratets faglige vurdering er at det er miljømessig forsvarlig på kort og lang sikt å deponere stabilt, ikke reaktivt farlig avfall over kote 0. Det er også lagt vekt på at tiltaket vil sikre forsvarlig håndtering av farlig, uorganisk avfall fram til 2030 og dermed gi rom for utvikling av andre løsninger for å håndtere farlig, uorganisk avfall som oppstår i Norge.

Vedtaket fra Miljødirektoratet vil kunne påklages til Klima- og miljødepartementet, og jeg kan derfor ikke kommentere saken nærmere nå.

SPØRSMÅL NR. 1149**Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 11. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Produksjon av bitcoin er svært energikrevende og i Norge nyter produsentene godt av en svært lav el-avgift. Det har tidligere vært enighet mellom Ap/ Sp og SV om å innføre full el-avgift på bitcoin produksjon i Norge. Samtidig ser vi f.eks. Sverige ta til orde for et forbud mot bitcoinproduksjon i EU. Det siste halvåret har representanter for regjeringen sagt de vil se på dette.

Hva gjør den norske regjeringen for å stanse bruken av norsk kraft til å produsere bitcoin, eller iallefall redusere denne produksjonen kraftig?

BEGRUNNELSE:

I Sverige ønsker finanstilsynet forbud mot den mest energikrevende utvinningen av kryptovaluta. 23. november 2021 sa kommunalministeren følgende til E24:

“Jeger opptatt av at norsk fornybar kraft brukes på en måte som skaper verdier for samfunnet, bidrar aktivt til det grønne skiftet og hjelper oss med å nå Norges klimamål. Utvinning av kryptovaluta er i de fleste tilfeller meget energikrevende.”

Til Euronews 17. november sa han:

“Selv om kryptomining og dens underliggende teknologi kan gi noen mulige fordeler i det lange løp, er det vanskelig å forsvare den omfattende bruken av fornybar energi i dag.”

Ministeren ble spurt:

“Vurderer Norge forbud mot utvinning av kryptovaluta?”

Svaret var:

“Vi ser på ulike virkemidler for å adressere denne utfordringen, men det er for tidlig å si noe konkret om eventuelle tiltak. Vi følger også tett med på utviklingen i våre naboland og i Europa.”

9. september 2021 sa nåværende klima- og miljøminister Espen Barth Eide til NTB:

“Å bruke vår rene, norske kraft til et utpreget spekulasjonssubjekt som kryptovaluta er ikke det vi skal prioritere, sa Aps Espen Barth Eide i september.”

Svar:

Spørsmålet som representant Haltbrekken stiller, berører en problemstilling som er viktig for datasenterindustrien. Datasentrene i Norge forventes sammen med god digital infrastruktur å utgjøre viktige forutsetninger for å lykkes med datadreven verdiskaping og den digitale økonomien

i årene fremover. Mye av databehandlingen som industri og næringsliv trenger for verdiskapningen sin, er avhengig av tjenestene til datasentrene. Vi har et veldig godt utgangspunkt for datasenter i Norge, med vår gode og sikre tilgang på fornybar kraft, solid digital infrastruktur, høy kompetanse og stabile rammevilkår. Datasenternæringen er likevel per i dag en relativt liten næring i Norge.

Datakapasiteten i et datasenter vil kunne bli brukt til et bredt spekter av ulike tjenester. Mens mange viktige funksjoner i samfunnet, som helse, politi, handel, industri og transport, hviler på tjenester som blir levert av datasentre, vil enkelte andre datasentre drive med utvinning av kryptovaluta. Disse aktørene kan være enten rene krypto-datasentre med utvinning som eneste formål, eller datasenteraktører som driver noe utvinning av kryptovaluta når de har ledig kapasitet. Utvinning og bruk av virtuelle valutaer og kryptovaluta er i mange tilfeller meget energikrevende virksomhet, ikke minst gjelder dette utvinning av den mest kjente kryptovalutaen “Bitcoin”. Aktører som utvinner kryptovaluta, etablerer seg gjerne i land hvor strømprisene er lave, og land som Norge og Sverige er derfor attraktive for slike aktører.

Jeg er opptatt av hvordan den norske fornybare kraften kan brukes til verdiskaping og arbeidsplasser lokalt, bidra til det grønne skiftet – og hjelpe oss å nå Norges klimamål. Det er mitt mål at datasenteretableringer i Norge bidrar til et mer bærekraftig samfunn. Blant annet har Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) utviklet et nasjonalt varmekart hvor formålet er å gjøre planleggingen av utnyttning av spillvarme enklere. Dette er klart for bruk på NVE sine nettsider: <https://temakart.nve.no/tema/varme>

Utvinning av kryptovaluta er i de aller fleste tilfeller meget energikrevende, og selv om dens underliggende teknologi kan gi noen mulige fordeler i det lange løp, er det knyttet usikkerhet til om slik virksomhet i stor nok grad bidrar til verdiskaping i det norske samfunnet. I lys av dette vurderes ulike typer tiltak for å bidra til at kryptoutvinning ikke legger beslag på en for stor andel av den norske kraften i fremtiden. Men det er også viktig å unngå at et særnorsk forbud påvirker teknologisk utvikling i norsk næringsliv, som igjen kan svekke vår konkurransevne. Det er for tidlig å si noe konkret om eventuelle tiltak.

Representanten refererer til at det svenske finanstilsynet har tatt til orde for at EU bør vurdere et forbud på EU-nivå på kryptovalutaer som tar i bruk Proof of Work (PoW). Foreløpig har det ikke kommet konkret forslag til regulering i dette spørsmålet fra EU-siden.

SPØRSMÅL NR. 1150**Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen****Besvart 11. februar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

NAV trenger sterke signaler om viktigheten av å få folk tilbake i jobb og at det må tilrettelegges for at så skjer.

Vil statsråden ta grep som sørger for at NAV utøver en praksis som er lik for alle og har som mål at folk skal raskt ut i jobb igjen?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Korona pandemien har mange mennesker opplevd å bli permittert og mange har også blitt oppsagt. Mange av de som har opplevd å bli oppsagt har hatt jobber hvor det kreves en del kurs for å kunne opprettholde yrket samt at de faktisk er i jobb for å kunne være operative, dette gjelder blant annet flygere.

Nå som samfunnet gradvis går tilbake mot en normal situasjon er det blitt behov for å ansette personell som har stått utenfor sitt ordinære yrke lenge, en yrkesgruppe herunder flygere trenger kursing for å kan gå tilbake til yrket.

I noen tilfeller innvilger NAV dekning av kurs mens i andre tilfeller avslås. Det ser ut som om det mangler klare signaler om at det må jobbes målrettet for å oppdatere folk slik at de kan gå tilbake i jobb. Det er viktig at vi har ordninger som reduserer antallet som står utenfor arbeidslivet, og dersom det er mangel på slike ordninger så må disse raskt etableres.

Svar:

Talet på heilt ledige og permitterte har gått kraftig ned det siste året og utgjorde i januar i år 2,4 prosent av arbeidsstyrken. Med regjeringa sine auka løyvingar til både tiltaksplassar og Arbeids- og velferdsetaten i 2022, er prognosane gode for at denne nedgangen vil halde fram.

Min jobb er å sørge for gode rammevilkår for NAV slik at fleire kan komme i arbeid. Men det er det enkelte NAV-kontor som avgjer korleis løyvinga til arbeidsmarknadstiltak blir brukt i sitt eige fylke. Det skjer på bakgrunn av politiske prioriteringar der dei ledige sin alder, arbeidsevne, innvandrarakgrunn og kor lenge ein har vore ledig er førande for bruken av mellom anna ulike kurs. Avgjerda om bruken av tiltaksplassar og opplæring skjer lokalt i NAV ut frå ei individuell vurdering av behovet for støtte og ut frå behovet for arbeidskraft.

Ledige som har hatt jobbar som krev kurs for å vedlikehalde sin kompetanse for å komme tilbake i same yrke, kan søkje om opplæringstiltak i NAV. Når det mel-

lom anna gjeld kurs til å fornye det flysertifikatet som pilotar treng i arbeidet sitt, sende Arbeids- og velferdsdirektoratet i 2021 ut informasjon til etaten for å sikre lik handsaming av søknader i desse sakene. Her blei det understreka at det aktuelle sertifiseringskurset kan bli innvilga som eit arbeidsmarknadskurs. Ein føresetnad for å få kurset er at det blir vurdert som naudsynt for å komme tilbake i arbeid, og at søknaden kan prioriterast opp mot opplæringsbehovet til andre ledige som er registrerte i NAV. I januar i år var det registrert 79 ledige og fire permitterte flygarar i NAV.

Arbeidsmarknadskurs er i hovudsak retta mot arbeidssøkarar med manglande formelle kvalifikasjonar. Det inneber at det vil vere ledige som fell utanfor den prioriterte målgruppa for slike kurs. Blant ledige pilotar har dessutan mange vore permitterte. Desse vil det i hovudsak vere arbeidsgjevar sitt ansvar å tilby opplæring.

NAV sine arbeidsmarknadstiltak, mellom dei opplæringstiltaket, spelar ei sentral rolle i arbeidet med å redusere talet på dei som står utanfor arbeidslivet. I departementet sitt Tildelingsbrev til etaten for i år er det lagt særskild vekt på kvalifiserande tiltak, og på at fleire skal fullføre opplæring eller utdanning slik at dei kan få den kompetansen som er etterspurd av arbeidsgjevarar. Det er mellom anna lagt til rette for at det skal bli lettare for ledige og permitterte å ta opplæring på eiga hand i dagpengeperioden.

SPØRSMÅL NR. 1151**Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 15. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Nylig inngikk Statens Vegvesen kontrakt med Torghatten om to hydrogenferger som skal drifte fergesambandet over Vestfjorden. Dette var en svært gledelig beslutning. Men, det er svært viktig for verftsindustrien i Norge at oppdraget med å bygge disse to fergene havner på norske verft.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre dette og unngå å havne i en situasjon som da Havforskningsinstituttets nye båt, finansiert av koronamidler, ble bygget i Nederland?

Svar:

Jeg vil minne om at anbudskonkurransen om kontrahering av forskningsfartøyet representanten viser til ble vunnet av et nederlandsk selskap. I dette tilfellet vant det norske rederiet Torghatten Nord konkurransen om å levere ferjetjenester på rv. 80 Bodø-Røst-Værøy-Moskenes. For flere spørsmål om forskningsfartøyet til Havforskningsinstituttet eller den generelle anskaffelsespolitikken, får

jeg overlate til henholdsvis fiskeri- og havministeren og næringsministeren som har ansvaret for dette.

I konkurransen om ferjetjenestene på rv. 80 som ble lyst ut under forrige regjering ble det ikke stilt krav til hvor skipet skal kontraheres. Jeg er derfor ikke kjent med hvor konkret ferjene skal produseres, ettersom det heller ikke er stilt krav om å opplyse dette i tilbudet og det ikke har vært formelle møter og videre oppfølging siden kontrakten ble signert i januar. Dette er ikke vanlig for staten eller andre oppdragsgivere å kreve denne typen informasjon i ferjeanskaffelser på dette tidspunktet i prosessen.

Det er vanlig at norske ferjerederier ser til verft både i Norge og i utlandet når ferjer skal bygges. Det er ikke grunn til å tro at Torghatten Nord skiller seg fra andre ferjerederi på dette punktet, vi kjenner til at flere av deres konkurrenter benytter både norske og utenlandske verft. Vi ser også at det ikke er uvanlig at norske verft velges, men også dette er noe jeg per nå ikke har informasjon om for nye ferjer til Bodø-Røst-Værøy-Moskenes.

Norske skipsverft har høy kompetanse og innovasjonsevne og vil derfor ha gode muligheter til å konkurrere om slike kontrakter.

SPØRSMÅL NR. 1152**Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss****Besvart 15. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I høringsnotatet om endringer i domstolstruktur foreslår regjeringen at "strukturen for domstolene før domstolreformen 2021 i utgangspunktet skal gjeninnføres". Notatet inneholder et kostnadsanslag basert på regjeringens forslag om full reversering.

Vil statsråden sende ut oppdatert høringsnotat basert på oppdaterte kostnadsanslag fra Domstolsadministrasjonen, og hva er eventuelt begrunnelsen for ikke å oppdatere høringsnotatet?

BEGRUNNELSE:

I muntlig spørretime 2. februar 2022 uttalte statsråden at hun "registrerer at Domstoladministrasjonen har oppdatert de kostnadsestimatene som de første ga til oss, og jeg har gitt opplysninger i tråd med de anslagene jeg har fått". Høringsnotatet baserer seg på et kostnadsestimat fra Domstoladministrasjonens rapport til styret 21. september 2021 (sak 21/73), det vil si før regjeringen tiltrådte og forslaget som ble sendt på høring var utarbeidet. Selv om det ikke er sikkert hvordan regjeringens endelige forslag vil bli, er forslaget høringsinstansene skal ta stilling til i utgangspunktet full reversering. Ettersom departementet har fått oppdaterte beregninger etter at forslaget om i

utgangspunktet full reversering ble klart, er dette relevant informasjon for høringsinstansene.

Svar:

I høringsnotatet er det vist til Domstoladministrasjonens rapport 21. september 2021, der utgiftene ved å gjeninnføre strukturen for domstolene fra før domstolreformen 2021 er estimert til 75 millioner kroner, med permanente årlige ekstraavgifter på 35 millioner kroner. Det er understreket i høringsnotatet at estimatene er usikre og må vurderes nærmere, på samme måte som det også var stor usikkerhet om kostnadene ved gjennomføringen av Høyre-regjeringens domstolsreform. Det tas høyde for at utgiftene både kan bli høyere og lavere enn de konkrete størrelsene som er oppgitt i høringsnotatet.

Departementet mottok nye kostnadsanslag fra Domstoladministrasjonen etter at høringsnotatet ble sendt ut. Det er fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til anslagene. Størrelsen på anslagene avhenger av hvilke forutsetninger som legges til grunn om de kommende endringene i domstolstrukturen. Departementet vil ha mer kunnskap om dette når høringsinstansene har fått formidlet sine syn. Høringsinstansene har også mulighet til å komme med innspill om kostnader i høringen. Departementet vil ha et bedre grunnlag for å anslå kostnadene når høringen er avsluttet.

Regjeringen vil i etterkant av høringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak, der også en oppdatert redegjørelse for de økonomiske konsekvensene av endringene i domstolstrukturen vil bli grundig omhandlet.

SPØRSMÅL NR. 1153

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 14. februar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Evenes flyplass er omkransa av svært verdifull natur og verneområde med vassdrag der det er påvist ei lang rekke raudlista artar. Likevel har Statsforvaltaren i Nordland gitt løyve til å auka utsleppa av miljøgifter.

Er statsråden einig i statsforvaltarens vurdering av at det er forsvarleg å auka utsleppa av miljøgifter i verneområda rundt Evenes flyplass?

GRUNNGJEVING:

Stortingsfleirtalet har bestemt å gjera Evenes til ny base både for nye F-35 kampfly og nye maritime overvakingsfly P-8, i tillegg til at det frå før er ei sivil lufthamn. Til dette krevst meir areal og meir behov for vintervedlikehald av flya. Statsforvaltaren i Nordland har no gitt løyve til å bruka større mengder kjemikalier til avising av fly og banesystem.

Frå dagens ramme på 120 000 liter glykol til, skal ramma aukast til 180 000 liter. Bruken av formiat kan aukast frå 35 000 kilo til 65 000 kilo.

Rundt Evenes ligg ikkje mindre enn fem naturreservat. Ei lang rekke raudlista artar finst i vassdraga rundt, og Statsforvaltaren innrømmer at det er usikkert korleis desse vassdraga vil bli påverka av kjemikalia. Naturvern-

forbundet fryktar at det kan gå hardt ut over naturen rundt flyplassen.

Svar:

Avinor AS søkte Statsforvalteren i Nordland om revidert utslippstillatelse for fly- og baneavisingkjemikalier i brev av 4. februar 2021. Bakgrunnen for søknaden var at gjeldende utslippstillatelse setter grenser for maksimalt forbruk av avisingkjemikalier ved lufthavnen som ikke vil være tilstrekkelige for å opprettholde trygge fly- og landingsforhold etter Forsvarets reetablering på Evenes.

7. januar 2022 fattet Statsforvalteren i Nordland vedtak om endring av Avinor AS utslippstillatelse etter forurensningsloven. Vedtaket innebærer at Avinor AS på nærmere vilkår får tillatelse til bruk av glykol til avising av fly og formiat til avising av rullebane på Harstad/Narvik lufthavn Evenes, samt tømning av glykolholdig snø i ved kai i Liavika, Ofotfjorden. Formiat og glykol er lett nedbrytbare og defineres ikke som miljøgifter.

Vedtaket fra Statsforvalteren er påklaget til Miljødirektoratet, og jeg kan derfor ikke kommentere saken nærmere nå.

SPØRSMÅL NR. 1154**Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 9. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er statsråden av den oppfatning at implementering av det nye forslaget til grenseforordning vil kreve tre fjerdedels flertall i Stortinget, jf. Grunnloven § 115?

BEGRUNNELSE:

Det vises til EU kommisjonens forslag til grenseforordning fra desember 2021, og statsrådets svar på mine spørsmål om dette i den muntlige spørretimen den 02.02.22. Statsråden deler spørsmålsstillers vurdering av at det ikke fremlagte forslaget ikke er godt, og at det vil være regjeringens inngang i den videre prosessen med EU.

Det nye forslaget til forordning, vil svekke vår nasjonale selvråderett over våre egne grenser internt i Schengen-samarbeidet. Det er derfor ønskelig å vite statsrådets syn på om dette er en suverenitetsavståelse som ville krevd tre fjerdedels flertall ved votering i Stortinget, dersom forslaget kommer dit i sin nåværende form.

Svar:

Norge er gjennom vår Schengen-tilknytning en del av et europeisk område med indre reisefrihet. En viktig forutsetning for denne reisefriheten er grenseforordningen. Denne gir regler om innreise over Schengen-landenes felles yttergrense, og setter vilkår for når medlemslandene kan gjeninnføre midlertidig personkontroll på sine indre grenser. Disse reglene var også en del av den opprinnelige grenseforordningen, som Stortinget gjennom behandlingen av Ot.prp. nr. 73 (2005-2006) samtykket til at Norge skulle bli bundet av.

Mitt klare utgangspunkt er at ansvaret for å ivareta egen sikkerhet, offentlige orden og folkehelse ligger hos det enkelte Schengen-land. Fellesskapsregelverket må derfor gi medlemsstatene nødvendig handlingsrom til å ivareta dette.

Når det gjelder midlertidig personkontroll på indre grense, er det opp til hver enkelt medlemsstat å vurdere om vilkårene i grenseforordningen er tilstede. Kommisjonens forslag endrer ikke på dette. Grunnvilkårene for gjeninnføring og/eller videreføring av indre grensekontroll vil således være de samme som under gjeldende regelverk. Det foreslås imidlertid et krav om tydeligere godtgjøring av behovet for indre grensekontroll særlig ved videreføring av indre grensekontroll, og i enkelte tilfeller ved første gangs innføring. Et slikt krav til progressivt tydeligere begrunnelse er i tråd med, og bygger på uttalels-

en til generaladvokaten i EU-domstolens i de verserende sakene mot Østerrike om berettigelsen av vedvarende indre grensekontroll (sakene C-368/20 og C-369/20).

Når det gjelder innreise over felles yttergrense, foreslås at Rådet, etter anbefaling fra Kommisjonen, skal kunne fatte bindende beslutninger om midlertidige innreise-begrensninger for å avverge en trussel mot folkehelsen i Schengen-landene. Forslaget bygger på dagens ikke-bindende Rådsanbefaling 2020/912 om midlertidige innreise-begrensninger over den felles yttergrensen i covid-19-situasjonen. Bindende beslutninger skal sikre at innreise-begrensningene gjennomføres likt i alle medlemsstater.

Forslaget til revisjon av grenseforordningen diskuteres nå i Rådet. Som Schengen-tilknyttet land deltar Norge fullt ut i disse diskusjonene og jeg vil arbeide for at medlemslandene i Schengen beholder sitt handlingsrom. Det er rimelig å tro at forslaget vil endres på ulike punkter før vedtakelse. Først når forslaget er ferdig-forhandlet vil det være naturlig å vurdere hvor inngripende forslaget vil være og hvilken av Grunnlovens bestemmelser som kommer til anvendelse for Stortingets samtykke.

SPØRSMÅL NR. 1155

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 11. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvor stor andel av de idømte ungdomsstraffer har endt med at den domfelte har sonet ubetinget fengselsstraff som følge av brudd på vilkårene for ungdomsstraff, og hvor stor andel av de som har gjennomført ungdomsstraff har senere blitt idømt ubetinget fengselsstraff?

BEGRUNNELSE:

Ungdomsstraff er en straffart som ble innført den 01.07.2014. Straffarten gjelder for personer under 18 år som har begått gjentatt eller alvorlig kriminalitet. Grunntanken bak straffarten, er at den domfelte skal gjennomgå en «gjenopprettende prosess» og straffegjennomføringen skal individuelt tilpasses den enkelte domfelte.

Da det nå har gått over syv år siden denne straffarten ble innført, er det naturlig å vurdere effekten ungdomsstraffen har hatt overfor unge lovbrutere. Det ønskes derfor svar på hvor stor andel av de idømte ung-

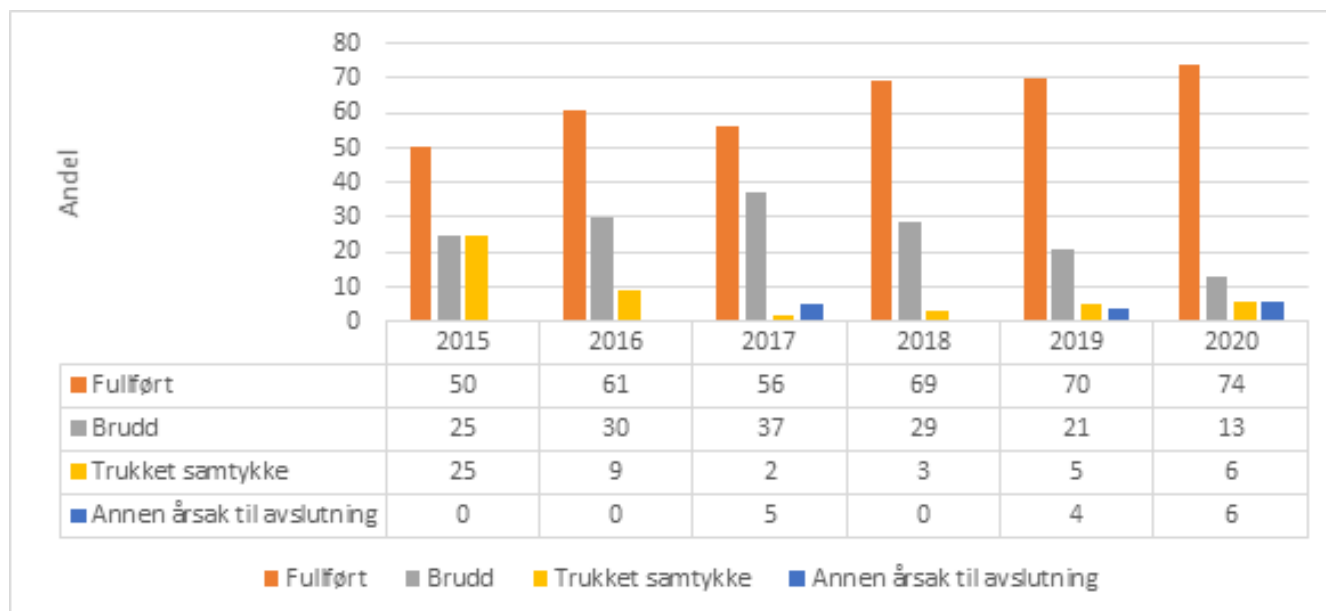
domsstraffer som har resultert i straffegjennomføring ved ubetinget fengselsstraff, som følge av at den dømte ikke har fulgt vilkårene for ungdomsstraff. Det er videre ønskelig å få vite hvor mange lovbrutere som har gjennomført ungdomsstraff, som etter gjennomføringen av slik straff har blitt idømt ubetinget fengselsstraff som følge av kriminalitet begått etter at ungdomsstraffen var gjennomført.

Svar:

Antall saker med ungdomsstraff har økt siden innføringen i 2014. Det høyeste antallet saker var i 2019 med 70 saker, mens det i 2020 var noe færre med 62 saker.

Vi har ikke tall på hvor mange av bruddene som har endt med ubetinget fengselsstraff. Følgende tabell viser andelen ungdommer som er blitt idømt ungdomsstraff og årsak til avslutning i disse sakene (tallene for 2021 er ikke ferdig utarbeidet enda):

Figur 1 Årsak til avslutning i ungdomsstraff over tid. Kilde: Sekretariatet for konfliktrådene

Av samtlige avsluttede saker med ungdomsstraff i hele perioden (190 avsluttede saker) har 125 fullført straffegjennomføringen. Andelen som fullfører hvert år har økt siden 2015. Andelen med brudd har gått ned, fra 37 prosent i 2017 til 13 prosent i 2020.

Vi har ikke tall på hvor stor andel av de som har gjennomført ungdomsstraff som senere er idømt ubetinget fengselsstraff. Tall fra Sekretariatet for konfliktrådene vis-

er at flertallet av ungdom som har fullført ungdomsstraff og ungdomsoppfølging i ettertid ikke blir ilagt eller idømt nye straffereaksjoner for nye lovbrudd. Det har også vært en positiv utvikling de seneste årene. Andelen med tilbakefall året etter fullført reaksjon er redusert fra 32 prosent blant dem som fullførte i 2017, til 18 prosent blant dem som fullførte i 2019.

I løpet av våren får vi imidlertid resultatene av et større forskningsprosjekt om kjennetegn ved barn og unge som begår kriminelle handlinger og effekter av straffereaks-

joner. Dette vil gi oss mer kunnskap om effekter, herunder tilbakefall, ved bruk av ulike straffereaksjoner.

SPØRSMÅL NR. 1156

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 14. februar 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til å utrede muligheter og kostnader for en skipskanal gjennom Hopseidet på Nordkinn, for å bidra til en tryggere farled for små fartøy som i dag må gå rundt Nordkinnhalvøya?

BEGRUNNELSE:

Det har ligget planer siden før 2. verdenskrig om å lage en kanal som binder Laksefjorden og Tanafjorden sammen over Hopseidet. I lys av den tragiske ulykken utenfor Slettnes fyr i begynnelsen av januar mener fiskere, fiskerierorganisasjoner, ordførere og regionrådene i området at de planene må hentes frem igjen og iverksettes.

Tyskernes plan var rett og slett å sprengte og grave bort den biten av fast grunn som hindrer båter fra å komme seg over Hopseidet og mellom Tana og Laksefjorden, en strekning på under en kilometer – i tillegg til utdyping av farleden innerst mot land. Noen har også tatt til ordet for å etablere en båtavn som man kan ta opp båtene med på den ene siden, for så å frakte de over land til den andre siden, men det vil da kun være aktuelt for de aller minste båtene.

Rundt Nordkinn er et forferdelig lite gjestmildt område i forhold til havstrømmer og bølger, og mange fiskere vegrer seg for å gå denne distansen. Det er en brutal strekning, hvor det er langgrunt og det går fra åpent hav til strømhav. Så lenge alt fungerer på båten vil det som oftest gå greit, men om ulykken er ute, har man store utfordringer i dette farvannet. Nettopp dette med sikkerhetshensyn for fiskerne og mindre fartøy, mener jeg vil være sentralt som argument for et prosjekt med kanal som binder Laksefjorden og Tanafjorden sammen.

En slik kanal, vil være et stort pluss for, ikke bare fiskere, men også for kystsamfunnene både i Øst- og Vest-Finnmark. Om vi vil utvikle og styrke kyst- og fjord-samfunnene i Finnmark og bidra til å snu den negative demografiutviklingen og skape sysselsetting og aktivitet, så er dette et godt tiltak.

Det sies at det er stor forskjell i vannstanden mellom Tanafjorden og Laksefjorden, og det må vurderes en sluseløsning som kan bidra til å redusere sterke strømmer i kanalen.

Svar:

Den tragiske ulykken utenfor Slettnes fyr har gjort et sterkt inntrykk på oss alle. Ulykken illustrerer at det langt fra er risikofritt å ferdes langs den værharde kysten vår. Å jobbe i fiskerinæringen er et av de farligste yrkene i Norge, og det er ti ganger flere dødsulykker i denne næringen enn i for eksempel industrien (målt i arbeidsskadedødsfall per 100 000 arbeidstakere).

Regjeringen er opptatt av å styrke fiskeres og sjøfolks sikkerhet. Kystverkets arbeid med å forebygge ulykker til sjøs er en viktig del av innsatsen, og vi vil styrke satsingen på tiltak innen kyst, havn og farleder. Dette innebærer blant annet å gjennomføre en rekke farvannstiltak med merking og utdyping som gjør det enklere å seile i farvannet og reduserer risikoen for grunnstøting og kollisjoner. Vi skal også gjennomføre flere fiskerihavnetiltak som bedrer fremkommeligheten og sikkerheten for fiskeflåten og annen skipstrafikk.

Dessverre har vi arvet et vanskelig utgangspunkt på dette området fra Solbergregjeringen, som besluttet å overføre statens ansvar for fiskerihavner til fylkeskommunene som del av regionreformen. Som følge av dette ble Kystverkets planleggings- og prosjekteringskapasitet nedbygd, og det har vært stopp i planleggingen av fiskerihavnetiltak siden 2017/ 2018. Det mangler til og med oppdaterte utredninger av de fiskerihavnetiltakene som er prioritert i Nasjonal transportplan 2022-2033. Vi er nå i gang med å bygge planleggings- og prosjekteringskapasiteten opp igjen, og skal i dialog med fylkeskommunene for å realisere gjeninnføring av det statlige eierskapet i tråd med Hurdalsplattformen. Vi har likevel et stort etterlep å ta igjen før vi kan gå i gang med utredning av nye fiskerihavnetiltak.

Store samferdselsprosjekter må inn i Nasjonal transportplan. Planen, som blant annet gir oversikt over planlagte investeringstiltak og ressursbruk i transportvirksomhetene, rulleres vanligvis hvert fjerde år. Arbeidet med det faglige grunnlaget for kommende rullering vil ventelig starte i år, og Kystverket vil i den forbindelse få i oppdrag å identifisere områder med fremkommelighets- og sikkerhetsutfordringer for sjøtransporten og fiskeflåten langs hele kysten, herunder Troms og Finnmark. Kystverket vil deretter vurdere, utrede, planlegge og prioritere tiltak, for eksempel merking, utdyping og andre farvannstiltak. I prosessen med å identifisere utfordringer og mulige tiltak vil både kommuner, fylkeskommuner, næringsliv og organisasjoner, herunder fiskerinæringen og fiskeorganisasjonene, bli trukket inn. Innspill til tiltak som kan bidra til økt sikkerhet og trygghet for fiskere og andre som arbeider og ferdes på havet er viktige, og vil bli vurdert nærmere.

Skipskanalen mellom Laksefjorden og Tanafjorden gjennom Hopsedet på Nordkinn er, som representanten Strifeldt nevner, et tiltak som det er naturlig at Kystverket ser nærmere på i utredningsarbeidet. Utredningene vil gi kunnskap om blant annet kostnader, nytteeffekter, eventuelle tekniske utfordringer og løsninger samt konsekvenser for natur og miljø, og med det gi oss et faglig grunnlag for å vurdere om skipskanalen bør prioriteres i den kommende nasjonale transportplanen.

Jeg vil til slutt nevne at Sjøfartsdirektoratet nylig er bedt om å starte arbeidet med å få fram et faglig grunnlag for hva en nullvisjon kan innebære og hvordan den kan følges opp. Arbeidet skal skje i tett samarbeid med næringen, og et grunnlag vil foreligge før sommeren 2022. Ett liv tapt på sjøen er ett for mye, og målet med en nullvisjon er å unngå dødsulykker og alvorlige arbeidsulykker til sjøs.

SPØRSMÅL NR. 1157

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 22. februar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Når skal Utdanningsdirektoratets pilotprosjekt om foreldretilgang ferdigstilles, og ser statsråden behovet for en nasjonal strategi for hvordan foreldre skal ta del i barnas digitale hverdag?

BEGRUNNELSE:

I en kronikk i Utdanningsnytt krever foreldre ved Langnes skole i Tromsø kommune at foreldreinvolvering og -opplæring må settes i system. De opplever at skolen i dag består av en jungel av plattformer, kanaler og digitale læreverk hvor foreldre ofte ikke har innsyn, tilgang eller opplæring. Slik den digitale skoledagen er rigget, er det vanskelig å følge opp barna sine og å bidra i læringsprosessene. Dette går sterkest utover elever med læringsutfordringer.

I et svar på en henvendelse fra foreldrene svarer Utdanningsdirektoratet at de er i gang med et pilotprosjekt, hvor foresatte vil få tilgang til noen av verktøyene som elevene bruker. Prosjektet vil først gjelde for Oslo, Narvik, og Molde, men målet er at alle foresatte skal få tilgang til elevenes læremidler og god oversikt over skolearbeidet. Når det kommer til valg av læremidler og enheter svarer direk-

toratet at «det er opp til hver enkelt skoleeier om hvordan de vil bruke for eksempel informasjonsteknologi for å oppfylle kravene i læreplanen. Digitale verktøy er en del av den pedagogiske opplæringen – og skolene står selv fritt til å velge læremidler som de synes er mest hensiktsmessig.»

Svar:

Slik jeg forstår spørsmålet angår den første delen Utdanningsdirektoratets pilotering av foreldre-barn-funksjonalitet i Feide. Feide er en felles løsning for innlogging og datadeling i utdanningssektoren. Pilotprosjektet som er satt i gang er et av tiltakene i handlingsplanen for digitalisering i grunnopplæringen. Tiltaket lyder «Prioritere å videreutvikle Kundeportalen, personsentrisk identitet (en identitet som følger eleven gjennom utdanningsløpet) og foreldre-barn funksjonalitet i Feide». Målet med den siste delen av tiltaket er å styrke skole-hjem-samarbeidet ved å gi foreldre bedre innsikt i barnas digitale skolehverdag.

Utdanningsdirektoratet i samarbeid med den statlige tjenesteleverandøren SIKT (tidligere Uninett), står for dette prosjektet. Direktoratet piloterer i år løsningen i Oslo, Narvik og Molde. De har kommet godt i gang med

å lage en løsning som gjør det mulig for kommuner å tilby ulike tjenester til foreldre og foresatte. En slik løsning vil kunne gi foreldre mulighet til å logge inn på tjenester som støtter foresatte-innlogging ved bruk av ID-porten. Dette kan for eksempel være tilgang til læremidlene som elevene bruker eller annen informasjon knyttet til egne barn. Dette er altså funksjonalitet som etterlyses blant annet gjennom kronikken i Utdanningsnytt som representanten viser til. Målet er at piloteringen skal være ferdigstilt i løpet av året. Utdanningsdirektoratet vil deretter gjøre en vurdering av erfaringene med piloten før planer for et eventuelt videre løp legges.

I den andre delen av spørsmålet ønsker representanten svar på om regjeringen ser behov for en nasjonal strategi for hvordan foreldre skal ta del i barnas digitale liv. Jeg har ikke konkrete planer om en egen strategi for foreldres deltakelse i barnas digitale liv alene, men når det gjelder bruk av digital kompetanse og bruk av digitale læremidler i grunnsopplæringen, kan jeg informere om at regjeringen vil utarbeide en strategi for digital kompetanse og infrastruktur i barnehage og grunnsopplæringen i løpet av 2022. Denne strategien vil tre i kraft i 2023 og vil inneholde tiltak knyttet til forbedringen av systemet rundt digitale læremidler. Arbeidet har nettopp startet, og det er derfor for tidlig å konkretisere hvordan strategien vil berøre foreldre og samarbeidet mellom skole og hjem. Strategien vil imidlertid bli utarbeidet gjennom en åpen

prosess der det også er naturlig at foreldre, for eksempel gjennom foreldreutvalgene for barnehager og grunnsopplæringen, vil kunne gi innspill.

Det er også viktig å vise til at barn og unge er aktive digitalt både i skolesammenheng og på fritiden. Jeg vil derfor peke på at strategien «Rett på nett – nasjonal strategi for trygg digital oppvekst» fra 2021, har mål om at foreldre skal få nødvendig og oppdatert informasjon og råd om barn og unges digitale mediebruk og om digitalt foreldreskap. Strategien har også som målsetting at foreldre skal engasjere seg i hva barn og ungdom gjør på internett og skal forstå hvordan egen digital mediebruk påvirker barn.

Samarbeidet mellom skole og hjem er et viktig prinsipp i skolens praksis og også tydelig forankret i opplæringsloven og Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnsopplæringen. God kommunikasjon mellom hjem og skole bidrar positivt tillæringsmiljøet og til elevenes oppvekstmiljø. Det er skolen som har det overordnede ansvaret for å ta initiativet til og tilrettelegge for samarbeid. Dette innebærer å sørge for at foreldre og foresatte får nødvendig informasjon, og for at de gis mulighet til å ha innflytelse på sine barns skolehverdag. Når skolehverdagen endrer seg, gjennom økt digitalisering og mer bruk av digitale læremidler, må skolen tenke nytt også om samarbeidet med foreldrene. Regjeringen ønsker å bidra på ulike måter for å tilrettelegge for å styrke skole-hjem-samarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1158

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Mahmoud Farahmand

Besvart 14. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hva anslår FIN den bærekraftige kontantstrømmen fra Oljefondet å være i 2022, og hvilke korreksjoner er da gjort fra anslått bokførte inntekter? Finnes det eksempler på andre større aktører i verden som benytter bærekraftig kontantstrøm som rettesnor for sine fondsuttak?

BEGRUNNELSE:

Det rådgivende utvalget for finanspolitiske analyser påpekte i sin rapport 3. februar et behov for å justere handlingsregelen. Flertallet i utvalget pekte på en løsning hvor uttaket fra fondet baseres på et bærekraftig nivå på kontantstrømmen til fondet. I bakgrunnstekst 4 om sårbarhet ved Oljefondets rolle er en slik regel drøftet nærmere.

Svar:

Torsdag 3. februar 2022 publiserte Rådgivende utvalg for finanspolitiske analyser sin første uttalelse med vurderinger av den langsiktige bærekraften i statsfinansene og om finanspolitikken er forenlig med slike hensyn. Utvalget er i sin uttalelse særlig opptatt av sårbarheten ved oljefondets rolle som følger av at en stor andel av statsbudsjettet finansieres med overføringer fra Statens pensjonsfond utland (SPU) samtidig som det er usikkerhet om utviklingen i fondsverdien.

Utvalget drøfter ulike måter å håndtere risikoen for store endringer i fondsverdien, og utvalgets flertall foreslår at det gjennomføres en faglig utredning av alternative måter handlingsregelen kan operasjonaliseres. Flertallet

i utvalget vurderer at et uttak fra SPU som baseres på et bærekraftig nivå på kontantstrømmen til fondet, vil være mindre sårbart for store svingninger i finansmarkedene, og anbefaler at dette utredes nærmere.

I Bakgrunnstekst 4 til utvalgets uttalelse diskuteres nærmere hvordan en bærekraftig kontantstrøm kan

beregnes. Utvalget peker på tre elementer som kan inngå i en bærekraftig kontantstrøm: (i) fondets utbytte-, rente- og leieinntekter (de bokførte inntektene), (ii) tilbakekjøp av aksjer og (iii) vekst i kontantstrømmene.

Tabell 1 viser utviklingen i de bokførte inntektene i SPU siden 2015.

Tabell 1 Bokførte inntekter i SPU

År	Bokførte inntekter (mrd. kroner)
2015	191
2016	199
2017	210
2018	221
2019	243
2020	218
2021	218 ¹

Kilder: Finansdepartementet og NBIM.

Finansdepartementet har ikke informasjon om omfanget av tilbakekjøp av aksjer i SPUs portefølje på nåværende tidspunkt, og har heller ikke gjort noen vurderinger av anslag på realtrendveksten i fondets kontantstrømmer. Finansdepartementet har heller ikke informasjon om det det finnes andre større aktører i verden

som benytter bærekraftig kontantstrøm som rettesnor for sine fondsuttak, som representanten spør om.

Jeg vil gå gjennom uttalelsen og utvalgets vurderinger, og komme tilbake til hvordan vi videre vil følge opp utvalgets vurderinger i revidert nasjonalbudsjett.

SPØRSMÅL NR. 1159

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 14. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Fornebubanen ligger an til å bli dyrere enn antatt, grunnet prisøkninger på svært mange av innsatsfaktorene i prosjektet. Nå som prosjektet ligger an til å få en høyere kostnad enn forventet, er det samtidig viktig å få avklart at staten skal ta 70 % av totalkostnaden for hele prosjektet.

Kan regjeringen bekrefte at bidraget til Fornebubanen vil økes til 70 % og at dette bidraget vil gis ut fra den reelle sluttkostnaden for prosjektet?

BEGRUNNELSE:

Staten har tidligere forpliktet seg til å betale 66 % av Fornebubanen, men i Hurdalsplattformen er regjeringspartiene enige om å øke det statlige bidraget til 70 prosent av utbyggingskostnadene i store kollektivprosjekter i prosjektene som i dag finansieres 66/34, i og rundt de store byene i Norge. Grunnet prisøkningen på prosjektet og det begrensede økonomiske handlingsrommet i Oslopakke 3-forhandlingene, er det nødvendig med tydelige signaler fra regjeringen om at det er totalkostnaden på prosjektet som dekkes.

¹ Tallet for 2021 er basert på NBIMs rapportering av årsresultatet i 2021 27. februar 2022.

Svar:

Jeg er blitt kjent med de siste opplysningene om de store kostnadsøkningene for Fornebubanen, og jeg mener det er riktig at det nå iverksettes en ekstern kvalitetssikring slik prosjektet har lagt opp til.

Det statlige bidraget til Fornebubanen er fastlagt innenfor den såkalte 50/50-ordningen. I henhold til retningslinjene for 50/50-ordningen skal ikke staten være med på å dekke kostnadsøkninger, dette er noe lokale myndigheter selv må håndtere. Disse retningslinjene ble fastsatt under forrige regjering. Forrige regjering økte også bidraget til 66 pst., men satte samtidig vilkår for bruken

denne økningen på 16 pst, slik at dette ikke er midler som går direkte til Fornebubanen. Halvparten av økningen fra 50 til 66 pst. måtte brukes til reduserte bompenger, hvilket har medført at takstene bl.a. for el-bil i Oslopakke 3 er satt ned. Jeg er kjent med at Oslo og Viken bruker den andre halvparten av det økte tilskuddet til Fornebubanen, jf. at denne halvparten skal gå til bedre kollektiv.

Denne regjeringen har i sin politiske plattform gått inn for å øke det statlige bidraget i 50/50-prosjektene til 70 pst. Det pågår nå et arbeid for å se nærmere på innretningen av et slikt økt tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 1160

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 11. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Er statsråden enig i behovet for å endre ordlyden i hundeloven §18, tredje og femte ledd så snart som mulig, og vil statsråden foreta seg noe for å forhindre at dyr som ikke har utført skade avlives bare fordi de tilfeldigvis har samme eier som en hund som har bitt eller gått løst, samt sørge for klarere retningslinjer for når hunder skal omplasseres og ikke avlives?

BEGRUNNELSE:

Hundeloven §18, tredje ledd, åpner for at vedtak om avlivning av hund kan omfatte alle de hundene hundeholderen har hånd om, i tilfeller der hundeholderen ikke anses sikkerhetsmessig forsvarlig. Dette gjelder selv om de enkelte hunder ikke selv har gått løs eller påført skade. I bestemmelsens femte ledd åpnes det for at alle hundeholders hunder kan avlives, dersom en av dem har gått ulovlig løs eller uten godt nok tilsyn og politiet har gitt hundeholderen en skriftlig advarsel.

I en dom fra Vestre Finnmark tingrett (21-019274TVI-TVFI) fra i år ble det besluttet at fem hunder skulle avlives. En av hundene hadde bitt en person, men de fire andre ble besluttet avlivet da hundeloven §18, tredje ledd åpner for at vedtaket kan omfatte alle andre hunder som hundeholderen har hånd om, dersom hundeholderen ikke anses sikkerhetsmessig forsvarlig. I forslag til ny hundelov er bestemmelsene foreslått fjernet.

Dyrebeskyttelsen Norge hadde også tilbudt seg å overta de fire hundene, som ikke hadde bite-historikk, for omplassering. Etter hundeloven §18 andre ledd skal politiet søke å omplassere en hund fremfor å avlive den, dersom det anses praktisk mulig og forsvarlig. I det nevnte tilfellet hadde Dyrebeskyttelsen Norge tilbudt seg å overta hundene for omplassering, etter en egnethetsundersøkelse. Det var ikke dokumentert at noen av de andre fem hundene til kvinnen hadde angrepet eller skadet mennesker eller dyr.

En praksis hvor uskyldige hunder blir avlivet i tilfeller som dette, kan resultere i at til folk kvier seg for å varsle om vanskjøtsel, angrep mot beitedyr og andre bekymringsverdige forhold. Dette er svært uheldig.

Svar:

Landbruks- og matdepartementet overtok forvaltningsansvaret for hundeloven i mars 2019. I henhold til Stortingets anmodningsvedtak, Innst. 340 S (2016-2017), er det gjennomført en lovgjennomgang. Lovgjennomgangen viste at det er behov for å endre hundeloven og det er utarbeidet et endringsforslag som ble sendt på høring med høringsfrist 26. november 2021. Endringsforslaget inneholder forslag til endringer på mange områder i loven med det hovedformål å styrke de forebyggende tiltakene. Dette for å hindre at uønskede hendelser med hunder skjer.

Jeg tar sikte på å fremme en lovproposisjon til Stortinget våren 2022.

SPØRSMÅL NR. 1161

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn

Besvart 11. februar 2022 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hva er tidsplanen for oppfølging av utredning om ID-merking og registrering av hunder når departementet mottar utredningen fra Mattilsynet?

BEGRUNNELSE:

Mattilsynet opplyste til NRK 03.02.22 at de arbeider med en utredning om ID-merking og registrering av hunder, som vil blir levert til Landbruks- og matdepartementet i løpet av uke 6, jf. [https://www.nrk.no/norge/lip-](https://www.nrk.no/norge/lip-pestad-om-hundeavl-dom_-_-det-er-ikke-et-generelt-forbud-1.15839105)

[pestad-om-hundeavl-dom_-_-det-er-ikke-et-generelt-forbud-1.15839105](https://www.nrk.no/norge/lip-pestad-om-hundeavl-dom_-_-det-er-ikke-et-generelt-forbud-1.15839105).

Svar:

Landbruks- og matdepartementet har ikke mottatt Mattilsynets utredning om ID-merking og registrering av hunder. Utredningen skal svare på flere ulike forhold knyttet til faglig nytte, juridiske- og økonomiske spørsmål. Med bakgrunn i dette kan jeg på nåværende tidspunkt derfor ikke si når Mattilsynets forslag vil være ferdig vurdert i departementet.

SPØRSMÅL NR. 1162

Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Une Bastholm

Besvart 14. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Det offentlige bruker 600 milliarder i innkjøp hvert år, og staten står for 300 milliarder av disse. Disse 600 milliardene utgjør cirka 16 prosent av Norges klimafotavtrykk. Riksrevisoren og NORAD har kritisert regjeringen for svak tilrettelegging for bærekraftige offentlige innkjøp.

Hvilke konkrete endringer vil klima og miljøministeren foreta seg for å gjøre offentlige innkjøp mer bærekraftige?

BEGRUNNELSE:

Den siste tiden har NORAD etterspurt klarere retningslinjer for å bruke direktoratets innkjøpsmakt i et me-

dieutspill. Norad-direktør Bård Vegar Solhjell har blant annet uttalt at Norad “oppdaget vi at det ikke finnes krav eller retningslinjer eller mye veiledningsmaterieell for hvordan statlige virksomheter kan redusere sine utslipp” (Dagsavisen 14.1.2022).

Også riksrevisoren har rettet kritikk mot regjeringen for manglende bruk av innkjøpsmakten for å få til grønn omstilling i samfunnet. Riksrevisor Karl Erik Schjøtt Pedersen sa følgende til bygg.no “Offentlig sektor har en betydelig markedsrett, og potensialet for å redusere klimagassutslippene er stort. Dessverre må vi konkludere med at myndighetene ikke har gjort nok for at det offentlige reduserer klima- og miljøbelastningen når de kjøper varer og tjenester. Det er kritikkverdigg”. Riksrevisoren fulgte opp med å si “Vi ser at ambisjonsnivåene ofte er lave og

lite forpliktende. Når det stilles mer ambisiøse krav, er de ofte knyttet til transporten av varene, ikke til selve produktene”.

MDG ser med bekymring på at regjeringen ikke bruker potensialet som ligger i offentlig sektor til å stille krav til innkjøp og tilbydere av tjenester for å få ned utslipp, bevare natur og sikre et levelig livsgrunnlag for kommende generasjoner. Det er mildt sagt spesielt at lederen for NORAD må gå ut i media og etterspørre tiltak fordi det ikke kommer tilstrekkelige retningslinjer fra regjeringen. Å bruke innkjøpsmakten til det offentlige i en grønnere retning bør være en lavthengende frukt å ta i bruk i en tid hvor alle muligheter for å omstille samfunnet må tas i bruk, og vi forventer derfor at regjeringen tilrettelegger for at offentlige myndigheter bruker innkjøpsmakten sin på en måte som er i tråd med FNs bærekraftsmål.

Svar:

Riksrevisjonens rapport gir et godt kunnskapsgrunnlag for regjeringens videre arbeid med grønne offentlige anskaffelser. Jeg er enig med Riksrevisjonen i at offentlig sektor har en betydelig markedsmakt og at potensialet for å redusere klimagassutslippene er stort. Jeg er også enig i at mange offentlige oppdragsgivere kan jobbe bedre med å få en helhetlig tilnærming for å ivareta klima- og miljøhensyn i anskaffelser.

For at offentlig sektor skal gjennomføre flere klima- og miljøvennlige anskaffelser kreves det økt kompetanse om hvilke krav som bør stilles i hvilke anskaffelser og om hvordan handlingsrommet i regelverket kan utnyttes. Statens fagorgan, Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ), spiller en nøkkelrolle i det grønne kompetanseløftet for innkjøpere i Norge. DFØ tilbyr støtte til offentlige innkjøpere igjennom tiltaket «Grønt kompetanseløft» som inneholder bl.a. en veiledning om hvordan innkjøpere skal komme i gang med grønne anskaffelser. Tiltaket skal gi innkjøperne den kompetansen som er nødvendig for å prioritere de anskaffelsene hvor det er viktigst å stille miljøkrav, hvordan arbeidet med grønne anskaffelser bør innrettes, samt hvilke krav som bør stilles i de enkelte anskaffelsene. DFØ har også ansvar for en sertifiseringsordning for offentlige anskaffelser, der bærekraft er en del av opplæringen. I 2021 opprettet DFØ også en sparretelefon der innkjøpere kan ringe inn og diskutere bærekraft og konkrete anskaffelser med en av DFØs fagpersoner.

Videre har DFØ utarbeidet en handlingsplan for økt andel grønne og innovative offentlige anskaffelser i tett samarbeid med Miljødirektoratet. Planen bidrar til å forenkle, effektivisere, profesjonalisere og målrette offentlige innkjøp som virkemiddel for å nå fastsatte klima- og miljømål. Handlingsplanen veileder om innkjøpspraksis på prioriterte områder hvor grønne og innovative anskaffelser kan ha stor betydning: transport, lav- og nullut-

slippsløsninger, bygg og anlegg, sirkulær økonomi, plast, batteri, tekstiler, mat og matsvinn, møbler og miljøgifter.

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp arbeidet DFØ gjør på det grønne kompetanseløftet i styringsdialogen. Alle som jobber med innkjøp i offentlig sektor bør gjøre nytte av DFØs tilbud om veiledning, maler og nettverk.

For å sikre at offentlige oppdragsgivere bruker sin markedsmakt på en enhetlig måte kan det være hensiktsmessig å etablere sentralt fastsatte, standardiserte minimumskrav på prioriterte innkjøpskategorier omtalt i handlingsplan for økt andel klima- og miljøvennlige offentlige anskaffelser og grønn innovasjon. Standardiserte minimumskrav vil kunne egne seg for innkjøpskategorier der markedene er modne og hvor det er behov for at offentlige oppdragsgivere drar i samme retning for å oppnå klima- og miljømål.

Jeg viser til regjeringens politikk for offentlige anskaffelser slik den er formulert i Hurdalsplattformen. Plattformen inneholder en rekke punkter om offentlige anskaffelser som samlet er et uttrykk for at denne regjeringen ønsker å føre en aktiv og målrettet politikk for bruk av offentlige anskaffelser i arbeidet for å nå klima- og miljømålene. Regjeringen vurderer hvordan det er hensiktsmessig å endre regelverk og praksis for offentlige anskaffelser slik at det støtter klima- og miljømålene.

SPØRSMÅL NR. 1163**Innlevert 4. februar 2022 av stortingsrepresentant Marian Hussein****Besvart 15. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for om det er et politisk ønske at behandlingstilbudet i Helse Sør-Øst ikke lenger skal foregå i distriktene?

BEGRUNNELSE:

Tyrilistiftelsen har vedtatt å avvike institusjonstilbudet "Frankmotunet" i Folldalen der de har en avtale med Helse Sør-Øst RHF om femten pasientplasser. Dette har ført til et stort engasjement fra ansatte og tidligere pasienter for å berge plassen og flere saker i media der tidligere pasienter forteller om viktigheten av å ha et slikt tilbud som ligger landlig til med mulighet for fritidsaktiviteter og felleskap.

Ifølge Tyrili.no soer stiftelsens styreleder at styrets rolle er å sikre den langsiktige driften av Tyrili og begrunner beslutningen om nedleggelse av Frankmotunet med to forhold. Ifølge styreleder er ikke lokalisering eller bygningsmasse i tråd med oppdragsgivers føringer og de krav som stilles i kommende anbudskonkurranser. Det blir videre fortalt av styreleder at helsetjenester forventes å bli tilbudt i nærheten av pasientens hjemsted, og nær offentlige tjenester som kollektivtransport og lege/sykehus. I tillegg stilles det krav om at bygningsmassen må være byggeteknisk oppdatert (Tek17).

Daglig leder ved Tyrilistiftelsen, sier til VG 31. januar at stiftelsen de siste årene har møtt et ganske annet krav om beliggenhet fra de offentlige helseforetakene som betaler for behandlingsplassene deres. Daglig leder sier at det er et klart ønske at plassene skal ligge i nærheten av der brukerne bor og i nærheten av andre helsetjenester. Derfor har Tyrilistiftelsen bedt Helse Sør-Øst RHF om aksept for å avvike virksomheten ved Frankmotunet slik at de 15 pasientplassene der flyttes til Tyrilihaugen, med begrunnelse om at de har mistet 8 pasientplasser med Helse Midt-Norge RHF ved Frankmotunet og 20 plasser med Oslo kommune ved Tyrilihaugen.

Ifølge Arbeidets Rett 02.februar, har Helse Sør-Øst RHF svart et brev til Tyrilistiftelsen 28 januar og kan ikke godkjenne en endring som innebærer flytting av et betydelig antall døgnplasser 16 mils kjørevei, selv om det skjer innenfor samme sykehusområde. De ber heller om at det blir redegjort for en løsning der pasientplassene de har en avtale om på Tyrilihaugen i Mesnali overføres til Frankmotunet. Viseadministrerende direktør i Helse Sør-Øst RHF Jan Frich gjør det klart at foretaket ikke har lagt slike føringer som både styreleder og daglig leder mener at helseforetaket har gjort overfor Tyrilistiftelsen.

Svar:

Det er de regionale helseforetakenes ansvar å sørge for helsehjelp innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). De regionale helseforetakene må ut fra lokale behov gjøre en faglig vurdering av om de selv har god nok kapasitet til å gi befolkningen et godt tilbud, eller om tjenesten bør anskaffes fra ideelle eller private tjenesteleverandører.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke gitt noen føringer som tilsier en sentralisering av døgntilbudet innen rusbehandling. Tvert imot, i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2022 stiller vi et krav om å sørge for gode basistjenester (akutt, poliklinisk, ambulant og døgn) innen TSB i alle helseforetak. Dette skal sikre gode og likeverdige helsetjenester over hele landet. I tillegg skal helseforetakene styrke rusbehandlingstilbudet til barn og unge, og utvikle rutiner for samhandling mellom somatiske avdelinger, psykisk helsevern og TSB.

Jeg har som mål å sikre gode og likeverdige helsetjenester over hele landet. Innen rusfeltet innebærer dette en kombinasjon av gode basistjenester innen TSB nær der pasientene bor, og samtidig et tilbud for pasienter som har behov for geografisk avstand fra rusmiljø over noe tid. For mange pasienter er det viktig at behandlingstilbudet er lokalisert nærmere byer, nærmere andre helsetilbud og nærmere der brukerne bor. For andre pasienter er det et selvstendig poeng at behandlingstilbudet er lokalisert i geografisk avstand fra tilgang til narkotika, kriminalitet og rusmiljø.

Regjeringen vil støtte opp om ideell sektor, og vi er opptatt av at frivillige og ideelle tilbydere innen helsesektoren skal ha gode rammevilkår og gis grunnlag for forutsigbar drift. Blant annet har Tyrilistiftelsen nylig inngått en omfattende avtale med Helse Midt-Norge RHF. Når det gjelder den omtalte saken om avvikling av institusjonstilbudet ved Frankmotunet i Folldalen, er det beslutninger Tyrilistiftelsen selv har tatt. Samtidig berører det gjeldende avtaleforhold med Helse Sør-Øst RHF. Jeg er kjent med at det er planlagt en videre dialog mellom Helse Sør-Øst og Tyrilistiftelsen om hvordan gjeldende avtaleforpliktelse kan ivaretas fremover.

For øvrig viser jeg til svar på spørsmål nr. 1166 og nr. 1181.

SPØRSMÅL NR. 1164**Innlevert 5. februar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 11. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil den langsiktige strategien for energieffektivisering ved renovering av bygninger som regjeringen skal utarbeide i 2022 ha et 2050-perspektiv med milepæler for 2030 og 2040?

BEGRUNNELSE:

NVE og DiBK har fått i oppdrag å utarbeide underlag til en langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygninger. Arbeidsgruppen skulle levere sin rapport til Olje- og energidepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet innen 20. desember 2021.

Våre nordiske naboland og øvrige EU-land har utarbeidet en langsiktig strategi for renovering og energieffektivisering av bygninger med et 2050-perspektiv. Både Arnstad-utvalget og Sintef har laget analyser som viser at det er mulig å halvere energibruken i bygg i løpet av 30 år. Hvis vi lykkes med dette, vil vi frigjøre 40 TWh til andre formål. En slik langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygninger med et 2050-perspektiv vil være et viktig bidrag for å skaffe tilstrekkelig fornybar energi til å omstille Norge til et nullutslippssamfunn.

I løpet av en 30-årsperiode vil store deler av bygningssmassen gjennomgå en større rehabilitering. Under slik rehabilitering tar man valg som påvirker energiforbruket i bygningen for flere tiår framover. Det er derfor avgjørende med klare føringer og målsettinger for energieffektivisering ved rehabilitering av bygg.

Svar:

Departementet arbeider med å etablere en langsiktig strategi for energieffektivisering ved renovering av bygninger. Arbeidet er en del av forberedelsene av en gjennomføring av EUs energieffektiviseringsdirektiv (2012/27/EU). En arbeidsgruppe bestående av NVE og Direktoratet for byggkvalitet arbeider med et oppdrag med å utarbeide et underlag til strategien. Dette underlaget vil også bidra i regjeringens arbeid med en plan om å redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030. Arbeidsgruppen er bedt om å legge til grunn et 2030-perspektiv for beregninger.

Regjeringen vil i lys av arbeidet som gjøres vurdere tidsperspektivet for den langsiktige strategien for energieffektivisering ved renovering av bygninger.

SPØRSMÅL NR. 1165**Innlevert 5. februar 2022 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 14. februar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hvor stort mener statsråden potensialet for solenergi i Norge er, hvor stor del av dette potensialet mener statsråden at den utvidede Enova-støtten kan realisere, og mener statsråden støtten treffer folk med vanlig og dårlig råd - eller er det først og fremst rikfolk som får fordeler av de nye og forsterkede tiltakene?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la denne uken frem nye tiltak for å styrke satsingen på solenergi. Det er vel og bra, men ordningene

oppleves fortsatt utilgjengelige for mange. For selv om det går an å få støtte på inntil 47.000, koster det fort det tredobbelte å installere solcellepanel. Samtidig er strømmen dyr og potensialet innen solenergi uutnyttet. Statsråden bedyret i spørretimen (2. februar) at støtten

«vil gjøre det mye mer tilgjengelig for alle mennesker som bor i hus eller som har tilgang til et litt større areal, å installere solceller og da få en både mer forutsigbar og lavere strømregning».

Mange ønsker å spare strøm gjennom å utnytte den energien som ligger i solkraft. Spørsmålet er om de nye ordningene treffer mange nok.

Anslagene for potensialet i solenergi varierer. Mange mener at NVEs anslag om 7 TWh for solenergi er for lavt. En rapport fra Multiconsult og Asplan Viak viser at vi kan få 26 TWh fra solenergi dersom alle bygninger i Norge fikk solceller på fasade og hustak. I dette tallet er ikke solpaneler på landbruks- og fiskeribygger, industribygg ut over kategorien «lettindustri/verksted» og fritidsbygg tatt med. Forskere på solenergi ved Institutt for energiteknikk (IFE) på Kjeller sier at man ved å ta NVEs tall på 7 TWh og ekstrapolere det til å ta i bruk alle bygg, vil man komme til ca. 40 TWh. Dette er uten å ta høyde for den forbedringen i solkraft-teknologien vi sannsynligvis vil se de kommende årene. De mener derfor at et total-potensiale for 50 TWh fra solkraft montert på eksisterende bygg i Norge, og også mer enn det, ikke er urealistisk. De peker på at Norge ikke har utnyttet den muligheten vi har til å bygge ut solenergi. Tyskland har bare 20 prosent høyere solinnstråling enn Norge, men produserer hele 800 ganger mer solkraft. Dette er optimistiske anslag, og det er flere utfordringer knyttet til solenergi, og skal potensialet utnyttes kreves det investeringer. Staten må med andre ord være villig til å bruke økonomiske muskler, skal det være mulig å nyttiggjøre oss av solenergi i langt større grad enn i dag.

Svar:

Det er stort potensial for solkraft i Norge. Kostnaden for solceller synker stadig og teknologien er mer lønnsom enn den var bare få år tilbake. NVE viser blant annet til at oppdaterte anslag på kostnadene for ulike typer kraftproduksjon, viser at solkraft vil kunne konkurrere på pris med både vindkraft og vannkraft i 2030.

Enova forventer god respons og en økning i installert solcellekapasitet som følge av endringene i støttesatsene,

og økningen av maksgrensen for anleggsstørrelse. Det er imidlertid vanskelig å estimere markedsresponsen med sikkerhet, ikke minst fordi det er mer enn støtte som påvirker utviklingen. Selve kraftproduksjonen er imidlertid ikke målet med Enovas støtte. Enova ønsker med endringene å få testet ut ny teknologi også for de som har behov for et større anlegg. Enova har i flere år støttet solenergi med mål om en markedsutvikling der solkraft kan bli lønnsomt uten støtte. En slik utvikling vil bidra til å gjøre solcelleanlegg mer tilgjengelige for alle, uavhengig av inntektsnivå.

Vi har ambisiøse mål i klimapolitikken og skal på kort tid omstille oss til et lavutslippssamfunn. Vi har mange virkemidler som skal få oss dit. Enova sin rolle er å være et viktig virkemiddel for å bidra til teknologiutvikling og tidlig markedsintroduksjon. Støtte fra Enova skal avlaste risiko og kostnader for de som er først ute med å teste nye løsninger. Det er viktig at noen går foran for at alle andre i neste omgang skal ha bedre og billigere teknologier å velge mellom.

Regjeringen er opptatt av at også husstander med lave inntekter skal ha mulighet til å gjennomføre energiltak. I februar lanserte vi derfor en ordning på 100 mill. kroner gjennom Enova rettet mot energiltak i kommunale boliger. Her handler det om at modne løsninger også må gjøres tilgjengelige for disse husstandene. Selv relativt utbredte tiltak som etterisolering og bytting av vindu kan være utfordrende å gjennomføre for husholdninger som har anstrengt økonomi. Ordningen vil ta tak i noe av det uforløste potensialet for energioppgradering i kommunale boliger, og på sikt bidra til lavere strømregninger for husholdningene som bor i dem.

SPØRSMÅL NR. 1166

Innlevert 5. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik

Besvart 15. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Er det å legge ned behandlingstilbud ute i kommunene, som sikrer mulighet for individuell tilpassing for folk som sliter med rus i tråd med regjeringens syn på rusomsorg, og på linje med den behandlingsreformen statsråden sier regjeringen skal legge fram?

BEGRUNNELSE:

Frankmotunet i Folldal skal legges ned fordi det ligger for langt unna en større by. Selv om nettopp beliggenheten kan ha vært en av grunnene til at de har lykket så godt med å bistå i rehabiliteringen av mennesker med rusutfordringer.

Helseforetakene har fått i oppgave å styrke rusbehandlingstilbudet for barn og unge. Som et resultat av det skal behandlingstilbudet Kvamsgrindkollektivet i Trondheim legges ned. Unge som sliter med rus mister dermed et spisset tilbud som var kun til dem. Særlig for barn og ungdom kan det være vanskelig og skadelig å måtte reise bort fra familien sin og nettverket sitt for å få behandling.

I en kronikk i VG 23. januar 2020 skriver statsråden om Solberg-regjeringens forslag til rusreform, som Arbeiderpartiet skrotet, at:

«Dersom kommunene, som ikke har hatt lavere inntektsvekst på 15 år, ikke istandsettes til å gjøre den faktiske jobben, vil ikke denne reformen lykkes.»

og videre

«Vi tror vi som samfunn har veldig mye å vinne på at kommunene blir ordentlig satt i stand til å hjelpe, slik at flere kan få anledning til å bli rusfri.»

Det virker som det er akkurat dette Frankmotunet i Folldal og Kvamsgrind i Trondheim har fått til, og hatt gode resultater med. Statsråden burde ta grep for å løse dette. Og for en regjering som påstår at de vil ha tjenester nært folk er det påfallende at gode tilbud i distriktene og i byene skal legges ned på deres vakt.

Svar:

Det er de regionale helseforetakenes ansvar å sørge for helsehjelp innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). De regionale helseforetakene må ut fra lokale behov gjøre en faglig vurdering av om de selv har god nok kapasitet til å gi befolkningen et godt tilbud, eller om tjenesten bør anskaffes fra ideelle eller private tjenesteleverandører.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke gitt noen føringer som tilsier en sentralisering av behandlingstilbudet innen TSB. Tvert imot, i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2022 stiller vi et krav

om å sørge for gode basistjenester (akutt, poliklinisk, ambulansetjeneste og døgn) innen TSB i alle helseforetak. Dette skal sikre gode og likeverdige helsetjenester over hele landet. I tillegg skal helseforetakene styrke rusbehandlingstilbudet til barn og unge, og utvikle rutiner for samhandling mellom somatiske avdelinger, psykisk helsevern og TSB.

Jeg har som mål å sikre gode og likeverdige helsetjenester over hele landet. Innen rusfeltet innebærer dette en kombinasjon av gode basistjenester i TSB nær der pasientene bor, og samtidig et tilbud for pasienter som har behov for geografisk avstand fra rusmiljø over noe tid. For mange pasienter er det viktig at behandlingstilbudet er lokalisert nærmere byer, nærmere andre helsetilbud og nærmere der brukerne bor. For andre pasienter er det et selvstendig poeng at behandlingstilbudet er lokalisert i geografisk avstand fra tilgang til narkotika, kriminalitet og rusmiljø.

Regjeringen vil støtte opp om ideell sektor, og vi er opptatt av at frivillige og ideelle tilbydere innen helsesektoren skal ha gode rammevilkår og gis grunnlag for forutsigbar drift. Blant annet har Tyrilistiftelsen nylig inngått en omfattende avtale med Helse Midt-Norge RHF.

Jeg vil prioritere god og rask tilgang til tjenestene innenfor psykisk helsevern og rusbehandling. Vi har økt bevilgningene til sykehusene ekstra i årets budsjett, og har gitt tydelig beskjed om at sykehusene må styrke tilbudet innen psykisk helsevern og rusbehandling. I tillegg er det bevilget økte midler også til kommunene, og til etablering av flere oppsøkende og tverrfaglige team som samarbeider om oppfølging av pasienter.

Vi arbeider nå både med å utarbeide en opptrappingsplan for psykisk helse og en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet. Dette er et langsiktig og nødvendig arbeid. Det handler om bedre kapasitet, men også sterkere vekt på forebygging og tidlig innsats, samt å styrke tilbudet og tilgjengeligheten til helsehjelp i kommunene.

For øvrig viser jeg til svar på spørsmål nr. 1163.

SPØRSMÅL NR. 1167

Innlevert 6. februar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 8. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Statsråden bes avklare om bygging av gasskraftverk i Norge planlegges nå når EU ser ut til å definere gass som grønt

innen EUs taksonomi og handlingsplan for bærekraftig finans?

BEGRUNNELSE:

Norge eksporterer store mengder strøm til Europa (ca. 15 TWH i 2021), og kan ifølge ministeren ikke regulere eller begrense denne eksporten. Norge eksporterer vesentlig større energimengder olje og gass (ca. 7 TWH/Daglig), og kan bruke deler av denne gassen i Norge, for å produsere nok kraft til å dekke forventet forbruksvekst, og skaffe overskudd av kraft i Norge, slik at magasinfillingen går opp, og prisene normaliseres i større grad.

Nå når EU ser ut til å regne gass som grønt, så bør gass være godt nok for Norge også, til bruk, ikke kun eksport.

Svar:

Det foreligger per i dag ingen søknader om å bygge gasskraftverk i Norge. Det er markedsaktørene selv som må

søke om konsesjon, uavhengig om det er snakk om vind-, vann- eller gasskraft. For øvrig kan det bemerkes at en hovedforklaring til de høye strømprisene ligger i ekstremt høye gasspriser i Europa. Høye gasspriser bidrar til at kostnadene ved å produsere gasskraft også øker.

Norge har god erfaring med bruk av fornybare energikilder, og regjeringen vil i tiden fremover jobbe for å øke norsk vannkraftproduksjon, legge til rette for en storstilt satsing på havvind og tillate vindkraft på steder der det er gode vindforhold og lokal aksept. Regjeringen vil om kort tid sette ned en energikommisjon som skal vurdere energibehovet fremover og foreslå økt kraftproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha et overskudd på kraft.

SPØRSMÅL NR. 1168

Innlevert 6. februar 2022 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 15. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Olje og energiministeren besvarer ofte forslag om makspris på strøm, med at det kan medføre utilsiktede konsekvenser og dermed ikke bør innføres.

Kan statsråden redegjøre for hva disse utilsiktede konsekvensene er, og om det er foretatt en vurdering av de utilsiktede konsekvensene vil bli ved å ikke innføre makspris på strøm for næringslivet og husholdningene, med prognosisterte og skadelige vedvarende meget høye strømpriser?

BEGRUNNELSE:

Husholdninger og næringslivet sliter på grunn av økte kostnader, økte avgifter, økte drivstoffpriser, og skyhøye strømpriser.

Strømmarkedet sies fra ministeren å virke bra, og må hegnes om. Men markedet kan ikke sies å virke som det skal når Europeiske kraftpriser smitter så sterkt over på norske kraftpriser. Hvilke konsekvenser for et dysfunksjonelt kraftmarked frykter ministeren en makspris på 50 øre for å få landet gjennom kraftpriskrisen vil få som vil være verre enn potensielle massekonkurser, utflagging av næringsliv, og utallige husholdninger som blir ruinert med dagens prisnivå.

Svar:

For regjeringen har det vært et viktig hensyn å finne løsninger som ikke svekker forsynings sikkerheten for strøm eller har konsekvenser vi ikke kjenner de kortsiktige eller mer langsiktige virkningene av. Vi har derfor tatt flere målrettede og kraftfulle grep slik at folk har fått hjelp til å håndtere de rekordhøye strømprisene. Vi har innført en midlertidig stønadsordning til private husholdninger, redusert elavgiften, gitt økt bostøtte, økt overføringene til kommunene for merutgifter til økonomisk sosialhjelp, økt støtten til studentene og økt støtten til ENØK-tiltak i husholdningene. Vi har også innført egne midlertidige strømstøtteordninger for landbruk og veksthus samt for frivillige organisasjoner.

Norge har et markedsstyrt kraftsystem, der kraftprisen i engrosmarkedet er et resultat av tilbud og etterspørsel. Denne mekanismen er avgjørende for å sikre balanse i et komplisert og sammensatt kraftmarked fra dag til dag og time til time, og er et viktig grunnlag for forsynings sikkerhet for kraft. Prissignalene markedet gir er dessuten viktige for å synliggjøre at det er knapphet på strøm, og at vi derfor bør spare på strømmen og gjøre energieffektive valg både på kort og lang sikt. Kraftsystemet vårt har siden det ble innført bidratt til at vi ikke har bygget ut mer kostbar og i mange tilfeller kontroversiell kraftproduksjon

enn nødvendig. Vi har også blant Europas laveste kraftpriser.

Dersom det settes en makspris på strøm i engrosmarkedet risikerer vi at viktige mekanismer ikke vil virke som de skal. En maksimumspris kan for eksempel bidra til å redusere verdien av å spare vann i kraftverkene vannmagasiner. Dette vil igjen kunne svekke forsynings-sikkerheten og vil kunne øke sannsynligheten for perioder med rasjonering med kraften. Det er også en fare for at maksprisen kan påvirke muligheten til at forbrukerne får nytte godt av perioder med lave priser.

I dagens situasjon reflekterer prisene i stor grad situasjonen i våre naboland. I tidligere år med høye kraftpriser har prisen i stor grad vært en refleksjon av knapphet i det norske og nordiske kraftsystemet, for eksempel i tørår. I slike perioder er det viktig at prissignalet får virke til de forbrukere som har mulighet til å redusere forbruket sitt av kraft, eller bytte til andre løsninger.

Næringskunder skiller seg fra husholdningskunder, og er ulike med tanke på størrelse, energibruk, kostnadene for energi, sammensetning av energibruk og muligheten til å bytte mellom ulike energikilder. Næringslivskunder har en mer stabil og flat energibruk over året, og har også

større evne til å tilpasse seg perioder med høyere prisen enn husholdningene. Konkurransesevnen for norsk næringsliv påvirkes også av flere forhold, for eksempel av konkurrentenes kostnader. Det er nå høye strøm- og energipriser i hele Europa. Ifølge en undersøkelse gjennomført for Energi Norge var kraftprisen i Nord-Norge den laveste i Europa i 2021. Kun Finland, tre av fire prisområder i Sverige og de baltiske landene hadde en lavere pris enn Sør-Norge i fjor. Regjeringen følger situasjonen i strømmerketet nøye.

Vi har eksempler fra utlandet som viser uheldige virkninger av å innføre makspris på strøm på leverandørledet. I Storbritannia har dette ført til at en rekke kraftleverandører rapporterer å stå i fare for å gå konkurs fordi utsalgsprisen er lavere enn innkjøpsprisen. Markeder kan ofte fungere slik at makspris blir gjeldende pris – for eksempel også i periodene der strømprisene i utgangspunktet er lave.

Regjeringen vil evaluere kraftsituasjonen 2021-2022, spesielt med tanke på risikoen for tilsvarende perioder i årene framover og hvilke tiltak som kan motvirke at strømprisene blir en stor byrde for husholdninger og næringsliv.

SPØRSMÅL NR. 1169

Innlevert 6. februar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 10. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Synes idrettsministeren dette er en ryddig og rettferdig fremgangsmåte å behandle utøvere, arrangører og fans av X- Games på og er det slik at det er innført en ny praksis i Kulturdepartementet der man avslår søknader i pressen før de er mottatt til behandling?

BEGRUNNELSE:

Lørdag 5 februar kan vi lese i en rekke medier at Kulturdepartementet med Kulturministeren i spissen varsler spikeren i kisten for X- Games 2023. Departementet skriver bla også følgende: Det kan imidlertid legges til grunn at regjeringen ikke vil prioritere tilskudd til X-Games sitt forslag til budsjettet for 2023.

Denne forskutteringen av et avslag på evt. søknad fremstår som svært merkelig i en tid der arrangementet tidligere er lovet penger for gjennomføring i 2022, men

dessverre har måtte utsette grunnet pandemi og regjeringens egne korona restriksjoner.

Ministeren har tidligere vært tydelig på hvor viktig det er med forutsigbarhet for kultur, idrett og frivillighet, bla ved å legge frem rause krisepakker og ordninger for feltene. Nå kan det imidlertid virke som at ideologi og ønske om å sende politiske signal gjennom idretten er blitt viktigere, kanskje fordi regjeringen ikke liker slike arrangement selv. Det er også trist å lese at ministeren forsøker å sette arrangementet opp mot breddeidretten.

En undersøkelse fra Opinion november 2020 dokumenterer at X Games er den mest populære idrettsbegivenheten blant norsk ungdom. Tusenvis av ungdom lar seg engasjere og begeistre, klart dette også betyr noe for rekrutteringen til sporten.

Ministeren har ikke sagt så mye om hva hun vil gjøre for den egen/uorganiserte idretten, men mulig hun er av den oppfatning at bare er den organiserte idretten innenfor NIF- systemet som skal defineres som breddeidrett.

Uansett hvilke motiver idrettsministeren har, sendes det nå et signal til mange unge om at det egentlig ikke er vits i å delta seg under årets kvalifisering fordi staten uansett ikke vil bidra til X- Games 2023.

Det fremstår intet mindre enn direkte usportslig av ministeren å frata X- Games støtten de var lovet fordi arrangementet under pandemien måtte forskyves. Det er imidlertid aldri en skam å snu.

Svar:

Det er selvfølgelig ikke slik at Kultur- og likestillingsdepartementet avslår søknader gjennom pressen. Vi har hatt en omfattende dialog med Sahr Productions AS. Vår beslutning med betydning for X- Games Norway i 2022 og 2023 ble meddelt i brev til Sahr Productions AS datert 3. februar, som svar på konkrete forespørslers fra Sahr Productions AS.

I statsbudsjettet for 2021 og 2022 under kap. 315, post 86, ble det bevilget 15 mill. kroner til gjennomføringen av X-Games Norway.

På grunn av smittesituasjonen ble arrangementet i 2021 nedskalert og Stortinget godkjente ifm. revidert nasjonalbudsjett at mesteparten av pengene kunne benyttes i forbindelse med et arrangement i 2022.

Sahr Productions AS som står for gjennomføringen av X-Games Norway har med bakgrunn i den usikre smittesituasjonen også besluttet å nedskalere arrangementet i 2022. Vi dekker fullt ut årets arrangement ved at restmidler fra 2021 kan benyttes. Det er derfor ikke grunnlag for å utbetale ytterligere tilskudd for arrangementet i 2022.

nlag for å utbetale ytterligere tilskudd for arrangementet i 2022.

Sahr Productions AS har vært tydelige på at de ønsker å overføre midler fra både 2021 og 2022 til arrangementet i 2023. I tillegg til ytterligere 15 millioner i bevilgning i statsbudsjettet for 2023. Sahr har uttrykt at de allerede nå trenger en sikkerhet for statlig finansiering av arrangementet i 2023, for å kunne planlegge og gjennomføre slik de ønsker i neste år.

Statsbudsjettet vedtas som kjent for ett år av gangen og regjeringen kan selvfølgelig ikke forskuttere Stortingets behandling av budsjettet for 2023. Nettopp fordi vi har vært opptatt av å være ryddige ovenfor Sahr, og deres tydelige ønske om å få svar på eventuelle statsbudsjettbevilgninger for 2023, har vi i svarbrev 3. februar signalisert at de vil få støtte for det de planlegger å gjennomføre i 2022, men også at regjeringen ikke vil prioritere tilskudd til X-Games Norway i vårt forslag til statsbudsjett for 2023.

Sahr Productions AS og X-Games Norway har siden 2017 årlig mottatt en betydelig statlig støtte. Det foregår veldig mange ulike internasjonale idrettsarrangementer på norsk jord hvert år – og de aller fleste av dem foregår uten tilskudd fra staten. Jeg mener det ikke er formålstjenlig at et særskilt arrangement skal motta statlig støtte på ubestemt tid. Det må på et tidspunkt kunne forventes at et arrangement skal kunne gjennomføres uten tilskudd fra staten. Det gjelder i særlig grad en aktør med sterke internasjonale, kommersielle krefter i ryggen som X- Games.

SPØRSMÅL NR. 1170

Innlevert 6. februar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 14. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden oppgi hvordan man teller og hvordan man skiller i byvekstvtaler mellom næringstrafikk, gjennomgangstrafikk og persontransport og hvor stor forskjellen er mellom de forskjellige byvekstvtalene?

BEGRUNNELSE:

Byvekstvtaler og belønningsavtaler er en ordning mellom de store byene og staten, som har nullvekst for persontransport med bil som overordnet mål. Ordningen skal fremme gange, sykling og bruk av kollektivtrafikken.

Næringstrafikk og gjennomgangstrafikk skal holdes utenom trafikk tallene i nullvekstmålet.

Svar:

Byvekstvtalene har mål om nullvekst i persontransport med bil. Trafikkutviklingen for persontransport med bil måles ved hjelp av data fra trafikkregistreringspunkter (trafikk tellinger), den såkalte byindeksen. Dette er hovedindikatoren i byvekstvtalene. Nullvekstmålet nå dersom trafikkutviklingen er på samme nivå i avtaleperiodens sluttår som i referanseåret. Gjennomgangstrafikk

(dvs. trafikk som verken starter eller stopper i det geografiske området for avtalen), offentlig og privat tjenestetransport (mobil tjenesteyting) og næringstransport er unntatt fra nullvekstmålet.

Data fra reisevaneundersøkelsen er en supplerende kilde til informasjon om trafikkutviklingen i avtaleområdet. Trafikkarbeid beregnes med data fra reisevaneundersøkelsen og inngår som støtteindikator i byvekstavtalene. Dette gir et bilde av trafikkomfanget i form av antall utkjørte kilometer med bil (kjøretøykilometer).

I byindeksen beregnes endring i trafikkmengde for byområdet. Metoden er basert på tellinger fra faste trafikkgregistreringspunkter fordelt på riks- og fylkesveger, samt på enkelte kommunale veger, og er ment å gi et representativt bilde av trafikkutviklingen i avtaleområdet.

Tung næringstransport regnes ikke med i byindeksen ettersom datagrunnlaget består av "lette" biler, dvs. biler som er under 5,6 m. Næringstransport, mobil tjenesteyting og gjennomgangstrafikk med «lette» biler inngår

i datagrunnlaget selv om denne trafikken er unntatt fra nullvekstmålet. Vi anser likevel at byindeksen gir et tilstrekkelig robust bilde av om trafikkutviklingen er i tråd med ønsket måloppnåelse. Data fra reisevaneundersøkelsen er grunnlaget for transportmodellene, som igjen gjør det mulig å skille ut gjennomgangstrafikken, mobil tjenesteyting og næringstransport med personbil («lette» biler). Dette kan brukes som en supplerende kilde.

Tidligere tester og beregninger av gjennomgangstrafikk har vist at gjennomgangstrafikken for byområdene som er aktuelle for byvekstavtaler i snitt utgjør om lag 4-5 pst. av trafikken gjennom byene. Blant annet ble det i 2016 gjennomført en test med registrering av passeringer ved ulike autopass-antennene i Stavanger. Det er også beregnet med transportmodellene til transportvirksomhetene.

Statens vegvesen har ikke tall spesifikt for den enkelte by per i dag, da de så langt har vurdert at dette ikke har vært nødvendig for oppfølging av nullvekstmålet.

SPØRSMÅL NR. 1171

Innlevert 6. februar 2022 av stortingsrepresentant Terje Halleland

Besvart 11. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden se på muligheter for å gjøre spesialtransport over Haukeli enklere og mindre byråkratisk ved å innføre samme regelverk etter lik vegstandard og eventuelt åpne for at dispensasjoner kan gis over et lengre tidsrom?

BEGRUNNELSE:

E134 går under et begrep hos Statens vegvesen som de kaller for «ikke vei». Det vil si at det må søkes dispensasjon på vekt, lengde og bredde for tungtransport mellom Vågslid og Seljestad for hver tur hvor en avviker fra normalen. Dette kan for eksempel være avvik på 1 cm større bredde enn tralle som er 2,55 meter, en gravemaskin som stikker 10 cm for langt ut bak eller vogntog har en tyngde på 53 tonn. I hele Norge kan tungtrafikken kjøre med 3 m bredde eller 20 m lengde uten dispensasjon. Det kreves følgebil på bredde over 2.8 m, andre strekninger er kravet på 3 meter. På Haukeli kreves det politifølge på over 3 meter bredde, mens dette på andre strekninger er kravet på over 3,25 meter. Å få dispensasjon tar normalt inntil tre dager, og dette fører til at transportører velger andre

strekninger og kjører lange omveier for å unngå kravene knyttet til E134. Dette fører til dyrere og mindre miljøvennlige transportløsninger.

Svar:

Forskrift om bruk av kjøretøy gir bestemmelser om blant annet maksimalt tillatte vekter og dimensjoner på kjøretøy og spesialtransporter. Med hjemmel i forskriften fastsettes det veglister om hvilken bruksklasse og vogntoglengde som kan tillates på hver enkelt vegstrekning. Strekningen Seljestad – Vågslid er i veglisten kategorisert som vegggruppe «IKKE», noe som indikerer at strekningen ikke er spesielt godt egnet for spesialtransporter. Det må derfor søkes om dispensasjon.

Den aktuelle strekningen over Haukeli gir flere fremkommelighetsutfordringer, blant annet som følge av smale og lave tunneler. Eksempelvis kan høye kjøretøy ikke ligge ut mot høyre kantlinje, noe som medfører at de vil ta mer av kjørebanebredden. For å ivareta trafikksikkerheten er det derfor satt forbehold om egen ledsagerbil

ved bredde over 2,80 m, og ledsagelse av politi når bredden er over 3 m.

Statens vegvesen opplyser at E134 Haukelifjell er den overgangen mellom øst og vest som har høyest andel av tungbil, noe som tidvis fører til problemer med trafikkviklingen. Spesielt i Haukelitunnelen forekommer det ikke sjelden at lysarmaturer, skilt mv. skades av vogntog, særlig når vogntog møter andre vogntog. Skader kan da også oppstå på kjøretøyene. Også for mindre kjøretøyer kan være en utfordring å møte vogntog i en gammel, smal og relativt mørk tunnel.

Det ligger et handlingsrom i regelverket ved dispensasjon. Dersom spesialtransporten gjelder lengde inntil 22 m, kan det søkes om dispensasjon med tillatt gyldighet inntil 1 år for denne strekningen.

For øvrig opplyser Statens vegvesen at dispensasjoner normalt blir behandlet samme dag som de kommer inn, men at det ved stor pågang kan ta opptil 3 dager.

Jeg legger til grunn at Statens vegvesen foretar nødvendige vurderinger når det gjelder behandling av slike søknader, for å sikre at forsvarlig og hensiktsmessig fremkommelighet ivaretas for alle trafikanter.

SPØRSMÅL NR. 1172

Innlevert 6. februar 2022 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 14. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan vil den ekstraordinære lønns- og prisveksten for bygg- og anleggsbransjen i 2021 påvirke kostnadene for planlagte statlige prosjekter som E18 Vestkorridoren, E39 Rogfast, K5 (Vossebanen/E16), E39 Hordfast og Regjeringskvartalet?

Svar:

Når Stortinget gir sin tilslutning til forslag fra Samferdselsdepartementet om kostnadsrammer for veiprosjekter

over 1 mrd. kr, gis samtidig Samferdselsdepartementet fullmakt til å prisjustere kostnadsrammene i etterfølgende år. Dette sikrer at kostnadsrammen til enhver tid hensyntar den løpende prisutviklingen i anleggsmarkedet.

I tråd med etablert praksis, og i tråd med forutsetningene gitt av Stortinget, vil styringsrammer og kostnadsrammer til enhver tid prisjusteres med Statistisk sentralbyrås byggekostnadsindeks for veganlegg for de årene denne foreligger, og med anslått prisomregning i statsbudsjettet (prognose) for etterfølgende år.

SPØRSMÅL NR. 1173

Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Tage Pettersen

Besvart 14. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Kan kulturministeren redegjøre for hvordan hun oppfatter planene for Ibsens 200-års jubileum i 2028 og hvordan departementet kan understøtte det arbeidet som gjøres fra Skien kommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune?

BEGRUNNELSE:

I 2028 er det 200 år siden Henrik Ibsen ble født i Skien. Med status som Ibsens fødeby ønsker Skien å ta en sterk og tydelig posisjon som nasjonal og internasjonal Ibsenby inn mot 200-års jubileet.

På et møte i slutten av januar fikk kulturministeren møte ordfører og fylkesordfører for en presentasjon av Ibsen-jubileet og Ibsen besøkssenter. Siden Henrik Ibsen har en nasjonal og internasjonal posisjon er det viktig at planene for dette jubileet får oppmerksomhet.

Besøkssenteret er tenkt å være en tilpasningsdyktig institusjon som skal formidle gjennom å inngå samarbeid med de forskerne, kunstnerne, aktørene og miljøene som til enhver tid er aktuelle for å arbeide med Ibsen i et samtidsperspektiv. De vil samarbeide med Telemark museum og Teater Ibsen lokalt, som sammen skal utvikle og supplere hverandres kompetanse. Det er inngått en intensjonsavtale med Ibsensentret ved Universitetet i Oslo og med Universitetet i Sør-Øst Norge (USN).

Svar:

Jeg vil først takke representanten Tage Pettersen for hans engasjement for Henrik Ibsen, et engasjement jeg for øvrig deler. Henrik Ibsen er en svært sentral figur for Norges kultur og samfunnsbygging, og viktig for vår internasjonale profilering. Etter Shakespeare er Ibsen verdens mest spilte dramatiker. Jeg synes derfor det er positivt at Skien kommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune tar en aktiv rolle i markeringen av 200-årsjubileet for dikterens fødsel. I det nylig avholdte møtet med Skiens ordfører, Hedda Foss Five, og Vestfold og Telemarks fylkesordfører, Terje Riis Johansen, fikk jeg presentert deler av planene for markeringen. Politisk ledelse i Kultur- og likestillingsdepartementet har også nylig gjennomført møter med Kulturfestivalen Peer Gynt og Ibsenkompaniet v/Kåre Conradi.

Kultur- og likestillingsdepartementet har mottatt to investeringsøknader over ordningen Nasjonale kulturbygg som ble redegjort for i møtet med Skien kommune og Vestfold og Telemark fylkeskommune. Begge prosjek-

tene er interessante i et nasjonale perspektiv. Den ene er søknaden fra Skien kommune om statlig medvirkning på 50 mill. kroner av et totalbudsjett på 150 mill. kroner til Sølvåren – Ibsen formidlingssenter, som er en integrert del av det planlagte nye biblioteket i Skien sentrum; slik vil det bli mulig å oppleve Ibsen som en integrert del av en kommunal velferdstjeneste med allerede tilstedeværende bemanning. Den andre er en søknad fra Telemark museum om statlig medvirkning på 20 mill. kroner av et totalbudsjett på 59,3 mill. kroner til oppgradering av Henrik Ibsen Museum, Venstøp - Ibsens barndomshjem like nord for Skien. Prosjektet er iverksatt etter at forskere har funnet frem til at det er foretatt endringer i Ibsens barndomshjem, og prosjektet er initiert med tanke på å tilbakeføre hjemmet til sitt opprinnelige utgangspunkt. Begge søknadene er gjenstand for vurdering sammen med de 33 øvrige søknadene som i år har kommet inn til posten Nasjonale kulturbygg. Resultatet av vurderingene vil på vanlig måte fremkomme av budsjettproposisjonen for 2023.

Det er mange aktører som formodentlig vil ønske å ta del i markeringen av 200 års-minnet for Henrik Ibsens fødsel. I tillegg til relevante forskningsinstitusjoner, litteraturhus, bibliotek, scenekunstinstitusjoner i hele landet og andre tiltak innenfor scenekunstheltet, gjelder dette også flere museer. I tillegg til Telemark museum med ansvar for Ibsens barndomshjem Venstøp, må særlig nevnes Norsk Folkemuseum med ansvar for Ibsens leilighet og Ibsen-museet med tilhørende scene i Arbinsgate i Oslo, samt Aust-Agder museum og arkiv som forvalter Ibsen-museet i Grimstad. Jeg vil oppfordre de aktørene som ønsker å bidra til Ibsen-jubileet i 2028, om å søke sammen og utvikle et godt samarbeid om forberedelsene til denne viktige markeringen.

SPØRSMÅL NR. 1174

Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein

Besvart 11. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Kampene mellom militærjuntaen og væpnede motstandsgrupper blir stadig mer dødelige i Myanmar, og en full borgerkrig virker vanskelig å forhindre. Over 12 000

mennesker er drept siden militærjuntaen kuppet makten for et år siden.

Vil regjeringen ta initiativ for at situasjonen i Myanmar igjen skal diskuteres i FNs-sikkerhetsråd og støtter regjeringen en våpenembargo mot Myanmar som sivilsamfunnsgrupper har tatt til ordet for?

Svar:

Norge har siden kuppet i Myanmar 1. februar i fjor, arbeidet aktivt sammen med Storbritannia for at krisen i Myanmar skal være på dagsorden i FNs sikkerhetsråd. En målsetning er at et samlet sikkerhetsråd skal komme med så tydelige uttalelser som mulig. Vi vil fortsette å arbeide for at Myanmar forblir på rådets dagsordenen fremover.

Så langt har det blitt avholdt flere møter om Myanmar i Sikkerhetsrådet. Rådet er enstemmig kommet frem til én såkalt presidentuttalelse (10. mars 2021), samt flere presseuttalelser. Siste møte om Myanmar i Sikkerhetsrådet var under norsk presidentskap, den 28. januar. Møtet resulterte i en felles presseuttalelse den 2. februar med et klart budskap om å løslate de som er vilkårlig fengslet (inkludert Aung San Suu Kyi og President Win Myint), avstå fra all vold og respektere menneskerettighetene. Uttalelsen oppfordret til dialog mellom alle parter, uhindret humanitær tilgang, og uttrykte støtte til spesialutsendingene fra FN og ASEAN. Uttalelsen nevnte også spesifikt den vanskelige situasjonen for rohingya- minoriteten.

I alle våre innlegg fordømmer vi kuppemakernes systematiske overgrep mot sivilbefolkningen og uttrykker særlig bekymring for situasjonen for sårbare grupper som ungdom og barn. Vi uttrykker dyp bekymring for økt og mer brutal voldsbruk mellom væpnede aktører. Vi understreker at mennesker i nød må få nødvendig beskyttelse og assistanse i tråd med de humanitære prinsippene og at den humanitære tilgangen må bedres. Vi oppfordrer også til et godt og tett samarbeid mellom FN og ASEAN.

Norge har i tillegg til å være pådriver for møter om Myanmar i Sikkerhetsrådet organisert flere møter på ekspertnivå for rådets medlemmer. Dette inkluderer møter med kvinnelige sivilsamfunnsrepresentanter fra Myanmar, og orienteringer fra FNs kontor for koordinering av humanitær innsats og tankesmien International Crisis Group.

Norge har siden 2003 fulgt opp og gjennomført i norsk rett EUs restriktive tiltak mot Myanmar. Dette omfatter blant annet våpenembargo, embargo på utstyr som kan ha militær bruk eller brukes til intern undertrykking, herunder utstyr for kommunikasjons- overvåkning, samt forbud mot å yte faglig eller finansiell bistand knyttet til slikt utstyr. Tiltakene omfatter også frys av formuer og reiserestriksjoner for listeførte som anses ansvarlige for alvorlige menneskerettighetsovergrep eller handlinger som undergraver demokrati eller rettsstat, eller truer freden, sikkerheten eller stabiliteten i Myanmar. Tiltakene er gjennomført i forskrift om restriktive tiltak vedrørende situasjonen i Myanmar/Burma, eksportkontrollregelverket og utlendingsregelverket.

EU har siden kuppet i tre runder listeført ytterligere personer og enheter for deres rolle i kuppet og etterfølgende undertrykkelse. Norge har sluttet opp om de nye restriktive tiltakene. Til sammen er nå 43 personer og 6 enheter listeført.

Allerede i juni 2021 stemte Norge for en resolusjon i FNs Generalforsamling om situasjonen i Myanmar som oppfordret «all member states to prevent the flow of arms into Myanmar». 119 medlemsland stemte for, 1 land stemte imot, og 36 land avsto.

Norge har også oppfordret Sikkerhetsrådet til å vurdere hvilke ytterligere handlingsalternativer det har til disposisjon i den alvorlige krisen Myanmar befinner seg i. Våpenembargo er et av handlingsalternativene Norge har oppfordret rådet til å vurdere.

Vår oppfordring er så langt ikke blitt hørt. Den politiske dynamikken i Sikkerhetsrådet gjør det lite sannsynlig at rådet vil iverksette tvangstiltak mot Myanmar. Det er likevel betydningsfullt at et samlet Sikkerhetsråd – med regionale stormakter som India og Kina - enstemmig har samlet seg om flere tydelige uttalelser om situasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1175

Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Rauand Ismail

Besvart 14. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sørge for at den nye rettspraksisen fra Høyesterett blir fulgt i saker hvor personer som har brukt cannabis på fritiden har blitt diskriminert og fratatt

fører kortet på grunn av tidligere bruk og ikke som følge av ruspåvirket kjøring?

BEGRUNNELSE:

Det skal stilles høye krav til edruelighet for de som skal ha førerrett i veitrafikken i Norge. Manglende edruelighet har vært begrunnelse for den forvaltningspraksisen politiet har vist til, i saker der de har hjemlet å frata noen førerkortet i saker der fører har innrømmet, eller det er påvist bruk av cannabis, forankret i §34 i Veitrafikkloven.

Samtidig har nyere forskning vist at både terskelverdier og ikke minst metodene for å fastsette en antatt promille, bør revideres. Disse metodene og terskelverdiene er treffsikre ved mistanke om kjøring i alkoholpåvirket tilstand, men ser ut til å ha en begrenset overføringsverdi ved mistanke om kjøring i cannabisrelatert rustilstand.

Dette har også vært foranledningen til en endring av rettspraksisen i norske domstoler, blant annet med Høyesterettsavgjørelsen (HR-2021-2050-A) fra høsten 2021 som blant annet fastslo:

«Som et utgangspunkt for den konkrete vurderingen som må foretas, må det etter mitt syn (...) kunne legges til grunn at bruk av cannabis i små mengder inntil tre ganger per måned, ikke alene er tilstrekkelig til å underbygge at brukeren «ikke er edruelig» i vegtrafikklovens forstand. Selv om en slik bruk neppe kan karakteriseres som sporadisk, må den etter mitt syn betraktes som relativt måteholden. Jeg minner her om at lovligheten av å bruke det aktuelle rusmiddelet i seg selv ikke har betydning for edruelighetsvurderingen.»

Flere brukere av cannabis har fått førerkortene sine inndratt fordi de har brukt cannabis dager eller uker i forveien selv om de ikke har vært i ruspåvirket tilstand i tidspunktet de har ført et motorisert kjøretøy. Det er viktig at både hensynet til storsamfunnets allmenne trygghet til å kunne ferdes sikkert i trafikken, og den enkeltes rettssikkerhet, ilegges særlig vekt. Inndragelse av førerkort er et

stort inngripen for den enkelte. Sanksjonene må være av en forholdsmessig karakter, og det må være sikkert at en som er mistenkt for ruspåvirket kjøring ikke forelegges urettmessige negative sanksjoner.

Inndragelse av førerkort på grunn av tidligere bruk og ikke for ruspåvirket kjøring er en diskriminerende praksis og i klar strid med den nevnte Høyesterettsavgjørelse. Derfor bør praksisen stanses og metodene for fastsettelse av promille og terskelverdier revideres.

Svar:

Det er det enkelte politidistrikt som fatter vedtak om tilbakekall av førerkort, med Politidirektoratet som klageinstans. Politiet skal i sin saksbehandling tar hensyn til relevant rettspraksis på området.

Jeg viser for øvrig til anmodningsvedtak nr. 1117, 3. juni 2021, hvor Stortinget ber regjeringen:

«sørge for at samfunnets reaksjoner i forbindelse med problematisk bruk av rusmidler er forholdsmessige, og kan knyttes til rusbruken. Stortinget ber regjeringen særlig gjennomgå praksis med tap av førerrett i tilfeller der man ikke ser noen sammenheng mellom personens bruk av rusmidler, og føring av motorvogn.»

Som ledd i oppfølgingen av vedtaket har departementet bedt om direktoratets redegjørelse for praksis for tilbakekall av førerrett når rusmiddelbruk er en del av begrunnelsen. Redegjørelsen skal foreligge i mars 2022.

Jeg kommer tilbake til Stortinget på egnet måte etter at mitt departement har mottatt og gjennomgått redegjørelsen fra Politidirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1176

Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad

Besvart 11. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Det har lenge vært påvist at FN og flere av FNs underorganisasjoner har en disproporsjonal mengde med resolusjoner, uttalelser og rapporter som ensidig kritiserer Israel. Enkelte land har tatt tydelig til motmæle mot denne praksisen, for eksempel uttalte Storbritannia i 2019 at de ville stemme mot alle anti-israelske resolusjoner i FNs menneskerettighetsråd.

Anerkjenner utenriksministeren at det er en slik ubalanse, og hva vil i så fall regjeringen gjøre for å ta avstand fra og bidra til å stanse en slik ubalanse?

BEGRUNNELSE:

Alle regjeringer må holdes ansvarlig for sin håndtering av menneskerettighetene. Likevel framstår FNs praksis med å fokusere uforholdsmessig på Israel, samtidig som

man ignorerer grove og systematiske brudd på menneskerettighetene i andre land i verden, som svært ubalansert.

I en av sine siste taler som FNs Generalsekretær skal Ban Ki-moon ha uttalt: «Tiår med politisk manøvrering har ført til en disproportjonal mengde med resolusjoner, rapporter og konferanser som kritiserer Israel.» I følge NGO-en UN Watch fikk Israel 14 resolusjoner mot seg i 2021, mens andre land fikk 5 til sammen. Tall fra den samme organisasjonen for 2018 viser at FNs generalforsamling vedtok 21 resolusjoner mot Israel. I samme periode ble det ikke vedtatt noen resolusjoner om menneskerettighetssituasjonen i Kina, Venezuela, Saudi-Arabia, Hviterusland, Cuba, Tyrkia, Pakistan, Vietnam, Algerie eller 175 andre land.

Siden FNs Menneskerettighetsråd ble opprettet er det vedtatt flere resolusjoner mot Israel enn mot Iran, Syria og Nord-Korea til sammen. Menneskerettighetsrådet har også har også innkalt til flere hastemøter og granskninger om Israel enn noe annet land, og de fortsetter praksisen med å ha Israel som permanent dagsorden på hvert eneste møte.

Svar:

Regjeringen ser svært alvorlig på situasjonen i Israel og Palestina. Dette er en av konfliktene som FN har hatt lengst på sitt bord. Det er viktig at verdenssamfunnet opprettholder fokuset på den israelsk-palestinske konflikten og påtaler kritikkverdige forhold som befolkningen i området lider under. Norges sterke engasjement for å bedre situasjonen og bidra til fred er basert på en balansert Midtøsten-politikk.

Regjeringen er kjent med kritikken mot at det i FN vedtas flere resolusjoner knyttet til den israelsk-palestinske konflikten, enn til andre land- og konfliktsituasjoner. Flere av resolusjonene omhandler sammenfallende tematikk. Fra norsk side er vi positive til at antall resolusjoner har blitt noe redusert de siste årene, uten at fokuset på befolkningens rettigheter er blitt mindre. Norge mener at antallet resolusjoner bør reduseres ytterligere.

Mange av resolusjonene som representanten viser til behandles i FNs generalforsamling. Norge deltar i voteringen over disse. Andre behandles i FNs menneskerettighetsråd, der Norge for tiden ikke er medlem, og dermed ikke har stemmerett. Flere av FNs særorganisasjoner, som for eksempel UNESCO, har tilsvarende resolusjoner innenfor sine fagfelt. Det kom en økning i antallet resolusjoner for et tiår siden etter at palestinerne opplevde at det ikke var mulig for dem å nå frem forhandlingsveien.

Norge legger ikke selv frem disse resolusjonene. Vi har heller ikke tradisjon for å ta initiativ til FN-resolusjoner eller -uttalelser om dette feltet, med mindre de er knyttet til akutte eller spesifikke situasjoner. Dette var tilfelle da Norge sammen med Kina og Tunisia arbeidet for en

uttalelse fra Sikkerhetsrådet om konflikten mellom Israel og væpnede grupper i Gaza i mai 2021.

Når andre land legger frem resolusjoner for votering, gjør Norge en konkret vurdering av innholdet i hver enkelt resolusjon før det fattes beslutning om norsk stemmegivning og medforslagsstillerskap. I hvert tilfelle foretas også en kartlegging av andre lands planlagte stemmegivning. Norge stemmer for resolusjoner som vi anser er i tråd med norsk politikk og folkeretten. Det innebærer ikke at vi nødvendigvis er enig i alle enkeltformuleringer, eller fravær av sådanne, i de resolusjonene vi stemmer for. Det ville være krevende å stemme mot en tekst som vi egentlig støtter, bare fordi vi mener det totale antallet resolusjoner er for høyt.

I noen tilfeller gir Norge stemmeforklaringer for å få fram vårt syn. Dette gjorde vi blant annet for en resolusjon om Jerusalem (A/RES/76/12) i desember 2021, som jeg har redegjort for i et nylig svar til Stortinget (nr. 831).

Hva gjelder resolusjonene som representanten omtaler, har Norge i en årrekke vurdert tekstene i mange av disse for å være i tråd med norsk politikk og folkeretten. Det har derfor vært naturlig å stemme for dem. Andre resolusjoner har vi stemt mot eller avstående. Mange av resolusjonene endrer seg kun i begrenset grad fra år til år. Norge har tradisjon for å opprettholde den samme stemmegivningen hvert år, som er langs de samme linjene som de aller fleste EU-land, andre nærstående land og et stort flertall av FNs medlemsland.

Resolusjonene som Norge har tradisjon for å stemme for uttrykker blant annet tydelig støtte til en to-stat-sløsning på konflikten og respekt for folkeretten, inkludert internasjonal humanitærrett og menneskerettighetene. De fremfører også kritikk av voldsbruk fra alle aktører, inkludert voldshandlinger utført av palestinere mot israelske sivile. Selv om resolusjonene inneholder kritikk av israelske myndigheter for folkerettsbrudd og andre former for overgrep begått mot den palestinske sivilbefolkningen, anser ikke regjeringen at dette i seg selv innebærer at resolusjonene er anti-israelske.

Regjeringen vil fortsette å legge til grunn en vurdering av hver enkelt resolusjonstekst når vi skal ta stilling til vår stemmegivning.

Regjeringen vil videreføre tidligere regjeringers linje om ikke å engasjere oss i det eneste agendapunktet i FNs menneskerettighetsråd med et geografisk fokus, kalt «Menneskerettighetssituasjonen i Palestina og andre okkuperte arabiske områder».

SPØRSMÅL NR. 1177**Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 14. februar 2022 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Det fremgår av Hurdalsplattformen at tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, også kalt nettolønnsordningen, skal styrkes. I løpet av de første 100 dagene har regjeringen derimot svekket ordningen og innført tak på støtten.

Er fiskeri- og havministeren enig i at nettolønnsordningen er svekket fra 2021 til 2022, og hva er regjeringens plan og målsetting for å hente inn svekkelsen og styrke nettolønnsordningen fremover?

BEGRUNNELSE:

Den maritime næringen er en viktig hjørnestein i mange norske lokalsamfunn og skaper store verdier i hele landet. Kjernen i denne næringen er de norske sjøfolkenes maritime kompetanse og en helhetlig maritim verdikjede bestående av norske rederier, verft, finansaktører og utstyrsleverandører. Politikken må sikre gode vilkår for norske sjøfolk og at det legges til rette for aktivitet i hele verdikjeden.

Disse ordene er hentet fra Hurdalsplattformen hvor det også står som et handlingspunkt at regjeringen vil "styrke nettolønnsordningen".

Før Solberg-regjeringen gikk av fremmet den forslag om å innføre tak i tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk. Forslaget ble heldigvis aldri en realitet fordi Solberg-regjeringen, bestående av Høyre, KrF og venstre, gikk av.

Støre-regjeringen fremmet i sin tilleggsproposisjon til statsbudsjettet for 2022 forslag om å innføre et noe høyere tak, men regjeringen la fortsatt opp til en dårligere ordning enn i 2021. Regjeringen forsøkte å selge dette inn som en styrkning av nettolønnsordningen. I forhold til fjoråret, hvor ordningen i saldert budsjett var gitt en overslagsbevilgning på 2,386 mill. kroner, er ordningen strammet inn for 2022 med en lavere bevilgning på 2,205 mill. kroner.

I svaret fra statsråden ønskes det angitt på hvilke områder tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk er strammet inn og dermed svekket i forhold til fjoråret, med tilhørende proveny. Det ønskes også oppgitt hvor mange færre sjøfolk statsråden anslår at det blir som følge av svekkelsen av ordningen, samt hvor mange som anslås å falle ut av ordningen.

Det kan se ut som det blir langt færre sjøfolk i nettolønnsordningen enn lagt til grunn i statsbudsjettet for 2022. Det ønskes derfor også besvart om ordningen kunne

vært videreført slik den var i 2021 innenfor gjeldende overslagsbevilgning, eventuelt hvilken budsjettjustering som måtte foretas dersom man skulle videreføre nettolønnsordningen uten de begrensninger og tak som er innført av denne regjeringen fra 2022.

Svar:

I Prop. 1 S foreslo Solberg-regjeringen å innføre et makstak på 189 000 kroner for seks av tilskuddsmodellene i ordningen. Det ble også foreslått å avvikle tilskuddsmodellen for NIS lasteskip. Dette innebar et kutt i ordningen på 407 millioner kroner i 2022.

Å styrke ordningen har vært en viktig prioritet for regjeringen. Vi har derfor videreført tilskuddsmodellen for NIS lasteskip i utenriksfart, og økt makstaket fra 189 000 kroner til 220 000 kroner per sysselsatt i alle tilskuddsmodeller, med unntak av tilskuddsmodellen for NIS generell, hvor vi videreførte taket på 26 %.

I tilleggsproposisjonen økte vi bevilgningen til ordningen med 227 mill. kroner i 2022, sammenlignet med budsjettforslaget fra Solberg-regjeringen. Det er en betydelig styrking.

I 2022 er det et makstak på 220 000 kroner i tilskuddsmodellene for skip i NOR, seilskip i NOR, NIS lasteskip i utenriksfart, NOR passasjerskip i utenriksfart og skip i NOR som betjener strekningen Bergen-Kirkenes. Disse hadde ikke makstak i 2021. Makstaket i tilskuddsmodellene for petroleumsskip i NOR og konstruksjonsskip i NIS er i 2022 økt fra 216 000 kroner til 220 000 kroner. Disse to modellene har dermed blitt styrket. Endringene innebærer totalt sett en reduksjon i bevilgningen til ordningen på 180 mill. kroner, sammenlignet med om ordningen skulle vært innrettet tilsvarende slik den var tidligere.

Innføring av et makstak har først og fremst en innvirkning for sjøfolkene med høyest lønn. Et makstak på 220 000 kroner avkorter rederienes tilskudd for sjøfolk med lønn over 600 000 kroner. Rederier vil fortsatt kunne få kompensert inntil 220 000 kroner per sysselsatt. Dette er et betydelig beløp som vil bidra til å legge til rette for at rederier skal velge norske sjøfolk på norske skip. Ingen sjøfolk faller utenfor ordningen som følge av endringene. Jeg har ikke grunnlag for å anslå hvorvidt endringene medfører færre sjøfolk.

Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk er en regelstyrt og rettighetsbasert ordning. Bevilgningen til ordningen er en overslagsbevilgning, og utbetalinger fra ordningen avhenger av antall sjøfolk det søkes om til-

skudd for og lønnsnivået blant disse. Rederier kan søke om tilskudd på grunnlag av innbetalt forskuddstrekk av skatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift for tilskuddsberettiget mannskap.

Overslagsbevilgningen til tilskuddsordningen kan justeres i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett og høstens endringsproposisjon, i lys av utviklingen i antall sjøfolk og lønnsnivå. Dette gjøres for at budsjetteringen skal være så realistisk som mulig. Jeg har per i dag ikke forutsetning for å si noe om hvorvidt anslaget for antall sjøfolk for 2022 bør justeres i revidert nasjonalbudsjett.

En oppheving av makstaket på 220 000 kroner i tilskuddsmodellene for skip i NOR, seilskip i NOR, NIS lasteskip i utenriksfart, NOR passasjerskip i utenriksfart og

skip i NOR som betjener strekningen Bergen-Kirkenes, samt reduksjon i makstak i tilskuddsmodellene for petroleumsskip i NOR og konstruksjonsskip i NIS fra 220 000 til 216 000 kroner, slik innretningen var før 2022, vil medføre et anslått økt bevilgningsbehov på 180 mill. kroner.

Jeg tar sikte på å sende lovutkastet om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel på høring før påske.

Noe av det første regjeringen gjorde etter tiltredelsen var å styrke tilskuddsordningen fra det lave nivået Solberg-regjeringen foreslo. I Hurdalsplattformen fremgår det at regjeringen har en ambisjon om å styrke nettolønnsordningen. Å øke makstaket i tilskuddsordningen er et første steg for å oppfylle ambisjonen.

SPØRSMÅL NR. 1178

Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Tina Bru

Besvart 10. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Er det vanlig at ledelsen i Oljefondet (NBIM) drøfter konkrete investeringer eller valg av markeder med sentralbanksjefen?

BEGRUNNELSE:

På pressekonferansen om ny sentralbanksjef 4. februar uttalte finansministeren følgende om Jens Stoltenberg som ny sentralbanksjef:

«Vi mener det er en styrke, den brede samfunnsforståelsen som Stoltenberg har, ikke minst også i forhold til det vi kaller Oljefondet. En får en styreleder som kan være en god samtalepartner, en god faglig ressurs for Oljefondet når man skal diskutere hvor skal en investere, hvilke markeder er det trygt i, hvilke internasjonale svingninger er det vi har, hvordan utviklingen er fremover, og ikke minst også den sikkerhetspolitiske dimensjonen.»

Svar:

Den operative forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) er lagt til Norges Bank. Rammene for forvaltningen følger av sentralbankloven og lov om Statens pensjonsfond. I medhold av lov om Statens pensjonsfond har Finansdepartementet fastsatt et mandat for forvaltningen. Mandatet definerer målet for forvaltningen og de overordnede rammene for denne, herunder krav til styr-

ing, måling og kontroll av risiko. Det er i mandatet presisert at Norges Bank skal foreta investeringsbeslutninger og utøve eierrettighetene i fondet uavhengig av departementet. Videre følger det av mandatet at Norges Bank skal gi departementet råd om investeringsstrategien for fondet. Slike råd vil normalt behandles i hovedstyret, som sentralbanksjefen leder.

Sentralbankloven slår fast at Norges Banks hovedstyre skal sørge for en forsvarlig og effektiv organisering av banken og at hovedstyret står til ansvar overfor departementet for forvaltningen av SPU. Den forrige regjeringen påla hovedstyret og sentralbanksjefen et utvidet ansvar knyttet til SPU i flere omganger. I stortingsmeldingen om den nye sentralbankloven (Meld. St. 7 (2018-2019)), pekte Solberg-regjeringen på at hovedstyret skal fylle funksjonen med å utfordre den daglige ledelsen innenfor både sentralbankvirksomheten og kapitalforvaltningen. Det følger konkret av forarbeidene til den nye sentralbankloven (Prop. 97 L (2018-2019)) at:

«Sentralbanksjefen skal, som daglig leder av sentralbankvirksomheten, ha ansvaret for saksforberedelsen på de områdene som hører under sentralbanksjefens daglige ansvar, herunder de funksjonene eller sakene som er felles for sentralbankvirksomheten og kapitalforvaltningen. Som styreleder har sentralbanksjefen også et overordnet ansvar for å påse at saker som gjelder kapitalforvaltningen er tilstrekkelig godt forberedt og egnet for behandling i hovedstyret, jf. avsnitt 6.4.1.4 om rollen til visesentralbanksjefen med særskilt ansvar for SPU. For saker som gjelder rådgiving til departementet om forvaltningen av SPU skal sentralbanksjefen eller visesentralbanksjefen

med særskilt ansvar for SPU påse at Norges Banks vurderinger og råd på en grundig og god måte dekker alle de problemstillinger som departementet har uttrykt at det er opptatt av. Daglig leder av bankens forvaltning av SPU forbereder styresaker som gjelder forvaltningen av SPU og har rett og plikt til å være tilstede ved hovedstyrets behandling av saker som gjelder forvaltningen og til å uttale seg, hvis ikke hovedstyret i særlige tilfeller bestemmer noe annet eller daglig leder for bankens forvaltning av SPU har gyldig forfall.»

I henhold til sentralbankloven har hovedstyret ansvaret for Norges Banks forvaltning av SPU. Sentralbanksjefen forbereder saker til hovedstyret. Daglig leder av NBIM forbereder saker som gjelder forvaltningen av SPU, samtidig som sentralbanksjefen altså også har et overordnet ansvar for forberedelsen av SPU-saker.

I henhold til forvaltningsmandatet for SPU skal hovedstyret godkjenne alle finansielle instrumenter som benyttes i forvaltningen av SPU og alle markeder som det investeres i. Hovedstyrets godkjenning skal blant annet

sikre en helhetlig styring, kontroll og oppfølging av all relevant investeringsrisiko og operasjonell risiko, herunder landrisiko. I meldingen om Statens pensjonsfond 2021 (Meld. St. 24 (2020-2021)) viste Finansdepartementet blant annet til at

«tilgang på informasjon og vurderinger av relevant risiko, som land- og politisk risiko, samt risiko knyttet til miljø, samfunnsmessige forhold og selskapsstyring i de ulike markedene, er viktige forhold ved beslutninger om å gå inn i nye markeder».

Som det fremgår ovenfor er hovedstyret og sentralbanksjefen tillagt viktige roller i blant annet rådgiving om investeringsstrategi og godkjenning av finansielle instrumenter og markeder som SPU investeres i, basert på relevant risiko, som land- og politisk risiko. De refererte uttalelsene på pressekonferansen er et uttrykk for disse realitetene.

SPØRSMÅL NR. 1179

Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 11. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Om «Tillitsreformen» skriver regjeringen: «Et viktig mål for arbeidet skal være å finne løsninger som gir mer rom og tid for førstelinjene både i stat og kommune, slik at de kan gi innbyggerne bedre tjenester.» Samtidig ser vi at regjeringen nå vil utrede en fullstendig utfasing av kommersielle velferdstilbydere.

Mener statsråden at en utredning om hvordan kommersiell drift av velferdstjenester kan utfases er forenlig med målet for tillitsreformen?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for dette er at SV i fjor høst fikk Ap og Sp med på skrive under på følgende:

«Stortinget ber regjeringen innen mars 2022 nedsette et offentlig utvalg som skal utrede hvordan kommersiell drift kan utfases i ulike skattefinansierte velferdstjenester, og legge frem en egen nullprofittmodell for hver slik sektor.»

Svar:

I Hurdalsplattformen sier regjeringspartiene at regjeringen vil legge frem en strategi for offentlig sektor som tar brukerorganisasjonene, de tillitsvalgte og ledelsen i alle store offentlige virksomheter med på en forpliktende prosess for hvordan tillitsreformen skal utformes på det enkelte område, blant annet med formål å redusere bruken av markedsmekanismer i alle deler av velferdsstaten.

Høsten 2021 fattet Stortinget et anmodningsvedtak om å nedsette et offentlig utvalg som skal utrede hvordan kommersiell drift kan utfases i ulike skattefinansierte velferdstjenester, og legge fram en egen nullprofittmodell for hver slik sektor. Utvalget skal også foreslå en juridisk definisjon for ideelle driftsformer. Regjeringen har per i dag ikke tatt stilling til nærmere innretning av dette utredningsarbeidet, herunder mandatet for det offentlige utvalget.

Det er ulike utfordringer knyttet til bruken av kommersielle aktører i velferdssektoren. Dette har blant annet sammenheng med at det er krevende å kontraktsfeste kvaliteten på slike tjenester. Det er derfor gode argumenter for at ideell sektor får en sterkere rolle å spille i velferdssektoren. Dette gjør det viktig å etablere en tyde-

lig juridisk definisjon for ideelle driftsformer, slik anmodningsvedtaket ber om.

Tillitsreformen vil i første omgang være rettet mot alle som bidrar i produksjonen av tjenester til innbyggerne. Et viktig mål for reformen er å finne løsninger som gir mer rom og tid for førstelinjene både i staten og kommunene – lærere, sykepleiere, Nav-ansatte mfl., slik at de kan gi innbyggerne bedre tjenester.

Det er i tillegg viktig for meg at reformen respekterer den kommunale organisasjonsfriheten. Det betyr at selv om regjeringen ønsker å redusere bruken av markedsmekanismer, vil kommunene fortsatt ha frihet til å organisere sin virksomhet slik flertallet i kommunestyret ønsker. Vi vil imidlertid legge bedre til rette for at de kommuner som ikke ønsker å benytte markedsmekanismer, skal få et utvidet rom til å finne andre løsninger.

Jeg har merket meg innspillet fra KS til mandatet for utvalget om kommersiell drift av velferdstjenester. KS legger vekt på at reduksjonen av markedsmekanismer i

velferdsstaten gjennomføres overfor kommunene på en måte som utvider det lokale handlingsrommet snarere enn å begrense det. KS peker i den forbindelse på følgende:

- Hurdalsplattformens forslag om å vurdere innføring av kommunal forkjøpsrett ved salg av privat barnehage.

- Storberget-utvalgets forslag om at kommunen skal kunne stille vilkår om at barnehagen skal være ideell for å få tilskudd.

- Det er fortsatt rettslig usikkerhet om adgangen til å reservere anbudskonkurranse til ideelle leverandører av velferdstjenester.

- Kommunene har et begrenset handlingsrom til å omgjøre fastlegehjemler fra næringsdrift til ansettelse.

Innspillet fra KS viser at det er mulig å forene målene i tillitsreformen, samtidig som det gjøres en kritisk gjennomgang av bruken av markedsmekanismer i leveransen av ulike velferdstjenester.

SPØRSMÅL NR. 1180

Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 15. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at forbrukerinteressene blir en del av målet til energikommisjonen, og at forbrukerinteressene blir representert i kommisjonen?

BEGRUNNELSE:

Sist uke møtte forbrukerminister Toppe i muntlig spørretime. Der utfordret jeg ministeren på en rekke spørsmål angående forbrukervern på strømmarkedet. Ettersom energiministeren ikke har møtt til muntlig spørretime spurte jeg forbrukerministeren følgende spørsmål:

«Forbrukerministerens kollega i regjeringen skal nedsette en Energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft. Det er åpenbart at folk flest også må høres i denne kommisjonen. Norske hus og hjem er i stor grad avhengige av strøm og norske familier er sårbare for svingende og høye strømpriser. Noe vi ser veldig tydelig denne vinteren.

Som ansvarlig for forbrukerpolitikk, vil statsråden sørge for at forbrukerinteressene blir en del av målet til energikommis-

jonen, og at forbrukerinteressene blir representert i kommisjonen?»

Forbrukerministeren kunne imidlertid ikke gi et forpliktende svar da hun mente energiministeren egentlig var rett statsråd. Undertegnede registrerer at olje- og energiministeren heller ikke denne uken møter til muntlig spørretime og stiller derfor spørsmålet nå skriftlig.

Svar:

Regjeringen oppnevnte fredag 11. februar en energikommisjon som skal kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon, med mål om at Norge fortsatt skal ha overskuddsproduksjon av kraft og at norsk industri og norske strømkunder fortsatt skal ha rikelig tilgang på fornybar kraft. Kommisjonen består av 15 medlemmer og skal ledes av professor og tidligere konkurransedirektør Lars Sørgaard. Kommisjonen skal levere en samlet utredning til Olje- og energidepartementet innen 15. desember 2022.

Forbrukerinteresser i stor grad representert i utvalget med representanter fra Norske Boligbyggelags Landsforbund, LO og industrien.

SPØRSMÅL NR. 1181**Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 15. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Jeg har registrert at statssekretær Bekeng i HOD har gitt støtte til Frankmotunet og sier at «vi vil ha slike steder som Frankmotunet i Folldal».

Hvordan vil statsråden sørge for å følge dette opp, og sikre videre tilbud for brukere på Frankmotunet i Folldal?

BEGRUNNELSE:

Tyrili Frankmotunet er et viktig behandlingsfelleskap for mange. De siste dagene har man hørt flere tidligere brukere gå ut i media og fortelle om sine opplevelser fra Frankmotunet. Mange mennesker som har hatt store utfordringer med rus har fått en ny start på livet, gjennom et godt tilbud nært naturen for rusavhengige.

Dessverre ble det på nyåret 2022 besluttet av Tyrilistiftelsen at de nå må legge ned driften av tilbudet på Frankmotunet, på grunn av at de har tapt anbuds konkurranser, og fordi det ligger et politisk ønske om å sentralisere rusbehandlingen. Statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet, Karl Kristian Bekeng, har opplyst til NRK om at det ikke finnes like føringer fra verken fra departementet eller fra helseforetakene.

Det er positivt at statssekretæren på vegne av regjeringen slår fast dette så tydelig og jeg forutsetter derfor at regjeringen gir klar beskjed om dette til spesialisthelsetjenestene og kommunene. Tyrilistiftelsen sier jo selv også at de ikke ønsker å legge ned dette tilbudet, men føler selv de ikke har noe annet valg. Det som nå skjer vil få store konsekvenser for både brukere, samt de lokale arbeidsplassene. Mange liv avhenger av tilbudet på Frankmotunet, og det er derfor viktig at man gjør det man kan for å bevare tilbudet.

Svar:

Det er de regionale helseforetakenes ansvar å sørge for helsehjelp innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). De regionale helseforetakene må ut fra lokale behov gjøre en faglig vurdering av om de selv har god nok kapasitet til å gi befolkningen et godt tilbud, eller om tjenesten bør anskaffes fra ideelle eller private tjenesteleverandører.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke gitt noen føringer som tilsier en sentralisering eller avvikling av døgntilbud innen rusbehandling, slik som ved Frankmotunet. Tvert imot, i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2022 stiller vi et krav om å sørge

for gode basistjenester (akutt, poliklinisk, ambulant og døgn) innen TSB i alle helseforetak. Dette skal sikre gode og likeverdige helsetjenester over hele landet. I tillegg skal helseforetakene styrke rusbehandlingstilbudet til barn og unge, og utvikle rutiner for samhandling mellom somatiske avdelinger, psykisk helsevern og TSB.

Jeg har som mål å bidra til å sikre gode og likeverdige helsetjenester over hele landet. Innen rusfeltet innebærer dette en kombinasjon av gode basistjenester i TSB nær der pasientene bor, og samtidig et tilbud for pasienter som har behov for geografisk avstand fra rusmiljø over noe tid. For mange pasienter er det viktig at behandlingstilbudet er lokalisert nærmere byer, nærmere andre helsetilbud og nærmere der brukerne bor. For andre pasienter er det et selvstendig poeng at behandlingstilbudet er lokalisert i god geografisk avstand fra tilgang til narkotika, kriminalitet og rusmiljø, som ved Frankmotunet i Folldal.

Regjeringen vil støtte opp om ideell sektor, og vi er opptatt av at frivillige og ideelle tilbydere innen helsesektoren skal ha gode rammevilkår og gis et grunnlag forutsigbar drift. Blant annet har Tyrilistiftelsen nylig inngått en omfattende avtale med Helse Midt-Norge RHF.

Når det gjelder institusjonstilbudet ved Frankmotunet i Folldalen, er det Tyrilistiftelsen selv som har tatt beslutningen om en avvikling av driften. Denne beslutningen berører imidlertid et avtaleforhold med Helse Sør-Øst RHF. Jeg er kjent med at det er planlagt en videre dialog mellom Helse Sør-Øst RHF og Tyrilistiftelsen om hvordan gjeldende avtaleforpliktelser kan ivaretas fremover.

For øvrig viser jeg til svar på spørsmål nr. 1163. og spørsmål nr. 1166.

SPØRSMÅL NR. 1182**Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 10. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

I strid med Stortingets budsjettvedtak for 2022 varsler nå statsråden at hun ikke vil tildele midler til X Games Norway slik det er vedtatt i budsjett for 2022.

Hvilket vedtak har Stortinget gjort som gir statsråden grunnlag for ikke å følge opp Stortingets vedtak om budsjettildeling til X Games Norway?

BEGRUNNELSE:

I budsjettet for 2022 vedtatt av Stortinget er det i kap 315, post 86 - Idrettstiltak – bevilget 15 millioner til X Games. Det ble under budsjettbehandlingen ikke foreslått endringer på denne budsjettposten hverken i tilleggsprosessjonen til den nye regjeringen eller i komitébehandlingen av budsjettforslaget. X Games Norway er i stortingsvedtaket i desember tildelt 15 millioner kroner i 2022 under post 315.86.

I Kulturdepartementets budsjett for 2022 står det at:

«Regjeringen foreslår å fordele 30,5 mill. kroner til internasjonale idrettsarrangementer i Norge, herunder å videreføre tilskudd til X Games og Ekstremsportveko på Voss slik at de blir faste tilskuddsmottakere på statsbudsjettet.»

Dette ble også vedtatt i Stortinget.

Videre viser omtalen av tildelingen at den eneste betingelsen Stortinget krever i sitt vedtak er at X Games Norway har et godt antidopingarbeid og en antidopingavtale godkjent av Stiftelsen Antidoping Norge (ADNO) – et arbeid og avtale en X Games Norway har. Det vises til beskrivelse i budsjettet:

«Statlige tilskudd til idrettsarrangementer i Norge skal utgjøre et bidrag til gjennomføringen av arrangementet. Det innebærer ikke at staten påtar seg økonomiske forpliktelser ut over tilskuddet, eller har et ansvar for arrangementets totalbudsjett. Bevilgningene til Ekstremsportveko på Voss og X Games Norway foreslås videreført i 2022. Dette gir forutsigbarhet til arrangørene som langsiktige, faste mottakere på statsbudsjettet og er med på å sikre at arrangementene befester sin viktige rolle nasjonalt og internasjonalt. For å motta statlig tilskudd til idrettsarrangementer er det en forutsetning at arrangementet er fullfinansiert. Det forutsettes også et godt antidopingarbeid og en antidopingavtale godkjent av Stiftelsen Antidoping Norge (ADNO).»

Svar:

Påstandene i spørsmålet til representanten Elvestuen er ikke riktig. X-Games Norway får støtte til sitt arrangement i 2022.

Faktum i saken er at det er Sahr Productions AS som står for gjennomføringen av X-Games Norway, som med bakgrunn i den usikre smittesituasjonen har besluttet å nedskalere arrangementet i 2022.

I statsbudsjettet for 2022 under kap. 315, post 86 ble det bevilget 15 mill. kroner til gjennomføringen av X-Games Norway 2022. Etter arrangørens beslutning om nedskalering er behovet for finansiering til årets arrangement lavere enn det som ble lagt til grunn når statsbudsjettet for 2022 ble lagt fram og behandlet av Stortinget.

Betydelige deler av midlene som departementet utbetalte til arrangementet i 2021, har ikke blitt benyttet. I stedet for å kreve disse midlene tilbakebetalt, har departementet i tråd med Stortingets forutsetninger om at det skal ytes støtte til arrangementet i 2022, gitt Sahr Productions AS adgang til å nytte ubenyttede midler fra 2021 til å dekke utgifter ved arrangementet i 2022. Dette innebærer at utgiftsbehovet for arrangementet i 2022 er dekket med disse midlene.

Regjeringen vil komme tilbake til saken i forbindelse med fremlegget til Revidert nasjonalbudsjett 2022.

SPØRSMÅL NR. 1183**Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 14. februar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at strømstøtteordninga også omfatter dei som er folkeregistrert i ein fritidsbustad i matrikkelen?

GRUNNGJEVING:

Eg har fått melding frå nokon av innbyggjarane i min heimkommune Austevoll som bur fast i kommunen i ein bustad som kommunen har godkjent som bustad, men som i matrikkelen står som fritidsbustad. Desse faller utanom strømstøtteordninga. Det hadde vore betre å gitt ordninga til dei som er folkeregistrert ein stad framfor matrikkelføringa av den aktuelle eining. Då ville tilfeller som dette, som det sikkert er fleire av, kome inn under ordninga.

Svar:

I mitt svarbrev 24. januar 2022 viste jeg til at nettselskapene administrerer den vedtatte strømstøttestrukturordningen for husholdninger, og beregner stønad til kundene basert på nettselskapenes eksisterende kundesystemer. Jeg viste også til at en nettkunde med egen strømmåler, som er

rettmessig registrert som husholdningskunde hos nettselskapet, har rett til stønad etter strømstøttestrukturloven.

Nettselskapene er fra før av pålagt å plassere kundene sine i riktig sluttbrukergruppe. Hvis en nettkunde mener registreringen hos nettselskapet er feil, bør vedkommende i første rekke kontakte nettselskapet med sikte på å korrigere opplysningene. Ved uenighet mellom nettselskap og nettkunde om rett til å bli omfattet av ordningen, kan saken bringes inn for avgjørelse hos Reguleringsmyndigheten for energi (RME).

Den midlertidige strømstøttestrukturordningen for husholdninger er i stor grad basert på at nettselskapene bruker eksisterende kundesystemer for å identifisere rette mottakere.

I Prop. 44 L (2021-2022) fremgår det at RME skal legge avgjørende vekt på informasjon i offentlige registre (matrikkelen). For å sikre effektiv behandling av slike saker, er det viktig at kriteriene så langt som mulig er objektive og raskt etterprøvbare. Opplysninger i matrikkelen ivaretar dette på en god måte.

Jeg tilføyer at RME i sin praksis har åpnet for at husholdninger som har fått dispensasjon fra kommunen til å bo i fritidsboligen permanent vil ha rett til støtte. Kunden må dokumentere at de har fått dispensasjon fra kommunen.

SPØRSMÅL NR. 1184**Innlevert 7. februar 2022 av stortingsrepresentant Trond Helleland****Besvart 11. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan det bes om tabell over styringsramme (P50), kostnadsramme (P85) og avtalt fastpris for jernbaneprosjekter og programområdetiltak, jf. nye avtaler mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR?

Svar:

Avtaleregimet mellom Jernbanedirektoratet og Bane NOR er blitt revidert. Blant annet er antallet avtaler be-

tydelig redusert. I tillegg skal prosjektene reguleres gjennom fastprisavtaler. Det er nå inngått fastprisavtaler for ni av de tolv største investeringsprosjektene. Tabellen under oppsummerer resultatet av forhandlingene.

De tre resterende store investeringsprosjektene er Kleverud-Sørli og Sørli-Åkersvika på Dovrebanen samt Sandbukta-Moss-Såstad på Østfoldbanen. Trolig vil fastprisavtalene til prosjektene på Dovrebanen være klare i løpet av førstkommende vår. Når det gjelder sistnevnte har Bane NOR nettopp kansellert totalentrepriseavtalen

for arbeidene i sentrum av Moss på grunn av problemene med kvikkleire. Det er derfor usikkerhet knyttet til tidsesimatene og kostnadene, og disse fastprisavtalene er der-

for per nå ikke ferdig. Det arbeides også videre med fastprisavtale for mindre tiltak.

Prosjekt	Gjeldende styringsramme (P50)	Gjeldende kostnadsramme (P85)	Avtalt fastpris Bane NOR
Oslo - Ski, Follobanen	35 255	36 570	36 030
Nygårdstangen - Bergen - Fløen	3 270	4 041	3 600
Drammen - Kobbervikdalen (1)	13 155	15 158	13 400
Venjar - Langset	6 879	7 196	6 870
Delelektrifisering Trønder- og Meråkerbanen	2 017	2 259	2 017
Nykirke - Barkåker	6 917	7 834	7 300
Arna - Fløen (Ulriken tunnel)	4 614	4 813	4 652
Hensetting Steinkjer & Støren (2)	519	519	519
ERTMS	26 609	30 417	30 417
Sum	99 235	108 807	104 805

Alle beløp i mill. 2021-kr

1) Rammer inkluderer omfang dobbeltspor Drammen-Gulskogen som er trukket ut av effektpakken

2) Kostnadsramme ikke satt for dette prosjektet

SPØRSMÅL NR. 1185

Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Ingunn Foss

Besvart 16. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Når planlegger regjeringen å sette i gang arbeidet med å etablere A-krimssenter i Alta?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg foreslo å styrke innsatsen mot arbeidslivskriminalitet med 42 millioner kroner, til opprettelse av et nytt arbeidslivskriminalitetssenter i Troms og Finnmark, lokalisert i Alta. Forslaget ble ikke endret av Støre-regjeringen, og ligger inne i vedtatt budsjett for 2022. Per 4. februar 2022 har Finnmark politidistrikt fortsatt ikke mottatt oppdragsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Svar:

Regjeringen prioriterer arbeidet mot økonomisk kriminalitet, herunder arbeidslivskriminalitet, høyt. Det er blant annet stadfestet i Hurdalsplattformen at regjeringen vil etablere flere sentre mot arbeidslivskriminalitet (A-krimssentre).

Politiet har i tildelingsbrevet for 2022 fått i oppdrag å bidra til opprettelse av et nytt arbeidslivskriminalitetssenter for Troms og Finnmark i Alta. POD har dialog med Finnmark politidistrikt og Troms politidistrikt om etableringen av senteret, og politidistriktene vil bli gitt et formelt oppdragsbrev om kort tid. Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten og Skatteetaten har også fått dette oppdraget i sine tildelingsbrev for 2022 eller supplerende tildelingsbrev. Etatene vil i fellesskap starte opp arbeidet med etableringen av senteret.

SPØRSMÅL NR. 1186**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 21. februar 2022 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kva har olje- og energiministeren tenkt å gjere for norsk næringsliv med tanke på skyhøge drivstoffprisar, rekordhøge olje og gassprisar, samt skyhøge straumprisar der staten håvar inn milliardar av kroner i ekstrainntektet, medan norsk næringsliv snart har “knekt rygg” på grunn av skyhøge ekstrakosnadar innan drivstoff, gass og straum; når har olje, gass og kraftnasjonen Norge, og statsråden tenkt å gjere noko for rammevilkåra til næringslivet gjeldande drivstoff, gass og straumprisane?

GRUNNGJEVING:

Straumpriskrisa fortsetter og regjeringa ser fortsatt totalt handlingslamma ut. Staten tar inn meir enn 28 milliard kr i ekstra inntekter på grunn av dei skyhøge straumprisane og dette er utan el avgifta og MVA. Såleis dreiar ekstrainntektene seg om ca. 40 milliard kr ekstra, i tillegg håvar statskassa inn milliardar pr. dag i ekstra inntekter på grunn av dei rekordhøge olje og gassprisane.

Innbyggjarane her i landet fryr, og straumrekningane folk flest får er skremmande høge i mange delar av landet. Hyttefolket og andre områder er utelatt frå straumstøtteordringa av ein eller uforståeleg grunn då desse også betalar sin andel av ekstrainntektene som staten tar inn og burde få sin rettmessige andel tilbake.

Næringslivet og tjenestenæringane står for omlag 65 % av straumforbruket her i landet og står også då for ein stor del av ekstrainntektene som staten tar inn. Regjeringa ser ut til å absolutt ikkje bry seg det spøtt om næringslivet her i landet, og vi har no eit næringsliv som sliter voldsomt på grunn av dei svært høge drivstoff, gass og straumprisane.

Norge har alltid kunne tilby sine bedrifter rimelig og nok kraft, dette som eit fortrinn i eit land med nok av ulemper. Olje og gasslandet Norge burde også kunne gie innbyggjarane og næringslivet billig drivstoff og gassprisar.

No opplever næringslivet her i landet stort sett berre “ulemper”, skyhøge drivstoffprisar som no er over 20 kr literen, skyhøge skattar og avgifter med SP og AP som ser ut til å ha som mål å knekke det norske næringslivet, og opp på dette skyhøge straumprisar.

Frå før har næringslivet nok av utfordringar med store transportkostnadar, høgt kostnadsnivå generelt i landet og negative konkurransegrunnlag mot Europa og resten av verden for sine varer og tjenester.

Svar:

Noreg har naturressursar som gjev oss tilgang på rikeleg med energi frå både olje, gass, vatn og vind. Dette er ei kjelde til store eksportinntekter, samstundes som det har gjeve oss høve til å utvikle eit sterkare næringsliv. Den norske velferdsstaten er bygd på verdiane frå energisektoren, og det er utvikla mekanismar, mellom anna i finans- og skattepolitikken, som skal sikre at verdiane kjem fellesskapet til gode. Heilt sidan produksjonen av olje og gass starta opp, har styresmaktene vald å bruke petroleumsinntektene til å finansiere velferdstiltak for befolkninga, heller enn å subsidiere drivstoffprisane.

Vi er vel kjende med at energiprisane svingar mykje og til tider brått. For knapt to år sidan låg spotmarknadsprisen på olje under 20 dollar fatet for so å auke til over 90 dollar fatet i dag. Både gass- og kraftprisane var svært låge i 2020, men auka til rekordnivå mot slutten av 2021. I heile Europa er det denne vinteren svært høge energiprisar, og også i Noreg opplever vi straumprisar som vi ikkje har vore vande med tidlegare.

På grunn av dei ekstraordinære straumkostnadane dei siste månadene har regjeringa innført omfattande tiltak for å avhjelpe situasjonen. Vi har oppretta midlertidige støtteordningar til hushald, jordbruk, idrettslag og frivillige organisasjonar, i tillegg til å redusera elavgifta. Regjeringa følgjer utviklinga og situasjonen i straummarknaden nøye, og vil ikkje sjå bort frå at det kan verte aktuelt å ta nye grep. Regjeringa vurderer fortløpande korleis fellesskapets midlar kan nyttast på ein måte som er best mogleg for samfunnet.

Store delar av næringslivet går godt. SSB ventar ein vekst i BNP på om lag 4,1 pst. for fastlands-Noreg både i 2021 og 2022, noko som i så fall vil vere den sterkaste veksten på mange år. Arbeidsløysa er komen ned på om lag same nivå som før koronautbrotet, og det er stor etterspurnad etter arbeidskraft i arbeidsmarknaden. Mange verksemdar innanfor bl.a. reiseliv og transport har det enno vanskeleg, som følgje av effektane frå koronapandemien. Verksemdar som er hardt råka av omsetningsfall har midlertidig fått dekka delar av dei faste kostnadene, bl.a. til straum og varme, over kompensasjonsordninga for næringslivet.

Regjeringa ser det som naudsynt å gå grundig gjennom erfaringane frå situasjonen i kraftmarknaden denne vinteren. Vi må sjå på risikoen for at noko liknande inntruff på ny og vi må arbeide vidare med tiltak.

Samtidig må vi arbeide for ei langsiktig utvikling i kraftforsyninga som tek vare på det gode utgangspunktet

Noreg har hatt i mange år. Ved å leggje til rette for lønsam og miljøvennleg kraftutbygging, kan vi utvikle norsk energiforsyning, samstundes som vi sikrar næringslivet god

tilgang til fornybar straum. Det legg til rette for at bedriftene kan driva effektivt, investere og skape verdiar og nye framtidsetta arbeidsplassar i heile landet.

SPØRSMÅL NR. 1187

Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 14. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å utsette dobbeltspor på yttre InterCity, slik Sande tar til orde for, eller arbeider statsråden for at banen bygges like raskt eller raskere enn vedtatt i NTP?

følger av NTP og oppfølgingen i de årlige budsjettene. Realisering av de påbegynte effektpakkene vil i tiden fremover gi vesentlige tilbudsforbedringer for de reisende på både indre og ytre InterCity. Regjeringen vil legge fram sitt forslag til videre realisering av ambisjonene for IC i neste NTP.

BEGRUNNELSE:

Lederen av Stortingets transport- og kommunikasjonskomite, Erling Sande, sier til NRK 7. feb. at han mener at blant annet yttre InterCity fra Tønsberg til Porsgrunn kan settes eller nedskaleres.

Før valget lovte ledende kandidater fra Ap og SP at dobbeltspor sør for Tønsberg skal bygges like raskt eller raskere enn den NTPen som ble vedtatt i 2021. Arbeiderpartiets leder i fylkets samferdselsutvalg, Arve Høiberg, og de to stortingskandidatene i Vestfold, Arild Theimann og Truls Vasvik, lovet ved tre anledninger at dobbeltsporet skal bygges ut bare partiet kommer til makta. Løftene ble offentliggjort i Sandefjords Blad den 13. april, 1. juni og 16. august. Den 1. juni lovet partiets stortingskandidater å øke bevilgningene med hele to milliarder kroner. Dette er i sterk kontrast til Erling Sandes utspill i NRK.

I Vestfold og Telemark er utbygging av dobbeltspor særdeles viktig av flere årsaker, blant annet av hensyn til den store pendlertrafikken til Oslo, det interne pendlerbehovet i fylket, målet om å flytte veitrafikken til kollektiv, båndlegging av store arealer i Tønsberg, Sandefjord og Larvik, oppgradering av signalanlegg osv.

For oss som politikere er det viktig å stå for våre valglofter for å ta vare på og bygge tillit til velgerne. Utspill som Sande utførte svekker tilliten til politikere.

Svar:

Regjeringen vil føre en offensiv jernbanepolitikk og vil prioritere at jernbanen utvikles til det beste for de reisende og godsselskapene. Ambisjonene for IC ligger fast. Gjennomføringstakten må tilpasses planrammene som

SPØRSMÅL NR. 1188**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Morten Stordalen****Besvart 14. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Er samferdselsministeren enig eller uenig med Stortingets komiteleder Erling Sande (Sp) at det ikke er så viktig med å bygge ut ytre Inter City sør for Tønsberg i tråd med vedtatte planer?

BEGRUNNELSE:

I flere av landets medier den 7. februar i år uttaler Erling Sande (Sp) som er leder av stortingets transport- og kommunikasjonskomite at han ikke vil bruke penger på bygging av dobbeltspor på ytre intercity. Han nevner spesifikt at han vil flytte penger vekk fra jernbanestrekningen Os-

lo-Porsgrunn. Dette vil i så tilfelle være et klart brudd på en lang tverrpolitisk enighet om å bygge ut Inter City.

Svar:

Regjeringen vil føre en offensiv jernbanepolitikk og vil prioritere at jernbanen utvikles til det beste for de reisende og godsselskapene. Ambisjonene for IC ligger fast. Gjennomføringstakten må tilpasses planrammene som følger av NTP og oppfølgingen i de årlige budsjettene. Realisering av de påbegynte effektpakkene vil i tiden fremover gi vesentlige tilbudsforbedringer for de reisende på både indre og ytre InterCity. Regjeringen vil legge fram sitt forslag til videre realisering av ambisjonene for IC i neste NTP.

SPØRSMÅL NR. 1189**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Sandra Bruflot****Besvart 16. februar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan statsråden klargjøre om kommunene har hjemmel til å inngå såkalte frivillige ruskontrakter med barn og unge som inneholder urinprøver under tilsyn, og med negative sanksjoner ved positiv prøve? Dersom kommunene har slik hjemmel, vil det komme nasjonale faglige retningslinjer?

BEGRUNNELSE:

Kunnskapsministeren har bedt Utdanningsdirektoratet stanse tilsvarende ordning med «ruskontrakter» i skolen, fordi det viser seg at skoler og læresteder ikke har lov hjemmel til å kreve rustesting av elever.

I høringsuttalelsen til rusreformutvalgets forslag uttalte Helsedirektoratet at:

«det er manglende dokumentasjon på effekter av ruskontrakter, og vi vet for lite om de bidrar til redusert eksperimentering med illegale rusmidler. Ruskontrakt kan ikke ses på som en kunnskapsbasert tilnærming og dersom tiltaket fortsatt skal

benyttes bør det igangsettes mer systematisk dokumentasjon om effektene av dette.»

Urinprøver under tilsyn av andre innebærer for barn og unge en blottlegging av intime kroppsdeler som kan vurderes som et betydelig inngrep i privatlivet og som kan oppleves krenkende. Negative sanksjoner vil på sin side kunne innebære ytterligere psykososiale utfordringer for personen, i tillegg til de som kanskje ligger til grunn for rusadferden.

Det synes uklart om eget samtykke kan danne grunnlag for inngripende tiltak i en frivillig avtalt periode. Det antas også at det bør utvises varsomhet med å bruke barn og unges samtykke som grunnlag for inngrep og negative sanksjoner, spesielt når det kan settes spørsmålsteget om hjemmelsgrunnlaget er klart, om avtalen er reelt frivillig inngått, og om kommunikasjonen om og forståelsen av konsekvensene av positive urinprøver.

Svar:

Jeg er opptatt av at tiltak for å forhindre narkotikabruk blant barn og unge, skal være kunnskapsbaserte, forholdsmessige og selvsagt lovlige. Rusmiddeltesting under tvang, til kontrollformål eller som kan medføre sanksjoner, krever hjemmel i lov. Kommunene har ingen slik hjemmel.

Spørsmålet handler om bruken av «ruskontrakt», også kalt «ungdomskontrakt». Slike kontrakter, eller avtaler, inngås mellom den unge og f.eks. en del av det kommunale tjenesteapparatet. Også foreldre, eller den som har foreldreansvar, kan være involvert. Kontrakten kan omfatte oppfølgingssamtaler og annen bistand, i tillegg til rusmiddeltesting. Kontrakten skal være et verktøy for den unge til å opprettholde rusfrihet. For mange kan dette også være en måte å gjenopprette et tillitsforhold til foreldre, ved å kunne dokumentere rusfrihet over tid. En slik avtaleinngåelse skal selvfølgelig aldri fremtvinges, men det må legges til grunn at både foreldre og helsepersonell kan søke å motivere den unge til å avstå fra bruk av narkotika og dokumentere dette i form av rusmiddeltesting.

Jeg vil understreke at helse- og omsorgstjenesten ikke kan ilegge negative sanksjoner overfor en ungdom som avslår tilbudet om ungdomskontrakt, ikke følger opp avtalt rusmiddeltesting eller som tester positivt på bruk av narkotika. I den utstrekning rusmiddelbruken er av en karakter som tilsier at det er grunn til alvorlig bekymring, kan helsepersonells opplysningsplikt til barneverntjenesten inntre. Det er imidlertid ikke å forstå som en sanksjon.

Det kan oppstå misforståelser om denne type kontrakter og trussel om negative sanksjoner. Dette kan skyldes bestemmelsen i straffeprosessloven § 69 om påtaleunnlatelse der det er satt vilkår om å «avstå fra å bruke alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler og avgi nødvendige rusprøver», jf. straffeloven § 37 bokstav d. Et slikt vilkår kan handle om rusmiddeltesting alene, eller at den unge kan inngå i et mer omfattende oppfølgingstilbud som ungdomskontrakt. Brudd på vilkår om rusfrihet kan i disse tilfellene medføre tilbakeføring til straffesak. Dette ligger imidlertid som forutsetning for påtaleunnlatelsen, og er ingen trussel om sanksjon fra helsetjenestens side.

Det følger av helsepersonelloven § 12 tredje ledd, at helsepersonell skal foreta rustesting ved vilkår om påtaleunnlatelse. Helsedirektoratet har utgitt en egen veileder for tjenestene om prosedyrer for rusmiddeltesting (Helsedirektoratet, 2014). Når det gjelder selve utførelsen av rusmiddeltesting, som klart kan oppleves svært inngripende og ubehagelig, ligger det innenfor kravet til helsepersonells yrkesutøvelse om omsorgsfull hjelp, at testing skal foretas på en mest mulig skånsom måte og som ivaretar den enkeltes integritet.

Stortinget vedtok den 7. juni 2021 endringer i straffeloven § 37, slik at fra 1. juli 2022 kan påtalemyndigheten også kunne sette som vilkår for påtaleunnlatelse at domfelte må «møte hos rådgivende enhet for russaker etter innkalling, forutsatt at domfellelsen gjelder bruk, erverv, besittelse eller oppbevaring av narkotika til domfelles egen bruk [...]» Samtidig ble det vedtatt en ny § 3-9 b i helse- og omsorgstjenesteloven som pålegger kommunene å ha en rådgivende enhet for russaker. Enheten skal ha ansvaret for å møte personer når oppmøte for enheten er satt som vilkår for en bestemt strafferettslig reaksjon, «inkludert gjennomføre ruskontroll etter straffeloven § 37 første ledd bokstav d dersom det er satt som vilkår».

Bestemmelsene tydeliggjør at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har ansvaret for å følge opp personer som er ilagt rusmiddeltesting som vilkår ved betinget påtaleunnlatelse. Det er naturlig at tjenesten tilbyr helsefaglig oppfølging utover rusmiddeltesting alene. Med det blir innhold og innretning av slike kontrakter også omfattet av de samme kravene til forsvarlighet og faglighet som gjelder alle andre helse- og omsorgstjenester.

Helsedirektoratet skal utarbeide veiledende materiell for de rådgivende enhetene for russaker og bidra med implementeringsstøtte. Det kan være hensiktsmessig at det i dette arbeidet også ses på om tilbud om ungdomskontrakt, der det ikke foreligger en betinget påtaleunnlatelse, og som f.eks. har ligget innenfor kommunenes organisering av det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet, også bør være en del av den nye enhetens ansvarsområde. Slik kan det sikres en mer enhetlig praksis innenfor krav om samtykke, kvalitet og forsvarlighet i helsetjenesten.

Det vil videre være naturlig at regjeringen, under arbeidet med vår forebyggings- og behandlingsform, også ser nærmere på innretning av tjeneste- og oppfølgingstilbud for unge. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når det gjelder dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1190**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 10. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Undertegnede har fått en henvendelse om utfordringer for taxinæringen. I distriktskommuner er det krevende å måtte reise langt for å ta teoriprøve og oppkjøring langt unna.

Vil statsråden se på muligheten for at trafikkskoler eller lignende kan godkjenne kjøreseddel for taxinæringen?

Svar:

Det ble iverksatt omfattende endringer i drosjeregulverket fra 1. november 2020. Det ble blant annet fastsatt enklere vilkår for å få drosjeløyve, mens det på samme tid ble det satt strengere krav til sjåførene. Fra 1. november 2020 må disse gå opp til drosjeførereksamen hos Statens vegvesen. Teoretisk og praktisk prøve skal medvirke til at nye drosjesjåfører har faglig kompetanse til å kunne utføre yrket på en måte som både er trafikksikker og fyller behovene ulike brukergrupper har for trygg transport, jf. Prop. 70 L (2018-2019).

Før det søkes om kjøreseddel for drosje, må vedkommende ha bestått en drosjeførerprøve hos Statens vegvesen. Når vedkommende har bestått prøven, kan han søke om kjøreseddel hos politiet. I tillegg må vedkommende ha god vandel, god helse, være 20 år og ha

hatt førerkort klasse B i 2 år sammenhengende for å få kjøreseddel. Så vidt jeg er kjent med, utstedes kjøresedler på de fleste politistasjoner i landet.

Da den nye ordningen ble etablert, var det stor usikkerhet knyttet til hvor mange som ville ta drosjeførerprøven hos Statens vegvesen. Dette hadde først og fremst sammenheng med at bransjen var hardt rammet av Covid-19 pandemien, med en kraftig nedgang i antall passasjerer. I tillegg var det mange som allerede hadde kjøreseddel da det nye regelverket ble iverksatt.

På dette grunnlaget etablerte Statens vegvesen et tilbud som skulle møte det behovet man i første omgang kunne se for seg. Det er i dag mulig å gå opp til den teoretiske delen av drosjeprøven, som er databasert og lite ressurskrevde, på alle landets trafikkstasjoner. For den praktiske prøven er det nødvendig å ha sensor med en viss tilleggsutdanning. Praktisk prøve tilbys derfor ved 19 trafikkstasjoner, som er valgt både ut fra hvor behovet var antatt størst, samt effektiv ressursbruk hos Statens vegvesen.

Så langt ser det ut til at prøvekapasiteten er stor nok, selv om noen nok kan oppleve avstanden til prøvestedet som for lang. Statens vegvesen har lagt vekt på å legge til rette for næringsvirksomhet og prøver å gi drosjeprøvene prioritet.

SPØRSMÅL NR. 1191**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 17. februar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

NVE melder om høye strømpriser i hele 2022.

Hva anslår finansministeren at det offentlige og spesielt staten vil få i inntekter knyttet til strøm i 2022, og hvor mye mer er det enn gjennomsnittet de siste 10 årene?

Svar:

I svar på spørsmål 8 fra KrFs fraksjon i energi- og miljøkomiteen til Prop. 50 L (2021–2022) ble det redegjort for virkningene for staten og offentlig sektor for øvrig av økte kraftpriser. Tabell 1 viser anslag for statens påløpte inntekter og utgifter som i stor grad antas å bli påvirket av kraftpris, der det har vært mulig å lage anslag. Tabellen gir ikke en fullstendig oversikt over virkningene for staten.

Det er oppgitt tall for 2021. Gjennomsnittet for perioden 2010 til 2020 er brukt som sammenligningsgrunnlag, hvor gjennomsnittlig kraftpris var 33,7 2021-øre per kWh. Tabellen viser påløpte skatteinntekter for grunnrenteskatt, mens inntektene bokføres året etter. Utbytteinntekter er ført på regnskapsåret, ikke året de er utbetalt.

Statens inntekter fra grunnrenteskatt mv. i 2022 vil avhenge av hvordan kraftprisene utvikler seg. Basert på faktiske kraftpriser så langt i år og terminpriser i det nordiske markedet per 9. februar 2022, ligger gjennomsnittlig kraftpris (nordisk systempris) i 2022 an til å bli om lag

54 øre per kWh. Dersom prisene utvikler seg i tråd med markedets forventninger, kan statens påløpte inntekter også i 2022 bli høyere enn gjennomsnittet for 2010–2020 (da gjennomsnittlig systempris var 33,7 2021-øre per kWh), men lavere enn i 2021 (da gjennomsnittlig systempris var 63,4 øre per kWh).

Det er for tidlig å gi et velkvalifisert anslag på utbyttet fra Statkraft for 2023 (som baserer seg på regnskapsåret 2022), jf. at det er svært tidlig i regnskapsåret og naturlig usikkerhet knyttet til resultatene i 2022.

Tabell 1 Anslåtte virkninger for staten ved økt kraftpris. Mill. 2021-kroner

Inntekt/utgift ¹	Virkning	Anslag 2021	Gjennomsnitt 2010-2020	Differanse fra gjennomsnitt 2010-2020
Grunnrenteskatt ²	+	18 400		11 900
Skatt på alminnelig inntekt	+			
Elavgift	–			
Merverdiavgift ³	0 (?)			
Utbytte fra Statkraft ⁴	+	9 700		4 700
Strømutgifter (offentlig sektor samlet) ⁵	–	-5 800		-2 700

1 Indirekte virkninger på andre offentlige utgifter enn strøm, via eventuelt økt lønnsvekst og/eller prisvekst på andre varer og tjenester, er ikke hensyntatt i tabellen.

2 Tall for 2020 og 2021 er anslag basert på gjennomsnittlig kraftpris (systempris) på 11,6 øre per kWh i 2020 og 63,4 øre per kWh i 2021. Grunnrenteskatten er lagt om til en kontantstrømskatt fra 2021. Provenyet er derfor ikke direkte sammenlignbart over tid. Tabellen viser påløpte inntekter. Inntektene bokføres året etter.

3 Departementet antar at den samlede omsetningen av varer og tjenester, og dermed også de samlede merverdiavgiftsinntektene, i liten grad påvirkes av endringer i strømprisen.

4 Utbytteinntekter er ført på regnskapsåret, ikke året de er utbetalt. Det er også andre forhold ut over kraftpriser som påvirker størrelsen på utbytte fra Statkraft.

5 Strømforbruket er basert på elektrisitetsbalansen for 2019. Det er benyttet samme prisforutsetninger som i grunnrenteskatten. Statistikken skiller ikke mellom forbruk i offentlig og privat tjenesteyting. Anslaget her er derfor grovt og delvis skjønnsmessig. Private virksomheter innen bl.a. helse og utdanning er ikke skilt ut. Det har heller ikke latt seg gjøre å skille ut strømforbruk i staten fra øvrig offentlig virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 1192**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Seher Aydar****Besvart 15. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Kan ministeren redegjøre for hvilke, om noen, av seks forskjellige tomtealternativene til nye Oslo fengsel som oppfyller statens egne anbefalinger til arealer for fengsler?

BEGRUNNELSE:

Oslo fengsel skal flytte fra Grønland i Oslo. Statens veileder for fengselsbygg sier, ifølge Aftenposten, at fengsler bør ha minst 150 dekar tomteareal tilgjengelig. Grunnen til at fengsler bør bygges på store tomter med store utearealer er at de innsatte skal ha tilgang til tilstrekkelige lufteområder. De innsatte har ikke bare krav på tilstrekkelige lufteområder, de har også et behov for det. For noen er dette den eneste gangen de kommer ut av cellene sine, og for mange er dette det eneste de vil se av verden utenfor murene på flere år.

Tilstrekkelige arealer for de innsatte er lenge blitt nedprioritert av staten ved bygging av fengsler. Anbefalingen fra Statsbygg om å flytte Oslo fengsel til Bredtvet er dessverre enda et eksempel på dette. Dersom det siste forslaget for fengselsutforming på Bredtvet hadde blitt tatt til følge, ville det nye fengselet blitt bygget på en tomt som er omtrent en tredjedel av de anbefalte 150 dekar. Det er for lite for et fengsel som skal huse rundt 300-400 innsatte. Skal fengselet oppfylle kravet på Bredtvet, vil det spise langt mer av grøntområdene.

Etter et nytt tomtesøk sto Statsbygg igjen med seks ulike tomter, blant dem Bredtvet:

<https://www.statsbygg.no/nyheter/fem-nye-tomtealternativer-for-nytt-oslo-fengsel>

Men tomten må også være stor nok til å gi de innsatte gode soningsforhold. Derfor ønsker Rødt en redegjørelse fra justisministeren om hvilke, om noen, av de seks gjenstående alternativene Statsbygg har funnet, som er store nok uten å gjøre unntak fra normalen.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet nevner representanten «statens veileder for fengselsbygg» som tilsier «at fengsler bør ha minst 150 dekar tomteareal tilgjengelig». Jeg antar at representanten sikter til en funksjons- og arealveileder for fengselsbygg som er utarbeidet i samarbeid mellom Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og Statsbygg. Dette dokumentet skal være en veileder til hjelp for kriminalomsorgen og Statsbygg ved planlegging av nye eller en-

drede lokaler. Denne veilederen inneholder imidlertid ingen krav til tomtestørrelse.

I tomtesøket som ble gjennomført av Statsbygg høsten 2021, ble det søkt etter tomter på minimum 65 mål. Sentralt i Oslo kunne mindre tomter vurderes. Minimumskrav til tomtestørrelse ble satt i samråd med KDI og skal sikre tilgjengelige arealer for ulike typer aktivitet og lufteområder. Alle de seks tomtealternativene som fremheves i Statsbyggs lokaliseringsanalyse tilfredsstiller kravet til tomtestørrelse.

I søket etter tomter er det lagt til grunn etablering av 214 fengselsplasser. For å imøtekomme Oslo kommune og naboer til Bredtvet fengsel og forvaringsanstalt, har Justis- og beredskapsdepartementet bedt om å få utarbeidet et forslag som reduserer antall plasser til 170. Dersom en slik løsning velges vil resterende plasser da etableres et annet sted, utenfor Oslo.

Det er et stort behov for å erstatte dagens Oslo fengsel. Et nytt fengsel vil gi de innsatte vesentlig bedre soningsforhold. Jeg håper også å finne en løsning som ivaretar hensynet til pårørende på en god måte, som ivaretar behovene til samarbeidende etater, herunder politi og domstoler, og som samtidig blir godt mottatt i lokalsamfunnet.

SPØRSMÅL NR. 1193**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Nils-Ole Foshaug****Besvart 22. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

I Hurdalsplattformen har regjeringen ambisjoner om å styrke den utenriks- og sikkerhetspolitiske dialogen i nord og etablere felles møteplasser for å diskutere sikkerhetspolitiske utfordringer.

Hva vil utenriksministeren gjøre for å følge opp denne målsettingen?

Svar:

Europa står overfor en dypt alvorlig sikkerhetspolitisk situasjon. Regjeringen er opptatt av å stå sammen med våre allierte og å støtte Ukraina.

Samtidig er det i Norges interesse å bidra til stabilitet og lavspenning i våre nærområder. Det vil regjeringen gjøre blant annet gjennom norsk tilstedeværelse og ved å opppre tydelig, forutsigbart og beroligende.

NATO er Norges sikkerhetspolitiske bærebjelke. I sikkerhetspolitiske spørsmål vil regjeringen selvsagt fortsette å konsultere og koordinere oss med våre NATO-allierte.

Vi har i dag en rekke fora og møteplasser hvor utviklingen i Arktis diskuteres. Arktisk råd og Barentsrådet er våre viktigste plattformer for dialog og samhandling i nord. Her samles medlemslandene til konkret samarbeid basert på felles interesser – uavhengig av uenigheter og spenninger som ellers står i mellom oss. De åtte arktiske landene har blant annet et velfungerende kystvaksamarbeid.

Samarbeidet i begge rådene gir økt kunnskap og kompetanse om regionale utfordringer. Dette har også stabiliserende effekt. Sikkerhetspolitiske spørsmål står ikke på dagsordenen i de to rådene, noe det er enighet om blant medlemslandene. Analytikere har også pekt på at i den grad samarbeidet i for eksempel Arktisk råd kan karakteriseres som en suksess, er nok én viktig årsak at tradisjonelle sikkerhetspolitiske spørsmål er holdt utenfor rådet.

Etter regjeringens syn er det likevel også behov for å tilrettelegge for sikkerhetspolitisk dialog i Arktis. Denne type kontakt bidrar til å unngå misforståelser, legge grunnlag for forutsigbarhet og bygge stabilitet.

Offiserer fra land med forsvars- og sikkerhetspolitiske interesser i Arktis samles for eksempel jevnlig innenfor rammen av Arctic Security Forces Roundtable. Det har også tidligere vært avholdt møter i forumet Arctic Chiefs of Defence Staff.

Sikkerhetspolitikk i nord diskuteres i NATO, i andre møter med allierte og på konferanser her hjemme og i utlandet. Fra norsk side vektlegger vi å fremme en kunnskapsbasert diskusjon om sikkerhetspolitikk i Arktis.

München-sikkerhetskonferansen omtales gjerne som den fremste arenaen for sikkerhetspolitisk dialog for USA og Europa. Jeg var derfor glad for å kunne delta i en panelsamtale om nettopp regional sikkerhet i Arktis under sikkerhetskonferansen i München 18.–20. februar.

La meg også legge til at det har blitt hevdet fra Stortingets talestol at våre allierte skal ha reagert på formuleringen i regjeringsplattformen det vises til. Det kan jeg herved avkrefte.

Som nevnt innledningsvis står Europa overfor en svært alvorlig sikkerhetspolitisk situasjon. En ny krig i Europa vil ha konsekvenser for vårt forhold til Russland, også i nord. Regjeringen er opptatt av å stå sammen med våre allierte og partnere i Europa. Samtidig vil det i overskuelig framtid forbli i Norges interesse fortsatt å bidra til stabilitet og lavspenning i våre nærområder.

SPØRSMÅL NR. 1194**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad****Besvart 16. februar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Viser til sak på vl.no om en gruppe kristne eldre som gjennom 30 år har møttes til sosialt samvær på biblioteket i Lindesnes, men som nå har fått beskjed om at de ikke lenger er ønsket der. Begrunnelsen fra biblioteksjefen er at «Lovverket sier at biblioteket skal være en uavhengig møteplass.»

Er statsråden enig i denne tolkningen av loven?

BEGRUNNELSE:

Norge er et mangfoldig land med mennesker fra ulike religiøse, politiske og sosiale bakgrunner. Skal vi sikre et best mulig fellesskap og samfunn er vi helt avhengig av at vi klarer å legge til rette for at vi både kan ha møteplasser der vi treffer likesinnede, samtidig som vi har fellesarenaer hvor vi kan møtes som likeverdige parter. Det første er like viktig som det siste.

Det å ha et sted å høre til er viktig for de aller fleste mennesker. En viktig forutsetning for å skape trygghet i møte med mennesker som tror, tenker og mener annerledes enn oss selv er at vi kan ha fellesskap sammen med likesinnede. Det gir trygghet som individ å høre til et sted. Det gir en opplevelse av at vi hører til i samfunnet, samtidig som det gir grunnlag for å møte andre med forståelse, toleranse og respekt. Det er et gode vi må ta vare på, ikke bare fordi det er bra for enkeltmennesker men også helt avgjørende for å sikre et best mulig samfunn for alle.

Selve grunnplanken i et liberalt demokrati handler om at vi må tole de vi er sterkt uenige med. Ifølge loven skal bibliotekene legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Det er ingen krav om nøytralitet. Jeg mener derfor at biblioteket som sådan bør kunne inkludere religiøse grupper slik biblioteket i Lindesnes har gjort til nå, og håper statsråden deler denne forståelsen av loven.

Svar:

Folkebibliotekene er sentrale samfunnsinstitusjoner som har stor betydning for mange mennesker. Folkebiblioteket er også vår mest brukte kulturarena og en viktig møteplass i lokalsamfunnet.

Da lov om folkebibliotek ble endret i 2013, var det nye i loven at folkebibliotekene i større grad skulle være en møteplass og arena for samtale og debatt. I den forbindelse var det viktig for lovgiverne å understreke bibliotekenes uavhengighet.

I lovproposisjonen (Prop. 135 L (2012–2013) Endringer i lov om folkebibliotek) skriver Kulturdepartementet følgende om dette:

«Det er konsensus i høringen om at departementets forslag dekker de funksjoner og bibliotek tjenester som det kan forventes ved et folkebibliotek. Noen høringsinstanser foreslo at det i lovteksten burde understrekes at bibliotekene er uavhengige arenaer for offentlig samtale og debatt. Departementet slutter seg til at bibliotekenes uavhengighet er viktig for å fylle funksjonen som en demokratisk arena, som skal være tilgjengelig for alle. Dette aspektet ved folkebibliotekenes funksjon bidrar til å oppfylle retten til ytringsfrihet, blant annet nedfelt i Grunnloven § 100, som pålegger staten å legge til rette for en åpen og opplyst offentlig samtale. Det bør være klart at ingen skal kunne legge føringer på aktiviteter ved et folkebibliotek, eller innholdet i et folkebiblioteks programmering. Et folkebibliotek skal være et sted for alle kommunens innbyggere, uavhengig av politisk ståsted, religion og sosial bakgrunn. Formuleringen er knyttet til bibliotekene som uavhengig arena og det er ikke meningen at bestemmelsen skal begrense kommunenes arbeidsgiverrettigheter. På denne bakgrunn foreslår departementet at formålsparagrafen endres slik det er foreslått i høringsnotatet, og at det presiseres at folkebibliotekene skal være uavhengige arenaer for offentlig samtale og debatt.»

Dette gav også Stortinget tilslutning til da loven ble vedtatt.

Det er riktig som representanten påpeker i sin begrunnelse at biblioteket skal gi et tilbud til alle som bor i landet og det skal i sitt tilbud legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet. Bibliotekene skal, som det fremgår av lovens forarbeider, være en demokratisk arena og tilgjengelig for alle. Det er viktig for ytringsfriheten. Det er biblioteksjefene selv som er ansvarlig for sin programmering, og de har en slags redaktørlignende rolle. Vi forutsetter selvfølgelig at biblioteksjefene er sitt ansvar bevisst og sørger for en åpen og opplyst offentlig samtale i tråd med folkebibliotekloven og dens formålsparagraf.

SPØRSMÅL NR. 1195**Innlevert 8. februar 2022 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt****Besvart 15. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Deler justis- og beredskapsministeren synet til justis politisk talsperson i Senterpartiet, Else Marie Rødby, om at Domstolsadministrasjonen ikke er en nøytral faglig aktør og at de driver en form for politisk kampanje, og derfor ser Senterpartiet også på dem som en politisk motstemme?

BEGRUNNELSE:

Justis politisk talsperson i Senterpartiet, Else Marie Rødby, ble i intervju i Klassekampen lørdag 5. februar utfordret på at fagmiljøene ikke ser ut til å være enig med Senterpartiet om reversering av domstolstrukturen. Og at Domstolsadministrasjonen mener en reversering vil være dyrt og at det vil svekke saksbehandlingen. Dommerforeninga er også kritiske, og det samme er alle de 23 sorenskriverne.

Hun uttalte følgende:

«– Det er ein veldig tøff debatt, ja. Vi har sterke og høglydte motrøyster, men slik eg ser det, har desse aktørane eit heilt klart politisk mål som er annleis enn vårt prosjekt. Domstolsadministrasjonen er ikkje nokon nøytral fagleg aktør. Eg vil heller seie at dei driv ein form for politisk kampanje, og difor ser vi også på

dei som ein politisk motstemme. Eg trur deira motstand handlar like mykje om at vi ikkje deler det same politiske prosjektet, nemleg at domstolar skal ligge over heile landet og at vi skal bygge dei fagleg sterke domstolane der folk bur.»

Dette har skapt sterke reaksjoner hos både Juristforbundet, Dommerforeningen og Domstoladministrasjonen som mener justisministeren nå må klargjøre om dette er et syn som deles av regjeringen.

Svar:

Domstoladministrasjonen er et selvstendig forvaltningssorgan og står fritt til å fronte faglige synspunkter, også når disse avviker fra regjeringens og stortingsflertallets syn. I saken om domstolstruktur har DA deltatt i den offentlige debatten. Da må de, som alle andre som har ytret sin mening om denne saken, regne med å bli motsagt og møte kritikk.

Organiseringen av domstolene er en politisk beslutning som forelegges Stortinget. Regjeringen verdsetter både faglige og politiske innspill i denne saken, og legger til grunn at DA har respekt for de politiske beslutningene som tas av regjeringen og Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1196**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo****Besvart 14. februar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Er kommunal- og regionalministeren enig med finansministeren i at det ikkje var fleirtal i fylkestinga i Hordaland og Sogn og Fjordane for å opprette Vestland fylke?

GRUNNGJEVING:

I NRK Politisk kvarter 9. februar framhevar finansministeren at det i fleire samanslåtte fylke ikkje var fleirtal i dei gamle fylkestinga for å opprette nye fylke. Han ramsar då opp fylkestinga i Buskerud, Akershus, Østfold, Troms, Finnmark, Hedmark og Oppland som fylkesting som ikkje

ønskte dei nye fylka som no er oppretta, og seier vidare følgande: «Det var et ønske om dette bare to steder: I Trøndelag og i Agder».

Nye Vestland fylke, er så langt eg kjenner til, oppretta ut frå vedtak i fylkestinga i tidlegare Sogn og Fjordane og Hordaland fylke, og det er heller ikkje tatt noko initiativ frå Vestland fylkesting om å splitte opp att det nye fylket og vende nasen attende til gamle dagar.

Etter finansministerens historiefortelling i NRK, skaper han no ny tvil om korvidt Vestland er ei legitim fylkessamanslåing sett frå regjeringa si side, sidan han seier

at det berre er to nye fylke som er oppretta i tråd med vedtak i fylkestinga i dei gamle fylka: Agder og Trøndelag.

Det vil difor vere ei viktig avklaring om Kommunal- og distriktsministeren som konstitusjonelt ansvarleg for dette feltet, kan stadfeste at regjeringa ikkje ser på Vestland fylke som eit tvangssamanslått fylke, men eit fylke som er oppretta av Stortinget i tråd med vedtak i dei gamle fylkestinga på same måte som Agder og Trøndelag.

Svar:

Regjeringen vil legge til rette for at tvangssammenslåtte fylkeskommuner som ønsker det, skal kunne deles. Jeg har informert om rammene for deling i brev til de tvangssammenslåtte fylkeskommunene 12. november 2021. Med "tvangssammenslåtte" forstås fylkeskommuner som Stortinget i 2017 vedtok å slå sammen, til tross for at ett eller flere av de involverte fylkestingene hadde fattet vedtak om at de ikke ønsket sammenslåing. Det er fire fylkeskommuner som i denne sammenhengen er definert som «tvangssammenslått»: Troms og Finnmark, Innlandet, Viken og Vestfold og Telemark.

SPØRSMÅL NR. 1197

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund

Besvart 18. februar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Kan ministeren redegjøre for Norges konkrete innsats og bidrag til situasjonen i Middelhavet og Europas ytre grenser?

BEGRUNNELSE:

I 2021 var det en signifikant økning i antall migranter som druknet i Middelhavet på vei til det som forhåpentligvis skulle være tryggere liv i Europa, ifølge Euro-Mediterranean Human Rights Monitor. Rapporten slår fast at 1838 migranter døde eller forsvant til havs i 2021. Det er en 20 % økning fra 2020. Samtidig indikerer tall fra UNHCR at 116 573 migranter kom seg til Europa via Middelhavet i 2021, noe som er en 20 % økning fra 2020.

I Euro-Mediterranean Human Rights Monitors rapport står det at EUs aktive forsøk på å presse migranter og asylsøkere tilbake og kriminaliseringen av redningsaksjoner aktivt bidrar til at migranter dør eller forsvinner til havs, og det fremheves at flere EU medlemsland og organisasjoner, særlig Frontex, spiller en negativ rolle i å dytte migranter og asylsøkere tilbake. Eksempelvis har land som Italia gått langt i å aktivt stoppe organisasjoner som opererer skip og fly i forsøk på å redde migranter til sjøs, ved å innføre strenge restriksjoner som å nekte dem å legge til havn, eller gå så langt som å rettsforfølge organisasjoner med anklager om at de driver med smugling og menneskehandel.

Situasjonen i Middelhavet og ved Europas ytre grense har ikke oppstått helt av seg selv. Mange av de som flykter kommer fra land og regioner som har blitt destabilisert og utarmet blant annet gjennom årevis med krigføring der Norge har deltatt, som i Afghanistan, Irak, Syria, Libya og landene i Sahel-beltet. Norge har ikke bare et ansvar for å hjelpe mennesker på flukt, vi bærer som nasjon et medansvar for at situasjonen er det den er i dag.

Det ønskes derfor en redegjørelse fra regjeringen om Norges konkrete bidrag og innsats til situasjonen i Middelhavet og ved Europas ytre grense.

Svar:

Det er tragisk at mange migranter betaler kyniske menneskesmuglere og legger ut på den farlige veien over Middelhavet til Europa.

Norge bidrar med forebygging av ulovlig migrasjon og migrasjonshåndtering. Vi gir bistand til flyktninger, fordrevne og migranter samt vertskapskommunene som huser dem. Vi bistår også migranter som er strandet og som ønsker frivillig å returnere til sine hjemland.

På den forebyggende siden bidrar Norge til Det europeiske grense- og kystvaktbyrået (Frontex) med mannskap fra politiet. Per i dag har vi utplassert personell i flere europeiske yttergrenseland. Ellers avgis personell til Frontex for bistand på yttergrensene når Frontex og medlemsstatene ber om det. De siste tre årene har Norge bidratt med rundt 30 nasjonale eksperter til ulike oper-

asjoner i regi av EUs asylbyrå (EUAA, tidligere EASO) i yttergrenseland. Våre bidrag har vært på lik linje med sammenlignbare land og norsk ekspertise er etterspurt.

I det østlige Middelhavet bidrar Norge med EØS-midler til å styrke asylapparatet og migrasjonshåndteringen i Hellas. Innsatsen går gjennom en rekke prosjekter både sammen med greske myndigheter og andre partnere. I inneværende programperiode bidrar Norge med 33 millioner euro, nærmere 335 millioner kroner, til to programmer knyttet til migrasjonssituasjonen i Hellas. EØS-midlene brukes blant annet til å styrke kvaliteten i migrasjonsforvaltningen, bidra til verdige og rettighetsbaserte mottaksforhold spesielt for sårbare grupper, kvalitetssikring av asylsaksbehandlingen, samt asylmottak for mindreårige og særlige sårbare grupper på det greske fastlandet.

Et økende antall migranter fra Midtøsten, Asia og Afrika har Libyas kyst som utgangspunkt for å ta seg over Middelhavet til Europa, til tross for at Libya det siste tiåret har vært preget av kaos. Norge har i denne tiden støttet opp om FNs arbeid med å finne en fredelig løsning. Vi har også støttet fred- og forsoningspartnerne i landet. Et stabilt Libya vil være viktig for den bredere stabiliteten i Sahel-området, hvor mange av migrantene kommer fra.

Den norske innsatsen omfatter stabiliseringsbistand og humanitær støtte til FN-organisasjoner som Verdens helseorganisasjon (WHO), FNs barnefond (Unicef), FNs kvinneorganisasjon (UNWomen), FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR), FNs utviklingsfond (UNDP) og Den internasjonale organisasjon for migrasjon (IOM). Støtten går også til humanitæraktører som Flyktningshjelpen og Norges Røde Kors/ICRC som jobber blant flyktninger, migranter og internfordrevne libyere.

Gjennom norsk bidrag til EUs flergiverfond for Afrika (EUTF), totalt 260 mill. kroner, har Norge blant annet bidratt til IOM og UNHCRs arbeid med å bistå migranter som er strandet i Libya med basistjenester samt frivillig retur til hjemlandet. Flere av fondets prosjekter omfatter også lokalsamfunn i Libya som huser flyktninger og migranter.

På det overordnede plan gir Norge omfattende støtte til FN-organisasjoner som driver arbeid blant flyktninger, internt fordrevne og migranter. Jeg kan her nevne kjernestøtten til UNHCR som i år er på 630 mill. NOK samt kjernestøtten til den internasjonale migrasjonsorganisasjonen (IOM) som i fjor var på 30 mill. kroner og i år vil være på 20 mill. kroner.

Gjennom EUs samordningsmekanisme for sivil beredskap (UCPM) har Norge flere ganger de siste årene gitt materiell bistand til europeiske land som har opplevd økt migrasjonspress. I fjor sommer da Litauen opplevde migrasjonspress fra Hviterussland bisto vi med senger og mat (5.000 sengeplasser og 10.000 «meals ready to eat»). I 2020 bidro vi med utstyr til mottakssentre i Hellas.

Regjeringen har i Hurdalsplattformen annonsert at vi vil bygge opp en solidaritetspott på minst fem milliarder kroner på utviklingsbudsjettet for å bedre forholdene for mennesker på flukt og lokalsamfunnene som mottar flyktninger og fordrevne. Vi er i ferd med å avklare organiseringen av potten og tiltak som skal komme inn under den. Med solidaritetspotten legger regjeringen opp til en mer helhetlig innsats for mennesker på flukt.

Du trekker fram Italia som et eksempel på land som har gått langt i å aktivt stoppe organisasjoner som opererer skip i forsøk på å redde migranter til sjøs. Dette gir ikke et riktig bilde av situasjonen de siste årene. I 2021 registrerte EU nærmere 130.000 irregulære ankomster til Europa via Middelhavet, hvorav Italia tok imot over halvparten (rundt 67.000 personer). Denne trenden fortsetter dette året. De to norskflaggede skipene som er chartret av NGO-er og som driver redningsoperasjoner utenfor Libyas kyst, har de siste to årene uten unntak fått tillatelse til å sette personene de har reddet i land i italienske havner. Den italienske kystvakten redder langt flere fra drukningsdød i Middelhavet enn de seks-sju NGO-skipene som opererer i samme område. Videre når det gjelder Italia ser statistikken for migrantenes opprinnelsesland ut som følger for 2021: 1. Tunis, 2. Egypt, 3. Bangladesh, 4. Iran og 5. Elfenbenskysten. Dette er land hvor Norge verken har deltatt med militære eller sivile styrker.

SPØRSMÅL NR. 1198**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve****Besvart 15. februar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Korleis kan statsråden gå god for eit prosjekt som Møreak- sen og eit kostnadsestimat på ca. 24 milliard kr, når store delar av strekninga Ålesund til Bolsønes overhode ikkje er verken valgt endeleg trasear eller ferdig prosjektert, og korleis kan statsråden stille seg bak og leggje til grunn å ta inn 4 milliard kr i bompengar frå Ålesund til Molde, på vegprosjekt som verken er valgt trasevalg eller ferdig plan- lagt?

GRUNNGJEVING:

I Sunnmørsposten sin avisutgåve den 9/2 viser Statens vegvesen ved Ketil Strand, at det er planlagt å ta inn heile 4 milliard kr i bompengar mellom Ålesund og Molde.

I dei media den siste tida har det kome fram at plan- legginga for ny E-39 frå Moa Ålesund til Ørskogfjellet fyrst vart utsatt, for så å bli lagt fram nytt forslag som igjen vart skrinlagt. No er det lagt fram fleire andre alternativ til tra- sear, utan at noko er klart. Når Statens vegvesen liksom skal bruke fleire titals milliard kr i vegutbygging i Møre og Romsdal dei neste 8 åra, utan at verken trasevalg eller plan- nar er klare verkar det meste som å vere rimeleg "tenk på eit tall".

I samme sak i SMP utalar STVV ved Strand at Møreak- sen er planlagt til minst 24 milliard kr. I grunnlaget for dette ligg at det er kostnadsreduksjonar frå opprinneleg 39,5 milliard kr til liksom 24. Denne reduksjonen er lagt til grunn ved at det er estimert kutt i strekninga E39 Breivi- ka- Digerneset, frå 7,2 milliard kr til 1,6, dette i eit område som STVV altså har utsatt planlegginga på og ikkje har peiling på korleis dette skal bli. Det samme gjeldane E39 Digerneset til Ørskogfjellet der reduksjonen er satt frå 6,9 milliard kr til 4 milliard kr, i eit område som også er tatt ut av planlegginga og at det her er full forvirring ikring og ikkje noko er avklart.

Utover dette er kostnadsreduksjonen i strekninga E39 Ørskogfjellet-Bolsønes frå 25,4 milliard kr til 17 milliard kr, utan at eit komma av vegtraseen frå Julsundet inn til Molde, tunellar forbi Molde med veg til Bolsønes, verken er prosjektert eller på nokon som helst måte klart for ko- stnadsvurdering.

Svar:

Stortinget har gjennom Nasjonal transportplan 2022- 2033 prioritert bygging av E39 Ålesund-Molde innafør ei samla økonomisk ramme på 24,34 milliardar 2021-kro-

ner, jf. Innst. 365 S (2020-2021) og Meld. St. 20 (2020- 2021). Det vart lagt til grunn at 4 milliardar 2021-kroner av dette skal komme frå bompengar.

Dei økonomiske rammene som er sett for dei einskil- de vegprosjekta som er prioritert i Nasjonal transportplan 2022-2033, er basert på innspel frå Statens vegvesen. Alle anslaga for prosjekta er såkalla P50- anslag. Det vil seie at det er like stor sjanse for å kome over som under. Kostna- dane har ei viss usikkerheit, og kor stor den er avhenger av kor langt dei ulike prosjekta er komne i utrednings- og planprosessen. Til dømes vil usikkerheit på utred- ningsnivå (KVU) generelt sett vere 30 – 50 pst., for kom- munedelplan 20-30 pst. og for reguleringsplan 10-20 pst. Difor vil usikkerheit for kostnadar for dei ulike prosjekta i NTP, som det gjer for ulike parsellar for E39 Ålesund-Mol- de, variere. Nokre strekkingar er i kommunedelplanfase og andre har vedtatt reguleringsplan.

Statens vegvesen har gjennomført ei sentral kval- itetssikring av alle anslaga før dei vart sende inn til Sam- ferdselsdepartementet. Prosjektet E39 Ålesund-Molde skal, som alle statlege investeringsprosjekt over 1 milliard kroner, gjennom ei ekstern kvalitetssikring (KS2) før pros- jektet vert handsama i regjeringa og Stortinget. Eg viser her til Finansdepartementets Rundskriv R-108/19 Statens prosjektmodell.

Det er vedteke konsept for heile strekninga mellom Ålesund og Molde. I konseptvala er det lagt til grunn over- ordna korridorar for veg. Prosjektet har vedtekne kom- mune- og reguleringsplanar på fleire delstrekningar. Ikkje minst er det vedteken reguleringsplan på fjordkryssinga, som er den dyraste delstrekninga. Det er gjort mindre reguleringsendringar i den opphavelige plan for å opti- malisere nytte og redusere kostnad. Anslaga for prosjektet tek høgde for at det er ulikt plannivå, og dermed ulik usik- kerheit, i kostnadane på dei enkelte delstrekningane. Det er innført kostnadsstyring av planlegginga i Statens veg- vesen, og i starten på kvar planfase skal det fastsettast ei ramme for kostnader av Samferdselsdepartementet, etter framlegg frå Statens vegvesen.

Statens vegvesen har som grunnlag til Nasjonal trans- portplan 2022-2033 gjort utrekningar av kor stort potensi- alet for bompengar er på prosjekta. Det er nytta generelle forutsetningar for bompengenivå i desse berekningane, både for veg på land og for ferjeavløysingar. For dei pros- jekta som har vedteke bompenggeopplegg er dette lagt til grunn. Statens vegvesen utarbeider eit meir detaljert grunnlag til lokalpolitisk handsaming av bompenggeop- plegget for kvart prosjekt, også E39 Ålesund-Molde. Dette

vil bli kvalitetssikra gjennom ekstern kvalitetssikring (KS2). Det er Stortinget som vedtek endeleg storleik på

bompengebidraget i kvart einskild prosjekt gjennom handsaming av bompengeproposisjon.

SPØRSMÅL NR. 1199

Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 15. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Er statsråden enig i at Domstolsadministrasjonen (DA) ikke er en faglig nøytral aktør og at DA driver en form for politisk kampanje, og mener statsråden DA ikke bør fronte faglige synspunkter som avviker fra regjeringens og stortingsflertallets syn?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for at Domstolsadministrasjonen (DA) ble vedtatt etablert i 2001, var behov for et klarere skille mellom domstolene og Justisdepartementet. Det ble fremhevet av departementet i Ot.prp. nr. 44 (2000-2001) punkt 1.6 at domstolene ikke skulle stå under noen politisk styring eller kontroll i sin domsfunksjon, og at et uavhengig organ skulle sikre at "faglige og samfunnsmessige hensyn blir veiet mot hverandre når det treffes beslutninger".

Hensynene som lå til grunn for etableringen av DA var "demokratiomsynet, omsynet til at domstolane skal vere upartiske og uavhengige, ha god kvalitet, at domstolane må ha tillit frå folk og omsynet til offentleg innsyn", jf. Innst.O. nr. 103 (2000-2001) punkt 7.3.

Senterpartiet har ved flere anledninger kritisert DA for å opptre som en rettspolitisk aktør, se blant annet Dokument 8:121 S (2019-2020) hvor statsråden er blant forslagsstillerne. I representantforslaget skriver forslagsstillerne fra Senterpartiet at "[e]t direktorat eller forvaltningsorgan må til enhver tid forholde seg til de rammer som er besluttet fra regjering og storting selv om dette går på tvers av eget syn, agenda eller vilje".

Bakgrunnen for representantforslaget var blant annet DAs råd og anbefalinger knyttet til behovet for strukturendringer og reform av domstolene. Det kan fremstå som statsråden mener DA er underlagt politisk styring fra storting og regjering, også når det kommer til hvilke faglige råd og anbefalinger DA kommer med i høringer og i politiske prosesser.

I Klassekampen 5. februar 2022 uttalte Senterpartiets justispolitiske talsperson, Else Marie Rødby, at DA "ikkje [er] nokon nøytral fagleg aktør". Videre uttalte Rødby at

DA "driv ein form for politisk kampanje, og difor ser vi også på dei som ein politisk motstemme".

Svar:

Domstoladministrasjonen er et selvstendig forvaltningssorgan og står fritt til å fronte faglige synspunkter, også når disse avviker fra regjeringens og stortingsflertallets syn. I saken om domstolstruktur har DA deltatt i den offentlige debatten. Da må de, som alle andre som har ytret sin mening om denne saken, regne med å bli motsagt og møte kritikk.

Organiseringen av domstolene er en politisk beslutning som forelegges Stortinget. Regjeringen verdsetter både faglige og politiske innspill i denne saken, og legger til grunn at DA har respekt for de politiske beslutningene som tas av regjeringen og Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 1200**Innlevert 9. februar 2022 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland****Besvart 16. februar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å bidra til å løse den pågående streikeaksjon i høyesterett?

BEGRUNNELSE:

Det har siden tidlig i desember pågått en streikeaksjon i høyesterett der advokater ikke tar imot berømmelse av straffesaker. Det er nå over 25 saker som ikke er berømmet og listen fortsetter å vokse. Advokatforeningen har fremmet tre krav for å avslutte aksjonen. Et av disse er et ønske om rett til å forhandle fastsettelsen av rettshjelpssalæret.

Arbeiderpartiet fremmet i 2018 et forslag i Stortinget der de bad regjeringen fremme forslag til ulike modeller for årlige drøftinger eller forhandlinger mellom staten og Advokatforeningen ved fastsettelsen av den offentlige salærsatsen. Dette forslaget støttet Senterpartiet og SV.

Den offentlige salærsatsen har siden tidlig på 2000-tallet vært underregulert og ikke fulgt lønns- og kostnadsutviklingen i samfunnet over tid. Dette fører til en fare for at færre vil påta seg fri rettshjelpssaker, som igjen vil gå ut over mennesker i sårbare situasjoner med behov for advokatbistand. I dag er rettshjelpssatsen på rundt 2/3 deler av det som stat og kommune betaler sine advokater i saker der vanlige folk har fri rettshjelp.

Advokatforeningen ber også om at reisegodtgjørelsen settes til full sats slik den var før halveringen i 2017. Dette betyr mye for advokater med lang reisevei, for eksempel i forbindelse med avhør på barnehus og barnevernssaker generelt.

Flere toneangivende aktører både på og utenfor feltet, har uttrykt sin støtte til Advokatforeningens krav, blant annet Juristforbundet, Domstoladministrasjonen, Legeforeningen, Psykologforeningen og en rekke sorenskrivere og flere medier på lederplass.

Svar:

Regjeringen har lagt frem forslag til ny avtale om årlige drøftinger mellom Advokatforeningen og Justis- og beredskapsdepartementet. Regjeringen har også, i budsjettavtalen med SV, prioritert en styrking av rettshjelpsområdet med 157 millioner kroner i statsbudsjettet for 2022.

Regjeringen har strukket seg langt i denne saken, og departementet har allerede hatt flere møter med Advokatforeningen siden boikotten startet i november i fjor,

senest 7. februar 2022. Regjeringen ønsker en god dialog med Advokatforeningen fremover og oppfordrer Advokatforeningen til å avslutte boikotten. Regjeringen ser alvorlig på at boikotten går utover saksbehandlingstiden og personer som venter på å få sin sak behandlet i Høyesterett.

Stortinget stemte ned et forslag om forhandlingsrett for advokatene senest 2. desember 2021. Det er ikke aktuelt for regjeringen å gå inn for Advokatforeningens krav om forhandlingsrett, men vi har imøtekommet advokatene med et forslag til ny avtale med departementet. Avtalen er god, og vil gi bransjen bedre grunnlag for å gi innspill til de årlige budsjettprosessene uavhengig av hvilke partier som sitter i regjering.

Advokatforeningen krever at fastsettelsen av rettshjelpsatsen og stykkprisene skal gå utenom de ordinære budsjettprosessene. En forhandlingsrett, slik Advokatforeningen krever, vil således innebære et brudd på hensynet til at landets folkevalgte på Stortinget skal kunne vurdere alle statens inntekter og kostnader samlet.

En styrking av rettshjelpsatsen må veies opp mot andre prioriteringer i budsjettet, slik Stortinget gjorde da rettshjelpsatsen var del av budsjettbehandlingen i desember. De økonomiske kravene til Advokatforeningen innebærer store kostnader som regjeringen ikke kan innfri utenom dette. En innfrielse av Advokatforeningens økonomiske krav i denne saken, det vil si full kompensasjon for reisegodtgjørelsen og en ytterligere heving av rettshjelpsatsen til om lag 1 600 kroner, vil anslagsvis innebære en økt årlig kostnad på rundt 900 millioner kroner. Lar man kompensasjonen for fravær stå uendret, vil den økte kostnaden bli rundt 800 millioner kroner årlig.

Jeg har forståelse for flere av de grunnleggende synspunktene til Advokatforeningen, og er av den oppfatning at rettshjelpsatsen var for lav da Senterpartiet og Arbeiderpartiet kom inn i regjering. Det var derfor viktig for regjeringen å prioritere en økning av rettshjelpsatsen i 2022-budsjettet. Det er, som nevnt, bevilget 57 millioner kroner ekstra for å øke rettshjelpssatsen for 2022, fra 1 085 kroner til 1 121 kroner, og rettshjelpfeltet ble totalt styrket med 157 millioner kroner. Denne styrkingen har regjeringen, i samarbeid med SV, prioritert på kort tid, og vi vil fortsette å jobbe for å styrke rettshjelpfeltet i tiden som kommer.

